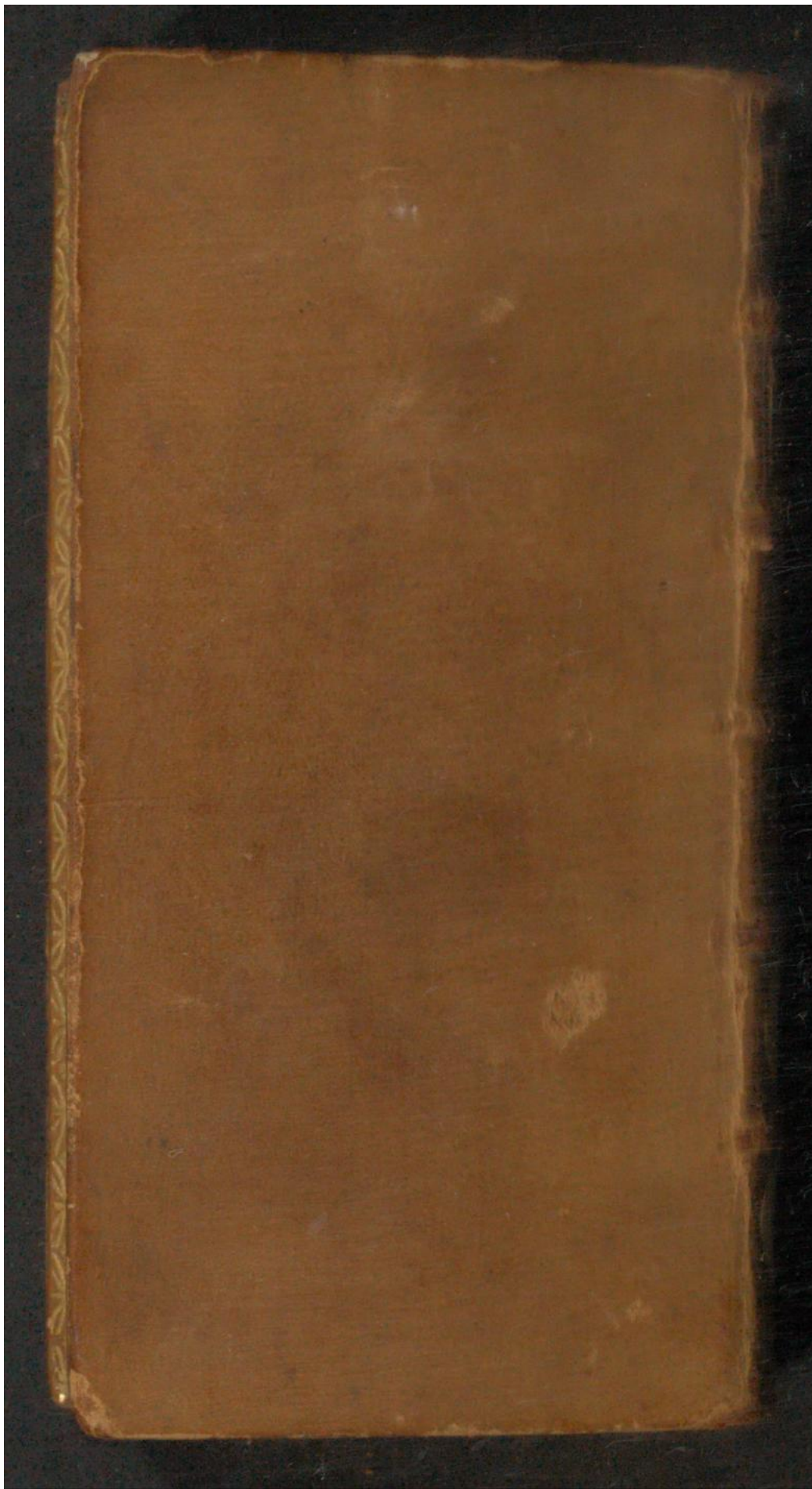

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 1

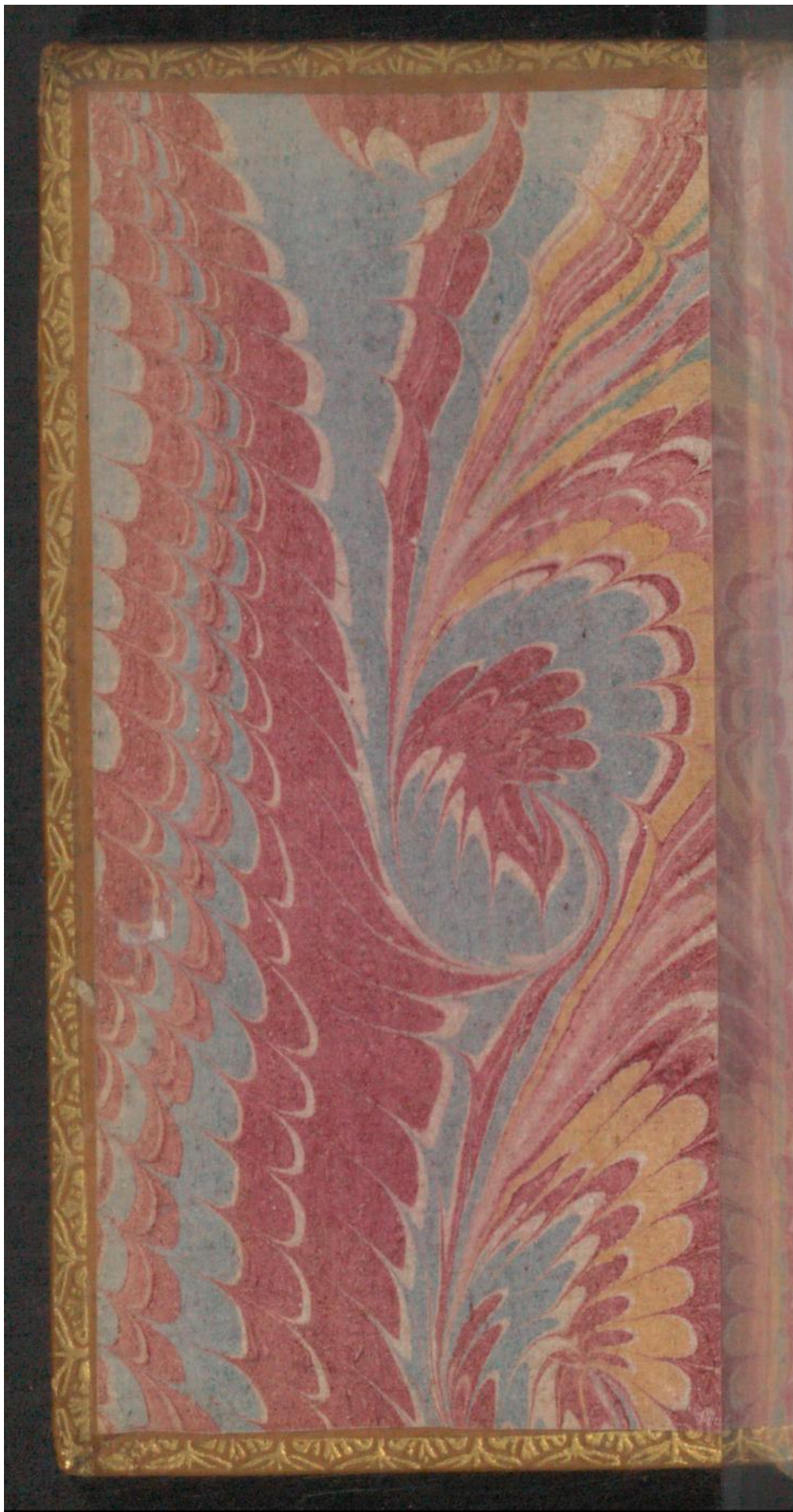
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 1

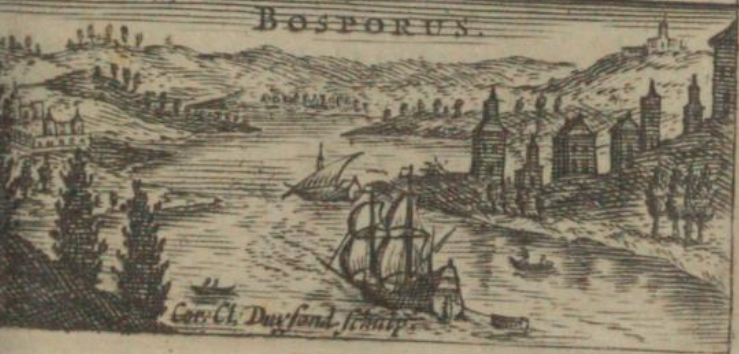
Elavain
D. G. S.

KW 224
D 1

P. GYLLII
de
BOSPORO
THRACIO
Lib. III.

LVGDVNI BATAVORVM,
Apud Elzevirios. Anno MDCCCXXXII.

BOSPORUS.

Gov. Cl. Duyfand. sculp.

Koninklijke
Bibliotheek
te s. Haghe.

*Illustrissimo & Amplissimo
Domino*

D. C A R D I N A L I
A R M A I G N A C I O,

Patrono & Mœcenati suo

A N T O N I V S G Y L L I V S S. P.

Veteribus non solum is fuit
mos, Card. ampliss. eis,
qui insignem ob causam,
perpetuitatē meruissent,
statuas erigere: sed sum-
mi etiam ipsi viri sui cor-
poris simulachra in publico collocata,
conspici voluerunt, nominis gloria ita
consulentes. Quod etsi ambitionis speciem
aliquam habere videretur, non usque
adeò tamen fugiendum, sed ut virtutis
monumenta quaque præclara censeo; ita
illud multo perennius, quo ingeniorum
quàm corporum effigies relinquuntur.
Siquidem statuae & imagines vel vi con-
vulsa decidunt, aut vetustatis situ deco-
ratis vanescunt: volumina verò (quæ
A 2 spiran-

*Spirantia sunt hominum simulachra)
nullo modo convelli, aut senio possunt
obliterari, imo sanctiora & durabiliora
sunt ipsa vetustate. Qua cum animo
perpenderem, danda mihi fuit ope-
ra, ut PETRI GYLLII clientis
tui, & patru mei nomen cum tuo sem-
piterna memoria traderetur: qua te
optimo jure dignum censemus, in quo &
vita religio & doctrina enitet: quibus
haud dubie vita constat, quod ex morta-
lium commercio eas si sustuleris, omnia
futura sint incondita, nec minus obscu-
ra, quam si Solem & Lunam demas.
Pythagoram namque ferunt, inter alia
sua documenta admonitos voluisse disci-
pulos, in primis, ut Deum religione cole-
rent; animum vero disciplinis. Quorum
dogmatum, ut tu cultor es, quantum
pietas patitur, observantissimus, ita
Christiana persuasionis scriptorum asi-
duus lector, & imitator, ut nulli Claris-
simorum videaris secundus; nec minus
eruditione, quam Cardinalatu memo-
randus. Verum hoc unum scio, apicem
& primatum hunc, non opes, non nobi-
litem (qua vel sola te commendare
poterat) tribuisse tibi, sed religionem
illam doctrinae conjunctam: quibus sic te
adornatum videmus, tanquam alexi-
pharmaco quodam. Hinc factum est, ut*

P R A E F A T I O. §

te consilio pollente in legationibus obeun-
 du & Franciscus & Henricus Reges usi
 sint : maximas enim res apud summos
 Pontifices , & ubi visum est , tuo consi-
 lio , autoritate , prudentia , gloriosè con-
 fecere : neque ab his solum in sapientum
 numero habitus es , verum & à summis
 Pontificibus Romanis , & Illustrissimis
 Principibus . Hac ratione tanto apice , &
 meritisimo , cohonestatus es : quo sanè
 antè dignus eras , quàm acciperes . Quip-
 pe virus præcellentibus hoc inest , non ut
 tam studeant aliquid suscipere , quàm
 mereri . Tam præclaris animi dotibus il-
 lud accedit , quòd literatos diligit , ac fo-
 ves : illorum benevolentiam expetis , mu-
 neribus concilias . Etenim qui tuus in
 omnes studiosos semper fuit propensissi-
 mus animus , hunc eundem in GYLLIVM
 multis ab annis perspectum habui , maxi-
 mè cum illo vita functo , te verò Lega-
 tionem Regiam obeunte apud summum
 Pontificem Paulum quartum , illius lu-
 cubrationes unà cum ipso deperditas no-
 lueris , quas in tui unius gratiam Roma
 conscribat , suorum ut errorum prope
 Ulyssæorum , tibi rationem aliquando red-
 deret , fata nisi in contrarium ei obsti-
 sissent . Quin & ex tua singulari huma-
 nitate , benevolentia haud insueta , te in
 Galliam redeunte post expletum munus ,

A 3 inter

inter cetera id tibi cura fuit, ut illinc
 ejus conscriptiones, vel fragmenta potius
 asportarentur, ne quis eos labores, tuo
 nomine dignos, sibi vendicaret. Igitur
 quod ad GYLLIVM spectat, si quid u-
 tilitatis hinc percepturi sunt studiosi, tibi
 acceptum ferent, ut qui tanti semper fe-
 ceris bonas literas, ab aliis pauci aesti-
 matas. Itaque cum tu nec clientis in-
 dustria, nec ille tanti Mæcenatis libera-
 litate unquam abusus sit, sed eodem ani-
 mi consilio uterque publica & communi
 omnium utilitati prospiceret; tu qui-
 dem ex animi generositate virtuti, ille
 ingenio servire desideravit. Ita rem ha-
 bere satis in hunc usque diem id ostendit,
 cum doctrinam doctosque vacuus à ne-
 gotiis Regius, adiungis tibi, atque conci-
 lias. Hinc est, quod longè major laus sit
 tibi tribuenda, quàm ceteris Principibus
 (absit verbo invidia) in cujus cubiculum
 permulti libri ingressi sunt, qui veri &
 virtutis viam tradidère. Quae omnia
 cum mihi, beneficia experto, constarent,
 ne ab aliorum nostri temporis instituto
 recedere viderer, qui cum sua scripta in
 lucem proferunt, vel ab aliis exarata,
 haud sine inscriptionis tutela & patro-
 cinio ea in vulgus emittunt, praclarum
 hunc morem mihi retinendum putavi,
 ut auspiciis, ductuque tuo felicissimo
 tan-

tandem exirent ea, quæ GYLLIVS
 conscripsit de Bosporo Thracio, & de Con-
 stantinopoli, longè meliùs ab ipso tot an-
 nos lustratis, quàm sint à cæteris, qui
 hoc idem tentârunt suis libellis. Fecit
 denique tua benignitas, ea fide & condi-
 tione in manus nostras hac pervenirent,
 ut unâ cum Aliano de Animalium hi-
 storia, & libello Demetrii Constantinopo-
 litani de curatione Accipitrum, ab ipso
 Græco in Latinum factis, prælo subiice-
 rentur. Qua in re aquisima ipse mihi
 deesse nolui, deligens tuam Celsitudinem,
 cujus fidei & patrocínio hac opera com-
 mitterem: neutiquam aberrans à propo-
 sito patrum vita functi, qui studia sua in
 tua fide, tanquam in sinu tuto, suavis-
 simè conquiescere cupiebat, quorum etiam
 illi semper autor fueris. Porro autem
 qualecunque munus literatorium istud
 fuerit, Cardinalis Illustrissime, & Am-
 plissime, (erit enim mea in te observan-
 tia pignus, & grati mei erga te animi
 argumentum) sic æquo animo ample-
 ctaris, quo hujus generis solitus es. Quòd
 si tua amplitudini placere judicavero:
 fiet, ut in his, quæ à te desiderari intelli-
 gam, voluntati tuæ à me pro viribus
 satisfiat. Bene vale.

AD P. GYLLIVM.

*Appellant Itali vulgò sua lilia Gylli,
Nec male se nomen sic posuisse ferunt.
Gyllius inde tibi est aptum cognomen :
ut in quo
Dogmata sub niveis moribus eniteant.*

PETRI GYLLII
 DE
 BOSPORO
 THRACIO,
 LIBER PRIMVS.

CVM Novam Romam Constantinopolitanam sim descripturus, mihi prius describendus videtur Bosphorus, princeps creator Byzantii, melior & præstantior, quam Byzas hujus Urbis conditor; (quamvis hic optimus & Deo simillimus fuisse traditur;) quo Urbs jam tot secula carere potuit; & situs loci alium conditorem invenisset, ut postea deserta invenit Pausaniam, deinde funditus eversa Constantinum: at Bosporo ne punctum quidem temporis carere potest, supra quem Constantinopolis sita est. In cujus obscuritate illustranda, si longior ero, id attribuendum erit obscuræ caligini tot seculorum, quæ Bosporum Thracium Cimmerico longè

A 5 obscu-

obscuriorem effecerunt, & magis clausum, quàm esset ante Iasonis transitum, tenuerunt, ut hujus non modò caput ex tanta caligine extaret, hoc est Cyaneæ petrae, sed ne ejusdem quidem plus centum loca antiqua olim memoriae prodita ab antiquis scriptoribus quæ latuerunt in tenebris abhinc fere in ruinis Severi: quorum caligo discutiri non potest, nisi Phineo cæco, qui non bis velut Iasoni transitum Bospori demonstraret, oculos restitueret, id est, Dionysio Byzantio antiquissimo Bosporici Anapli scriptori, jam tot annos in cæcis tenebris jacenti lumen attulero: qui licet hominum in magna luce versentur, tamen crassa ad eò caligine circumfusum est, ut non videretur, nisi qui simili studio, quo uti conatus sum, ejus caliginem discuteret. Ita enim ejus nomina antiqua ignorata sunt, ut nulla jamdudum nota sint: quæ illustrare ob hujus Freti excellentiam conabor, quod præstat omnibus Fretis. Gaditanum quidem stringit duos orbis, sed incipientes, sed vinculo lato sexaginta stadia: at Bosporus duos medios orbis nodo astringit non latiori quatuor stadiis. Adde, quòd Bosporus est commodior: hic enim utroque orbe accolarum multis commerciis cõjunctorum

fre-

frequentatus, portæ habet dispositio-
 nem, ob communionem mutuam;
 aliquando ponte junctus ab his, qui
 pedibus ex una continente in alteram
 transire mallent. At Gaditani Freti ra-
 rus est usus, ob inusitatam Libycorum
 communionem cum Europæis, & ob
 longinquam externi maris navigatio-
 nem. Thucydides laudat Siciliam, quòd
 Freto viginti stadiorum disiungitur à
 Continenti, sed id duntaxat insulam
 jungit Italiæ, infame non modò sco-
 pulis monstrosis & voraginibus, verùm
 etiam beluis, quibus Bosporus caret.
 Chalcidicum Fretum mirabile: sed ob
 sui Euripi inconstantiam ponte quidem
 jungentis insulam continenti, at non
 longiori spatio octoginta passibus, qui-
 bus patet in longitudinem, in latitudi-
 nem circiter quadraginta, qui hominū
 manu obrui potest: reliquum Chalci-
 dici Euripi Euboicum Fretum longum
 & difficile: non enim alia infestior classi-
 statio est. Nam & venti ab utriusque
 terræ præaltis montibus subiti atque
 procellosi Fretum hoc torquent: Bos-
 porus autem semper portuosus, & na-
 vigabilis. Prætereo Isthmum Corin-
 thiicum, qui ut Fretum admisisset, duos
 tamen sinus conjungeret, qui
 non magna navigationis circuitione
 jungi

jungi possunt : at Bosporus conjungitur
 duo maria, quæ nulla navigationis con-
 cuitione jungi possunt : nisi Bosporo
 quem sapienter Euripides Clavem non
 minat Ponti. Rectè physicam ratiocina-
 nem secuti Poëtæ finxerunt, Bosporum
 minimè pervium, eundemque transire
 sine Phineo rege Bospori, Iasonem non
 potuisse, significantes Pontum invictum
 rege Bospori adiri non posse. Rectè
 Hesiodus ait, Phineum excæcaturum
 fuisse, quòd navigationem Cyaneorum
 & Ponti, Phrixo indicavisset. Omittunt
 Bosporum Cimmerium triginta stadiis
 latum, & vadosum : qui etsi valdè pro-
 fundus esset, tamen hostes non arceret
 sed auxiliaretur hostibus. Conglaciatio
 tus enim, pontis vicem præstat, cujus
 campi minùs mansueti, quàm illius
 montes. Prætereo Hellespontum lon-
 gè latiorē, & Sinu Byzantiaco caren-
 tem : de quo rectè Constantinus judi-
 cavit, cùm posthabito Hellesponto
 Constantinopolim in Sigæo promonto-
 rio inchoatam eminenti in fauce
 Hellesponti, transtulit ad Bosporum
 Prætermitto reliquos triplicis Orbis li-
 mites, Pontum Euxinum, Mare inter-
 num, Tanaim, Nilum ; quorum nul-
 lus contra hostes tam tutus, quàm
 Bosporus. Illa enim maria latissimè
 patent.

patent. Tanaïs gelu concretus pons est
 barbarorum. Nilus longissimus uno
 loco, custoditus infinitis locis transiri
 potest: Bosporus una clave duos orbes,
 duo maria aperit, & claudit. Piscium
 copia excellit Massilia, Tarentum, Ve-
 netia; sed omnia superat Bosporus:
 quò velut per portam duplicis maris
 pisces transire solent Autumno & Ve-
 re, tam certa lege naturæ, quàm solent
 grues bis quotannis internum mare
 pervolare: tantaque multitudine, ut
 primo cuique magnum piscium nume-
 rum capere & ferire liceat: neque mo-
 dò ab usu piscandi instructi, sed etiam
 totius piscationis rudes, atque adeò
 pueri, & fœminæ capere possint domi
 desidentes ex fenestra calathis demissis,
 hamisque ab esca nudis etiam imperiti
 piscandi, Pelamides capiant tot & tan-
 tas, ut toti Græciæ sufficiant, aliisque
 nationibus. Et ne numerem infinita
 genera piscium, tot gregalis generis
 capiunt, ut uno reti permulta navigia
 impleant. Ostrearum bonitate excel-
 lentium tantam multitudinem, cum
 aliis temporibus largitur Bosporus, tum
 maximam temporibus, quibus per le-
 ges Græci vesci non solent piscibus san-
 guinis participibus, ut quotidie videas
 fora multa redundare Ostrearum acer-
 vis,

vis,

vis, Hamiarum ignotorum piscium
 Romæ & Venetiis. Suavissimi cibi cre
 bros greges videre licet in Bosporo
 eorundem quoque pugnas cum Delfis
 nis tales spectare, quales traduntur
 scriptoribus. Quòd si Bosporani non
 tantopere terrenis carnibus abundan
 rent, si piscibus delectarentur, ut Veneti
 ti, si liberè piscari possent, ac non pro
 tributo dimidiam piscationis partem
 dare cogerentur, & reservare non ha
 berent necesse Regi omneis Pelamide
 ex Ponto descendentes, profectò omnino
 fora Byzantina piscium multitudinibus
 implerentur. Græci ex antiquo quod
 dam proverbio extollunt Hellepont
 tiorum piscium copiam. Sic enim in
 quiunt: Cùm quis temerè ea, quæ
 abundant, aliunde affert ut rara, dice
 re solebant, noctuam Athenas, aus
 buxum in Cytorum, aut pisces in Hel
 lespontum: quo multo præstantior
 Bosporus, per quem primò pisces, pa
 stionibus Ponti pingues facti descen
 dunt: deinde ex his, qui Bosporano
 rum piscatorum insidias effugerunt
 latiore transeunt Hellepontum
 Quid? quòd sua dulcedine superat cæ
 tera maria, & suæ dulcedinis fœcun
 ditate contendit cum mirabilibus flu
 viis; inter quos excellit Nilus Ægypto
 quisp

quidem fecunditatem dans, sed non
 am suis nativis aquis, quàm cœli &
 erræ siticulosæ natura, id quod depre-
 henditur ex rivulis fontium Arabiæ,
 Africa, Mediæ, Babylonîæ: hi enim,
 sicut Nilus, vicina loca, quæ alluere
 possunt, fertilia efficiunt. Vnde [By-
 zantiis] agris Libyæ tam eximia ferti-
 litas, ut terra agricolis fœnus reddat
 centesima fruge? nisi ex vicinis
 mediocribus fluviis, saxorum mole
 rimùm retentis, deinde per fossas di-
 visis? Quot in Gallia delitescunt flu-
 mina, quæ si per arenas mediam ferè
 occupantes partem orbis transirent,
 non mediocrem arenis fecunditatem
 larent? Bosporus sua dulcedine pi-
 cium multitudinem Niliacis arenis
 numerosiorem alit, non modò à se
 creatorum, sed etiam ab utroque
 mari: tum mellis & ceræ, frumenti &
 vini, cæterarumque rerum copiam lar-
 gitur non modò Bosporanis; sed etiam
 infinitis nationibus longinquis, atque
 idè ipsi Nilo Ægyptoque permulta
 impertitur. Iure igitur Bosporus vul-
 gò dicitur, Autumno aureus, Vere ar-
 genteus, rectiùs appellandus Chryso-
 rhoas, quàm quisquam alius, etiam si
 esset Chrysorhoas Damascenus. Hic
 enim unius Damasci agros irrigat dun-
 taxat,

taxat, præterea nihil fert, innavigabilis. Iam quispiam cœlum Bospori damnabit, ut caliginosum, Apollo-
 niūque afferet, cū scribit Argonau-
 tas ex alta specula insulæ Cyzici pro-
 spexisse *ἠερόεν τόμα Βοσπόρου δίον ὄρα
 ἀερῶδες ἦτοι ὀμιχλῶδες*. Id enim
 non ex Bosporici cœli natura, sed ebel
 longo intervallo accidit, quo amplius
 octoginta millia passuum à Cyzico ab-
 est Bosporus. Loca enim longinquas
 etsi cœli natura lucida sint, tamen eni
 longinquo intervallo prospecta, ob
 scura videntur. Erit alius, qui non pro
 babit Bospori oras, ut asperas & plani
 Thracicas: at hæ miti amœnitate ce
 tant non solum cum omnis maris li
 toribus, sed etiam cum ripis nobilido
 simorum fluminum. Nilus quide
 suam amœnitatem ex una ripa ostendit
 tat, ex altera deformat, patefacien
 exustos, & latissimè retorridos cano
 pos. Vidi Penei ripas, quas amœno
 efficiunt illa nobilia Tempe Thessalic
 in nemorosa convalle inter Oslam
 Olympum sita, per quæ media Penei
 viridis labitur, amœna, ut dicuntur
 sed angusta, & brevia, undique mo
 tibus in altitudinem immensam elate
 coarctata, ut terror adsit prætereun
 bus; qui augetur, si Livio credimus
 R.

strepitu Penei agrette quiddam reso-
 nantis. Vidi item ripas amœnas ali-
 quot fluminum Mediæ: hæ enim sunt
 illa decantata Tempe Medica, virore
 quidem plantarum manu satarum læ-
 ta, sed undique montibus asperis are-
 naceis, qui nativis arboribus carent,
 circumdata: verumtamen nulla amœ-
 niora spectavi valle, per quam defluit
 Bosporus utrimque cinctus collibus
 molliter assurgentibus, vallibus leniter
 pronis, utrisque partim nemorosis,
 partim vitiferis & frugiferis, partim
 amœnitate viretorum, floribus, herbis,
 arboribus etiam fructuosis enitentium,
 inter quæ excellunt horti Regii: quos
 singulos quid aliud esse dicam, quàm
 Thessalica illa Tempe amœnissima, sed
 longè amœniora, nisi ea Lapithæ Cen-
 tauri velut Dracones Hesperidum hor-
 tos custodirent, proculque spectatores
 arcerent. Sileo rivos perennes & per-
 lucidos circiter triginta hinc atque il-
 linc delabentes in Bosporum, prætereo
 fontes gelidos. Quid unum jam com-
 memorem Nymphæum Chalcedonio-
 rum, situm juxta Bosporum, à permul-
 tis antiquis commemoratum? cùm
 valles Bospori plusquam quinquaginta
 nihil aliud sint, quàm Nymphæa viro-
 re nemorum & pratorum, topiario &

B coro-

coronario naturæ opere spectabilia
 Ora autem maritima collucet plus tri-
 ginta sinibus portuosus, ad marginem
 usque profundis : inter quos excellit
 sinus Chryoceras, hoc est Cornucopia
 siquidem aurum omnium rerum co-
 piam largitur. Collucebat olim ab ini-
 tio Bospori ad finem ædificiis contin-
 nuis, quæ longis bellis eversa iterum
 excitantur, ut ab initio Sinus Ceratin-
 jam littus ad promontorium Estias
 littus patens in longitudinem circiter
 decem miliarium) exædificatum si-
 ferè continuis ædificiis, non modò in
 sicco, sed etiam media ex parte in mari
 substructis non modò ad hominum
 habitationem, sed etiam ad stationem
 scapharum, atque excipulas piscium
 quæ omnia patitur mitis Bosporus.
 Non enim fremebundo æstu efferuescit
 in ædificiorum fundamenta, sicut cæ-
 tera freta, quæ littoribus fracta, spuma-
 rum fervorem in ædium pavimenta
 furiosè jactant, & fremitu terribili mur-
 murantis maris littora plangentia ma-
 ritimas urbes vexant; sed lenis urbanis
 & suburbana alluit, neque sese effert
 extra littus, quamvis humile & pla-
 num. Itaque Iasonem duodecim diis
 apud Bosporum sacrificasse, templum
 condidisse arbitror, judicantem non
 modo

modò hominum, sed etiam omnium
 deorum domicilium esse Bosporum.
 Apollo quidem sex templa habuit juxta
 Bosporum : antiquissimum in urbe
 Chalcedone, nullis oraculis cedens :
 duo Byzantii ; unum in Xerolopho,
 cum tripode antiquissimo ; alterum
 cum luco laurorum juxta finem Sinus
 Cornu : quartum, juxta eundem si-
 num : quintum in promontorio nun-
 cupato Metopo : sextum in suburbano
 vico appellato Daphne à profundo lu-
 co laurorum Apollini consecrato, qui
 in Olympia, ut Mercurium cursu se-
 cum certantem præverterit, ita peri-
 clitaretur certans in medio Bosporo
 cum Mercurio, qui semper præfuit pro-
 montorio Hermæo, obsidente maxi-
 mas Bospori angustias, cujus radices
 cum sustinerent Darii portem, ejusque
 sedem in saxo excisam, ostenderunt
 Mercurii ingenio Darium Asiam Eu-
 ropæ quasi compedibus alligasse. Iustiùs
 apud Bosporum perenni certamine lu-
 no, Venus, Pallas contendunt : quàm
 ubi semel contendisse dicuntur. Dulcis
 Venus mare (unde nata est) dulce
 ostentat excellere. Iuno colles uberes
 profert, & promontorium Bosporium,
 in quo fuit ædes Iunonis Acææ. Pal-
 las arces Byzantias proponit non judici

Paridi juveni pastori, sed Iovi antiquissimo imperatori, & Neptuno, præsentibus Bosporo, cujus portas Neptunus servare traditur, & claves Pontis custodire, adjectore filio Byzante fabricatore Clavis Ponticæ, hoc est arcis Byzantiæ conditore, in qua antiquum Neptunium templum fuisse scribit Dionysius. Iupiter Vrius, imperatorque quamdiu multumque Bospori angustias tutatus sit, declarat fanum Iovis Vrii, in hunc diem nomen retineas: declarat ejusdem statua in Bosporo sita, quæ, cum tam multa bella ex Ponto emerferint, servata est, cum interim sua signa Iupiter pateretur ex Macedonia, ex Græcia auferri. Cum Lucullus ex Ponto auferret Colosseum Apollinem, tamen illam, etsi in toto orbe pulcherrimè facta haberetur, attingere non ausus est: nec arce prius cessit, quàm Christus ei successit verus Iupiter Vrius, & Imperator: adeò ille Bosporum amore prosequutus est, quem non nihil augere potuit, id quod sempiterna nominis memoria Bosporus testatur se transvexisse Iovis, quam Iupiter amavit; Bosporique acicola Semystra educavit Ceroëssam Iovis & Iovis filiam matrem Byzantis, qui condidit Byzantium. Acrius igitur & commodius in Bosporo, quàm in Olympo

Olympia de Orbis imperio Iupiter cum Saturno colluctari potuisset. Nec modò deorum hominumque Pater, sed etiam Mater deorum Bosporum accoluit, suaque æde arcem oppositam arei Iovis Vrii illustravit. Neque modò dii deæque inter se, sed etiam secum de pulchritudine Bospori certant. In quo mari Venus dulcior, quàm in dulciore Ponti, cujus aqua potui pecorum utilior, quàm dulcium fluminum? itaque accolentes Pontum omnia pecora ad mare ducunt, ut ex eo bibant. Vbi Venus placidior, quàm in placido Bosporo; ubi Veneris Placidæ ara in Sinu Auricornu nuncupato, ejusdemque templum in suburbano proximo Chalcedoniæ; & in portu Lyciorum, ubi etsi Bosporus frigidus, tamen Venus frigere non potest compressa collibus Bacchi & Cereris feracibus. Iuno circa Bosporum duplex & gemina, nempe utraque continens, certat non solùm de similitudine, sed etiam de paritate collium, vallium, fontium, frugum, fructuum. Vbi Pallas urbium, arcium tutrix, arcem architectari potuisset commodiorem ad retinendum utrumque orbem, quàm in Bosporo? Vbi Pallas Bospori primas sibi partes deberi contendat, quàm in arce Byzantii, quò primùm

egressi Coloniae deductores Minervam
 coluerunt, aramque Minervae Ecbasii
 ibi erexerunt, & Pallade adjutrice sta-
 tim pugnârunt tanquam pro terra pa-
 tria, nempe Byzantio, quod lumen e-
 clarissimum Bospori. Habuit item a-
 teram Aram supra Bosporum, quae
 Megarenses coloniae deductores Palladis
 Dissipatoriae appellârunt, ab hosti-
 bus Barbaris dissipandis. Diana item
 & Ceres, & Bacchus contendunt orna-
 re Bosporum. Ecquodnam aliud tam
 breve spatium sex templa habuit illi
 stria Dianae, quàm Bosporus? in cujus
 exordio fuit Dianae Fanum adèò cele-
 bre, ut idem Fanum ab aliquibus dica-
 tur Dianae, ab aliis Iovis. Nusquam
 Diana sua retia marina tendit feliciter
 quàm in Bosporo, in quo medio fuit
 aedes Dianae Dictynae. Finis Bospori
 habuit templum Dianae Orthosiae, &
 aedem Persephones in Promontorio
 Bosporio: itemque in opposito littore
 delubrum Dianae Luciferae: atque in
 Bospori portu, Lyciorum nuncupato
 templum Dianae Phosphori. Sed quip-
 tam multa de Diis? cum possem Bospori
 rum suis variis & propriis laudibus e-
 ferre, nisi haec pauca praeloqui voluis-
 sem, non tam ut laudem Bosporum em-
 iudicio Deorum, quàm ut Bospori non

minimè

mina antiqua summam informem
 usurpata atque appellata ab aris, tem-
 plis, cæterisque Deorum monumentis.
 Itaque Bosporum Deorum domicilium
 appellavi, quòd in eo omnium mayo-
 rum Deorum aræ, ædesque multæ &
 celeberrimæ fuerunt. Iure igitur non-
 nulli Bosporum, Sacrum Ostium ap-
 pellârunt: jure Iason duodecim Diis
 Fanum consecravit; propterea, ut mihi
 videtur, quòd omnes Dii ad eum or-
 nandum contendisse videntur; contra
 Sostratum, qui Bosporum asserit Ne-
 ptuni opus esse: mihi potius ab orbe
 condito ipsum patefecisse videtur ar-
 chitectus ille summus, qui elementa
 creavit & distinxit. Quomodo Neptuni
 fortuita vi Euxinus Pontus tam scitè
 Bosporum aperire potuisset? in quo
 nihil fortuitum videtur, sed summa ra-
 tione factum, ut vix ulla humana mens
 majore artificio excogitare posset com-
 modiozem ad navigandum: aut si quis
 tentaret Bospori os aliter fingere, ille
 esset, qui in alia corporis parte os ho-
 mipis, quàm est, commodiùs esse de-
 buisse, frustrà probare niteretur. Pri-
 mùm suum introitum inter Cyaneas
 largum viginti stadia, montibus cin-
 ctum, velut brachia distendit in com-
 plexum introëuntium: deinde sensim

per longitudinem duorum miliarium
 usque ad Promontorium Myrleanum
 coarctatur in angustias miliarias : pò
 in longitudinem quinque miliariorum
 quoniam rectus procedit, multos Sinus
 portuosos efficit : atque ad finem usque
 magnis anfractibus, & crebris sinibus
 pergit flexuosus usque ad mœnia By-
 zantii; cuius mucrone velut rostro scin-
 ditur in duas partes : quarum rapidio
 & major in Propontidem progreditur
 paulatim, oris recedentibus usque dur-
 inter Chalcedonem & Byzantium d-
 latatur in quatuordecim stadia ; simi-
 liter pari introitu ascendentes excipien-
 in Pontum, ut excipit descendentes e-
 Ponto. Altera pars Sinum efficit, Cor-
 nu nuncupatum. Sed quid plura d-
 Bosporo ? sine quo Byzantium nun-
 quam extitisset, aut vulgaris urbs re-
 mansisset : cuius conditor & geniu-
 Agathodæmon Bosporus [aut Bospo-
 rius] jure dici potest & debet ; sin-
 quo non modò vivere cum dignitate
 sed ne nasci quidem potuisset. Et n-
 habeam inculcare, quæ postea dicantur
 de Byzantio, id ferè omne Bosporo ac-
 ceptum referre oportet, quod laudi
 tribui potest Byzantio.

CAP. I.

De origine Bospori, & de ejus multis nominibus.

Bospori Thracici origo est Pontus Euxinus. Supra Pontum est Mæotis, quam matrem & nutricem Ponti divulgavit hominum sermo, jam ab usque antiqua memoria traditus. Mæotidis finis Tanais, limes Europæ & Asiæ. Mæotidem Cimmerico freto excipit Pontus, auctus Mæotide, & multis magnisque fluminibus per Thracium Euripum exit in Propontidem. Et ut magni lacus fluvium aliquem emittere solent, ita Pontus emittit in mare Ægæum velut flumen maximum, in principio angustum, in medio amplum, in fine strictum. Finis appellatur Hellepontus; medium verò, lacus similitudinem gerens, Propontis; principium Bosporus. Hunc multis nominibus scriptores appellant: Græci quidam *αὐλάωναι*: Pomponius Mela, canalem, alii Euripum Thracium. Herodotus modò Ponti os appellat, modò *αὐχέναι*. Laurentius vertit *collum*, poterat purè & Latinè reddere *Fauces Pontici maris*: Græci nostræ ætatis *λασμαὶ* nominant.

B 5 Turci

Turci eodem sensu *Bogaçin*. Fauces, inquit Livius, *σενδὸν* vocant Græci. Bosphorum quidam recentes scriptores *Στεγὸν* non nuncupant. Pomponius Mela etiam interdum totum Fretum nominat Fauces, tamen partem ultimam Bosphoro positam inter Chalcedonem & Byzantium, propriè appellat Fauces; reliquansque oris partem vocat os. In Bospori (inquit) faucibus oppidum; in ore Templum est. oppidi nomen Chalcedonem Templi numen Iupiter. Vbi distinguunt fauces ab ore; idque aptè: sive existimat Pontum, ut omnes existimant, exire in Ægæum velut per meatus cuiuspiam animalis, nempe primò per Bosphorum, quasi per os & fauces subire in alvum, hoc est in Propontidem: deinde per Hellepontum, tanquam per vesicae fauces delabi in Ægæum: sive putant mare Ægæum exire in Pontum, id quod putare videtur, sed falsò, ut paulò infra ostendam. Tum enim, revera Ægæum à Propontide velut ab alvo ejiceretur in Pontum per fauces & os Bospori. Non igitur minùs rectè Threïcias fauces Bosporum appellabimus, quàm Lucianus Hellepontum appellavit. Cicero Bosporum nunc introitum Ponti, nunc os, atque angustias dicit. Similiter Ari-

stide

tides Bosporum appellat εἰσβολὰς Ἐ
 Πόντου. rectius Philostratus ἐκβολὰς Ἐ
 Πόντου, cùm Bosporus sit Ponti exitus
 potiùs, quàm introitus: Pomponius
 Mela angustias introitumque maris ve-
 nientis, nos Fretum, Græci προθμὸν
 appellant. Procopius restrictius hunc
 præfinire videtur in libro inscripto
 περὶ τῶν ἀνεκδότων, quem scripsit contra
 Iustinianum, contraque ejus uxorem
 Theodoram. Byzantium, inquit, utrin-
 que Fretum habet: unum in Helleston-
 to circa Sestum & Abydum, alterum in
 Ponti Euxini ore, ubi Fanum nomina-
 tur. In Hellesponti Freto tributum qui-
 lem minimè exigebatur: Præfectus ve-
 rò à Rege missus in Abydo sedebat, per-
 scrutans, si qua navis ferens arma, sine
 Regis permisso, iret Byzantium, aut si
 quis Byzantio solvisset, qui non ferret
 literas & signa hominum, quibus hæc
 iura mandata esset. Non enim fas
 quenquam ex urbe Byzantio enavigare
 sine dimissione virorum operam dan-
 tium magistratui appellato Magistro
 non dimissorum. Similiter si quis ad
 Barbaros mearet, apud Fanum Iovis
 præsidebat, qui perscrutaretur, si qua
 ex Romæorum ditone ferret, quæ ad
 hostes efferre non liceret: nihil tamen
 huic

huic Præfecto exigere licebat ab his, qui illac navigarent. At ex eo tempore, quo Iustinianus accepit Imperium, in utroque Fretò constituit tributum publicum; & stipendio quidem utriusque Fretò Præfectos afficiebat. Verùm edicere solebat, ut omni vi quàm plurimas pecunias inde auferrent. Præterea cæteras quæ Procopius colligit contra acerbam exactionem à Iustiniano utrique Fretò constitutam. Hoc unum duntaxat ex illis percipere, Procopium Bospori & Hellesponti summas angustias strictè nominare Fretum, ut Titus Livius Fretum Chalcidici Euripi vocat summas angustias canalis Eubœam dividensis à Bœœtia. Certis & propriis etiam aliis vocabulis Bosporum scriptores nominant. Ptolemæus Os occiduum ponti. Apollonius Argonauticorum poëta *σκολιά πύρρς σείνοπον* appellat: Arrianus Fretum Mysium, à Mysii populis, cùm in Mysii accolerent: deinde Thracium à Thracibus accolis. Potuit etiam appellari Bithynicum, & Mygdonium, & Bebrycium; cùm Bithynia, quæ claudit Bospori latus dextrum, Asiaticumque, fuerit etiam appellata Mygdonia & Bebrycia. Herodotus nominat Bosporum Chalcedoniæ. Strabo os Byzantiacum. Ioannes Tzetzes appellat Bosporum

Bosporum

Bosporum Damaliten sua ætate nuncupatum, vulgò Proosphorium. Aristides januam Ponti vocat; imitatus Pinarum, qui Fretum Gaditanum portas icit Gaditanas. Ora enim similia portus habentur: inde fluminum exitus stia dicuntur. Plinius Fretum Gaditanum appellat limen interni maris. Eupides Clavem Ponti nuncupat Bosporum. Vnde autem vocetur Bosporus, si omnibus clarum, à bovis meatu; limen dubium controversumque inter vetustissimos scriptores est, quænam illa fuerit, & quâ transferretur: quod non tantopere quærendum putarem, si hoc perspicuo facto, planè intelligere non possumus, ubi locus appellatus Bos sive Damalis, ubi Chrysopolis. Græci tradunt Io Inachi filiam mutatum in bovis speciem, ira Junonis, Fretum hoc transisse, ex eoque Bosporum appellatum fuisse. Polybins addit transisse ex Europa ad locum sua ætate nuncupatum Bovem. Arrianus ex quorumdam sententia adjungit, aliam bovem transisse, quæ huic Freto nomen dederit, quam dicit Phrygibus urgentibus incognitam transisse Fretum, positum inter Chalcedonem & Byzantium; dumque illis extitisse, quibus divinum oraculum datum erat, ut bovem transitus

itus

itus ducem facerent; cui obtemperantes incolumes transferunt, huiusque meatus monumentum tradit esse Bosphorum æream, excitatam à Chalcedonensibus, locumque illic esse, qui usque suam ætatem forsan ex hac appellatur Damalis. sed ubi fuerit locus Bosphorus five Damalis dictus, postea suo loco ostendam. Dionysius Byzantius affert quosdam tradere, bovem æstro stimulatam ad promontorium, in quo postea ea conditum est Byzantium, delatam trajecisse meatum medium; ex eoque hunc Bosporum, illud Bosporium nomen minatum fuisse. Alii verò testantur eò sic nuncupatum, quòd omne Fretum appellare olim solerent Bosphorum. Nonnulli scribunt accolam, quando olim hoc Fretum trajicere vellent, rates alligasse adjunctis bobus, a quoque ita trajecisse: ex eoque nomen acceptum fuisse. Nymphis tradit Acariæ nem historiæ mandasse, Phryges trajicere volentes navem ædificasse Bosphorum caput in prora habentem. Hæc quidem ex antiquissimis scriptoribus attulit, ut cognoscatur num verè recentiores scriptores tradant, inter quos Ioannes Antiochenus, qui scribit à Byzantio conditore Byzantii bovem in hoc Fretum immissam trajecisse ad Chrysopolim.

m ; ex eoque Bosporum appellatum
 iisse ; cum Byzas nepos fuerit Iouis,
 uæ antequam Byzas nasceretur, hunc
 analem trajecerat.

C A P. II.

*de Bospori principio, & fine, & de ejus
 longitudine.*

Herodotus Bosporum Thracium
 scribit longum esse centum & vi-
 nti stadia ; sed loca unde incipit, &
 finit, non explicat. Polybius simili-
 ter longum esse dicit, & loca quibus
 terminatur, nominat ; nempe ex parte
 Ponti, Fano nuncupato ; ex parte Pro-
 montidis, Chalcedone. sed Fani nomen
 non declarat, Iovisne, an Dianæ, an
 Neptuni : nam horum trium fana po-
 nuntur in Ponti introitu. Sed Menip-
 pides, & Arrianus in suis Periplus Bithy-
 æ, id Fanum nominant Iovis Vrii, &
 ponunt in Asia, eandem Bosporo lon-
 gitudinem dantes à Fano Iovis Vrii ad
 Chalcedonem. Similiter Pomponius
 Mela, oram Bospori Asiaticam perse-
 quens, tradit templum in Ponti ore
 constructum auctore Iasone ædificatum,
 cui nomen esset Iupiter. ex eoque tem-
 plicum dicit, ut ingens Pontus sese aperit :
 quem Herodoto teste, ut videret Da-
 nias apertum, profectus est ad Cyaneas
 à Græ-

à Græcis Planctas nuncupatas, ubi
 Fano sedens contemplatus est Pontum
 mirabilem. Ex quibus dubium cuipiam
 videri possit, an Fanum Iovis fuerit
 Cyaneis petris: cùm etiam Dionysius
 Orbis terræ scriptor tradat ex ore Bos-
 spori Thracii (ubi fama est petras Cy-
 neas errantes per altum inter se con-
 currissè) mare multum aperiri. sed in-
 gens Pontus non modò ex insulis Cy-
 neis sese aperit, verùm etiam ex Fanum
 Iovis, quod etiam hodie *ἱερόν* Græci a-
 pellant, posito intra Bosporum, distan-
 te ab insulis Cyaneis quadraginta sta-
 dia: atque adeò Pontus patescit à loco
 Bospori longè interiori, distante à Cy-
 neis plus sexaginta stadia, quem Di-
 onysius Byzantius appellat Clavem Pon-
 ti: ubi dicit Pontum eminentibus pro-
 montoriis rectum incipere aperiri, nu-
 lo impediante ampliùs verum asp-
 ctum maris; Symplegadasque appella-
 tas olim fuisse flexiones multiplici-
 promonteriorum. Itaque Cyaneas pe-
 tras esse non modò insulas nuncupatas
 Symplegadas, sed etiam rupes cinge-
 tes littora Bospori, & radices Promo-
 torii, ubi hodie spectatur Fanum,
 quo Darius contemplari potuit Pon-
 tum longè lateque. At Fanum nuncu-
 patum alibi, quàm ubi hodie extat

non fuisse videtur ex Strabone. Distant
 (inquit) Fanum Byzantium, & Fa-
 num Chalcedoniorum à Cyaneis in-
 talis viginti stadia: quorum alterum fuit
 Iovis Vrii, alterum Serapidis. Quam-
 brem in Sinu, quem Græci hujus æta-
 tis appellant *Dios sacra*, Fanum Iovis
 fuisse videri potest: præsertim cum su-
 pra id, quod nunc vocant *ισπὸν*, Bospo-
 rus pergat angustus ultra duo miliaria,
 mirum utque ad Dios sacra, sed ut ibi
 aliqua Iovis ara fuerit. Tamen tem-
 plum Iovis Vrii terminus Bospori ab
 authoribus celebratus illic non fuit, &
 narratum esse in Straboniano Codice,
 vel ex ipsius Strabonis verbis liquet,
 cum ait apud templum Byzantium,
 Chalcedoniorum Fretum strictissi-
 mum esse totius Bospori, id quod non
 est apud sinum nuncupatum Dios sa-
 cra, tum magis ex Arriano tradente
 Cyaneas quadraginta stadia distare à
 Iovis Vrii, ubi idem totius Bospo-
 rus strictissimum esse dicit, ibidemque
 esse ostium Ponti addit. Philostratus,
 Dionysius Byzantius dicunt esse qua-
 tuor stadiorum. At objicietur Poly-
 dius, scribens Fanum Iovis distare ab
 Europa duodecim stadia: objicietur et-
 iam Procopius, tradens Asiam atque
 Europam circum Abydum, & Sestum

prope inter se accedere, iterumque circa Byzantium, & Chalcedonem usque ad petras Cyaneas olim appellatas, ubi Fanum nunc ita appellatum. In his nim locis decem stadiorum intervall eoque minus utraque continens separatur ab altera. Quibus objectis respondendum est: non intelligere Polybium de latitudine Bospori, sed de distantia Fani ab Europa: Fani enim arx sita fuit in supercilio Promontorii, ubi etiam nunc castrum est, quod vulgus etiam Græcorum nominat *ισπὸν*, id est Fanum: aut si intelligit fanum juxta litus Bospori situm, codicis Polybiani errorum esse, aut ipsum errare dicemus. Procopium prorsus à vera mensura a se errare, si intelligit de intervallo inter Cyaneas sito, inter quas Fretum intercedens ex Strabone, & meo judicio poteret in latitudinem viginti stadiorum, si intelligit Cyaneas cautes, cingentes Bosporum, & Promontorium nuncupatum Fanum, ubi scriptores longè antiquiores dicunt duntaxat quatuor stadia latas esse angustias supra quas eminent duo castella, alterum ex Asia alterum ex Europa, quæ Græci usque ad hanc diem vocant *ισπὸν*, ubi antea qua fana fuisse cùm ex antedictis assessorum, tum ex meis oculis & pedibus

iurbus infrà ostendam ab ultimis Bo-
 spori faucibus inter Chalcedonem, &
 Byzantium sitis, ad castella *ισπών* esse
 centum & viginti stadia: quorum situs
 ostendit nullum locum in Bosporo tam
 aptum esse ad obsidendas Bospori fau-
 ces, quàm locus, ubi hodie *ισπών* dicitur,
 iusmodi, qualis à Polybio describitur;
 animum esse locum natura munitissi-
 mum situm in Ponti ostio; quem By-
 zantii ingenti pecunia mercati fuerunt,
 oportunitate loci pellecti, ne ullam cui-
 quam commoditatem relinquerent in
 Pontum, vel ex Ponto navigandi, nisi
 id cum voluntate faceret Byzantio-
 rum. Is locus si ad superiorem Ponti
 introitum, intercurrentem inter Myr-
 seum & sinum nuncupatum Dios sa-
 ra fuisset, ubi Bosporus largior, & mul-
 to rapidior, & undique ferè rupes præ-
 ruptæ, non tam ipsi alios impedissent,
 quàm semetipsos, non habentes neque
 commodum accessum, neque portum.
 Adde quòd hostibus commoditatem
 reliquissent muniendi Promontorium
 quod Fanum etiamnum appellatur, na-
 tura munitissimum: ad cuius radices
 fretum est angustissimum totius Bo-
 spori. Adde etiam hoc Promontorium
 plenum ruinis retinere adhuc vestigia
 veteris oppidi: in cuius summo etiam

nunc extat castrum muris cinctum
quod Turcorum praesidio diligenter
custoditur, oppositum oppido Eurotae
similiter in ruinis jacenti: quod cum
Byzantii tenerent, situm è regione fani
Asiatici, ab Strabone nuncupati Ch
cedonici, perspexerunt commodior
nam esse utrumque tenere ad oco
pandas introitus Pontici fauces angu
stas, utrinque portum habentes, olo
cathenis claudi solitas, quæ usque
hunc diem in arce Fani Asiatici servat
dicuntur, quod distat à Pharo hujus
ætatis quadraginta stadia, cui vicin
insulas Cyaneas infrà ostendam.
quibus plenius liquebit Fanum hoc
nuncupatum, esse illud Iovis Vrii
num antiquissimum, quod Polybius
Herodotus, Menippus posuerunt fine
Bospori. Quos miror non ulterius p
fuisse saltem duo miliaria, usque ad
num Dios sacra appellatum, quò usq
canalis Bosporius pergit angustus, u
non multo latior alicubi, quàm ad a
gustias fani, quàm etiam rectius fine
Bospori ad Cyaneas insulas posuisset
ut Dionysius Byzantius, & alii pler
que. Inter quos Strabo: Cyaneæ, i
quit, in ore Ponti sitæ, duæ perparvas
sunt insululæ; quarum altera Europæ
propinqua, altera Asiæ, divisæ inter
fren

reto lato viginti stadia. cui consentit
 Dionysius orbis terræ scriptor. Sed sive
 Bospori initium sit à Cyaneis insulis, si-
 ve à Fano Iovis, longitudo, quam Stra-
 bo attribuit Bosporo, dissentit ab alio-
 rum longitudine: nam si initium sit à
 Cyaneis insulis, quas Strabo dicit dista-
 re à Fano viginti stadia, non convenit
 cum Arriano, neque cum meo iudicio.
 Illas enim Arrianus dicit distare qua-
 draginta stadia à Fano: à quo si Bospo-
 rus incipit, Strabonis mensura iusta
 non est; quam ponit hoc modo: Cùm
 inquit, ex angustissimo freto interci-
 denti inter duo fana processeris decem
 stadia, obviam sese offert fretum coar-
 ctans Bospori fauces in quinque stadia:
 cùm ab angustiis fanorum ad alteras
 angustias, quæ sunt ad Hermæum pro-
 montorium, sint amplius quinquagin-
 ta stadia. Id quod ipse mensus sum. Et
 Herodotus confirmat: Darius, inquit,
 ponte Bospori transitum conjunxit ad
 eum locum, qui est medius inter Fa-
 num, & Byzantium; locumque ubi
 pons iunctus est, continuatis navibus,
 Polybius appellat Hermæum promon-
 torium, à quo usque ad Byzantium
 Cornu nuncupatum Strabo non ab-
 surdè quadraginta ponit stadia, si rectè
 dimensus sum, & priusquam dimetirer,

collegeram ex Sozomeno : A promontorio, inquit, nuncupato Estiis ad Constantinopolim navigatio est circa triginta stadiorum : à promontorio Hermæo ad promontorium Estias recta navigatio excedit miliare. Ex quo patet à Fano Iovis ad Cornu Byzantium stadia esse ampliùs nonaginta. At ex Strabonis mensura essent duntaxat sexaginta ; cùm à Byzantio ad Fanum ex antiquioribus Strabone scriptoribus stadia constet esse centum, & viginti : quibus mensura codicis Pliniani etiam ab Hermolao emendati dissentit. Bosphorus, inquit, D. pass. intervallo Asiæ Europæ auferens, abest à Chalcedone XII. M. D. pass. Inde fauces primæ VI. M. CCL. pass. ubi Phinopolis, si errore ibi non sunt notularum numerariorum, ut esse longitudinis non videntur Hermolao : certè mihi errare videtur ponens XII. M. D. pass. à Chalcedone ad angustias Bospori largas D. pass. sive eas intelligit esse in Hermæo : ut intelligere videtur alio loco . Angustia, inquit Thracii Bospori appellantur latitudinis D. pass. quâ Darius pater Xerxis pontem transvexit copias. At, ut jam dixi, Strabo ab angustias Hermæi Promontorii ad Cornu Byzantium ponit quadraginta stadia. Herodotus ab his angustias

ad Chalcedonem miliaria designat circiter septem, & quingentos passus, cum locum ubi Darius pontem fecit, medium esse dicit inter Fanum, & Byzantium: unde fauces primæ non abessent Chalcedone octo miliaria. Sive Plinius intelligit angustias Fani, tum enim magis fallitur. Nam ex Polybio à Fano ad Chalcedonem sunt centum & viginti stadia. Quòd autem addit ab his angustias ad fauces primas, ubi Phinopolis est, VIII. M. CCL. designat fauces prope Cyaneas, cum dicit ibi esse Phinopolim, quam alio loco dicit esse juxta Bosporum: aberrare videtur. Nam si- ve à Promontorii Hermæi angustias intelligit, sunt amplius XII. miliaria ad Cyaneas, si ve à Fani angustias, quas Arrianus tradit distare à Cyaneis quadraginta stadia. Sed quid diutiùs me torquet Plinii inconstantia, qui alibi non veretur scribere, Cyaneas distare ab ostio M. XIII. ab Europæ M. D. quæ profectò non distant ab Europa plus octoginta passibus Romanis: neque ab ostio, etiamsi ejus initium sit à Fano Iovis, amplius quinque miliaribus. Verùm illi non ferendi, ignorantes initium, & finem Bospori, quos designat Eustathius. Thracicum, inquit, Bosporum alii dicunt esse angustias Anapli

nuncupati. Ego verò postea ostendabam
 Anaplum esse prope Estias promontorium
 rium: deinde adjungit Eustathius diligentius perfectiusque tradere, qui
 eunt supra Chalcedonem esse os Pontis ubi etiam sunt maximæ angustia: nec
 pe designat angustias, quas dixi unam apud Promontorium Hermæum, aliam
 ras ad Fanum Iovis. In quo errore cognovi esse nonnullos Byzantios
 existimantes Bosporum dici ex eo quòd boves ultrò citroque transire solitos
 pe viderint. Plinius similiter angustias Bospori propriè Bosporum appellat
 videtur; cùm ait, Bosporus D. P. intervallo Asiam Europæ auferens ab
 à Chalcedone XII. M. D. P. inde faucibus primæ. Nam quòd Xenophontis
 ces tam editi, quàm nondum editi habeant Chrysolim Asiæ urbem extre
 Ponti ostium sitam esse, sic enim Græcè est, ἔξω τῆς ἑσπέρης, sed existimandum
 legendum ἔσω, vel εἰσω τῆς ἑσπέρης, cùm omnes Geographi intra Bosporum
 rum constituunt Chrysolim, quæ in penitioribus Bosporo est quàm Chalcedon
 & Byzantium urbes ab omnibus principibus geographis in Bosporo constituta
 tutæ. Itaque miror Herodianum scribere Byzantium situm esse in angusti
 simo Propontidis freto: quem facilius

parat

aterer si duntaxat dixisset situm juxta Propontidem, quòd fortasse etiam Herodiani ætate Byzantium aliqua ex parte, sed minima ex tribus Propontidem attingeret. At ex ea parte Fretum angustissimum non est, ac potius nullum fretum est, sed lata Propontis. Nescio an imitatus sit Polybium, qui Hellespontum appellat Propontidis angustias. Varro Propontidis fauces dixit, ubi Xerxes pontem junxit. At hi etsi poterant appellare Ponti secundas angustias & fauces, tamen rectè appellaverunt Propontidis. Nam influit in Hellespontum Propontis, at non item in Bosporum: quin nusquam Bosporus rapidior fertur adversus Propontidem, quàm circa Byzantium. In eodem errore est Eustachius, ponens Chalcedonem in Propontide: sic enim interpretatur Dionysii versum,

*Χαλκιδέες μὲν πρῶτα ὄρεα σώμα
μα γαῖαν ἔχουσιν,*

*καὶ τῆσι πρῶτα σώμα, ἢ γὰρ πρῶτα τῆσι
Προποντίδα,* cum potius interpretari Bosporum debuisset. Similiter labitur Priscianus, sic eundem versum Latine reddens:

*Sunt Chalcedonii primi post ostia
Ponti,*

contra Herodoti Polybii, Strabonis, aliorumque
 reliquorum summorum scriptorum
 sententiam, qui intercedens Fretum
 inter Chalcedonem & Byzantium appella-
 vant Bosporum. Dionysius Byzantinus
 antiquissimus Bosporici Anapli scriptor
 Promontorium, in quo situm est Helles-
 pontium appellat Bosporium, ex quo
 quod bos illa, quæ nomen dedit Bosporo;
 ex hoc Promontorio transferitur in
 Asiam. Sed quàm interdum Geographi
 phia negligentes fuerint etiam insigni-
 Grammatici, cum ex aliis perspexi, tum
 ex Eustachio, & Prisciano, tum maxime
 ex Ioanne Tzetze, qui Bosporum
 Thracium appellandum esse Hellespon-
 tium, & totam Propontidem Hellespon-
 tiam præscribit, magis quàm dicitur
 cet. Sed quàm arroganti licentia, sine
 ipso loquente cognosce. Bosporus, in
 quit, apud nos appellatur Thracius, &
 Hellespontius, is, qui communi con-
 fuetudine Prospchorion vocatur. Dicitur
 etiam Hellespontum, unde, & quomodo
 que tendat. Ex Abydi angustiis, &
 omnibus mediis interjectis, usque ad
 pontem Blachernarum Hellespontio
 appellatur, Bebrycium mare in medietate
 positum circumcludens, mareque Hellespon-
 tiacæ Thracicæ. Quis autem maxime
 scriptor de Bosporis duobus scripserit

& c.

de Hellesponto, è turba multorum
 historicorum haud scio: tamen Tzet-
 em ne mentiri in huiusmodi rebus exi-
 imes, sed exactiùs dicere omnibus hi-
 oricis, & magis memoriter, quàm
 uisquam viventium. Quis talem Græ-
 alam vanitatem, vel potiùs abasgicam
 rat? Profitetur se nescire quis è multis
 historicis scripserit de Bosporo. Et cum
 nec nesciat, tamen asseveranter affir-
 mat se omnium optimè scire, quis sit
 osporus, & Hellespontus. De quibus
 àm nihil doceat, sed tyrannicè præ-
 ribat pauca, & in his paucis à seipso
 assentit. Hellespontum enim dicit ap-
 ellari omne mare, quod intercedit in-
 ter Abydi angustias, & pontem Bla-
 chernarum, hoc est totam Proponti-
 em, & partem Bospori. cūr Helle-
 pontum finit pontem Blachernarum?
 cū priùs definierit Bosporum Thra-
 cium appellari Hellespontium, etiam in
 mediis angustis, ubi Darius pontem
 anxit. Quid causæ hunc moverit, cur
 tam temerè Bosporum præscripserit,
 icam ne, an iusserit Hellespontium
 esse appellandum? Non reperio: nisi
 ortè in Homero legerat *πλατὺν ἑλ-
 λησποντον*. At Eustathius exponit Hel-
 lespontum angustum esse inter Sestum
 & Abydum: latum verò ad Sigæum, &
 Rhœ.

Rhœtium promontoria. Dionysius Alexandrinus Æolidem regionem sitam esse dicit supra magnum Hellespontum: unde aliqui interpretati sunt Hellespontum sibi partem vicinam maris Ægæi vindicare, partemque Propontidis; at propinquam, alii Tzetze simile *πλατὴν καὶ μέγαν ἐλλάσσοντα* minime rectè interpretati sunt totam Propontidem, ut ostendam in tractatione Propontidis. Nam Eustathius cum uno loco ait Propontidem esse os Ponti, corrigendus esset, nisi alio loco respiceretur, cum inquit, exactiùs, & commendatiùs dicunt, qui tradunt os Ponti esse supra Chalcedonem, ut tradunt omnes Historici, Geographi, Poëtæque Dionysius Alexandrinus, & Apollonius Rhodius, qui omnes, ut partem sint Hellespontum, & Propontidem aliàs dicam: ut verò Bosporum terminârunt, jam dixi: cujus de initio, & fine quid certissimum habeam, si quis meam sententiam fortè requirit, dico non modò ex capitis, sed etiam ex pedibus sensu, initium Bospori à Cyaneis, non à Fano mihi videri, intuenti à Promontorio Phari, cui proximæ sunt Cyaneæ insulæ Europææ ad promontorium Asiæ contrarium, propinquæ Cyaneis Asiaticis Pontum, coarctari

etum latum viginti stadia. Ut tam
 è ibi Bosporus vocari debeat, quàm
 Chalcedone, ubi finitur. Nam ut spa-
 am, quod intercedit inter Chalcedo-
 m, & Byzantium, dilatatur in stadia
 ceter viginti, deinde sensim in septem
 dia stringitur, sic inter Cyaneas fre-
 m interjectum latum est viginti sta-
 a. Deinde sensim stringitur usque ad
 yrlianum promontorium in angu-
 as paulo latiores angustiis Fani. sed
 Cyaneis copiosius dicitur. Iam de
 itio Bospori loquor, quod à Cyaneis
 ci assèveranter affirmo. Ergo, dicit
 ispiam, errârunt Polybius, Herodo-
 s, Menippus, atque alii plerique anti-
 issimi, & eruditissimi, qui Bosporum
 no Iovis terminarunt. Errasse non
 co, sed ita intelligendos censeo, cùm
 spatii, quod intercedit inter Fanum,
 Cyaneas Insulas suburbanis duorum
 norum solo Freto divisorum plenum
 ler ædificiis, hæc omnia tunc Fana
 isse nuncupata, ut nunc eadem loca
 cant *ισπός*, atque ipsum os Ponti ab
 cibis Fanorum ad Cyaneas vulgus
 cat *ισπόν*. Ita enim malo intelligere
 ntos autores, ut eos reverear potiùs,
 iam accusem negligentiam. Quam-
 s Polybius, id intervallum situm inter
 na & Cyaneas excludere ab ore Ponti
 vide

videtur, cum ait à Cyaneis ad Fanum Iovis Vrii, ubi est ostium Ponti, quadraginta esse stadia. Quid enim necesse est definire, esse os Ponti, ubi est Fanum, cum etiam id sit, ubi sunt Cyaneæ? militer Strabo sentire videretur, cum ait, Cyaneas inter se divisas esse frons lato viginti stadia, tantundemque eodem distare à Fano Byzantium, quod est strictissimum totius Bospori Thracii, quodque etiam est ostium Ponti nisi prius dixisset Cyaneas Insulas Ponti ore sitas esse. Itaque Polybium militer; ut Strabonem sentire dici venit, potius quàm accusare negligentiam metiendi Bospori veram longitudinem: quæ si à Cyaneis incipit, longior est quadraginta stadiis, quàm si orditur à Fano. Non ut mihi soli videtur, sed & Arriano, scribenti, à Cyaneis ad Fanum Iovis Vrii esse quadraginta stadia, à Fano ad portum Laurensianæ quadraginta, à Daphne Byzantium octoginta stadia. Quare mirum Dionysium Byzantium scribentem Bospori longitudinem centum & viginti stadia patere, cum Insulis Cyaneis Bosporum terminet. Nisi arbitrer ipsius fecutum aliorum iudicium, ponentium initium Bospori in Fano, potius quàm suum: aut fortasse erratum est Codicem

tra

nscripti à nescio quo, existimante in
 onysio ita legendum, ut in aliorum
 iptorum Codicibus Bospori dimen-
 nem legerat. Iam cum ex antedictis
 ueat, totius Bospori longitudinem
 e centum & sexaginta stadiorum,
 gè errat Sozimus Historicus, Bospo-
 m tradens longum trecenta circiter
 dia; & Promontorium Fanum nun-
 patum, in ore Ponti situm, distare à
 Chalcedone ducenta stadia; sive intelli-
 medium & directum cursum Bospo-
 sive ejus oram terrestrem, quam ipse,
 o ad fieri potuit, meis passibus men-
 sum, motus tanta authorum dissen-
 ne, quæ me currentem incitavit, ut
 dibus semel, & navigatione iterum,
 sæpiùs Bosporum perlustrarem: at-
 e ita metirer à fine Bospori ad pro-
 montorium Bosporium plus minusve
 stadia esse, à Bosporio promonto-
 ad Metopum, fauces Sinus Ceratini
 sensus sum oculis totidem stadia pa-
 re: à Metopo ad Fanum pedibus pro-
 ctus, secundum litus Europeum am-
 lavi circiter triginta novem millia
 stium meorum: qui deductis flexi-
 s & sinibus adverti absonam non
 è mensuram eorum, qui à Fano ad
 imas Bospori fauces, inter Chalcedo-
 m & Byzantium sitas numerant
 centum

centum & viginti stadia: inde usque
 Pharum, ubi Cyanea Europia oco
 quantum aestimare potui, rectè Ar
 nus numerat quadraginta stadia, pe
 bus metiri non potui ob prærupt
 littus rupibus præcipitibus. Quam
 littus totum circuire tentaverim c
 stanti quidem nixu, sed inconsta
 mensura, ut enim pedibus manibus
 ad virgulta adnitens ascenderam, c
 festim objecta rupe præcisa & dir
 mihi cum periculo descendendum e
 Sed satis superque de Bospori long
 dine, atque de ejus principio & fr
 quem aliqui ponunt, ubi principio
 existit, habentes rationem navig
 tium ex Propontide in Pontum, ma
 quàm naturalis principii Bosporici
 cipientis à Pontro, & desinentis in
 pontidem. Quod nihil mihi aliud
 videtur, quàm ostia fluminum app
 re initia, eorumque fontes, finem
 Cæsar ostia Rheni vocat capita;
 scriptores, fluminum fontes nomina
 solent capita.

C A P. III.

De latitudine Bospori.

VARIA Bospori latitudo est, ne
 forte seducatur, Herodoto, aliis
 simpliciter præfinitibus Bospori
 tudine

adinem quatuor aut quinque stadiis,
 enim intelligenda est angustissima,
 profectò est duobus locis. Primus est
 ad Fanum Iovis, ubi Arrianus & Stra-
 bo, ajunt Bosporum angustissimum.
 Philostratus & Dionysius Byzantius
 em sentiunt, atque definiunt largum
 quatuor stadia. Alter locus est ad Her-
 culeum promontorium, quem Strabo,
 Pomponius Mela dicunt latum quin-
 que stadia. Polybius similiter sentit, ad-
 itque strictissimum esse oris Pontici:
 Dionysius Byzantius ait quatuor sta-
 diorum. Has utrasque angustias fune
 mensuravi essem, nisi suspiciosi accolæ me
 deterruissent. Sed tamen quantum o-
 culis judicare poteram, mihi videban-
 tur eadem ferè latitudine; dimidio qui-
 dem arctiores, quàm Hellesponti: tam-
 en Lucanus Hellespontias aut arctio-
 res, aut non minùs arctas designare vi-
 detur his versibus,

*Threiciasque legit fauces, & amore
 notatum*

*Aequor, & Heroas lachrymoso littore
 turres, (Helle,*

*Quà pelago nomen Nephelias abstulit
 Non Asiam brevioris aquæ distermi-
 nat usquam*

*Fluctus ab Europa, quamvis Byzan-
 tion arcto*

D

Pen-

Pontus, & ostriferam dirimat Chalcidona cursu.

Hæ Bospori solæ duæ angustix sunt notatæ literarum monumentis. At piscatores nostræ ætatis alias ponunt angustias. Vnas quidem à promontorio Europæo nuncupato Estiis, ad littus Asiaticum, quod vulgò vocatur Coracium, easque piscatores nonnulli constantur tam angustas esse, quàm Hermæum promontorium: alias angustias definiunt piscatores inter promontorium Argyronium, & Miltomachus, quas tam angustas inquit, quàm ad Fanum Iovis. Equidem ipse alibi animadverti angustias inter Coracium promontorium, & portum Lyciorum, alias inter promontorium Clidianum & littus contrarium, vicinum Vindictæ, Stauro nuncupato. Reliqua Bospori latitudo varia est; sed vix usquam excedit duodecim stadia, nisi ubi in aliquibus quos sinus dilatatur, atque ubi principium est inter Cyaneas, latum viginti stadia, & finis inter Byzantium & Chalcedonem, quem Polybius dicit patere in longitudinem quatuordecim stadiorum. Antoninus Pius in suo itinere trajectum ait à Byzantio ad Chalcedonem esse quatuor mille passuum. Plinius Chalcedonem scribit distare à Byzantio

Byzantio

Byzantio septem stadia. Idem alio loco, Pelamidum, inquit, omnis captura Byzantii, magna Chalcedonis penuria. pass. interfluentis medii Euripi: sic enim legebatur ante castigationem Hermolai. At is legendum censet D. ut de. & Strabonem affert id inter-
 allum tradere *περὶ ἑσπέρου*: quasi verò antaxat de loco Bospori angustissimo intelligi possit. Quasi verò, ut Plinius ait, ex eo loco territi pisces saxi aspectu viri candoris peterent Byzantium. At locus ubi fuit hoc saxum non fuit in Euripi angustiis quinque, aut quatuor stadiorum: sed, ut infra ostendam, trajectu lato plus minusve mille passibus. At enim quantum oculis aestimare potui, Euripus intercedens inter Chalcedonem & Byzantium non attingit duo de viginti stadia. Dionysius Byzantius canalem Bospori incurrentem inter promontorium uncupatum Bovem sive Damalim, & contrarium promontorium Bosporum nominatum, in quo Byzantium situm est, scribit latum esse septem stadia.

*De figura Bospori, & de ejus decursu
certo quidem, sed multiplici.*

Quæ Bospori figura, quive decursu
an continuatus à principio ad
nem decurrere perseveret, an interdum
intermittat defluere; qui flexus, qui
nus, utrum canalıs per planitiem, an
inter montes; rapidus ne sit locorum
angustiis, an objectionibus promon-
toriorum, quodnam ejus littus præ-
ceps, & præruptum, & quod planum
jam declarare conabor. Bosporus non
rectus procedit, sed flexuosus, ut scribit
Apollonius Rhodius & Eratosthenes
σπόλι: at quo modo, non scribunt
Progreditur enim non Mæandri modo
aut aliorum fluminum, quæ recurvæ
& tortuosis flexibus feruntur, nõ ap-
ad navigandum: sed ita ipsum natum
incurvavit, ut subinde ad parallelum
promonteriorum eminentias fractus
per multosque anfractus retentus, sed
rior mearet, aptiorque ad navigandum
decurreret, undique montibus cinctus
Vnde fit, ut non modò triginta portus
nobiles habeat, sed totus ferè portus
sus sit: qui si planitiæ cingeretur, a-
rectus pergeret, valdè ad navigandum
incommodus esset. At per anfractus

tortuosos amplios pergens, ad formam
 normæ, ad navigandum commodissi-
 mus habetur. Vt enim norma fabrilis
 constat regulis duabus, ita junctis capi-
 bus duobus, & divaricatis alteris ca-
 pitibus, ut rectum angulum efficiant;
 Bosphori decursus ex Ponto exiens à
 positione cæli media inter Orientem
 solstitialem, & Septentriones ad Hy-
 bernum occasum directo cursu proce-
 dens amplius duo miliaria primum la-
 tus anguli normalis efficit ad sinum Ba-
 bycolpon nuncupatum, à quo flexus
 ad Orientem Hybernum recto itinere
 pergens in longitudinem paulo an-
 tius duorum miliarium alterum latus
 normæ complet. Exinde alio facto an-
 gulo normali accedit ad promonto-
 rium Hermæum, circiter tria millia
 passuum Romanorum ad occasum ver-
 s. Inde à Septentrionibus ad Meridia-
 num cardinem à regione cæli media
 inter Septentrionem, & ortum solsti-
 alem ad occasum Hybernum perve-
 nit Byzantium: unde à Septentrione
 ad Meridiem rapitur in Propontidem.
 In summa, ab initio ad finem septem
 cit anfractus non modò Bosporicus
 normalis, sed littus etiam utrimque ca-
 nalem cingens. Hi septem anfractus al-
 terni retundunt alternas septenas rapi-

das confluentis percussiones, & reter-
 quent in contrarium littus. Primus cur-
 cursus effluentis Bospori ab initio
 stus defertur in Europam, ad locum
 appellatum Petram Dicæam: Alter
 Asiam ad locum Glarium nuncupat-
 tum: Tertius in Europam contra Her-
 mæum promontorium. Non igitur
 decursus Bospori à Ponto ad Hermæum
 promontorium similis est ob similitu-
 dinem, ut Polybius ait, locorum utrius-
 que Bosporum attingentium; cùm jam
 viderimus ob similitudinem duos
 cursus confici ultra promontorium
 Hermæum diversos à communi decur-
 su Bospori. Id quod ego iterum, &
 pius vidi, & piscatores testantur, atque
 Dionysius Byzantius inter Dicæam
 tram, & promontorium Hermæum
 ponit ὀζύρρην καὶ αἰρίρρην, promontoria
 ita nuncupata à vehementi deflu-
 Bospori. Quartus decursus defertur
 Asiæ promontorium vulgò nominat-
 tum Moletrinum: Quintus in Euro-
 pam, ad Promontorium [Estias:]
 quo violenter rejectus, ita fertur in
 fiam ut exiliter deinde repulsus ab E-
 ropa jactetur fluctuans juxta Asia
 primò ad utrumque promontorium
 claudens vicum Chrysoceramum, p-
 stea ad promontorium dictum Bover-

ve Damalim. A quo septimus repul-
 nis rapidus fertur ad Promontorium
 osporium, sive Byzantium nuncupa-
 um. Cujus mucrone discissus diffluit
 a duas partes: quarum rapidior præ-
 ipitat in Fretum ad Propontidem ver-
 as; altera debilior exilit in sinum Cor-
 u appellatum. Hi septem decursus flu-
 tuum adeò impetu rapido feruntur,
 ut remos præternavigantium vi ra-
 iant, molasque versare valeant: ut
 ovem locis moletrina constitui pos-
 ant; neque tantùm molas, sed & na-
 ves remis, & velis impulsas retardent,
 & longè retrò interdum convertant:
 atque adeò pisces ipsos, & Cancros, à
 eleritate nominatos Equites, iter ter-
 estre inire cogant. In cæteris locis de-
 fluxus Bosporici feruntur similes ob si-
 militudinem locorum ex utraque parte
 canalem attingentium: quibus simili-
 bus utriusque continentis contractus
 fluvii in modum descendit. Vnde au-
 tem fiat, ut hi septem decursus deflu-
 xionis Bosporicæ sint rapidiores cæte-
 ris fluctibus, & effervescentes in ter-
 ram, cum littus attigerint, refervescant,
 & revolvantur identidem; profectò
 id fieri existimo, non tam locorum an-
 gustiis, ut quidam putant, quàm an-
 fractibus promonteriorum objecto-
 rum,

rum, quibus ut refractus retardatur
 sic angustiis proclivior, incitatioque
 labitur. Si enim angustiis locorum
 fieret, rapidior esset apud Fanum Iovi
 at ibi rapidus non est, ob directum ca
 nalis alveum. Nam primus anfractus
 & ultimus, patentes in latitudinem
 circiter miliaris, non tam angustiis
 triusque continentis refringuntur, quàm
 objectione promontiorum fluctus re
 jicientium in contrarium littus: ut a
 Hermæo promontorio tanquam id
 quodam repulsus in opposita Asiæ loc
 reeidat, illinc rursus revertens, ad pro
 montorium Estias fertur; à quo refrac
 tus incurrit in locum Bovem. Tanto
 que impetu hi anfractus retorquentur
 ut non modò undarum partem majore
 rem & violentiorem deorsum detru
 dant: sed etiam debiliorem, & com
 munem Bospori decursum sursum ven
 sus recurrere cogant. Vidi etiam re
 flante vento rejectos fluctus à promon
 torio Bosporio per vertices ferri ad E
 stias, versus promontorium, ubi col
 luctatio quædam vorticosa videtur cõ
 trariorum fluctuum, aliorum descen
 dentium, aliorum ascendentium. Sic
 enim undarum cursus fertur contra
 promontorium Bosporium, ut & fluctus
 vios ingredienti Sinum nuncupaturus

Coro

ornu, & fluxum Bospori illuc reje-
 um exire non permittat: sed cogat
 s ascendere ultra tria miliaria: id
 od percipitur etiam oculis vulgi, cum
 amina Sinum Cornu ingressa turbida
 multis pluviis, non possunt subire
 rsus fluxus delati à loco Bove nun-
 pato ad promontorium Byzantinũ:
 i videntur aquæ turbidæ ascendentes
 plius stadia quindecim, divisæ à de-
 rsu fluxus clari & cærulei descenden-
 à promontorio Estiis: ad quod de-
 rsus rapidus quidem defertur, sed
 ulo infra multis vorticibus circum-
 tur, ob rejectiones aliorum promon-
 riorum. Itidem fluxus ad promon-
 rium Asiæ, quod vulgò vocant Mo-
 rinum, etsi assiduo, & rapido cursu
 jicitur, ut ejus murmur circumso-
 ns audiatur; tamen paulò infra va-
 & multipliciter revolvitur, ob re-
 siones contrariorum fluctuum. Ita-
 e duplici cursu fermè usq; ad Fanum
 vis fluxus Bospori movetur: uno
 idem deorsum versus, depulsus à lo-
 rum angustiis & rejectionibus pro-
 montiorum; altero sursum rejecto à
 olentia fluxus descendens, & coër-
 o sinibus, & flexibus. In summa,
 os dixi promontiorũ & fluctuum
 fractus septies cursum communem
 D 5 Bospo-

Bospori sistunt, & violenter coërcentur,
 ut cogant ipsum retrorsum currere,
 nimirum primus decursus, contra promontorium
 Dicæam olim nuncupatam deorsum
 tus, retundit fluxum Bospori communem
 nem in Bathycolpon sinum ita nominatum,
 natum, usque ad Scletrinum sinum
 Secundus, à promontoriis Asiæ, quorum
 rum unū appellat Dionysius Ο'ξυρρῶν
 alterum Περίρρῶν, repulsus, decursus
 repellit communem in sinum Solta-
 cum dictum, usque ad promontorium
 Turcicum nominatum. Tertius, à pro-
 montorio Hermæo rejectus, rejicitur
 sinum Phidalix, usque ad Comman-
 des. Quartus, à promontorio Me-
 trinario in sinum Anapli appellatur
 usque ad promontorium Amanolun-
 Quintus, à promontorio appellatur
 Estiis in sinum τῶν χιλῶν, ad Neos-
 strum usque. Sextus, & septimus
 fracti à Damalico & Bosporio promon-
 toriis, rejiciunt defluxum debilem
 loca superiora, ad promontorium
 sias versus. Hæc quidem multa attul-
 ut planius percipiantur Hipparchi præ-
 pauca verba, sed multi momenti.
 enim narrat Bosporum, etsi solum
 fluxum habeat, & non refluxum, τὰ
 μὴν ἀσ' ποτὲ ποιεῖται, hoc est, man-

s facere, stare, subsistere. Ex ante-
 ctis jam facile cognoscimus Mæotim
 è matrem Ponti, & Pontum Bospori-
 trem, & Propontidis, & Helleston-
 tem, contra Procopium, scribentem duo-
 ariam, Ægæum & Euxinum nomina-
 m Pontum, coire inter se ad Byzan-
 partem Orientalem; contra etiam
 s, qui asserere audent illorum origi-
 m esse à freto Gaditano. Per quod
 cunt mare ingrediens nusquam desi-
 re, quoad in Colchos pervenerit.
 am quod, ut ipsi etiam fatentur, ef-
 xus Ponti velut fluvius descendat ad
 bem Byzantium, dicunt nihil ad rem
 ferre: omnibus enim fretis affectio-
 nis accidere solitas esse, quæ nulli ra-
 oni perspicuæ videntur, quas nemo
 quam explicare potuit, ne Aristote-
 s quidem ratiocinationis naturalis
 princeps: qui hujusce rei causa ad Chal-
 dem Eubœæ profectus, Chalcidici fre-
 , quod Euripum nominant, rationem
 naturalem exactissimè scrutari volens,
 im diu multumque hujus cursus in-
 abiles & vagos considerasset, miserè
 mortuus est. Maxima pars scriptorum
 adit hunc Euripum septem cursus in-
 e definire, totidemque referre. Quid,
 icero inquit, Chalcidico Euripo in-
 notu identidem reciprocando putas
 fieri

fieri posse constantius? T. Livius con-
 tradicit, ventosque affert, ab utriusque
 terræ præaltis montibus subitos,
 procellosos dejici, fretumque ipsius
 Chalcidici Euripi ciere, ejusque motu
 non septies die (sicut fama fert) tem-
 poribus statis reciprocari; sed temere
 in modum venti, nunc huc, nunc illuc
 verso mari, velut monte præcipiti
 volutum, torrentem rapi. Equidem
 Chalcidem cum venissem, Livii sente-
 ntiam probare non poteram, cum nun-
 tiantes flante vento certis temporibus con-
 templarer modò ferri ab ortu Solis
 modò ab occasu, tanto impetu, ut ven-
 tos contrarios, & plena navigia contra
 navigantia secum asportaret: molasque
 multas ab eo versari vidi aliquot horis
 ab ortu ad occasum Solis, aliquot
 occasu ad Orientem. Cum autem in-
 à moletrinariis, qui ex molarum motu
 accessum, & recessum omnium manuum
 me animadvertere habent necesse, per-
 eunstatus essem, quoties, & quot ho-
 ras nunc huc, nunc illuc converteretur
 tur molæ, responderunt communitè
 intra viginti quatuor horas cursu
 quater mutari solitum esse; sex horis
 ab una parte accedere, totidem ab al-
 tera recedere. Cum autem adjungere
 inciperent, esse quædam tempora, cum

s certas vices non observaret : & ipse
 mium attento vultu , & animo exci-
 ens illorum sermonem , & rei verita-
 m scire cupiens , quænam essent illa
 mpora inquirere aggressus , depre-
 nsus à quibusdam Coryceis , & re-
 nte correptus , ut explorator aliquan-
 u in custodia retentus sum. Iam in
 eto dividente Italiam à Sicilia multa
 æter rationem fieri solent. Videtur
 im ex mari Adriatico fluxus illuc ac-
 dere , & ex mari Thyrreno. sed hoc
 pente crebros vortices à nulla nobis
 rspecta causa ciere , & naves perdere
 rspicitur ; proptereaque à Poëtis di-
 ntur à Charybdi absorberi. Qui verò
 cunt in Fretò Siculo multa fieri præ-
 r rationem , iidem putant plurima e-
 smodi præter rationem fieri in omni-
 is Fretis , ex proxima utrimque terra,
 us angustis ajunt cursum fluxus in
 asdam necessitates cogi ; rationem
 on habentes , quamobrem etsi fluxus
 Fano Iovis ad urbem Byzantium vi-
 tur ferri : tamen nemo , inquiunt,
 tæ afferet mare Ægæum , & Pontum
 uc desinere : quorum opinionem con-
 mare videntur piscatores nostræ æ-
 tis piscari in Bosporo soliti. Hi enim
 stantur Bosporum immensos gurgi-
 s , & voragines habere. Neque omni-
 no

no totum Bospori fluxum abire Byzantium, sed ejus quandam partem superiorem, & summam hominum oculis perspicuam ex Ponto deferri Byzantium versus; alteram verò partem inferiorem attingentem vadum, contra decursum superi & summi fluctus procedere: id quod ipsi se colligere dicuntur ex eo, quòd postquam retia dejecerunt in profundam altitudinem, semper imo fluxu asportata feruntur sursum ad Fanum versus. Vidi tempestatibus navigia demersa nusquam exitisse, & que eorum vectores, quod argumentum est fretum hoc quosdam abyssos & vortices ragnes habere: in quarum altitudine contrariis fluctibus præcipitia agantur, eaque demerguntur. Sed de his ut quisque volet, judicet: ego tamen Pontum per Bosporum in Propontidem non modo decursus perpetuos medii altitudine tenere, sed etiam ad certos anfractus conversiones perpetuas sempiternas conficere cum ex antedictis perspicitur tum ex illis causis, quas ut probent ludem Mæotidem exsiccandam esse, Pontum conversum iri in paludem quidam afferunt nimirum multitudinem fluminum exaggerantium, ditiorum vadorum: ex his enim causis Pontus mihi potiùs assiduo decursu

fluxu

curus per Bosporum, quam aut
Mæotis in terram, aut Pontus in pa-
nem convertendus esse videtur. Di-
ant enim permeantium in alveos flu-
um multitudine cum humor con-
enter augeatur, nec aliunde exitum
beat, necesse fore, excreseat, ut tan-
en efferri per ostia cogatur: propte-
que cœni, arenæque, & reliquæ ma-
te multitudine, quam continenter
umeri annes defluentes in Mæoti-
n, & Pontum devehunt, adeò al-
is Mæotidis, & Ponti complendos
, ut superfluere humorem, & per
a exire futurum sit necesse, tandem-
: Mæotidem in terram, & Pontum
baludem conversum iri: Nam quod
Mæotidem pertinet, Aristoteles tra-
ejus vadum exaggeratione eorum,
e assidue deferuntur à fluminibus
revisse, ut naves sua ætate multò
iores, quam anno antè sexagesimo
estus gratiâ in Mæotidem ingrede-
tur. Mæotis enim, ut Polybius ait,
repleta est, & altissima ejus pars
nque, vel ad summum septem ulnis
or non est. Miror intra sexagesi-
m annum majorem exaggeratio-
n factam esse, quam abhinc ætate
stotelis, & Polybii. Nam nautæ no-
æ ætatis testantur similiter adhuc ha-
bere

bere septem ulnas. Quid quòd ratio
qua demonstrare conantur Pontum
accumulatis fluviorum coacervationibus
replendum esse, eadem pro
possemus mare internum ex Ponti
petuo influxu exaggerandum esse. Nam
quòd dicunt vadum Ponti minùs
quàm maris Agæi, idcirco tardiùs
tum existimo paludem fore, quàm
magna altitudine esset. Nam ut flu
vium lubrici congestus assidui Pon
cum vadum sublimius reddiderint
Pontus in sublime elatus declivior
labitur in Agæum; & quantò hinc
que illinc fit pressior, atque angustior,
tantò celerior in Bosporum devo
tur. Quòd si in minorem altitudinem
Agæum mare deprimeretur, quòd
Pontus, eò putarem Pontum exax
ratiorem fore, repulsante Agæi
eminentiore. Adde, quòd antequam
Ponti os apertum esset, faciliùs ex
gerari debuit Pontus, cum undique
cumclusus esset montibus, at tunc
finitis seculis exaggeratus non est
minùs exaggerabitur, cum habet
tum, per quem continenter tantum
possit efferi, quantum infertur;
vadum magis allevaretur, tamen
non fieret. ut enim illud extolleret
ita Pontus assurgeret, presertim in fini

uminibus auctus, & eminentibus mon-
 tibus clausus. At maris natura est, ut sua
 spirabili rejiciat ea, quæ ingerantur.
 Neque eadem maris ratio est, quæ flu-
 minum, quantum pertinet ad exagge-
 rationem. Illa enim in ostiis suam vim
 ostendunt, sed suos aggeres paulo ultra
 ostia promovent, vel sua imbecillitate,
 vel repellente vi Ponti. Ac tantum ab-
 est, ut ostiorum exaggerati congestus
 Ponti vada efferant, ut Pontum, si for-
 tasse paulo angustiore reddere pos-
 sent, eò violentiorem facere debeant
 ad transmittendam fluminum mate-
 riam rejectam, atque vehementiorem
 ad vada excavanda in majorem altitu-
 dinem. Cur tot lacus immensa pro-
 funditate, undique influentibus, nullis
 manifestò effluentibus, paludes non ef-
 ficiuntur? Cur Sinus Bospori, nuncu-
 atus Cornu, tanta altitudine est? in-
 quem cum duo flumina devehant affi-
 quam terræ aggerationem, & purga-
 menta Constantinopolis utrimque
 projiciantur, non tot annis aggeratur:
 ræsertim rapido cursu Bospori fluxum
 inus retardante & impediante: quia
 tanta est Bospori rapiditas, ut sensim
 ea extrudat in Propontidem. Quare
 ex his rationibus Pontus obruendus
 esse non videtur: ita Pontus majori
 E impe-

impetu effluere videtur per Bosporum.
Quò enim magis Ponticum [ma]gnum
attolletur, eò faciliùs deferetur, quàm
si id in altam profunditatem deprin-
deretur, quàm si abyssos haberet, per quas
penetrans in tartarum Platonicum
cum aquæ partem deportaret, quas
ut Oceanus (unde recedunt & ac-
cipiunt omnia flumina) haberet, p-
fectò minùs efflueret in Bosporum.
eo etiam colligitur Bosporum existere
ex Ponti accessu, & non Ægæi magni
quòd illius aqua dulcis sit, ut Pontus
longè dulcioris mari Ægæo ob copia
fluminum Pontum subeuntium. De
cem Pontum Arrianus probat ex
quòd pecora circumvicina ejus aqua
bibant: ipse Bosporum etiam percipi
similiter dulcem esse, quòd totus
quando conglaciaverit tempore
pronymi tyranni. Anno enim à Cl-
sto concepto septingentesimo, & quo-
quagesimo sexto, hyems fuit perfrigida
acerrimaque, & gelu maximum,
Ponti Euxini ora maritima in latitudi-
nem centum milliarium glacies rige-
re in lapidis duritiem conversa sit: ge-
ciesque à summo mari ad profundum
crassa extiterit triginta cubita. Præ-
hæc cum ejusmodi glacies fuisset n-
recta, crevit viginti alia cubita ita n-

e, ut continenti assimilaretur, & pedi-
 us calcaretur hominum, cæterorumq;
 nimalium mansuetorum & agrestium
 Zicchia ad Danubium, & reliqua ora
 naritima usque ad Mesembriam; ut
 osporum Thracium ultro citroque
 ransirent jumenta onusta, & boves
 laustra onusta trahentes. Deinde Fe-
 ruario mense glacies in plurimas se-
 ctiones, collibus & insulis multorum
 ugerum similes, & pares disrupta, &
 entorum vi Byzantium per Bospo-
 um acta in Propontidem, & in Helle-
 pontum, in quibus essent animalia
 mansueta & agrestia viva, & mortua
 gelu constricta. Ex his glaciei sectioni-
 bus quædam in Acropolim Byzantii
 mpaeta, contrivit gradus, quibus è
 mari in Urbem ascendebatur: alia gla-
 ciei sectio ingentis molis ad murum al-
 isa, illum magno impulsu concussit;
 at non modò muri, sed etiam domus
 vicinæ labefactarentur: atque alia per-
 grandis glaciei moles, à Manganis ad
 Bosporium portum, hoc est primum
 collem, olim Byzantium, nunc Regis
 claustrum cinxit: cujus altitudo mu-
 ros superabat. Equidem ipse unam, &
 alteram hyemem Byzantii frigidam
 sensi; semelque & iterum vidi Bospori
 Sinum, nominatum Cornu, ab ostiis

fluminum ad Galatam conglaciassent
 non quidem glacie, quæ sustineret ho-
 mines, sed tamen tanta, ut scaphæ usque
 rostro citroque commeare non possent
 nisi remis antè glacies frangeretur. Sed
 hæc hæctenus generatim de Bosporo
 Nunc per partes singula ejus loca tan-
 antiqua, quàm nova proferam, tum
 promonteriorum, & vallium situs,
 fluviorum ortus, & perennitates,
 portuum commoditates, & sinuum fru-
 llicitatem: è quibus primum tractabo
 num Cornu appellatum, Bospori n-
 bilissimam partem.

C A P. V.

De Bospori sinu, Cornu nuncupato.

Cum ex Ponto Bosporus ad Byzantiam
 accessit promontorium Bospori
 rium appellatum, hujus promontorio
 rostro in duas partes scinditur: quarum
 major & violentior inter Chalcedo-
 nem & Byzantium per Fretum pergo-
 ire ad meridiem; altera debilior cursu
 suum inflectit ad occasum, in sinum
 quem efficit Bosporus intercedente
 inter Constantinopolim & Galatam
 hunc sinum Procopius scribit indig-
 nas appellare Cornu, à Ceroëssa mat-
 Byzantis, qui Byzantium condidit
 Dionysius Byzantius similiter Cor-
 nuncupatum.

uncupat; & rationem hujus nominis
 fert à similitudine, quam habet, cum
 ornu. Strabo appellat Cornu Byzan-
 acum: & declarat, cui cornu similis
 est, nempe cervino: nam in multos si-
 nus perinde, quasi in ramos quosdam
 diffunditur. Plinius, ejusque simiolus
 Solinus, promontorium, in quo situm
 est Byzantium, vocant modò Chryso-
 ceras, modò Auri cornu: Marcianus
 Capella Ceras Chryseon. Arbitror Ca-
 cellam, & Solinum secutos Pliniani
 Codicis erratum, aut Plinium ipsum
 errare, id quod vel ex Plinii verbis per-
 ipi potest, cum ait, ex ea causa Byzan-
 ti promontorium Auri cornu appella-
 tum esse, quod Thunni aspectu saxi al-
 ti in littore Asiæ siti repente territi
 semper præcipiti agmine promonto-
 rium Chrysoceras petant, cum ea de
 causa potius sinus appellandus sit Auri
 cornu, præsertim civibus Byzantinis ita
 nomen suum appellantibus, è quorum
 numero est Dionysius Byzantius, cui
 potius, quàm Plinio fidem adhibere
 debemus; & Straboni, quos vidisse
 constat Ceras Byzantiacum. At Pli-
 nium fortasse decipere potuit ambigui-
 tas Polybii, scribentis Bospori fluxum
 repulsum à loco Asiæ nominato Bove,
 erri Byzantium: à quo, inquit, scissi

Bospori parva pars in Sinum suum delimita
 lata definit Cornu nominatum, major
 verò fertur per meatum. Aut si Plinius
 deceptus non est ex eo, quòd fortatim
 Polybius sit in eadem sententia, poterim
 rimus utrumque appellare Cornu
 cum permulta promontoria à Geo-
 graphis cornua appellentur, ut Cypri-
 Ceraftis, à multitudine promontorio-
 rum: præsertim cum Byzantii promon-
 torium multos Colles habeat, quibus
 curvata in tria cornua Constantinopoli-
 lis tricornis rectius, quàm triangula ap-
 pelliari possit. Sed illi ferendi non sunt
 qui tabulis etiam iterum & sæpius eo-
 rum tradunt Cornu Byzantium esse pro-
 montorium Galatæ, situm contra Con-
 stantinopolim. Sinus initium facit
 duo promontoria: unum à Meridie ap-
 pellatum Bosporium, alterum à Septen-
 trionibus Metopum olim dictum. Tri-
 angula enim promontoria triangulum effi-
 cientia inter se, distantia plus minus
 milliare, supra Bosporum eminent. Du-
 o quidem ab Europa in fauces sinus in-
 pendunt, scilicet Bosporium & Meto-
 picum, tertium ab Asia Damalicum ap-
 pellatum: à quo Bosporus tendens
 occasum flectitur ad Meridiem. Ex quo
 cognoscitur Procopius errare, tra-
 dens à Sycis nuncupatis fretum Cornu
 non

nominatum incipere. Ostia Cydari, &
 Carbisæ fluminum sinui Cornu finem
 constituunt: cujus longitudo ab ortu
 vivo procedit circiter octo stadia ad
 occasum hyemalem, deinde ad occa-
 sum æstivum; inde flectitur ad Septen-
 triones, quem jure Ceras Chryseon ap-
 pellavit antiquitas: cum & piscosus, &
 tortuosus maximè sit, uno ore multos
 intra se portus amplectens, universos
 que ad marginem littoris profundos
 montibus circumdatos, efficientibus
 flexo flexus; quatuor quidem à latere
 extro ingredientium, in quo est Gala-
 tinus. Primum flexum in longitudinem
 circiter bis mille passuum, collis Metro-
 polis, & Galatinus leviter incurvant, ut
 usquam hic flexus latior sit centum
 passibus. Secundus flexus fit à colle Ga-
 latino, ita eminenti in Sinum Cerati-
 num, ut ille ex tribus partibus eò allua-
 tur, collisque Galatini latus vergens ad
 occasum hunc flexum efficiat longè in-
 terius recedentem, ut si ab intimo flexu
 rectam lineam duceres ad collem Me-
 tropolicum, eminentem supra ostium Si-
 nus, intra lineam includeres totum op-
 idum Galatam, & maximam partem
 edificiorum suburbanorum, partim
 eminentium supra Galatam, partim in
 collis jugo sitorum. Hujus flexus maxi-

mè portuosi recessus longior, quàm
 Navale longissimum triremium reg
 rum, in circuitu ejusdem explicatur
 altero tanto latiore reddit Sinum C
 ratinum, quàm patet inter Constan
 nopolim, & Galatam. Terminatur ma
 crone vireti Regii, inchoante tertiu
 flexum minùs curvum, sed eadem fe
 mè circuitus longitudine. Post qua
 finis inflexus ad septentriones, quare
 flexu mediocri accepto, finitur ostio
 Cydari, & Barbysæ. Iam verò sin
 strum Sinus latus, in quod eminent
 colles Constantinopoleos, similiter
 quatuor flexus admittit Urbis. Prim
 collis adeò eminent in Sinus ostium,
 totus ultra alios colles in altum prop
 & us sit, & tanquam de industria in
 missum brachium protegat Sinum
 ventis. Secundus, & tertius colles intr
 riùs recedunt ad Meridiem versus. R
 liqui sic eminent in septentriones,
 duos recessus duorum arcuum similiter
 dinem gerentes accipiant. Quorum pr
 mum expriment radices primi, & quinqu
 ti collium eminentes: alterum quinqu
 & sexti in Sinum projectæ. Hos duob
 recessus tertius maximus flexus intra
 includit. Adeò enim extra cæteros
 nistri lateris colles eminent primus co
 lis, efficiens angulum Urbis ab ortu Sc

, & sextus inflectens alterum Urbis
 gulum ab occaso, ut si lineam ab ho-
 m alterutro mucrone duceres ad al-
 um mucronem, intra lineam inclu-
 res Sinum Ceratinum, & Galatæ pla-
 tiem maritimam. Id quod divino
 unere tributum, tuetur Sinum, atque
 fendit à ventis. Quartum recessum
 tra urbem recipit sinistrum latus, ubi
 nus ipse, & colles circumfurgentes in-
 ctuntur ad Septentrionem, magno
 aturæ beneficio, ne ab occasu venti
 currere directi possint in longitudi-
 em Sinus. Vnde fit, ut ex omnibus
 artibus (excipio fauces) circumdatus
 ollibus perpetuo dorso conjunctis;
 os inter etsi intercedunt crebræ val-
 s, tamen dorsum non penetrant, &
 reves sunt. Aut si una aut altera ob-
 onga est, in valliculas desinit flexuosas,
 ater quas interjectus aliquis collis in-
 arum fauces eminet. Strabonis longi-
 do, quam sexaginta stadiorum attri-
 uit Sinui Ceratino, congruit fere cum
 ea dimensione: Procopii longè dis-
 entit à rei veritate, tradentis Sinus am-
 itum continere quadraginta stadia:
 ongiùs verò aberrat Laonicus Chal-
 ondylus, scribens Byzantii portum se-
 undum urbem intùs procedere ad sta-
 dia octoginta. Sinus altitudo varia.

Nam ab ostio ad medium Sinum
quam minor dicitur viginti passibus
ubi multis locis excedit triginta, alio
quadraginta, aut amplius. Cum autem
ultra Byzantium processit, usque
ostia fluminum, partim vadosus
partim palustris; ut navicularum cura
dirigatur palis fixis, signantibus
tem navigabilem. Primò enim Syria
deinde paludes, & permulti Euripi
cum dantes plusquam triginta Insu-
las. Illius similiter latitudo varia est
faucibus plus minus sex stadiis
deinde paulatim stringitur, usque
mediam Galatam, ubi in stadia
plus tria coarctatur: quæ arctiori cau-
na claudi possint, quàm latior ejus-
veus inter Acropolim & Galatam fit
contra hostium naves olim constric-
cathenis solitus. Neque modò tormen-
tis bellicis saxa emittentibus ex utro-
littore, sed etiam machinis ignem
quidam profundentibus, hostiles naves
ab his aditu arceri, atque etiam ex
igne speculari posse, demonstravit Pa-
clus, quem dicunt specula ignifera, quæ
ipse fabricatus esset, ex muro Constan-
tinopolis appendisse contra naves
stiles, quæ his speculis ignem ex sole
bus radiis conceptum in se ipsas pro-
etiam conflagrârunt, atque vecton-

Quo

mod olim Dion Archimedes excogi-
 le narrat, obsidentibus Syraculas
 romanis. Denique Sinus ubi latissi-
 mus est, sex stadia non excedit. Nec du-
 rum est, quin olim latior esset, plures-
 que recessus haberet, quàm nunc ha-
 bet, coarctatus emissitiis purgamentis
 rudibus, & substructionibus ædificio-
 rum: ne quis miretur, si minus cornu
 urvino similis sit, minusque in multos
 ramos perinde, ut in ramos quosdam, ut
 Crates ait, scindatur, in quos irruentes
 flamides capiantur. Nam cum ex sub-
 structionibus, quas crebras vidi, immitti & defi-
 niuntur in littore sinus in substructionem
 ædificiorum, atque ad oram maris ef-
 ficiendam magis portuosam, tum ex
 Dionysio Byzantio percipio, alios re-
 cessus, aliamque oram olim fuisse,
 quàm nunc est: tum ex Zosimo, qui an-
 te mille annos scripsit, usque adeò ur-
 bem excrevisse hominum multitudine,
 ut etiam in foris angustè habitarent, ut
 non parva pars maris circum urbem in
 terram conversa esset, palis in circuitu
 ædificia sustentibus. Verùm
 ex his Sinus alicubi coarctatus fue-
 rit, profectò non minus profundus fa-
 ctus est, atque adeò magis portuosus,
 ut navis appulsæ puppis mare intuea-
 tur, prora verò terræ assideat: velut
 utro-

utroque elemento inter se certat
 utrum magis possit Vrbi inservire.
 Sinus omnes portus maris commu-
 nitate applicandi præstat: in cæteris
 nim omnes portus vi remorum
 ventorum applicatio fit: in illam us-
 ventis, sine remis, naturalis & perennis
 Bospori cursus naves inducit, & re-
 cit. Postquam enim naves ad hunc
 ostium aditumque accesserunt, debent
 absque gubernatione eunt, & sua sponte
 te ad portum appelluntur: totus enim
 Sinus portus est. Et hæc quidem ab-
 titio Bospori ad finem deorsum versus
 generatim dixi, nunc oram maritimam
 per partes describam, à fine littoris
 ropei sursum versus ad initium, quod
 est ad Cyaneas. Inde deorsum Cha-
 donem usque; imitatus Anaplum I-
 nysii, quem potissimum sequor, I-
 nippique & Arriani, aliorumque Pe-
 plos in declarandis nominibus lo-
 rum antiquis, quæ cum respública
 zantium floreret, in usu erant, ad
 Severi ruinas.

LIBRA

LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

*Bospori ora Europea, ejusque locis in-
ra Constantinopolim sitis.*

BOSPORI latus Europeum
in angulo desinit, quo Vr-
bis latus Orienti expositum
flectitur ad occasum, &
Propontis incipit efficere
us urbis Meridianum. Simul & ab
dem flexu urbis latus ad ortum Solis
stans incipit procedere ab occasu
mè brumali ad ortum solstitialem
longitudinem plus minus miliarii
que ad tigna in speculam sublata pi-
torum regionum. Deinde amplius
atuor stadiis pergit à Meridie ad
ptentrionem ad promontorii Bospo-
rostrum usque, quo Bosporus scindi-
t in duas partes: quarum major cin-
Vrbis latus vergens ad Orientem,
est Vrbis frontem, & primam penin-
ani Promontorii partem: in qua o-
a fuerunt illustria loca nuncupata
angana, & Arcadianæ Thermæ, &
imæ regionis pars; quæ continebat
mum Placidæ Augustæ, domum
obilissimæ Marinæ, porticus perpe-
as duas, gradus quatuor. In hac etiam
Vrbis

Urbis fronte fuit pars Secundæ Regionis: quæ ab initio Theatri minoris æqualitatem latenter molli suble-
 clivo, mox ad mare præcipitiis ab-
 descendebat. Cõtinebat in se templum
 magnum, & antiquum, senatum
 bunal, thermas Zeufippi, porticus
 gnas quatuor; nunc continet clarissimam
 regii partem sitam in lateri primi
 collis pertinente ad Solis ortum; quæ
 quidem collem circuit ultima pars
 pori, propriè à Dionysio Byzantio
 pellata Promontorium Bosporium
 quo situm fuit antiquum Byzantium.
 De Promontorio, inquit, quod Bosporium
 appellamus, pervulgatur fæbulam
 bovem æstro stimulatam ex Promon-
 torio Bosporio transnataffe in
 Idem Dionysius alibi ait, parum
 fuisse, quin Byzantium conderet
 loco nuncupato Semystra à nutrici-
 roëssæ matris Byzantis, nisi corvum
 puisset ex media flamma partem
 mæ, eamque in promontorium Bos-
 porium tulisset: quod signum secutus
 loniæ Megaricę deductores, Byzantium
 condiderunt in Promontorio Bos-
 porio. Idem alio loco, dum loquitur
 Metopo, loco ita appellato: Oldem,
 inquit, locum excipit Metopon
 appellatum, ex eo quòd Urbis aspari-

dicitur. Nam intuetur ipsum Pro-
 montorium Bosporium, quod Nice-
 forus historicus appellat Promonto-
 rium aquilonare. Prospiciebatur, in-
 ter, classis Latinorum jam præterna-
 ns Byzantii aquilonare Promon-
 tium, ubi duæ turres constructæ exi-
 unt ex lapidibus albis, & expolitis,
 etiam Demetrii martyris constitu-
 tum est templum. Videbatur autem
 maris laboriosus flexus, ob maris ver-
 tes, & velut labyrinthos quosdam,
 in illis semper fieri solent ad similitu-
 dinem Scyllæ, & Carybdis, quas Græci
 dicunt in Fretto Siculo esse. In hoc
 promontorio Dionysius ponit aram
 Minervæ Ecbasiæ, ex eo nominatæ,
 quod huc egressi primùm coloniæ de-
 fectores statim tanquam pro patria
 pugnassent. Similiter Cyzici fuit
 ara Apollinis Ecbasii: Argonautæ (in-
 ter Apollonius) cum navem extra
 portum appulissent, Cyziceni illos inte-
 rius navem appellere suaserunt in por-
 tum urbis; ubi Ecbasio Apollini in lit-
 tere aram excitârunt, ex eo, quod na-
 vis Argo in Dolioniam egressa fuisset.
 Philochus templum esse dicit, non Ec-
 basii Apollinis, sed Iasonii Apollinis.
 Strabonem dicit id templum appellari
 Cyziceni Apollinis. Quam Dionysius
 appellat

80 DE BOSPORO
appellat Ecbasion Minervam, possidet
etiam appellare Ecbateriam, ut Sypræ
Dianam appellarunt.

C A P. II.

*De ora Sinus Ceratini cingente
latus vergens ad Septentriones,
ejus antiquis locis.*

MOenia Urbis à Propontide usque
ad mucronem Promontorii
porii alluuntur extremis faucibus
porii, nullo spatio à mœnibus &
intermisso, nisi paulo antequam
veniatur ad Bosporium mucronem
centorum passuum in longitudine
ubi navale exiguum regionum leni-
rum, quibus enavigare Rex solebat
agros suburbanos, & machinæ bellicæ
Inde à mucrone Promontorii Bos-
porii, unde incipit ora Sinus Cera-
claudens latus Urbis conversum a
quilonem usque ad finem Urbis, in
nia non attingunt mare: sed spatium
relinquunt. Quod quale sit, & quibus
tum, quibusve rebus occupetur, dis-
per partes. Id spatii, quod est in
mo mucrone, patet in latitudinem
cubi circiter viginti passuum, sed la-
rem mediam, nempe circiter octog-
passuum, ubi est porticus tecta plus
bo, sustentata duodenis columnis

oris ophitici, laqueata lacusculis au-
 tis, & Persica arte pictis, exiguo vire-
 cincta præ se habet Bosporum: à
 go portam ferream, qua patet adi-
 s in Claustrum Regium. Hæc aperta
 vigantibus reteggit viam decumanam
 gii horti molliter assurgentem ad
 regis palatium. Ab hac porticu usque
 urbis portam Oriam appellatam,
 a intermissa inter murum Regios
 ortos claudentem, & littus magnis
 is præmunitum inclusa tenetur à
 rge, confita malis punicis, cæterisque
 antis: in qua media est mediocris re-
 flus maris opere abductus in rectam
 ationem navigiorum, quibus cultores
 giorum hortorum utuntur ad ve-
 nda Regi necessaria. Iuxta est do-
 us amœna, præ se habens mare, à
 rgo portam, qua patet aditus in Re-
 os Hortos. In hanc domum secedere
 litus Regiis Hortis Præfectus, nego-
 atur cum urbis incolis. Hæc ora prius-
 iam esset conversa in Claustra Regia,
 ntinebat domos piscatorum, & fo-
 m piscarium; cum verò Byzantio-
 m respublica floureret, duos portus
 tra murum cathenis clausos habuit,
 orum brachia sustinebant turrets val-
 eminentes: fuit etiam portus Pho-
 horius ab Stephano commemoratus.

F

Fuit

Fuit Neorium, fuit scala Timasi, ut tractatione Urbis plenius monstratur. Pro porta quam vulgo vocant Oriam corruptè, quasi olim Neoportam, spatium jacet vacuum ad exonerandas naves accommodatum: patet ducentos quadraginta passus in longitudinem; in latitudinem verò ante portam centum passus: paulò ultra portam in quinquaginta stringitur, unde trajectus est ad Chrysopolim, Chalcedonem, ubi etiam oræ maris præfectus tribunal habet, ubi ita domus portorii Turcici, ut in contrario littore Galatino est altera domus constituta ad exigendum portorium Francorum. Post hoc intervallum Forum piscarium, ex quo magnus trajectus patet ad Galatam, quem antiqui appellabant trajectum Sycenum. Atque hinc est Urbis Porta Piscaria nuncupata, qua ascenditur ad Magnum Forum, quod Turci nominant *Bezesten*. Porta Piscaria ora maris frequens sit urbanis, in longitudinem quadringentorum quinquaginta passuum continuatur ad Portam Fructuariam, quam Turci appellant *Gemicapi*, ubi omnigenus fructuum tam recentium, quàm conditorum, & frugum esculentarum venalium, mercatus habetur: un-

magnus trajectus existit ad Galatam.
 Porta Fructuaria, ad Portam Ligna-
 m (ab acervis lignorum venalium
 instructis in ampla area ante portam
 applicata appellatam,) intercedunt du-
 centi passus juxta littus, pleni ædificiis,
 variis tabernis, aliis obsoniorum,
 sanctuum, aliis aliarum rerum. Inter
 ædificia & murum Urbis excurrit via
 silicibus strata; & juxta muri cre-
 dines constituta sunt aquæ castella,
 aliorum alia perenni fistula aquam lar-
 guntur; alia operculis ad tempus rese-
 runt. A Porta Lignaria in longitu-
 dinem trecentorum passuum invenio
 domos perpetuas, exceptis viis inter-
 currentibus, alias ubi ligna materiaria
 conduntur, alias ubi capsæ fiunt. De-
 inde succedit spatium trecentorum pas-
 sum ab ædificiis vacuum, solam viam
 silicibus stratam, & *Escharidas* à Græ-
 cis dictas, in quas subducuntur navi-
 a, & palos defixos, ad quos illa alli-
 gantur, continens; aquasque salientes
 intra muros ex aquaductibus urbis cla-
 ras & liquidas, partim potabiles, par-
 tem resiliens in Euripos marmoreos,
 in pannos lavandos: deinde brevi spa-
 tio exædificato succedit Porta Farina-
 ria, à Turcis vocata *Vncapi*. Ante Por-
 tam est area lata, ubi frumenta & fa-

rinæ venduntur. Est etiam ædifici-
um magnum, plenum saccis farinae quæ
dratis, laneis. Iuxta stant frumentarum
naves permultæ, & scaphæ plurimæ
trajicientes in ulteriora suburbana.
item ædes Mametana plumbo tectæ
cum turri excelsa, unde exclamare per
ces presbyter, & evocare solet inco-
viculi suburbani siti ante hanc Porta
ex qua ingressus patet in viam afflu-
gentem per mediam vallem, tertio
quarto urbis collibus clausam. Hæc
quidem etsi pervulgata, tamen neg-
genda non censui, ut facilius perven-
tur in notionem antiquorum locorum
quæ à promontorio Bosporio ad Por-
tam Farinariam ponit Dionysius E-
zantius. Supra etiam, inquit, Promon-
torium Bosporium templum est Ne-
ptuni antiquum, apud quod fuit lapis
in mare eminens, quem Byzantinis
locum ornatiore supra Stadium trans-
ferre conantibus non permisit se trans-
ferri, sive amans locum mari vicinum
sive ostendens parvi momenti esse pi-
tati divitias. Sub templo Neptuni in-
tra Urbis murum, in locis in planitie
explicatis erant stadia & gymnasia. A
ex maris parte erat navigatio in Sinu
Ceras leniter fluens, primam Promon-
torii Bosporii conversionem, circum
flexio

tionem, quæ excipiebat tres portus,
 eorum medius satis profundus à cæ-
 cis ventis tegebatur, ab Africo tutus
 minino non erat: deinde turris bene
 magna rotunda continenti jungebat
 bis mœnia. Primus post mœnia cam-
 pus erat peninsulæ cervicis sensim de-
 scendentis ad littus, & ne Vrbs esset
 insula prohibentis. Pòst erat templum
 illius super mare, cuius quidem fa-
 gium tecto carens significabat anti-
 quam terræ libertatem. Ejus parietes,
 quibus claudebatur, erant facti ex lapi-
 de expolito. Paulò supra Telluris ædem
 sunt templa Cereris, & Proserpinæ pa-
 riter, in quibus picturæ multæ priscae fe-
 stivitatis insignes reliquæ, & statuarum ex-
 cellentis artis, nihilo summa arte elabora-
 tiores inferiores erant. Item in abscessu
 maris duæ ædes Plutonis & Iunonis,
 quarum solum nomen extat. Illud e-
 nim Persæ exusserunt in expeditione
 Xerxi contra Scythas, ea ulciscentes,
 quæ Byzantina civitas commisisse con-
 tra Regem accusabatur. Plutonis tem-
 plum Philippus Macedo inopia mate-
 riæ demolitus est; locorum verò no-
 mina remanserunt. Hic enim Plutonis
 ara, ille Iunonia acra dicitur, ubi quot-
 tidianis victimam primo anni die ma-
 ctatens Megarica. Hæc quidem Diony-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
 Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
 224 D 1

sius : qui cùm ait Iunonis & Pluton
 ædes fuisse κτὲ δ'πόρῳσιν τὴ θαλάσῃ
 videri potest acram significare ora
 maris, potiusque Promontorium, quò
 nullum sit in hac oræ parte, nisi Dionysii
 temporibus mare attingeret radice
 secundi collis. At nunc ab hujus
 radicibus, simulque à mari intermis
 est planities. Ac si ætate Dionysii non
 attingeret mare radices secundi colli
 possumus interpretari κτὲ δ'πόρῳσιν
 θαλάσσης, *ad recessum abscedentem*
mari. Nam Iunonia acra mihi fuisse in
 clivis potius secundi collis, quàm in
 ora maris, sub ipsum subjecta videtur
 ex Colonia Byzantinæ deductoribus
 partim Megarensibus, partim Corinthiis,
 qui magna religione colebant Iunonem
 acram appellatam ex eo quòd statuta
 esset in acropoli Corinthi. Fuit etiam
 non longè à Corintho altera acra Iuno
 acra in Promontorio sita, cuius meminit
 T. Livius. Promontorium, inquit, est
 adversus Sicyonem Iunonia, quam acram
 vocant, in altum excurrens. Post acram
 Plutonis & Iunonis Dionysius ponit
 Scyronias petras nuncupatas à Corinthiis
 participibus colonie deductæ Byzantium,
 quibus petris nomen imposuerunt à simi
 litu

sine loci difficilis, qualem habebant
 Scyroniæ, sitæ inter Megaram &
 Corinthiacum. Ex his Dio-
 nysii verbis has petras, etsi nunc non
 habent, olim excisas ad molliendos
 clivos, tamen extitisse ad imas
 radices ostendam in descri-
 ptione Urbis. Nunc redeo ad con-
 siderandum spatium inter Sinum &
 Vncapam, quod reliqueram ad por-
 tam Vncapam, ultra quam in longi-
 tudinem quadringentorum passuum
 Sinus procedit, occupata aut æ-
 dificiis, aut acervis coctorum late-
 rum venalium, partim integrorum,
 partim in pulverem contritorum ad
 stercora & Signina opera conficien-
 da: inde domus piscatorum usque ad
 portam Blacherneam tenent oram
 patens in longitudinem ter-
 centis, & quadringentorum sexaginta
 passuum, quorum primi octingenti fi-
 untur porta *Iubalica* nuncupata,
 contra quam est medius flexus navalis
 gii, siti in contrario littore. A porta
 Iubalica ad portam vulgò appellatam
 Agiam, à vicina æde divæ Theodosiæ,
 recentis sexaginta passus: ab Agia por-
 ta ad secundam portam Phanarii, sex-
 centis passus. Phanarium est pars Urbis
 Scyroniæ, quam murus Urbis clau-

dens duas portas habet, in quas en-
 nens clivi quinti collis, quibus finit
 flexus sinus primus, inchoatus à P
 montorio Bosporio; & incipit secunda
 flexus, finitus radicibus sexti col
 Quicquid est muri inter portas Phan
 rias, caret turribus: sed est duplex m
 rus, alter in littore, alter in clivo co
 quinti: uterque cingit locum nomi
 tum Phanarium. A porta Phanarii,
 jus è regione est finis navalis regii, p
 cessi octingentos passus, usque ad po
 tam appellatam [*Balat* vel] Palatina
 contra quam in ulteriore littore est
 nis vireti regii, & initium frequentis
 ci, quem Agiam parasceven Græci v
 cant. Ultra portam Palatinam progr
 sus circiter centum viginti passus, ab
 madverti tres magnos arcus astructi
 urbis muro, & substructos, per quos
 olim Imperatores subducebant trim
 mes in portum opere factum, num
 exiccatum & conversum in hortos co
 cavos, præ se gerentes speciem port
 obruti. Ab his arcubus discedens tr
 centos passus, offendi spatium in cent
 num passuum longitudinem ab ædi
 eiis vacuum; ubi attingit muros man
 vadosum, ut facile sit super id ædificari
 Post octingentis passibus confectis, pe
 veni ad portam Blachernam, qua
 niuntur

In quibusdam domus piscatorum, ex media
 parte fundatæ in terra, ex altera parte
 constructæ sublicis in mare vadofum
 axis. Inter sublicas locum relinquunt
 tuosum, quo navigia piscatoria sub-
 iunguntur in stationem sub domos pi-
 scatorum. Pisces velut in latibula &
 qua refugientes, capiuntur retibus
 cellatis *hypocis* suspensis ex tigno.
 hoc genus piscationis, tanquam dome-
 sticum, exercent fœminæ. Viri autem
 huc piscantur: neque ad hanc pesca-
 tionem opus est magnis instrumentis,
 sed duntaxat uno tigno, sive stipite, si-
 cut arboris trunco, sive navis exolescen-
 tiam malo, sive antenna habente infi-
 mum caput intra domum piscantis
 annexum, alterum supremum extra
 domum eminentem leniter pronum. ex
 summo capite appensam hypo-
 cis fune per trochleam trajecto de-
 mittunt in aquam fœminæ fenestris
 persistentes, & subtrahunt aliquantò
 post, cum fœminis licet esse otiosis à
 ceteris negotiis domesticis: aut si nihil
 ad negotii habent, sedent in tabula-
 tis prominentibus, vel mœnians nen-
 tibus aut sarcientes, aut omnino animi
 causa otiantes, speculantur pisces retia
 haurientes, ad eosque subtrahendos af-
 fligunt, & remissis hypocis, ad officia

domestica redeunt. Cùm hanc piscationem spectarem, videbar intueri quippiam, quale etiam fieri vidi in lude Præsidae, quam accolentes subfixas sublicas in media palude tabulata collocant sustinentia casas, ut ponticulo aditum habentes ex conuenienti; & fores inter tabulata compaet deorsum ad paludem versus deferentibus in quibus degunt. Puerorum parvorum pedes fune alligant, metuentes in paludem delabantur. Tanta est hac palude piscium copia, ut quousquis januam reseraverit, ex eaque conthum aut sportam demiserit vacuopaulo post retrahat piscium plenam. Paulò ultra portam Blachernæam iijcitur murus transversus, à mœnibus Urbis Sinuque intermissum spatium incans, habens portam, ex qua sexages passibus confectis, alter murus transversus obducitur primo muro similitudo. Abhinc centum passus Vrbs finitur trigulo uno, ex tribus grandibus Urbis triangulam efficientibus. Ab hoc trigulo ad portam Neorii via lata passibus filicibus constrata, secans spatium, quod dixi ambire muros, contractum conuenientem, sed variæ latitudinis. Nam ab Urbis portas plerasque latius est quinquagenis passibus. Id minutatim ex

volui, ut pateant loca facilius anti-
 quæ Dionysius Byzantius describit
 tio colle ad sextum collem. Post,
 it, Scyronides petras, quas antè di-
 cisse olim ad radices tertii collis, lon-
 gius littus ad piscatum, atque ad vadi-
 tudinem nullis littoribus etiam o-
 mnibus deterius: nam ex paucis usque
 marginem profundum est, & mare
 idum & quietum, & littus aditu fa-
 nuncupatum Cyclæ, ex eo quòd in
 littore Græci barbaros circumclu-
 devicissent. In eodem littore ara
 secrata est Minervæ dissipatoriæ, de-
 ans ex circumclusione multitudinis
 cipationem. Hucusque Dionysius.
 la & ara Minervæ dissipatoriæ fue-
 t in maritima planitie subjecta sub
 lem Urbis tertiam, quam efficiunt
 ius & quartus colles: Cyclobium à
 teris appellatum arbitror ex Zona-
 cum ait: Imperatore Constantino
 gonato Agarenos gravi classe urbem
 sedisse, quæ stationem habebat à
 montorio Hebdomo sito ad occa-
 n usque ad Cyclobion. Similiter alii
 storici tradunt ab Hebdomo pro-
 montorio, atque à domo Magnaura ad
 casum, pertinentibus usque ad pala-
 tum Cyclobion, spectans ad Orien-
 tem, stetisse classem Agarenorum.
 Quid

Quid sit Hebdomum promontorium
 ostendam in tractatione Urbis. Dein
 Dionysius : Cyclas, inquit, Melias sine
 excipit, piscosus quidem, si quis alius
 in omnibus enim omnes superat pro
 montoriis prominentibus, & cautius
 sub aqua delitescunt utrinque co
 clusus. Hic sinus à quodam Heroë
 digena nuncupato Melia nomen a
 ptus, ut plurimum nunquam fallit
 scatorem. Cùm ex his verbis Dionys
 tum ex ejus Anapli ordine, sinum Me
 liam existimo alibi esse non potuisse
 quàm in tertia Urbis valle, cincta utri
 que promontoriis tertii & quarti ci
 lis : quæ etsi jam intra muros Ur
 clausa est, tota exædificata & sicca,
 men eam olim recessum maris fuisse
 posteaque exiccatam, & terra agge
 tam fuisse ad suscipiendas domorum
 des, vero proximum videtur, cùm
 eo, quòd ejus longa planities ad lib
 lam ferè æquata, supra mare parum
 minet, tum ex illis causis, quas sup
 demonstravi, cur Bosporus minus nu
 sit sinuosus. Post Melianum sinum D
 aysius ponit locum nominatum *
 πρῶτον, aitque nomen adeptum esse
 terra inter paucas, ad culturam homo
 rum idonea, maris verò lucrum adve
 titium acquisivisse. Non enim mar

ibi indagabatur, sed otiosum ma-
 gis, cum tamen piscibus diversorium
 Melonere soleat. ΑΨακίτων ab Arca-
 dia, inquit, nominatum in hoc loco situm est,
 Jovis capiter ΑΨάπιον colitur, ita vo-
 cas à Dionysio, nisi Codicis erratum
 cum tamen à Callimacho in jam-
 quodam Hæ- Apesas appellatus sit, sicut Stephe-
 Meli nomen scribit. Non Iovi Apesanti sacrifi-
 cas equas Arcadicas. Pausanias, Su-
 Nemeam, inquit, Apesas mons, in
 Perseum primum Iovi Apesantio
 divinam fecisse tradunt. Statius
 inius de eo sic dicit:

*mons erat audaci seductus in athera
 dorso,*

*nomine Lernæi memorant Apesanta
 coloni,*

gentibus Argolicis olim sacer.

Byzantium κήρων sit ex his, quos
 ptus est avus Demosthenis Gylon
 bellatus, assequi non possum ex Æ-
 ne tradente Gylonem figulum, a-
 na Demosthenis, cum hostibus pro-
 fesset Nymphæum Ponticum, quod
 Atheniensium erat, mortis con-
 annatum ab Atheniensibus, effugisse,
 ervenisse ad Bosporum, & illic ac-
 sse donum à tyrannis, nominatos
 eris: neque declarat Æschines, neque
 quil-

quisquam alius, an apud Bosporum
 Thracium, an Cimmerium, hi
 fuerint, an tyranni illi essent Byzantini
 qui tum ab Atheniensibus defecere
 & potentibus civibus tyrannicè ge-
 nabantur, an Nymphæum prope Inq-
 cliam Ponticam consanguineam
 zantium, nempe coloniam Me-
 cam situm Glyconis prodicione ad-
 sint. Post Apfasion Dionysius p-
 promontorium plurimùm super-
 promontoria eminent, ventorum
 lentiam excipiens. Hujus promon-
 eminentia abrupta abit in mare
 haud firma præterit profundum
 Nam promontorii pars inferna se-
 nem petrae in multam avulsionem
 rumpens exigua, conjungitur co-
 nenti dissolvendæ & quàm mox
 nam edituræ similis: unde similitud-
 aspectus illi nomen dedit. nam Me-
 pocopfas nominatur. Ex hac Dion-
 descriptione, & ordine narrandi
 esse non potest hic locus, quàm ad
 dices quinti collis, ubi paulò antè
 nunc esse locum Phanarium nunc
 tum. is etsi opere excisus est jam
 tot secula, tamen adeò natura rup-
 præruptis & præcipitibus existit
 nondum penitus excisus sit, quin
 alicubi præcisus, ut ob directos cl-

...cia non habeat : & si qua pars ha-
 ... ea casuris similia videntur. Inde
 ... Dionysius, Post locum, inquit, qui ap-
 ... Mellapocopfas, duo loca sunt,
 ... quibus anni temporibus piscium ca-
 ... largientia, à summisionibus pro-
 ... anteriorum, & remissione maris in
 ... loca refusi, altè sinuosi, placati &
 ... quilli. Horum locorum unus ap-
 ... dicitur Ingenidas, alter dicitur Piræi-
 ... ut multorum hominum habet ser-
 ... à Piræo Attico; ut quidam dicunt,
 ... quodam antiquo Heroë indigena. In-
 ... hæc duo loca est Cittos, locus ita di-
 ... à multitudine hederæ, ibi facile
 ... venientis. Piræico succedit conti-
 ... Camara, acclivis, & ventis exposi-
 ... littus, quod multam maris refra-
 ... nem excipit. Ex his, quæ jam dixit
 ... nyfius, & postea dicet, Ingenidam
 ... Piræicum, & Camaram fuisse existi-
 ... partim in radicibus sexti collis, par-
 ... in ima planitie vallis quartæ, clau-
 ... quinto & sexto urbis collibus, sinum
 ... cientibus in mediam vallem insi-
 ... tum: sed temporibus Dionysii lon-
 ... penitius insinuabatur, nunc minus
 ... vallem recedit, tot seculis aggeratus
 ... structionibus urbis. A radicibus sexti
 ... lis sinus incipit esse vadofus ex parte
 ... is ob brevia, & syrtes, ex altera parte
 pro-

profundus, deinde utrinque vadon
 frequentia navigatio palis defixis
 tur, ut à flexu, quo incurvatur a
 ptenrionem usque ad ostia fluminum
 sit palustris & lutulentus, ut ventos
 tatus turbidus fluat, frequentibus
 Insulis sit aggeratus, quas habet
 plus quadraginta sylvis cannarum
 etas, infirmas, ut etsi in aliquarum
 te siccis pedibus insistere queas, tam
 in alia cœnosa nequeas. Prima Insula
 incipiens à radicibus collis siti inter
 mina, dividens eorum ostia, producit
 in passuum longitudinem circiter
 centorum, reliquæ divisæ exiguis lan
 pis parum altis & cœnosis, qui duob
 obruti essent cœno, delabente ex
 ximis ostiis fluminum, nisi excrese
 Insulas ad fingendos lateres rescie
 rent laterum figuli. Hi ubi palam
 terram palustrem defixerunt, sese
 demergunt, ne capitibus quidem fr
 aquam extantes, ut palam frusto
 exciso onustam extrahere queant.
 sularum Euripi piscosi sunt, latibul
 scibus præbentes: qui cùm hyem
 capiuntur, tum æstate Mugilum
 supra storeas exilientium ad id præ
 ratas, ut Venetiis solent supra rate
 horum piscatum accommodatas. N
 in his Insulis cervi non sunt, ut

ers.

ant, propter proximam vicinitatem
 his, propterque propinquos utrin-
 colles antiquis nemoribus spolia-
 quibus olim vestitos fuisse offen-
 en ex Dionysio Byzantio: nunc quàm
 chrè describat hanc Bospori partem
 ustrem, subjungam. Locum, inquit,
 nuncupatum Camaram, quem antè
 i fuisse ad radices sexti collis, excipit
πρὸς τὰς ἑλίας, id est, marcidum ma-
 finis totius sinus. Iacet enim in fun-
 sinus nuncupati Cornu. Invenit hoc
 men, sive à vicinis fluminibus in se
 untibus, nativas aquas maris cor-
 nentibus, sive ex eo nomen reperit,
 ia immobile ventis agitari non po-
 t ob vadorum aggerationem, quam
 ferunt ostia fluminum continuam
 mollem, palustre efficientes mare,
 quo etiam pisces capiuntur. Primus
 jusce maris marcidi locus appellatur
 lyrrhetius à viro Polyrrheto. Post
 nc locus est nominatus *βαθεία σκο-*
α, hoc est, profunda specula ab alti-
 dine maris. Tertius vocatur Blacher-
 is à quodam Rege ibi regnante. Hæc
 idem Dionysius. De hīs paludibus
 telligit Nicephorus historicus, cum
 t: Adventante classē Latinorum Regis
 onstantinopolitani, triremes subdu-

etas fuisse circum fluminis ostia, ubi
 sinus finis & fluminis, ubi exaggera
 multa arena & materia utrinque str
 gens os, & vix angustum quendam a
 tu difficilem meatum intermittere
 non modò magnis triremibus, sed
 dicrotis, & vacuis navigioliis ob bre
 & vada. Ex Dionysii verbis postremo
 percipitur, quæ fides adhibenda sit
 centibus scriptoribus Blachernas t
 dentibus ex eo appellatas fuisse, qu
 ibi sinus palustris sit, propterea que
 rutum fuisse dicunt illis temporib
 cùm Marcianus & Pulcheria magnu
 templum Blachernarum ædificârunt
 Verùm etsi obrutus fuit, & Græci v
 gò in hunc diem locum palustrem a
 pellare soleant *βλακην*, unde illi p
 tant Blachernas vocatas fuisse: tam
 Dionysio antiquissimo scriptori pot
 credendum censeo. Is deinde subju
 gens: Maris, inquit, marcidi ultim
 locus appellatur Paludes, ex eo, qu
 in illo subsideat lutulenta fluminu
 secessio. Non enim illius vadum aren
 sed cœno tectum est; neque navig
 nisi per parvis navigabilis est. Inde
 num sublime usque ad exitus flun
 num, quorum uterque fertur separati
 ab altero: in exitu ambo conjungu
 tur, & velut per unum ostium exeu

num Cornu. In mediis Paludibus,
 nutricibus, sunt prata uberes
 ones largientia, etiam cervis: hos
 designavit cum deductoribus co-
 consilium petentibus, ubi conde-
 urbem, appellatam Byzantium,
 respondit:

ἄλκιμοι οἱ κείνῳ πόλιν ἀνέρες οἰκή-
 ρασι,
 ἕκτῃς Θρηκίης ὑψὸν παρ' ἄκρον
 εἶμα Πόντου,
 ἄνθ' ἰχθῦς, ἔλαφός τε νομὸν βόσκουσι
 τ' αὐτὸν.

quidem dicta sunt de re, quæ acci-
 Cervi enim tempore hyberno ex
 descendentes depascunt palustrem
 andinem: pisces verò maris, & flu-
 minum participes in tranquillitate si-
 Ceratini delitescunt pigri, in uber-
 pabuli deglutiunt vadi radices. Hæc
 idem Dionysius. Mihi verò potiùs
 culum videtur, hunc locum non in-
 texisse, sed promontorium Bospo-
 m, ubi extremum os Bospori, ut po-
 admonuit Apollo, colonix dedu-
 eres deceptos illo loco, qui cùm ad
 sinus extremas paludes pararent
 cadere Byzantium, corvus rapuit vi-
 na partem, eamque deferens ad

100 DE BOSPORO
promontorium Bosporium, declaravit
oraculum præsignificare Bosporium
promontorium, quod definit ex
imum os Bospori, ubi cum essent
mora, & oræ maris palustres cono
scuæ, iisdem pastionibus vescebant
cervi, & pisces. Verùm ut ab initio
toris Europæi usque ad finem Vi
quæ olim loca antiqua habuerit, quæ
ve nunc nova habeat Bospori ora, de
claravi: ita deinceps usque ad Cyari
declarare ab Urbis fine constitui. A
quidem fine in longitudinem bis milia
passuum progressa ad flexum, quo
nus tendens ad occasum incurvatus
Septentriones, maritima planities con
tinuatur cum ima vallis planitie, in
mille passuum longitudinem, & lati
tudinem quadringentorum patente
paulò quidem amplius: quæ vallis in
nuatur in plures quàm quindecim
liculas alias rectas, alias transversas
omnes in unum collium dorsum con
nentes, natura favente quieti sim
Hæc planities, sive maritima, sive
vallem insinuata, tota ædificiis ferè
cupata est, suburbanis vicum efficie
bus, partim in planitie, partim in oi
libus positum quatuor millia passuum
circuitu complexum. Non enim ubi
ædificia inter se continentia, sed spæ
vagr

antur. Totus à Mechmetanis vicus
 habitatur. Itaque undecim ædes habet
 cæmonia Mechmetanæ. Earum cæ-
 nis præstant tres, ad quarum maxi-
 mum Turcorum Rex sacrificium, quod
 urbanum vocant, facere solet, cum
 oppiam arduum aggreditur, juxta æ-
 vestibulum, ornatum duodecim co-
 lunnis marmoris Thebæi. Situm est
 sepulchrum hemisphærio cylindræo
 usum, nescio cujus hominis, quem
 Turci valdè sanctum habent, & perpe-
 sodales Flamines custodiunt, circum-
 ventibus noctes diesque amplius se-
 uaginta funalibus cereis, tectum pur-
 ra: hunc Turci vocant Aibasarium,
 quo vicus nomen adeptus est. Sæpe
 his Flaminibus percunctatus sum,
 quis sanctus esset Aibasarius: à quibus
 nihil aliud assequi potui, nisi Aibasa-
 rum appellari Mechmetanæ religionis
 autem ex assertoribus, inter quos nu-
 merant tanquam principem Arium.
 hæc nescio quis mihi confirmabat
 esse sepulchrum reliquiarum Iob, sed
 nihil ex monumentis literarum profe-
 bat, in quibus duntaxat legi Arca-
 tum Imperatorem ossa Samuelis pro-
 metæ à Iudæa Constantinopolim trans-
 lisse, tam hilariter obviam illis pro-
 cedente populo, quàm si Samuelem vi-

ventem cernerent. Quidam afferunt
 Aibasarium vicum appellatum ab A
 Basilio, sed nullum ex literis producu
 testimonium: mihi potiùs locus hie
 cer fuisse videtur divo Mamanti, ut
 teratis testimonium ostendam in
 scriptione Urbis. Ab hoc vico usque
 ostia fluminum ora Sinus in sept
 triones flexa aliquantum spatium p
 cedit, hortis frequens, & ædificiis pa
 lò ultra castellum aquæ defluentis
 collis valde proni medio clivo, ubi
 cer fons perennis fluit, quem circ
 dant fundamenta antiquæ ædis, quæ
 vulgus Græcorum appellat Divam Ph
 tinem: cùm tamen in hoc loco, a
 non longè remoto fuisse videatur æ
 Divi Cosmæ & Damiani, ex Procop
 cùm ait ad finem Sinus in loco ardu
 & vehementer sublimi templum Di
 Cosmæ & Damiano jam ab antiqu
 usque temporibus constitutum fuisse
 quod statim videtur ab ingredientib
 finum Ceras. Justinianus Imperator
 habitus medicis jam vicinus ad morie
 dum, Divorum precibus servatus,
 illis gratiam referret, templum illis
 crum immutata pristina forma, qu
 ignobilis erat, & ornamentis exp
 pulchrè & magnificè instauravit, & l
 minum splendore illustravit id tem
 plum

Quidam autem. Si fortè accuratiùs exquirere ve-
 vide Anthymi martyris ædem, &
 am Procopius ponit è regione in lit-
 te ulteriores. Iam autem à fonte Di-
 Photinæ ad ostia fluminum, & pro-
 montorium Semystræ ambulavi circi-
 mille passus. Cur verò vocetur Se-
 mstra, & quibus nominibus appel-
 latur flumina, Dionysius Byzantius
 & ab hinc dicitur.

CAP. III.

*flumine Cydari & Barbysa, ex Ana-
 plo Dionysii.*

Lumen, inquit, Cydaris venit ab oc-
 casu æstivo, Barbyses verò à Borea
 vento. Barbysen alii dicunt educato-
 rem Byzantis, alii navigationis ducem
 eorum, qui cum Iasone, & Minyis na-
 vigârunt ad Colchos, quidam Heroëm
 indigenam fuisse. Vbi flumina delata
 obvium promontorium crassum in-
 ter se coeunt in mare exeuntia, ibi ara
 est Semystræ, à qua locus nomen in-
 venit. Semystra nutrix fuit Ceroëssæ
 matris Byzantis. Io enim cum Iovis
 te in vaccam conversa, iraque Iuno-
 nis æstro alato stimolata multas terras
 percurrisset, apud hunc locum partu-
 endi dolore affecta (nam erat divini
 seminis plena) infantem fœminam pe-
 perit.

perit. hanc tollens Semystra lactat, nutrit gerentem insigni transformationis maternæ, cornuum enim turris ex fronte eminebant, unde appellatur Ceroëssa. Ex hac & Neptuno genitus est Byzas, vir similiter ut Deus honoratus, à quo Byzantium conditum Semystra locus parum abfuit, quin efficeretur, nam ibi duces coloniarum condere constituerant, nisi exordia flamma corvus rapuisset partem ætiam, eamque in Bosporium promontorium tulisset. Hoc ab Apolline ostentum conjecerunt Græci à pastore æti, qui ab specula intuitus erat, ubi corvus victimæ rapinam deposuisset, fetique signum condiderunt Byzantium in promontorio Bosporio. Hucusque dicta sint ex Dionysio, quæ jam ab antiquissimis temporibus pervulgata, si quis me otiosior altiùs consideret, non sine physica ratione inveniet, vaccam cornigeram peperisse Ceroëssam juxta fluviorum ostia, hoc est cornua, juxtaque sinum Cornu nuncupatum: è quibus aqua dulcis prodiens præ salis sinus, & freti summamquam, fertur velut altera Iô, sinusque Ceratinus agnoscetur verus filius Ceroëssæ & Neptuni, id est, aquæ dulcis & salis, veriorque quàm quisquam

Byzas

has deprehendetur conditor Byzantiam
 iam quale sit promontorium, ad
 quod dicit Dionysius flumina exire in
 mare, profectò obtusum, & ut ille ait,
 in altitudinem editum amplius
 mille passuum, quorum septingenti in-
 teriores sunt decliviores, quadringenti
 anteriores minus proclives. Iugi cer-
 vico, quà promontorium adnectitur
 cetero montis, latior non est triginta
 passibus, angustata duabus vallibus,
 una à Meridie, in qua summa depressa
 fossa conseruatrices nivium, suis la-
 tis sustinens ligneum tugurium fasti-
 gium in mucronem metæ, cujusmodi
 rimæ circa Urbem videntur: altera
 à Septentrione, in qua ima est sacer fons, quem
 æci Agiasma appellare solent. Pro-
 montorii radices partim attingunt ri-
 vum Cydari, partim impendent in pla-
 tiem à ripa & promontorio inter-
 missam, latitudinis trecentos, longitu-
 dinis plus minus quingentos septuagin-
 passus habentem, circuitu comple-
 entem circiter mille & quingentos
 passus. Secundum hanc mediam est
 rivus Cydari & Barbyfæ fluminum,
 uterque paulò supra eandem
 rivum anitiam fluit ab altero separatus pro-
 montorio longo & acuto: id existimo

esse, quod Dionysius Drepanum vocat.
 A tergo, inquit, Semystræ, paulò super
 fluminum ostia initium circumflexum
 in alterum latus Sinus Ceratini efficitur
 promontorium Drepanum inflexum
 cuius cacumen acutum appellarunt
 colon, hoc est, Bubulcum, grata mensura
 ria profecuti indicem, ex hoc loco
 culatum Urbis conditorem corvum.
 his Dionysii verbis adverte, quem is
 pellat Barbysem, Suidam, reliquos
 recentes scriptores scribere Barbysem
 quàm rectè, fides sit penes emendatos
 codices. Barbyse nomen adeò jam
 ignotum est etiam accolis, ut aliter
 pellare Byzantini nesciant, quàm Ch
 taricon fluvium ab officina ostiis fluv
 num propinqua, ubi chartæ contine
 explanantur: rustici, qui accolunt
 fontes, hunc nominant *Pectinas*
 à vico ita nuncupato illius fontibus
 cino. Longus est circiter quindecim
 miliaria: lenis adeò fluit, ut in neutra
 partem moveri videatur, adeoque p
 fundus, ut pontibus etiam tota æstas
 transeat. Eadem est ejus latitudo
 spatio ferme decem miliariorum:
 quo quidem spatio Euripi ab eo derivat
 omni anni tempore præcipites versat
 molas moletrinarum sexdecim. Fl
 per mediam vallem planam & p

tatem, ut à fontibus usque ad ostium
 perpetuum pratum, cuius maximam
 partem Rex possidet. Quæ quanta sit,
 conjectare etiam absens potes ex qua-
 dragenis agricolis Christianis, quos,
 cum illuc profectus essem, offendi uno
 vine dispositos herbam secantes, qui-
 præerant Turci quinque equites,
 et pedites, opus urgentes: totidem
 ardrigas fæno onustas inveni, singu-
 lorum pare boum tractas, quatuor ro-
 sustentatas, posterioribus majori-
 bus, excelsioribusque ad excipiendas
 oves. Incidi item in Genisarios, qui
 trecenti emissi dicebantur ad
 colligendas fluminum & lacuum nym-
 phæas, quibus Barbyfes & Cydarus
 undant, quibusque regiæ potiones
 sunt Regi usitatæ, ut Christianis vino-
 usitatæ. Sed redeo ad Barbyfen. Primò
 Septentrione ad Meridiem aliquot
 miliaria procedit, deinde varios flexus
 facit, nunc ad ortum æquinoctialem,
 nunc ad hybernum, nunc inter ortum
 et Meridiem, tandemque spatium qua-
 tuor miliariorum progrediens ab ortu
 septentrionali ad occasum hybernum, exit
 in Sinum Ceratinum. Illius vallis per
 fractus normales, similiter ut Bospo-
 rici, pergit, quem habet parallelum:
 a quo si is porrigeretur usque ad Pon-
 tum,

tum, ut quidam ipsius vallem ponunt, dicunt, Insulam efficeret Barbyse Bosporus. Qui ab illius ostio proficiscuntur ad ejusdem fontes, videntur à ripa dextra duos fluvios accere, utrosque venientes ab ortu tota ætate perennes: unum in cursu, alterum paulò infra suos forat per lucidum, etiam totam ætatem las versare valentem, quem scriptores vocant Hydram: nunc ejus nomignorantes, alii appellant Belgradin à vico prope ipsius ripas sito; alii men nominant Camerarum, à fontibus, quibus ducebatur Constantinopolim. Hunc enim Andronicus excelsis fornicibus, opereque subterdneo in Urbem perducere aggressus, cum, ut cætera Vrbs aqua abundaret, tum maximè hi, qui habitarent in Blachernas, ubi cogitabat magnam nymphæum construere, ut ibi habitantes copiosorem aquam haberent, at morte interceptus, opus reliquit imperfectum, quod posteri Reges absque vere neglexerunt, ut opus nimium sumptuosum; ut etiam Isacius Rex, qui Andronicum & regno, & vita privavit, turrem & palatium, quæ Andronicus ad secessum temporis ædificaverat, prope fornices fluminum ædificaverat.

denb

solitus fuerit, hoc pulcherrimum
 um Andronico invidens. Hac æ-
 prope fornices, quos dixi trans-
 sos secare Barbysem, vicus est, quem
 gon vulgò appellant, etiam si jam-
 dem ibi nulla turris, nullum pala-
 m sit, tamen olim fuisse Pyrgi inco-
 dicunt, saxaque effossa ex funda-
 ntis murorum se vidisse testantur
 isum nomen Andronici habentia.
 n Hydralis influit in Barbysem for-
 nibus disruptis, quibus Constantino-
 lim ducebatur. Cydarus fluvius,
 em vulgò *Machlenam* appellant, si-
 liter, ut Barbyses fornicibus trans-
 sis secatur, Hydralem, & Barbyfæ-
 rtem Constantinopolim ducentibus.
 ngior quidem est, quàm Barbyses,
 l minor, similiterque fermè, ut Bar-
 ses per anfractus fertur, à quo velut
 è parallelo curvo ipse curvus distat
 rio quidem intervallo, sed perpe-
 o collino inter fornices utriusque
 tente in latitudinem circiter qua-
 or miliariorum. Vario etiam cursu
 ogreditur. Nam à fornibus, ultra
 as non progressus sum, vidi ipsam
 o casu ad ortum Solis tendere, de-
 de flecti ad Meridiem: postremò am-
 ius duo miliaria à Septentrionibus
 ad Meridiem proficiscentem influere

in

110 DE BOSPORO
in Sinum Ceras. Quamobrem Dior-
sium, cùm ait Cydarum venire ab
casu æstivo, intelligere non oportet
cùm intervallo circiter duùm miliar-
um ostio propinquus accedit.

C A P. IV.

*De locis appellatis Mandris, & Dryi,
de luco Apollinis, & ponte Philippi
de cubis Canopi.*

POST Buculam, inquit Dionysius, sunt
loca nuncupata Mandræ, & Dryi.
ille quidem à loco quieto & tecto, ni-
ri enim tranquillo alluitur. Drys ve-
ro habet lucum Apollini sacrum. Post pro-
montorium est longus sinus Auleon
appellatus. Id promontorium à pro-
pentrione clauditur valle Barbyfæ;
Meridie, valle efficiente sinum longum
quem Dionysius appellat Auleona, cu-
jus ora lunata patet in longitudine
mille & septingentorum passuum,
qua media est Regis viretum insinu-
rum in imam planitiem vallis à Septen-
trionibus clausæ promontorio elato
passus circiter octingentos, quorum
imi trecenti valde declives, reliqui
seniores. Dionysii ætate puto imam val-
lem, in qua nunc est Regis viretum
fuisse palustrem, & partem sinus Aule-
onis, sive Aulonis, cujus è regione

ult

iore littore fuit locus nominatus
 astra. Post Auleona Dionysius di-
 que pontem Philippi Macedonis o-
 quo sinus Cornu trajiceretur. Phi-
 nis enim in vadum saxa dejecit, eo-
 que multitudinem supra vadum
 accumulavit multis operibus, ut pon-
 temmoditate uti posset abundè ad
 summeatum terrestrem. Nam classe
 imentiis par non fuit, multo mari im-
 mentibus. Iuxta hunc pontem fuit
 ali heroïs ara, & locus leniter cir-
 ca flexus ad capiendos pisces recepta-
 tem, & locus, qui dicitur Neosbolos;
 est novus jactus. Inter promonto-
 ri, quo sinus prius pergens ad occa-
 sal flectitur ad septentriones, interque
 rem Aibasarium supra aquam pau-
 ex extantia videntur æstate pilarum
 adamenta, quæ an sustinuerint pon-
 tem Philippi, an aliorum, judicare non
 sum. Hoc unum duntaxat possum
 Dionysii verbis elicere, vel in illarum
 vo, vel propinquo fuisse pontem Phi-
 i. Ante trecentos annos fuisse pon-
 tem, vel in prædicto, vel propinquo,
 et ex Tzetze, ut alibi dicitur. Nam
 ante mille annos fuisse pontem publi-
 con ostendemus in antiqua descri-
 ptione Regionum Constantinopolita-
 num: qui omnes bellis subsecutis
 everfi

everfi sunt. Mechmetes Rex, qui Constantinopolim cepit, ut Urbem stridens obsideret, pontem effecit à contramontorio continentis regione appellata *Ἰσθμὸς περὶ τὴν ἑσπέρην*, ad Urbem ferentem doli oblique gneis inter se aptè colligatis & firmatis ut trajicere posset milites ab eximio obsidente Sycas, ad Urbemque, ut undique obsideret. Iam verò in litore, quod modò descripsi à loco apud lato Mandris usque ad aram Niceiorum, percipitur ex Procopio fuisse templum Anthymi martyris, cùm ait, Justinianum in clivo arduo ad finem nus ædificasse ædem divorum Constantini & Damiani; in alteraque Sinus portum templum, ubi nullum prius fuerat templum, casse Anthymo martyri secundum sinus oram, ubi maris fluxus templum lapidines aluit jam mitigatus. Non enim cum fremitu murmurantis maris alius saxa frangitur, sed jam mollis lenis, tacitusq; accedit ad id templum magnam altitudinem editum, lapideis decore, auroque ornatum. Nunc non extant illius vestigia; neque quisquam reperitur, qui, in quo loco id fuerit majoribus audierit, aut legerit. potius omnes prorsus ignorant ullum templum in hoc litore fuisse. A portu montorio, quo dixi Sinum incurvatum

septentriones, incipit flexus longus,
 molliter curvatus; finitur mucrone
 veti regii ab Abramo Basia confiti. Hu-
 jus flexus ora ædificiis plena est, &
 in laterculorum coctilium & cru-
 tum, cum in multas insinuata valli-
 bus, tum penitus in vallem divæ Pa-
 revæ longam duo miliaria, cujus ima
 nitates attingens sinus oram, lata
 dringentos passus, deinde statim
 angitur in ducentos, sensimque an-
 tata attollitur in clivos. Clauditur
 vobus collibus; uno ex ædificato ab oc-
 ca, treis tumulos emittente, qui in
 am eminentes efficiunt duas valli-
 as: ab ortu Solis includitur altero
 le ex tribus lateribus, pleno ædifi-
 rum, usque ad oram maris, ut me-
 ædificiorum partes sub publicis susti-
 antur in Sinus vadum defixis. In
 ama valle olim fuit templum Pante-
 monis juxta fontes rivi perennis, o-
 in Sinum influentis: nunc partim
 ivatus est opere subterraneo in pro-
 quum Regis viretum; partim in bal-
 am, & hortos sub vallem subjectos
 sumitur. Ne quis miretur, si illum
 non videat supra terram fluere,
 alem Dionysius informat, describens
 le loca: Circa, inquit, locum re, &
 mine Actinen, sunt cubi, Canopi, &
 H fon-

fontes: valde enim locus irriguus
 Cubi autem sunt insignia Persicæ
 storiæ: huc enim nonnulli descen-
 bant ad animorum remissionem, &
 dos, ut amœnitate littoris perfruerentur.
 Canopi nomen invenit à similitudine
 dine deliciarum, quæ huic loco est
 Ægyptio Canopo. Cison fluvi-
 oram secans sinui nomen dedit. Fi-
 perennis, sed haud navigabilis est. F-
 quidem Dionysius: quem miror ex
 quò ait, non esse navigabilem, cu-
 jam tam exilis sit, ut ad irrigandos
 tos totus consumatur. Itaque arbit-
 partim terræ motibus, quibus obno-
 est regio Constantinopolitana, par-
 subterraneis subductionibus in reg-
 hortum attenuatum esse. Nunc in
 loco vicus est longus, aquis abundan-
 quò Constantinopolitani frequen-
 secedere solent, ut maris & terræ
 tiis fruantur. Rectè appellatus hic lo-
 Cubus Canopi, sive quia Ægyptiorum
 Plato *κνβείων* inventum esse dicit;
 Canopum mollioris remissionis Æ-
 ptis ludus erat; sive quia Byzantii
 loni Attici mores sequebantur Atti-
 rum, unde oriundi erant. Attici er-
 maximo studio *κνβείων* amplecteb-
 tur, ut etiam in ædes sacras congrega-
 taxillis lusitarent. Hunc locum

...i appellant Agian Parasceven,
 ...an Imperatore Iustिनiano divi Lau-
 ...i appellatum fuisse existimo, ab
 ...divi Laurentii in hoc suburbano
 ...tituta, quam Procopius antea igno-
 ...m & obscuram, tradit Iustिनianum
 ...lem & præclaram reddidisse, in si-
 ...na sinus parte sitam è regione divæ
 ...iæ in Blachernis. Nunc neutra ex-
 ... funditus enim utraque eversa est,
 ...ptis fundamentorum exilibus ve-
 ...tis. Procopius obscure locutus vi-
 ... potest, cum ait Laurentianam
 ...m in sinistra sinus parte sitam fuis-
 ...neque addit, quorum ratione ingre-
 ...tiumne in sinu, an egredientium:
 ... illam appellavi dextram, habens
 ...onem ingredientium, & naturalis
 ...us principii, quod nascitur à Bospo-
 ... non ab ostiis fluminum, ubi Sinus
 ...tur. Ultra templum divi Laurentii
 ...copius scribit, Prisco & Nicolao di-
 ...ædem Iustिनianum ex integro con-
 ...xisse, ubi Byzantii loci amore capti
 ...rimum versantur, partim loci a-
 ...enitate ducti, partim venerantes di-
 ...rum ædem decoram, quam longè in-
 ...sum Rex vim impetui maris afferens
 ...stituit.

*De Regio Navali, & de locis antiqui
quo olim fuerunt, ubi est
nunc navale.*

POST vicum suburbanum Canopicum
sequitur viretum regium; quod olim
partem fuisse Canopi existimo, ex loci
situ, & ex auditione senum, testatur
tium, priusquam id consitum esset
Constantinopolitanos frequentes
secedere solitos ob loci amœnitatem.
Amplius decem stadia circuitu comprehen-
ditur. Eius media pars posita in mari-
tima planitie, altera in colliculis & valli-
culis sylvâ cupressorum, arborumque
fructiferarum adumbratur, ut regia cum
multis arboribus circumfita à præteritis
vigantibus non perspiciatur. Distans
estum est viis, & herbis consitum,
ordine, quo cætera vireta, quæ cupressi-
fos non obliquis ordinibus in quincun-
cem dispositas, sed secundum vias habent
directas in ordines rectos. Virgata
ora maritima, parietibus clausa medio
angulatum mucronem agit, procurrere
rem in sinum, velut linguam, cum re-
tura, tum magis opere productum: quo
extremo ædicula in Sinum emittitur
velut specula, sub publicis sustentata, quibus
velut clathris pisces subeunt in pila-
nam proximam. Hujuscemodi ædicula

undique fenestratas Turci *Sardaca*
 cellare solent, quæ vel in locis emi-
 nentibus, vel undique patentibus, ut
 in vineis domorum areis, aut in earum
 frontibus velut Meniana construere so-
 lent, aut quadrata, aut hexagona, aut
 octogona, aut ligneis testudinibus, aut
 in sphaeris præclarè laqueatis, & Per-
 pictura collucentibus. Illa ædicula
 dicitur flexus à nobis jam excursus; inci-
 que alter, finitus Sycarum Promon-
 torio. Recessus intimus, abductus in
 hoc medium flexum, cuneatus est: de-
 inde molliter dilatatur in longitudi-
 nem octo stadiorum, occupatam trire-
 mium regiarum sicco Navali loculato.
 In enim triremes centum & tredecim
 in stridum subductæ existunt, ut toti-
 in ædificiis, velut loculamentis con-
 cluis separentur, clausis ab utroq; la-
 tere parietibus, tectum imbricatum su-
 stinentibus à fronte, à tergo apertis, præ-
 clausis Sinum, à tergo murum
 sustentent totum Navale. Is, cum ve-
 nit ad Byzantium, ex crudis factus erat
 in cellis, post ex lapidibus cœmenti-
 bus; atque inter loculamenta & murum
 additæ sunt cellæ usibus triremium ac-
 commodatæ; etiam addita ædificia ar-
 mamentaria, plumbo tecta. Supra Na-
 valis partem, quæ pertinet ad occasum,

eminent colliculi, valliculis distincti
 et sepulchris Turcorum & Iudæorum
 A medio Sinus & Navalis flexu, v
 nascitur pergens à Meridie ad Sept
 triones; cujus ima planities ad libel
 æquata angustior non est quadring
 tis passibus; neque ubi in valliculas
 nuatur, latior sexcentis. Ejus marit
 pars, attingens Navale, habitatur
 quenti vico, quem vocant *Cassin*
sam; à Satrapa, qui in eo loco am
 thermas construxit plumbo tectas,
 rio marmore constratas. Reliqua v
 planities tota consita est hortis ubi
 bus. Per hanc mediam fluvius, sed h
 perennis, fluit. Olim perennem fl
 existimo; nunc partim permultis j
 bus puteis usque ferè ad labrum ple
 partim aquæductibus & terræmot
 exhaustus, cursum æstivum perpet
 nequit. Vallis latus, quod efficit
 Sycenus, editum in altitudinem sep
 gentorum passuum, tegitur sepulch
 Turcicis, quæ ornant stetæ lapidæ
 virentes sylvæ cypressorum. Alter
 vallis latus ad Solis ortum pertine
 proclivius quidem, sed non altius cas
 dringentis passibus, continens se
 chra Iudæorum, tecta aut mensis
 deis, aut carinatis operculis. Hæc v
 cum processit quatuor stadia in lo

linem, objectu duorum collium, sin-
 lorum vicos singulos habentium,
 nditur in treis valles, pratis, hortis,
 neis cultas; quarum duæ extremae ma-
 res, quæ in valliculas quatuordecim
 terciduntur, desinentes omnes in
 rsum perpetuum, alias flexuosas, alias
 rtuosas; id quod efficit Navale tutius
 entis septentrionibus. Palustrem fuis-
 olim hanc vallem & nemorosam,
 njicio ex Dionysio Byzantio. Post, in-
 nit, Cubos Canopi, est palus habens
 dices sub aqua latentes, claudens Si-
 um, ubi est receptaculum piscibus ca-
 iendis aptum, faxis concavis ad ipsos
 utroitus obviam procedentibus, in
 uæ delabuntur pisces noctis tenebris
 trantes. Post paludem sunt Chœragia
 uncupata, à rebus, quæ ibi sunt, no-
 minata; quoniam apri ex montibus de-
 cendentes, ad hæc loca abacti, à vena-
 oribus fraude capiuntur. Omne enim
 inus latus vento Noto objectum, syl-
 ris plenum erat. Ex his Dionysii verbis
 percipio, vallem illam palustrem fuisse,
 nunc exiccata est, vel exadificationi-
 bus, vel agriculturis, vel puteorum co-
 pia, vel aquæductibus, atque omne Si-
 nus latus vento Noto expositum, ab
 arboribus nudum est, nisi manu satis.

CAP. V.

*De Isthmo Ceratini recessus: de sepulchro
Hippothenis: de Sycis, & delubro
Amphiarai.*

DEinde Dionysius addit secundum
locum, ad quem desinit recessus
Ceratini Sinus. Incipit Isthmicum pro-
montorium apertam jam & multum
Propontidem prospiciens, in quo sepul-
chrum Hippothenis extat, heroïs
garensis, à quo locus nomē adeptus
quod Isthmicum promontorium
nysius dicit: id intellige esse collem
quo nunc situm est oppidum, nunc
tum Galata. Nam si à primis faucibus
Ceratini Sinus lineam duceres ad e-
dem recessum intimū, in quo antè
regium Navale esse, intra lineam inci-
deres collem Galaticum: ex cujus ju-
prospicientibus multa aperitur
tis. Post Hippothenem, inquit Diony-
sius, locus est appellatus Sycodes, à
titudine & pulchritudine ficuum ar-
borum: quidam curiosiores dicunt,
mam ficum arborem ibidem natam
se. Locum hunc cum declarabo, Sy-
nam Regionē Decimam tertiam
ostendam esse Galatam, quam olim
mum appellarunt Sycas, post Justinian-
nas: postremò Peram, sive Galatam.

In

De Dionysius persequens suum anam
 am, ponit Amphiarai delubrum,
 ad Byzantii Megarensium coloni
 destruxerunt, memoria & honore
 persequentes Amphiaraum Oiclei fi-
 n. Amphiaraum cum cæteri Græci,
 a Megarenses honorarunt, Deum
 haberent: atque ab ejus solo, in quo
 humatus, oracula peterent.

C A P. VI.

*adibus Diana Lucifera, & Veneris
 Placidæ, & de loco Ostreode, & Me-
 topo, & de ara Apollinis.*

Ost, inquit, Amphiarai delubrum
 est Syphas locus, Auletes nomina-
 ti. Is unâ cum aliis colonis Byzan-
 tum deductus fuerat, cui Apollinis ars
 inquit nominis memoriam. Inde est
 nomen, is est jactus, ad piscationem hy-
 bernam percommodus loci natura, in
 quo est templum Dianæ Luciferae, &
 Veneris Placidæ: existimatur enim lar-
 ventorum commoditatem, eosque
 turbulentos placare. Deinde est locus
 ostreodes, à rebus, quæ ibi fiunt, no-
 minatus. Maris enim vadum ostrea-
 rum multitudine exalbescientium con-
 statum fit perspicuum aspicientibus;
 maxime in tranquillitate & quiete ven-
 torum. Hic autem locus semper alit,

H 5 quòd

quòd impendatur, & in commune
 feratur. Est enim luxuriosus locus
 nerationis ostrearum, contende
 cum earum piscatione. Ostreoda loc
 excipit nuncupatum Metopon. I
 sub aspectum Urbis subiectum est: a
 cit enim Bosporium Promontorium
 Nomen invenit à figura. Nam ex co
 tinentis parte planum est terrenis
 mulis; ex parte maris, declive & p
 ceptus: non tamen divini testimonii
 pers est; etenim apud ipsum colitur
 pollo. Ex his Dionysii verbis scin
 Metopon esse frontem ante Urbis o
 los positam, quam prius nisi cognit
 habeamus, assequi nequimus, intra
 oppidum Galatam, an paulò, an lon
 extra Galatam fuerint templa Amph
 rai, Dianæ Luciferæ, & Veneris Pla
 dæ, & locus Ostreodes. Cùm igit
 nulla pars Europæ posita sit ante o
 los Byzantii, nullaque rectè in tua
 promontorium Bosporium, nisi co
 nascens prope portam Galatæ, cùm e
 frons tota subiecta sit sub aspectū p
 montorii Bosporii, patet illum esse
 quem Dionysius appellat Metope
 Græci hujus ætatis appellant *Acr*
 [*Spantoninam aut*] *Spandoninam*. q
 quàm sit in conspectu Byzantii, B
 Soleimanus declaravit, cùm null
 ali

um ob causam id usurpavit longo vi-
 rum, quàm ut in conspectu suo colles
 meret sylva virenti vestitos, & ut ex-
 heret oculos id incolentium despi-
 nitium in claustrum sui Palatii in Pro-
 montorio Bosporio siti. Quale illud
 n sit, subjungam. Ex duabus parti-
 bus mari alluitur, ab ortu Solis Bospo-
 ri à Meridie Sinu Ceratino: interiùs
 septentriones recedit, quàm collis
 Latinus, quem antiqui Sycenum ap-
 eabant: ut velut de industria cedere
 ceatur colli Syceno. Ne illi aspectum
 s Orientis tollat, duobus cornibus
 iminet; uno in Sinus ostium, altero
 ortam Sycenam. Triplici latere de-
 mitur, primo in vallem, qua claudi-
 cab occasu, quaque separatur à colle
 eno, vineis, hortis, ædificiis plena,
 nenti in planitiem, quæ ante por-
 a Sycenam explicatur, in qua jacent
 eborum marmoreorum magni acer-
 simulque magna multitudo machi-
 num bellicarum, unde porta nomen
 et: ubi thermæ & officinæ fabriles
 lium machinarum bellicarum. Al-
 tum Promontorii latus demittitur ad
 ridiem, totum objectum oculis ve-
 is Byzantii, valde proclive, ut ejus
 sensus gradibus, aut anfractibus mo-
 ur: usque ad mare pronum dejici-
 tur,

tur, ut littus sit excelsus, præceps, p
 ruptum. Lateris media pars intus
 scit duobus tumulis ab infera parte
 cipitibus, à supera explicatis in pla
 tiem leniter assurgentem ad promo
 torii fastigium, porrectum in longo
 planitiem. Ora maritima, sub hood
 tus subjecta, producit in longit
 nem mille passuum: quorum quad
 gentæ Sycenæ portæ propinqua
 patent in latitudinem quinquaga
 passuum, ubi communis ambulatio
 suburbana platanis adumbratur, in
 olim ædes Divi Constantini, cujus
 perfacies nunc non extat: duntaxat
 dibus lapideis in fornicæ subterranea
 Græci descendunt ad potionem ac
 fontanæ Constantino sacræ. Reli
 oræ maritimæ pars tota proclivis;
 cepta via humano opere explanata
 Tertium Promontorii latus, simile
 valde proclive & præceps usque ad
 tus, vergens ad Solis ortum, intus
 promontorium Asiæ Damalicum, cum
 Bosphorus contendens ad occasum
 citur ad Meridiem. Ex antedictis
 paret, Metopon esse, aut totum Promon
 torium, aut ejus partem emin
 tem in primas Sinus fauces, quam
 gò appellant Acram Spandoninam.
 totum Dionysius intelligit, existim
 de

nemus Bolum, templa Dianæ & Ve-
 nus, locumque Ostreodem fuisse intra
 urbem Galatam; eamque urbis partem
 comprehensam fuisse intra locum
 eodem, ut non videtur ex antiqua
 regionum descriptione Urbis, ponente
 latere Galatæ meridianæ Sycenam
 regionem, quæ etiamnum cernitur in
 villa Galata propriis muris clausa, op-
 erata Constantinopoleos valli, in qua
 est trajectus Sycenus, Galatæque
 vergens ad Solis ortum post Syco-
 nem fuisse, quod incipit ab angulo divæ
 urbis, quo Sinus tendens ad occasum
 orientalem, flectitur ad occasum ferè
 septentrionalem, quoque finitur recessus,
 quo ducitur à promontorio Spantoni-
 ci, longus duo millia passuum, quo-
 rum octingenti intra urbem, jactus hy-
 druntinæ piscationi aptus: videtur angu-
 stus, soli expositus, à ventis septentrio-
 nis tectus, in quo hodie spectantur
 tres ædes sacræ, quarum unam Franci
 colant Divam Claram: alteram
 ædi Photinen, quasi Phosphoron,
 non sine antiqua ratione, quoniam hæc
 est ædes Dianæ Phosphori, & Veneris
 Phosphoridæ, quæ etiam Phosphoros, ea est
 Phosphora, nominatur. Nam primi illi
 propagatores religionis Christianæ, quò
 minus minus à cultu antiquorum
 deo-

deorum ad verum pietatis cultum
 latim abducerent, veramque reli-
 gionem illos colere assuefacerent, sub-
 titulis deorum nominibus nova in-
 xerunt Divorum nomina. Suidas
 ait Constantinum Regem Romæ
 filium Leonis Isauri Iconomachi Ver-
 rem coluisse, eique humanas victimas
 mactasse in regione Urbis Peræa
 divæ Mauræ templum esset, quod
 molitus, locum effecit homicidiarum
 quem Mauram nominavit, in quo
 te pueros sacrificabat. Existimo
 ædem primò appellatam Phosphori-
 à Diana Lucifera, deinde Photinæ
 post Mauram. Vide, an sit vitiatum
 dex Suidæ, habens Sanctæ Mauræ
 Sancta Photina. Nam cum Icono-
 chus Constantinus imaginum cultum
 oppugnaret, verisimile videtur ædem
 divæ Photinæ contumeliose appellasse
 Divæ Mauræ: nunc nemo est, qui
 dierit, aut legerit in regione urbis
 ræa divæ Mauræ ædem fuisse, sed
 taxat Photinæ. Adde, quòd littora
 traria multa de paritate & similitudine
 inter se contendunt, ut duæ Cyane
 ut duo angustiæ fana, ut alia plura
 que, ut littus Divæ Photinæ fortasse
 ideo ædem Dianæ Phosphori habet
 quòd sit è regione Phosphorii portus

rario littore siti, ex eo appellati,
 illic Diana Phosphoros lucem By-
 zantii attulerit contra Philippum Ma-
 ccedonem cuniculis Byzantium oppu-
 gnantem. Venus verò Placida non
 modius collocari potuit, quàm in
 littore, ubi Bosporus labitur placi-
 & filens: in qua parte regionis Pe-
 constantinus Veneris cultor cole-
 verem melius potuit, quàm in an-
 tissima Veneris æde. Iam cognitis
 Dianæ Luciferæ, & Veneris Pla-
 & Metopo, judicare possumus
 eodem locum fuisse inter ædem
 Photinæ, & primas radices pro-
 montorii Spandonini; præsertim si id
 intelligit Dionysius Metopon-
 : quamvis ostrearum piscatio fre-
 ntius hodie exerceatur à Sycarum
 ad finem promontorii Métopici,
 è ulterius ob vadum maris purga-
 & apertum, in quod sparguntur
 disseminantur quotannis ostreæ in-
 ræ, non, ut olim falsò acceperam,
 isæ atque disruptæ. Tamen ante-
 am esset littus subjectum sub partem
 pidi Galatæ objectum Orienti, ostrea-
 n piscationem copiosam præbere
 tuit. Postea verò quàm hujus litto-
 pars vadosa ædificata est, pars quo-
 ie, aut obruitur projectis oppidi pur-
 gatio-

gationibus, aut frequentium navarum stationibus occupatur. Piscium ostrearum nunc minus exercetur hoc suburbano littore, etiamnum albescente ostreis sua sponte provenientibus, non autem seminatis, ut nantur circa promontorium Meicum quotannis in hunc modum. steaquam Græci à piscibus sanguineis ticipibus suam longam abstinentiam sustentarunt ostreis luculentis quibus sed sanguinis, ut ipsi putant, caribus, ex locis paulo remotioribus abbe naves ostreis plenas ad hæc loca ritima Vrbi propinquiora adducunt atque in mare palis abjiciunt ob integras, non dissectas, ut mendaces quidam monstrosarum narrationum fictores in Italiam sparserant & minaverant, ut me imprudentem ceperint, ut vix cum venissem Bytium, prudens factus, à peritis piscibus dissuaderi potuerim imperitam opinionem jamdudum confirmatam. Ex illa igitur sparsione & disseminone fit, ut quotannis ostrearum generetur, luxusque morum Græcorum redintegretur. Sin autem mutum totum promontorium intelligit Meicum non esse Dionysius, sed solam promontorii linguam eminentem supra promontorium.

us fauces: tum conjectare possumus
 eodem locum occupasse oram ma-
 nam alluentem Urbis latus Orienti
 versum, & radices promotorii Span-
 tini spectantes ad meridianam cœli
 ionem.

CAP. VII.

*Aiantio & Palinormico, & templo
 Ptolemæi, de Iasonio, & luco Apolli-
 nis, & de aliis antiquis locis.*

Id redeo ad Dionysium: qui à Me-
 opo deinceps ita anaplum persequi-
 . Post, inquit, Metopon, est Aian-
 n nomen adeptum ab Aiace Teta-
 one, quem propter quandam vaticin-
 ionem colunt Megarenses, ex insti-
 o eorum, qui deduxerunt coloniam.
 le procidens præcipitium conversum
 mare nominatum est Palinormicum
 cunda applicatione. Postquam enim
 loniæ deductores ad eum locum na-
 s primò appulissent, ex eoque solvis-
 it, rursus ad eundem locum reverte-
 nt. Paulò supra præcipitium Palinor-
 con existit templum Ptolemæi Phi-
 elphi, quem Byzantii æque ac Deum
 nerati sunt, quòd ex ejus in urbem
 imi magnitudine fructum magnum
 cepissent. Etenim Byzantiis Ptole-
 æus in Asia regionem, frumentique
 I. mul-

multas myriades, & sagittas, & pecunias dederat. Deinde est locus dictus Delphinus, & Charandas. causa nonnum hæc est: Vir Chalcis nominati genere Byzantius, scientia citharædi nullis summis citharædis inferior, citharæ Orthium carmen caneret, Delphinus ex pelago extitit, seque ad audiendum erexit cantilenæ impetum, maritimæ oræ insistent, extra mare eminens, aspectum sublimem gerens, ut vehementer cantu impleretur, ob audiendi studium nihil à vadi commotione læsus: cum autem Chalcis canere desinebat, Delphinus mare subibat, ad locumque consuetum redibat. Charandas pastor acicola, sive invidia, atque odio in Chalcidem, sive avaritia incitatus, Delphinum insidiatus est sensim ad maris oram labenti, eumque sublimem accedente interfecit: non tamen piscatione perditus est. Chalcis enim suam auditorem magnifica sepultura affecit, locis nomina Delphinum & Charandam imposuit; illum donans honoris memoria, hunc ignominia. Postea in Acra in brevem recessum insinuat Basis ipsius & radix Petra in fune Thermaestis appellatur. Post hanc ipsa littus Noto vento apertum nominatur Pentecontoricon à navibus quinquaginta

remos habentibus ad littus id ap-
 p̄is. Scytham enim dicunt nuncu-
 tum Taurum ex suis sedibus migran-
 tem huc appulsum fuisse, atque ad Cre-
 tensem navigasse, Pasiphaën Minois filiam
 intrasse: unde nata fabula amoris, &
 Minos ex ipso procreata. Deinde suc-
 cessit Iasonium, ex eo nomen adeptum,
 ad Iasonem navigans ad Colchos, illuc
 impulsus fuerit, ubi est nemus profun-
 dum, arboribus laurus plenum, araque Apollinis:
 vicinus autem longum, omne ventis oc-
 cidentis & meridians expositum. Vbi
 ostendero Iasonium esse vicum,
 quod Græci hodie vocant *Diplociona*,
 quod Latini *Bisitas*, facilius percipietur Aïan-
 tem, templum Ptolemæi, Delphinum
 Charandam, petram Thermastin,
 & contoricon loca sita fuisse inter
 Metopon & vicum Diplociona. Ea ut
 magis perspicua fiant, prius pergo ex-
 aminare situm reliquæ oræ maritimæ,
 & continuare inter miseram ad pro-
 montorii Metopici mucronem præci-
 pitem & præcisum usque ad mare, via
 intertaxat intermissa humano opere ex-
 aminata, jactis in mare vadofum & sa-
 rum ædificiis, aut molis substructio-
 nis, ubi finitur longus flexus à pro-
 montorio Clidio inchoatus. Ab illius
 mucrone seu rostro passus tre-

centos progressus, incidi in vallem
 videntem Metopicon promontoria
 à colle, in quo est suburbanum A
 Bassæ, cujus imæ radices marit
 porriguntur in passuum longitudin
 circiter octingentorum: quorum p
 quadringenti maritimam habent
 nitiam patentem in passuum circ
 quadringenta latitudinem. Suprà
 pendent clivi, imi quidem præcipit
 ferè directi in altitudinem ferme ce
 nûm passuum: inde à medio colle
 summum verticem exiguè proni: ac
 liqui quadringenti planitiem mar
 mam non habent, sed clivos à mar
 supercilium collis præcipites; exc
 imam planitiem valliculæ mediæ im
 clivos interjectæ, quæ medium A
 viretum, perennibus fontibus irrigu
 secans, cingitur duobus tumulis pr
 pitibus & præruptis, altero emind
 supra Scalam commercii, ubi fun
 menta videntur antiquæ molis, part
 sub aqua delitescencia, partim fr
 mare extantia, quæ piscatores voc
Caridata: nescio an quasi fortasse
 randam à Dionysio nuncupatam.
 tero tumulo præcingitur usque ad n
 præcipiti atque imminente in vallev
 qua à septentrionibus clauditur,
 juxta littus ducentos octoginta pat

à septentrionibus clausa colle radi-
 præcipites agente, & propagante ad
 ure usque latas centum passus. Ab ea-
 in initio ora maris, quæ tendebat à
 promontorio Metopico ad cœli partem
 diam inter Vrsam & Aquilonem,
 titur ad ortum æstivum. Iam val-
 & collem occupat regius hortus,
 uitu quatuor millia passuum com-
 xus, virens sylva cupressorum arbo-
 inque frugiferarum, *Carabolus* voca-
 à Satrapa illius constructore: quem
 nt piscatores obruisse maris recess-
 in insinuatum in imam horti vallem,
 ctam à septentrionibus colle, radices
 eruptas & saxeas usque ad mare spar-
 ate. Sub his radicibus Dionysius po-
 re videtur petram Thermastin. Nam,
 ipse ait, hæc Acra insinuabatur in
 evem recessum; & post eam littus
 Noto vento apertum: quæ aut ex-
 a est; aut, si nunc extat, non agno-
 tur. præsertim si Dionysius Acram
 on intelligit esse promontorium, sed
 mpliciter oram maris, quæ tota ab
 ic loco ad collis Metopici promonto-
 am alluitur mari vadoso, crebris pe-
 is supra aquam eminentibus inculca-
 . Earum quænam sit Thermastin,
 ternoscere difficile est, jam tot secu-
 ora maritima immutata, aliis saxa

littorea excidentibus, aliis imos
 lium clivos explanantibus, aliis
 vallium obruentibus. Hæc commu-
 tio me impedit, quò minus judicare
 deam, an Palinormicon fuerit juxta
 collis Metopici promontorium, aut
 radices collis eminentis in Scalam
 mercii. Hoc unum arbitrari possit
 Palinormicon fuisse secundum radem
 alterutrius horum collium. A vallibus
 regii Horti, ad quam conjectavi fuisse
 Thermastin petram, ora maritima
 dirigebatur ad septentriones, flectens
 ad plagam cœli mediam, inter solstitia-
 lem & æquinoctialem ortum: in
 plaga longi latique horti Rostanni
 sæ, & Anobarbi regis classi præfata
 ejusque sepulchrum juxta littus situm
 circumclusum ædicula rotunda
 nente in convexum, tegulis plumbeis
 tecta. Ædiculam area quadrata circum-
 septa muris, platanis, & populis adu-
 brat: & ne maris fluctus mortuum
 ratam submergant, quem vivum
 mergere non potuerunt, cum aliis
 littus muniverunt, tum duabus
 lumnis marmoris Thebæi terram
 collapsis, à quibus stantibus vicinior
 cus proximus appellatus est Diplocion
 constitutus in maritima planitie, cuius
 plurima pars patet in latitudinem

gentorum passuum, & ampliùs,
 in insinuatur in duas valles, quarum
 una diffunditur in planitiem septin-
 gentis passibus longiorem, hortis col-
 lentem, fontibusque perennibus
 circumque collinis vineis, & agris fru-
 mentariis cinctam, in qua est vicus Di-
 cion, ubi olim fuisse Iasonium, aram
 de Apollinis, & lucum profundæ lau-
 rorum conjicio cùm ex eo, quòd situs hic
 situs est in littore longo ventis meri-
 dis, occidentisque exposito, ut ait Dio-
 nysius, tum ex ejus ordine narrandi
 de dicta loca, & consequentia. Lo-
 cum, ubi fuit ara Apollinis, & magnus
 nemus laurorum, vero proximum vide-
 ri eum fuisse, quem posteri appellà-
 runt Daphnen, cujus meminit Stepha-
 nis. Daphne, inquit, insana, portus est
 juxta os Ponti, in dextro littore con-
 tatus navigantibus ad Pontum: in
 sinistro verò ascendentibus ad anaplum
 constat suburbium Daphne nuncupatum,
 quod etiam appellatur Sergium ex Pro-
 copio, aliisque scribentibus, anaplum
 situm ad promontorium Estias, hoc dun-
 taxat assequimur, Daphnen suburbium
 situm inter Byzantium, & promonto-
 rium Estias: nulliusque scriptoris tra-
 ditione propiùs accedi potest ad cogni-
 tionem Daphnæ, quàm ex his, quæ

modò Stephani & Procopii attuli. verò Dionysius ad ipsius notionē aut quàm proxime perducit. Quis fortasse objiciet, in hoc sinistro loco fuisse item Daphnen Medæ, quam istea ex Dionysio ostendam fuisse locum nuncupatum Senem marinam & promontorium Estias, in valle qua etiam nunc visuntur rudera Demetrianæ; dubiumq; sibi atque controversum videri dicet, utra Daphne fuerit suburbium Byzantii. Mihi propius videtur, Byzantios Daphne aramque Apollinis coluisse & frequentasse, quàm Daphnen Medæ Phœnicidid. Cultus enim deorum loca in frequentia efficere solet. Ut enim triochia Daphnen suburbium frequentans effecit nobile & maximum cultum Apollinis Daphnici; ita Byzantium Daphnen, aramque Apollinis frequenti cultu effecit suburbium in planitie Diplocionis ampla, cuius Urbique vicina, vitibus & vitiis collibus cincta, potiùs quàm in valle cula Demetrianæ angusta, undè asperis collibus circumclusa, non exædicata, longè ab Vrbe remotior quàm Diplocionis planities, in quo potius credendum, quàm in valle Demetrianæ, fuisse suburbium Daphne.

Altera conjicio ex historia Evagrii,
 rantis Mammianum insignem fena-
 em in Daphne suburbio construxit.
 Antipharon è regione balnei publici,
 quo statuta esset Mammiani ænea
 tua. Antipharon appellatam arbi-
 or, ex eo quòd sita esset contra Pha-
 n, quam Marcellinus dicit fuisse By-
 ntii in promontorio Chrysocera
 ncupato, quòd Dionysius appellat
 sporium. Illa si fuisset constituta in
 lle Demetrianæ, non Vrbi adversa
 sset, sed prorsus ab Vrbe averfa, lon-
 posita extra conspectum Urbis im-
 ditum intermedio colle excelsò Cli-
 o appellato. Agathium historicum
 burbanum habuisse in vico Daphne,
 njicere possumus ex ejus Epigramma-
 inscripto in hortum maritimum:

Εἰς κήπον ὠδύλιον.

Ἰξον ἐμοὶ Δάφνης ἱερὸν κλέπεις, ἐκ-
 θη Πόντος

Κεῖμνον, ἀγραύλας κάλλιθ' ἐρημο-
 σύνας·

Ἰθάδε γὰρ νύμφαι δένδριπδες, αἴτ'
 ἐν Πόντῳ

Νηρείδες, ξυλωθένθ' σπηλυσίλω·

I 5 Α' μφ'

Α'μφ' ἐμὲ γ' μάργανθ' ὀκνα
 κυναρχαίτης,

Καί με παρ' ἀμφότεροις μέγ
 ἔθηκεν ὄρον.

Si Agathii poëmata , quæ inscrip-
 Daphnica, nactus fuisset, scrutatus
 ligenter essem , num à suburbio Da-
 ne daphnica sua poëmata appellav-
 Ex hoc Apollinis luco tripodem il-
 factum fuisse verisimile videtur , cum
 Sozomenus meminit. Cum tempore
 Valentis Imperatoris , inquit , Helleni
 quosdam in Philosophia præstantes
 bitos, religionis Christianæ incremen-
 ægrè ferentes , scire studentes , quis
 lenti successurus esset , omnibus var-
 nationibus exquisivisse : denique tri-
 dem ligneum ex lauro confecisse
 nominibus , & verbis , quibus solio-
 rant , peregrisse , ut comprehensione
 terarum secundum unumquodque
 mentum sub machinatione tripodis
 vaticinationis significantium dem-
 strarent nomen Regis. Cùm autem
 inhiarent Theodoro Hellenicæ religio-
 nis, viro in aula regia præclaro, in re-
 litari eximio, Theodori nominis liti-
 rum compositio accedens usque
 delta decepit Philosophos , ut qui
 mox Theodorum regnaturum spe-

re-

Etenim hoc facinore patefacto, Valens exacerbatus est, ut iusserit apprehendi Theodorum & tripodis artifices; imperaritque illum quidem vivum exurendum, illos verò securi feros esse: adeoque Valens effreni irasit, ut etiam in eos, qui Philosophi essent, sed simili veste atque Philo-
hi uterentur, cædes processerit.

C A P. VIII.

De Rhodiorum portu, & de Archio loco.

Ost Iasonium lucumque Apollinis, Dionysius anaplum continuans, portum Rhodiorum τὸ Περὶβολον, ad quem Rhodii, ventibus naves alligabant Rhodii, evadentes maris tempestatem. Cujus, idem scribit, tria saxa ad suam ætatem servata extitisse dicit; reliqua per multa temporis vetustate cecidisse. Hunc Peribolon fuisse, ut existimem eo loco, quem hac ætate piscatores nominant Rhodacinion, non modò nominis similitudo, sed etiam Dionysii modo narrandi antecedentia & consequentia me adducit. Hoc enim proprium habet imperitum vulgus, ut nomina locorum, quæ non intelligit, imitatione literarum in alia nomina liquid sibi notum præsertim ridiculum

lum [significantia] derivet. Dicax enim
vulgus & ridiculum esse solet, praeter
tim Græculum, quod omnia non
finire gaudet hac terminatione ac
quam literati solent attenuare, & d
nuere in *ion*, vel *arion*: ut $\Psi\omega\mu\acute{o}\varsigma$,
 $\mu\iota\omicron\nu$, $\omega\acute{\alpha}\iota\varsigma$ $\omega\alpha\rho\delta\acute{\iota}\omicron\nu$, vel $\omega\alpha\rho\delta\acute{\alpha}\iota\epsilon$
vulgus $\Psi\omega\mu\acute{\alpha}\kappa\iota\omicron\nu$, $\omega\alpha\rho\delta\acute{\alpha}\kappa\iota\omicron\nu$: sicut
 $\delta\acute{\iota}\omega\nu$ $\nu\epsilon\acute{\omega}\nu$ detorsit in $\rho\acute{o}\delta\acute{\alpha}\kappa\iota\omicron\nu$
Hæc quidem nimium fortasse min
tim excussa, sed quæ indicent magn
depravationem antiquorum nomina
Iam verò quod Rhodacinion ap
lant, nihil aliud est, quàm saxum su
aquam eminent, ad alia saxa adnit
olim ad portuosæ molis substruc
nem in vadum dejecta. Distat quic
aliquot passus ab ora maris, at ab $\mathcal{A}\epsilon$
barbi sepulchro passus circiter sex
ros. Post Rhodiorum Peribolon Dio
sius ponit Archium nuncupatum
cum campestem, agri bonitate pra
tum, & vitium amantem, collibus
tum circumfurgentibus, ad mare p
cedentibus: per medium eorum fluv
descendit in maritimam oram moll
& profundam. Hunc incoluit Archi
Thasius Aristonymi filius: qui cùm
hoc loco urbem condere pararet,
Chalcedonensibus prohibitus est,

antibus exædificatum locum contra
 ere. Archias illis, qui cum eo solum
 vissent, Aënon dedit habitandum,
 quoque nomen reliquit Archium. Ar-
 chias Thasius etsi locum hunc terra ma-
 xime præstantem delegerat, tamen quòd
 præterita sede Byzantii hunc locum ele-
 geret, non minus cæcus fuit, quàm Ar-
 chias Megarensis, quem Pomponius
 Mela scribit condidisse Chalcedoniam.
 Archium locum, esse vicum, quem nunc
 Agion Phocam appellant, situs
 se fert, constitutus in maritima pla-
 nie vallis, in valliculas amplius quin-
 que divisæ, patentis in longitudinem
 minus duobus millibus passuum;
 latitudinem juxta mare circiter sex-
 tuaginta: fertilis vitium & cerasorum,
 utroque latere collibus cinctæ pro-
 mbentibus ad mare: per quam me-
 tum defluit rivus alveo prope oram
 maris profundo, utrinque ingentibus
 munitis: is æstate etsi perennis non
 est, tamen ejus gurgites perennes re-
 mant. Bonitate terræ incolæ dicunt hanc
 mellem præstantiorem & fertiliorem
 esse Diplocionica juxta vicum nomi-
 tum Agion Phocam, situm in illius
 planitie, ora maris mediocriter
 sinuosa portum efficit assiduis navi-
 bus frequentem. Ora maritima inter

Iaso-

Iasonium & Archium media passum
 millibus amplius duobus in longitu-
 dine patens explanata est, partim e-
 imis clivis collium impendentium
 in magnam quidem altitudinem
 rum, sed præcipitem & penè direc-
 partim obruto oppressioque mari
 vis Ænobarbi, qui brevi tempore
 totam exædificarunt, portuosam
 effecerunt usque ad marginem
 magnarum navium capacem; præ
 tuaque ædificia, & continuos ha-
 substruxerunt in mari vadoso; ma-
 partem intra substruções inter-
 runt, quæ portus vicem præstat,
 scinæ crebræ piscium frequentia
 torum quotidie subeuntium, ex-
 tiumque.

C A P. IX.

*De Sene marino, & Parabolo,
 Calamo, & Bythia.*

Dionysius loca oræ Bosporicæ
 stræ profèquens, Post Archium
 quit, promontorium eminet, in
 dinem præcipitem abrumpitur
 dens ad mare, fluctus maris den-
 violentos, quibus crebris verbera-
 excipiens. In promontorii vertice
 nex marinus statutus est, quens
 ajunt Nereum, alii Phorcyn, alii

... quidam patrem Semystræ, non-
... indicem navigationis, & demon-
... morem Iasoni fuisse, ducemque an-
... arum Bosporiarum. Quidam va-
... latiades oraculum in somnio sibi
... m dedit posteris colonis Megaren-
... i, oportere sacrificare marino seni:
... in hoc loco publicè colitur Senex
... inus. Hunc Senem marinum sta-
... m fuisse in promontorio, quod
... nulli Historici, atque etiamnum
... us Græcorum appellant *Clidion*,
... quor cum ordine Dionysianæ nar-
... onis antecedentium locorum &
... sequentium, tum situ oræ mariti-
... , quæ ab Archio loco quadringen-
... passus usque ad Clidion progressa
... lum promontorium, nullum littus
... et, cui conveniat descriptio loci se-
... marini, quàm promontorium Cli-
... n: quod ut melius noscatur, subji-
... n, quale nunc existit. Id præceptis &
... ruptum usque ad mare excipit suo
... crone fluctus, ictusque maris adeò
... ementer, ut hi postremò ab ipso re-
... si, deferantur juxta Asiam usque ad
... antium: littusque Europæum, non
... plius excipiat fluctus Bospori descen-
... tes per anfractus, sed à promonto-
... Clidio velut clave claudatur, & pro-
... atur, nomen adepto ex eo, quòd
Byzan-

Byzantinis Bosporum claudere & re videtur. Bospori enim aspectus urbe Byzantio sursum versus juxta rus Europæum navigantibus non tet ultra Clidion, cujus clivus in altitudinem ducentorum passu adeò pronus est, ut scandi non nisi anfractibus in latitudinem plus minus quadraginta passuum. brevi cervice lata sex passus dilata surgens in altitudinem bis mille suum. Ab Aquilone cingitur planifera insinuata in vallem Demetrianam altera parte cingitur valle, in tantum edita altitudinem, in quantam promontorii jugum. Sed redeo ad nyssii anaplum. Marino, inquit vicinus est Περσικόλῳ: is est temerarius, nuncupatus à piscatione temeraria, incertaque, ob maris ritatem inæqualem. Fluctus enim descendens in littus asperum, piscatione efficit temerarias, parum voti copiosas, & ferè frustratorias. Deinde Calamus, & Bythias: ille à Calamorum multitudine, hic ab alta protuberantia promonteriorum circumfurgens nominatur. In ipso est laurus Mæetæ filix, planta, ut fama est, parallelus est collis sensim supinus declinans ad mare, nominatus

is matris deorum. Ex his Dionysii
 is consequimur, Parabolon, Cala-
 am, Bythiam loca esse inter Clidion
 montorium, & promontorium
 dens vallem Demetrianam ab A-
 one. Hæc duo promontoria sinum
 iunt leniter inflexum, in quo insu-
 seu scopuli, seu fyrtes, quarum una
 vadosa & sicca, arenosa, paulum e-
 mens supra aquam, statio avium ma-
 arum. In hunc sinum desinunt duæ
 les, minor prima est, distans à mu-
 ne Clidii quingentos passus, in quo
 ervallo olim fuit Parabolos, nunc
 edificatus est. Ultra valliculam se-
 ngentis passibus confectis, incipit
 ajor vallicula, habens contra se tur-
 n vireti regii, in littore Asiatico sitam,
 minatam Phylacen: desinit in me-
 um sinus flexum, Demetriana nomi-
 ata ab æde divi Demetrii sita in clivo,
 si fons divo Demetrio sacer, exilis qui-
 am, sed perennis, scaturit ex alto spe-
 a concamerato hominum opere. In
 alliculæ maritima planitie porrecta in
 assium longitudinem circiter octin-
 entorum, existunt etiam nunc pauci
 alami, olim multi, à quibus locus no-
 minatus fuit: deinde Bythias, à quo ar-
 itror Bytharia, quorum meminit Eva-
 rius, cum ait Vitalianum usque ad no-

K

minatas

minatas Sycas incurfionem feciffet: tra quem, in tentoriis verfantem ad cas defixis, Rex mifit marinum Sy Congressi igitur ambo exercitus (i prora habens Sycas, hic Constant polim) primò fe continebant, deo post leves pugnas, inter duos exercit praelium navale commiffum est ca Bytharia appellata. Fugit Vitalian lafa prora, & magna parte exercitu miffa; reliqui fugerunt, ut nulli ho reperirentur neque in Anaplo, nec circa Urbem. Promontorium, quo Aquilone vallem Demetrianam c dit, faxeum eminet in mare, in olim Baccam Ifidis fuiffe puto. Id in recedit, neque impedit mutuos aspe promontiorum Clidii, Estiarum ultra hoc promontorium eminenti flexum admittentium amplius tria lia paffuum circuitu littoreo com tentem, intra fe includentem duo nus, Demetrianum & Michaëlium visos promontorio Bacchico.

C A P. X.

De vico Michaëlio, & de promontorio appellato Estiis.

A Promontorio jam dicto progredi sexcentos paffus, perveni ad vic Michaëlium, in maritima vallis plia

titum, lata juxta mare quingentos
 us, longa sexcentos: inde supra ma-
 nam planitiem vallis mille & qua-
 gentos passus in altitudinem erigi-
 tota validè angusta & proclivis cir-
 surgentibus collibus usque ad fluvii
 s valde pronis, excepta semita hu-
 opere facta. Summa dilatatur in
 pestrem planitiem, ex qua nascitur
 ius æstate exilis, sed perennis, & qui
 ni anni tempore fistulæ quincuncia-
 ficere possit. Per mediam vallem
 abitur ad vicum Michaëlium, quem
 ceci hodie appellant *Asomaton*, ab
 olim nobili Michaëlis Archangeli
 itis incorporei, quod Sozomenus
 nstantinum Magnum tradit extru-
 e in Estiis aliquando nuncupatis, at-
 ex eo, quòd ibi Michaël Archange-
 apparuisse creditur, locum dicit Mi-
 chaelium appellatum esse juxta me-
 um fretum Bospori, situm in dextro
 ere ex Ponto navigantibus Byzan-
 m, distantem à Constantinopoli iti-
 re marino stadia circiter triginta
 inque, terrestri circuitu septuaginta.
 a maritima, ab ortu ad occasum
 occurrens, in qua dixi situm esse vi-
 um Michaëlium, circuit sinum inti-
 um valde portuosum, usque ad mar-
 nem magnarum navium capacem,

quem colles undique tuentur ab omnibus ventis, excepto meridiano, qui frangunt cursus rapidè incitati contra meridiem præcipitantes. Locum quem Sozomenus appellat nunc Michaëlium nunc Estias, Procopius appellat Anaplo. Duo, inquit, erant templa Michaëli Archangelo dicata, inter se posita, Bospori freto divisa: unum loco appellato Anaplo, in sinistro litore navigantibus ad Pontum Euxinum alterum in contrario litore, quod antiqui Πρόβος nominarunt, ex eo, scilicet, scio, quia litus multum projiciat ex hac ora, nunc autem nominatur Βρόχοι, temporis longitudine, accedens infamia depravante nomina. Per duo templa cum vetustate temporis sacerdotes prospicerent ruinas edituræ metuerent eorum casu oppressum à Justiniano deprecabantur instantionem amborum ea forma, qua orationis fuerat. Non enim ulla ædes sacræ edificari nova, vel exolescens reædificari poterat, nisi ex pecunia regia, non modo Byzantii, sed ne usquam quidem eorum Romani Imperii. Rex his natus, utrumque à fundamentis demeritum est; quorum alterum in Anaplo ædificavit in hunc modum: Saxi in Estis oram illam circumplexus ad tege-

portum, littus maris in Forum
 transformavit. In hoc loco mare quie-
 scit, & communicat applicationem navi-
 quæ mercatoris ad saxa injecta ap-
 pentis merces ex transtris navium in
 am exponunt. Aula post mariti-
 um Forum ante templum sita est.
 Illic spatiantur, marmorum decore
 antur, & aspectu maris fruuntur,
 communibus auris excitatis tum ab
 metu undarum, tum ex collibus im-
 dentibus. Porticus in orbem ambit
 templum, solum ab Oriente intermit-
 tis sacrum adytum. Templum mille
 foribus variatur: tectum in tholo
 ilime effertur. Quis pro dignitate
 us operis enunciare posset elegantes
 columnas, & totius ædificii structuram?
 us marmorum venustatem, quibus
 ari & sola vestita sunt? quis auri mul-
 tudinem immensam, circa omne
 templum velut ipsi innatam, fusam?
 hoc igitur templum in Anaplo nuncu-
 to in hunc modum Archangelo cla-
 ratum est. In contrario littore pau-
 n à mari distat locus natura quidem
 anus, compositione verò lapidum in-
 um effertur. Hic Archangelo con-
 uctum est templum decore quidem
 cellens, magnitudine verò primum.
 ec ex Procopio addere volui, ex eo

K 3 quòd

quòd in editis codicibus Procopii
 habentur, tum necessaria futura ad
 clarificationem contrarii littoris. Hoc
 templorum etiam fundamentorum
 substructiones effoderunt, ut nihil
 his jam superfit, nisi ut in oculis erant
 fossæ & scrobes effossarum substructionum.
 Hoc loco Procopius restrictè
 definit Anaplum, quàm Dionysius
 scripsit Bospori Anaplum esse terminum
 navigationem ab urbe Byzantiâ ad
 Pontum Euxinum. Similiter Stephanus
 Anaplum ponit in dextro Bosporo
 tere, cùm ait Chrysopolim esse præter
 Chalcedonem in Bithynia, Anaplum
 naviganti in dextra. Idem tamen
 locis (sive Stephanicompensarius
 molaus Grammaticus) restringit Anaplum
 portus, inquit, mulierum est
 ca Phidalam inter Anaplum &
 sthenium. Vbi intelligit, Anaplum
 aut ad promontorium Hermæum,
 apud Estias. Scholia in Dionysium
 ptorem orbis incerta, tradunt fretum
 Bospori angustissimum inter Ciconium
 & Anaplum. Verùm ubi Ciconium
 suo loco explicabimus. Sed ne quis
 cipiatur incitia illius, qui in libros
 zomeni edidit Elenchos, dum Michielium
 locum, quem Sozomenus dicit
 se in locis quondam nominatis Estias

er

errat esse Sosthenium, procul inde
 ortum amplius duodeviginti stadiis.
 Estias alio loco esse non posse, statim
 monstrabo, quàm ad promontorium,
 pendens ab Aquilone Michaëlium si-
 mus: ex Polybio. A promontorio, in-
 dit, Hermæo, (quod infrà ostendam
 sic appellari Neon castrum,) decursu
 Bospori convertitur in Asiæ oram, inde
 versus in Europam ad promontorium
 Estias. Qui norunt Bospori decursus
 ferri per anfractus alternos Asiæ, Eu-
 ropæque, planè illi sciunt illos ex Neo-
 tro deferri in promontorium Asiæ,
 ubi molæ versantur; inde rursus con-
 verti in Europam ad promontorium,
 quo excipitur nominatum à Græcis
 Mega rheuma, cingens ab Aquilone vi-
 tum Michaëlium. Quale autem sit Me-
 ga rheuma, & promontorium Estiæ,
 Dionysius Byzantius apertius declarat.
 Est collem sensim supinum, inquit,
 promontorium protenditur multum,
 ortum insinuans, crasso præruptoque
 decursu boreales maris ictus propul-
 sans. Ab occasu enim portum præbet
 sufficienti magnitudine, protectum à
 ventis: reliqua promontorii pars exci-
 pit fluctuum vim multam, audacem-
 que, & similem statuæ virili: nunc enim
 mare miscet & convolvit in orbem,

nunc impetus undarum in contrariam partem impellit. Multas naves vicinas secundo vento currentes, recessisse, fluctu oppugnante ventus. Rursus verò ad saxa promontorio vertitur impetus undarum, & ex statione velut avulsus & separatus, lago contra pelagum ipse per se curgetur: unde fit, ut nautæ necessentur iter pedibus conficientes, naves trahere, in quas fluxus incurfians, nautas vi agit, & retrahit contrariam partem; metusque & de ratio subit, tanquam non iterum randum sit: nonnunquam fluctibus dentibus ad ipsa saxa crepidinis reæ contendunt contra fluctus, firmes remos ad cautes, & vim maris bent auxilio continentis. Postea quàm colonix deductores promonrium Bosporium prætergressi, vident magnam multitudinem Barbari exercitus tenere oram maritimam, quam descendendum erat, occupatum locum nuncupatum Estias, vacuam eustodibus, & Barbaris anteverterat. Fuit enim illis compendiaria navigatio at Barbaris longus terræ circuitus, finis. Demonstrantur autem quædam semitæ, impressiones in saxis canarum marinorum pedestri itinere rat

dia

maximum fluxum prætereuntium. Hæc
 de Dionysius rectè narrat. Vidi ipse
 saxa attrita longo cancrorum ex-
 usu ; ac si non vidissem, à vero remo-
 non existimassèm, cancrorum for-
 duris posse atteri saxa, cum assi-
 pedum attritu formicas excavare
 viamque facere videamus. Quæ
 cancrorum itinere terrestri Diony-
 scribit, Ælianus confirmat ; sed in
 Bospori parte id fiat, non explicat.
 Thracio, inquit, Bosporo fluctus ra-
 ex Ponto deferuntur, & angustiis
 ringuntur, ut cancos contra ve-
 ntes facilè evertere possint : quod
 cancri præsentientes, postquam
 pervenerunt, singuli in sinuoso quo-
 loco se tenent, simul & reliquos
 spectant, deinde in eundem locum
 congregati, adrepentes per præcipites
 epidines, in siccum ascendunt, & flu-
 vim evadunt, iter pedibus con-
 tentes. Cùm autem hanc violentiam
 sustulissent prætergressi sunt, rursus per
 epidines in mare recurrunt. Adverte
 non modò hoc promontorium Estias
 appellari, sed etiam magis propriè ma-
 ximam planitiem promontorio clau-
 m, ubi vicus Michaëlius, quem Sozo-
 nus situm esse dicit in Estiis nuncu-
 tis, cui consentit Polybius, cùm ante-

dictū promontorium appellat τὰ
 τὰς ἐστίας ἀκροὺς καλέσθαι. quæ Per
 vertit promontorium *Estia*: rectius
 tisset promontorium circa *Estias*,
Estiam, nisi hunc locum *Estias* in
 mero plurium appellarent Polyb
 Sozomenus, Dionysius Byzantius.
 cujus causis, quas affert, cur appel
 tur *Estia*, verisimilius videtur colo
 deductores prætergressos promon
 rium Bosporium, cū vidissent ma
 mam multitudinem Barbarici ex
 tus tenere oram maritimam, ad qu
 descendere ipsi constituerant, clatis
 appulisse in sinum subjectum sub
 nitiem vici Michaëlici, quā ap
 cuisse ad ipsum promontorium imp
 tuosum. Ex antedictis jam manifest
 est, promontorium *Estias* esse id
 quod defertur fluctuum vehemen
 cursus, quem Græci hujus ætatis Μ
 ῥόσμα propriè appellant, à max
 fluctu totius oræ Europæ: qui etsi
 montorio refringitur, longeq̃ &
 lenter repellitur in contrariam
 tem, sæpe autem repulsus, sæpius
 sus impellitur, urgeturque à con
 venientibus fluctibus, ut eorunde
 fronte, à tergo, à lateribus repulso
 colluctatio quædam vorticiosa vie

etiam nullis flantibus ventis, qui
quo promontorio repercussi, atque
volutati facere solent vortices non
modò in terra, sed etiam in mari. Ta-
m hîc tanta est vis decursus præcipi-
tatis Bospori, ut rapido cursu semper
rursus secundum promontorium fe-
retur, ut navigantibus sursum versus
terram sit in terram descendendum,
et funibus trahenda: partim re-
mittendum ad faxeam maris o-
ceani. Neque modò Cancris iter pedibus
sumendum, sed etiam vidi Hamia-
rum piscium impetu fluctuoso gauden-
tium celeritatem retardari: qui etsi ha-
bitus maximè internoscere solent, ta-
men nusquam minus hamorum insi-
deprehendunt, quàm hîc, fluctibus
impediti: itaque frequentissimi ibidem
veniuntur, reliquorumque piscium gre-
gibus fluxu retardati pigrè ascendunt, ut
perdum ex terra, lapide, aut bacillo;
et conto eos ex navi ferias, ac capias:
si tot, & tantas molas versare pos-
sent, quot moletrina collocari possent
contra promontorii radices Orienti ob-
stitas, tamen non collocantur, ne im-
pediatur navigatio. Nulla enim navis
adversus ventis sursum navigare po-
test, nisi ex terra funibus trahatur, aut
velenti remigatione impellatur. Quale
autem

autem & quantum sit Estiacum
 montorium, quod tantos fluctus
 cit, profectò non in magnam aut
 tudinem editum, aut latitudinem
 tensum, sed humili, non latius qua
 gentis passibus, neque trecentis
 sius, neque circuitu octo stadiorum
 tentius, duos sinus claudens, alter
 Meridie, alterum à Septentrione
 illud ipsum duplici valle clausum,
 ra Michaëlica, quæ multò longi
 quàm promontorium ipsum; ar
 tam longa, quàm id longum ex
 Ab ejus radicibus Orienti objecti
 longitudinem minus quingentoru
 passuum protensis clivi saxei attol
 tur in altitudinem plus minus du
 torum octoginta passuum: inde jug
 planum, non excedens quingento
 passuum longitudinem: in quo co
 tuta sunt moletrina ventis versata
 Reliquum promontorium totum
 dique proclive est, excepta cervice
 na quidem, sed quaternorum passu
 latitudinem non excedente, qua
 git in excelsum collem triplici clivo
 pressum, in passuum altitudinem
 tum circiter duùm millium, clausu
 duabus vallibus, una desinente in
 num Michaëlium, altera in sinum
 quo postea Dionysius ponit τὰς Χηδ

illis summo vertice extat luculenta
 aena, lateritio opere facta, peren-
 nis optimamque etiam nunc aquam
 continens in mediis substructionibus
 qui ædificii dudum diruti, unde vi-
 detur tota ferè Propontis, & Bosporus
 Thraciantio ad Daphnen insanam, non
 mediente excelso promontorio Her-
 culano, quo ille excelsior existit.

C A P. XI.

De locis nominatis Chelis.

Deinde adjungit Dionysius: A pro-
 montorio Estiaco flexus jam navi-
 gationem quietam stabilemque efficit.
 Estias sunt *Χηλαι*, nuncupatæ à
 similitudine figuræ: harum quidem al-
 teræ breviores, alteræ majores, ambæ
 portus existunt: apud ipsas tem-
 pleum est Dianæ Dictynnæ. Hoc loco
 Dionysius Scalas, sive molis brachia ap-
 pellat Chelas, à similitudine forcipum
 brachiorum, quibus portuum mo-
 lis scalarumque similes esse solent, sive sint
 saxa in mare projecta, sive saxa in va-
 sibus abjecta, ponticulorum vicem præ-
 stant, quæ Hellines à figuræ similitu-
 dine: *Chelas* propriè appellarunt, posteri-
 ori *Bathra*, Latini *Scalas*, seu gradus
 nominarunt, ab usu potius quàm à si-
 militudine scalarum nauticarum. Hæ
 ab

ab scandendo dictæ, nihil aliud
quàm trabes latæ inclinatæ, in gradibus
exasperatæ; illæ verò planæ collocantur,
& plano pede adeuntur. Sed
men ex illis ad naves quia velut gradus
jacitur, ideò jamdudum inveteratæ
suetudine etiam scalæ nominantur
pravatè quidem. Nam primùm Χηλαί
deinde Χαλαί à Græcis jam ignotis
tibus, quid significant Χαλαί de
vulgi consuetudine, quæ literas de
vare solet, *Scala*: ut jam Græcorum
vulgus ignoret, quid sibi velint Χηλαί
quid Βάθρα, sed duntaxat novitas
las. Quàm autem celebres olim emporia
hæ Chelæ, declarant piscatores, quæ
tot oræ Bosporicæ nominibus vix
cula quædam retinentes, medium
fluxum Estiaco & Hermæo promontoriis
riis clausum etiam nunc appellant
las, quasi Χηλαί, cùm tamen in
fini nulla portus brachia, nullæ
sunt publicæ, nisi breves paucis
bus compactæ, parum in altum
jectæ, & quæ excipere duntaxat
sunt parva navigia, quibus Rex, Reges
olitores descendere solent in horti-
proximos fontibus perennibus
guos, virentes sylvis cupressorum
plantisque fructiferis, sitos parti-

wallis planitie desinente in medium
 flexum, partim in ejus clivis emi-
 nibus supra sinum circuitu terrestri
 mille & septingentos passus com-
 mentem, è quibus mille & quadrin-
 tos occupant regii horti, mariti-
 oram attingentes. Scalæ aut molis
 hîc constituta non fuerunt ad
 egendam portam [templi] à ven-
 nam utrimque excelsis montibus
 litur, emittentibus quidem ex sese
 que valliculas in sinum valde pro-
 & minimè montis dorsum pene-
 rates. Sed quòd sinus intimus vado-
 t, ideò *Χηλαί* astructæ sunt, ut è
 bus in alto stantibus pateret de-
 us ad templum Dianæ Dictynnæ,
 in medio sinus flexu: nam de-
 dendi alia, quæ causa fuisset, nisi
 plum Dianæ Dictymæ, [Dictynnæ,
 Dictynnæ] quod piscosi Bospori
 multi piscatores frequentabant, hac
 tidie sursum deorsumque transeun-
 Non enim, ut quidam existima-
 venatorum solis retibus, sed etiam
 atorum Diana præest. Non enim
 o, cur si solis venatoribus Dictyma
 ret, Byzantii illi veteres non ignari,
 De Diana Dictyma appellata esset,
 templum secundum littus remo-
 à venatione posuissent.

De promontorio Hermao, & rapido

Bospori : de Pyrrhia Cyone : de Bosporo

summis angustis : de ponte Dari

MONS dividens duos sinus Cheloniæ
& Phidaliæ clausus non modicus
sinibus, sed etiam duabus longis
bus in hos sinus desinentibus, &
ceteros oræ Bosporicæ montes ex
ropa in Asiam longè prominet, &
promontorium velut mucronem pro
in Bosporum projicit, ut Bospori
tum cogat in summas angustias, ubi
dices maritimas usque ad littus pro
propaget in longitudinem exceden
ter mille & quadringentos passus,
ejus cervix interjecta inter summas
les, quibus ipse cingitur, latior non
septingentis passibus. Eiusdem
meridianum, claudens sinum Cheloniæ
mari quieto alluitur: orientale
tertio anfractu ex septem decursibus
fluctuum, quos antè dixi facere Bospori
rum, cum totum ferè inquietum, ubi
maximè duobus locis, primò medio
latus orientale transverso impetu
cum sonante percutitur: deinde ad os
dem lateris finem secundum arcem
positam arcis Asiæ appellatam Nympha
castrum, in promontorii mucrone

alius transversus fertur, sed rectus
 incipit rapido impetu, ut naves fur-
 tivas navigantes juxta marginem oræ
 impedere cogat, & mordaciter urgeat,
 canis ille, à quo Byzantini lo-
 cum hunc nominarunt Pyrrhiam Cy-
 on, quasi malitiosum canem. Laus
 enim comæ apud antiquos erat ruffus
 color, sed Comædia postea hunc in
 partem vertit, ut jam apud Co-
 micos Pyrrhiæ & Xanthiæ appellentur
 canes malitiosi. Post, inquit Dionysius,
 comæ Dictymæ ædem turbulenta est,
 vehementer contento fluxu com-
 munita navigatio. Locus autem dicitur
 Pyrrhias Cyon, ut mihi videtur, à simi-
 litudine, quam habet mare hoc cum
 canibus. Ut verò plurimorum obtinet ser-
 vatio, à cane pastoritio littus hoc circum-
 dante latranteque eos, qui violentia
 canis juxta marginem littoris navi-
 gatione haberent necesse. Ibi quoque mea-
 freti arctissimus, dirimens duas cõ-
 fluentes. Ibidem etiam dicitur fuisse
 strati transitus. Hinc enim Androcles
 pontem junxit in Bosporo. Hic
 locus cum alia præbet historiæ monu-
 menta, tum sellam in petra excisam:
 hac enim ajunt sedentem Darium
 imperatorem fuisse pontis, & transeun-
 tem exercitus: quam Dionysius Δίφρον,

Herodotus Προεδρίαν appellat. O
 faxum movissem, quo Sellam Darii
 venire, nisi arcis custodes non m
 pedibus iter facientes, sed etiam n
 gantes scrutarentur, perennique vi
 hoc littus circumcursarent servi
 rhiæ, acerbiores non modò cano
 Pyrrhiis, sed etiam odiosiores Pyrrh
 hominibus, de quibus olim perv
 tum est proverbium, si quid mali
 tingeret, deprecabantur Pyrrhæis
 omnium vicinorum, execrabilis
 Sella Darii jam non extat, excisis
 in ædificationes, aut oppressis, j
 fundamento arcis totum littus c
 pantis, quò Darii pons pertinge
 Herodotus non meminit Sellæ Da
 næ in Bosporo excisæ, sed in Hellesp
 to scribit Xerxi præparatam fuisse
 postquam in media Abydo fuit, v
 voluit omnem exercitum. Erat
 illi in clivo solium priùs factu
 aptum ex albo lapide. Id enim
 rant Abydeni Regio mandato, in
 Rex sedens spectavit exercitum
 classem. Verisimile est Darium se
 tem in solio, spectasse exercitum t
 euntem, cum more Persico reges
 farum delectati sint conspectu ex
 tus sui, ut Xerxes Darii filius pug
 etiam navalem commissam ad Salæ

spectaverit etiam sedens. Ex Æ-
pho, qui in tragœdia nuncupata Per-
isc ait :

ἄξις δ' ἀνώμωξεν κακῶν ὀρῶν
βάθῳ.

ἄρα γ' εἶχε πάντος δ' αἰγῆ στρατῶ,
ἰηλὸν ὄχθον ἀγχι πελασγίας αἰλός.

que hac in re verisimile est, imita-
fuisse Xerxem patris Darii ratio-
præsertim cùm Darius Mandro-
haberet Darianæ gloriæ studio-
quem est vero proximum, in cli-
eminente supra pontem excidisse
cùm is ponte confecto à Dario
ignis præmiis affectus, ad vivum de-
kerit totum pontem Bospori, & Re-
Darium in regio solio sedentem,
que exercitum transeuntem; eaque
icta in Heræo, hoc est, templo Iuno-
cum hac inscriptione suspenderit,
licaverit :

πορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε
Μανδροκλέης Ἡῤῥη μνημόστων
χεδύης·

υτῶ μὲν σέφανον πειθεῖς, Σαμίοισι
ἦ κῦδῳ,

Δαρείε βασιλέῳ ἐκτελέσας κῦ-
νῶν.

In edito Herodoti Codice *Μενίππου* κλέης legitur; in quodam manuscripto *Ανδροκλέης* quod nomen Græcis tantum est & nobile; illud ignobile prorsus pastoritium. Quo loco fuit *Ηρῆϊον*, cui hæc dicarit Androchus non explicat Herodotus, an id sit juxta Bosporum, an illud, quod in Chalcedonem, & promontorium occupatum *Ακρίτας* ponit Menippus in Periplo Bithyniæ; an cum *Samius* Androcles, in loco Thraciæ appellat *Ηρῆϊον* à Samiis habitato, an in templo Junonis Samiæ, quod illustre *Samia* Insula habebat, eam picturam susceperit. Quod si *Ηρῆϊον* fuit in loco, ubi Darius pontem junxit, ut verisimiliter creditur, miror Herodotum, cum *Λοκὸς Βοσπορί*, quem ponte junxit Darius, mihi, inquit, conjectanti videtur tur medius inter Byzantium & *Φανῶν* in ore Ponti situm, cur non locum nominaverit *Ηρῆϊον*. Neque Dionysius Byzantius meminuit, cum cæterorum templorum juxta Bosporum situm meminisset: at neque *Ηρῆμ* meminuit, cum ex Polybio *Ηρῆμ* esse non possit, quàm ubi est *Πύρρα* Cyon. *Ηρῆμ* Europæ, inquit, *Λυβη*

us, in promontorii eminentia qua-
 to, juxta os Ponti, inter Byzantium
 anum situm, distat ab Asia quinque
 dia, secundum locum strictissimum
 us oris Pontici, qua ajunt Darium
 te Europam junxisse Asiæ, cum
 infiret contra Scythas. Censerem in
 ybio legendum Ἡρμαίων, potius
 am Ἐρμαίων, nisi omnes codices
 ybii, quos mihi videre contigit, ha-
 rent Ἐρμαίων. Cur verò ita appella-
 n, nemo scribit, an à templo Mer-
 rii, an à lapidum acervo in viis dubiis
 nsecrato, an à lapidibus quadrangu-
 Hermæis nuncupatis, quales esse po-
 erunt stelæ, quas marmoris albi Da-
 is in hoc loco posuit, in una incidens
 eras Assyrias, in altera Græcas. Itaq;
 tæ potuisset Herodotus Darii stelas
 pellare Hermas: ut Æschines nomi-
 it Hermas honoris causa excitatos
 m inscripta laude alicujus. Sic enim
 t Æschines contra Ctesiphontem:
 edit populus Atheniensis eis honores
 agnos, tres lapideos hermas statutos
 a porticu Hermorum, atque in singu-
 s inscripsit laudem illorum: deinde
 arrat, quid inscriptum in primo Her-
 aorum, quid in secundo, quid in tertio.
 denique omnes stelas lapideas, omnes

cippos Hermas appellare possunt. Tzetzes nobilis Grammaticus, & exactius omnibus Historicis, Geographicisque se Bosporum scire gloriatur. hunc locum non appellat Hermas, sed Heræum: cum ait, Mandrocleus architectus, Bosporum Hellepontium navibus junxit, sive circa Damalim, sive circa Heræum, idque Herodotum scribere asserit. Equidem faceret Herodotum scribere, ut Androcles pinxisset de ponte, & Dario, ejus exercitu, ea suspenderit ad Heræum, sed in quo loco id fuerit, Herodotus declarare nego. Verumtamen non surdè, ut Tzetzem puto conjectat Heræum fuisse circa locum, ubi Darius pontem junxit; ita absurdissimè biguum ponit locum, ubi pons junctus est, esse sive circa Heræum, sive circa Damalim. Qui si existimasset, ut ex mare debebat, Herodotum verum diligentem Geographum fuisse, si Herodoti historiam, quam citat, perdidisset, nunquam Bosporum appellasset Hellepontium; non confudisset maria, quæ Herodotus tribus nominibus dividit in Bosporum, Propontidem, Hellepontum; nunquam pinxisset Darii pontem junctum fuisse circa Damalim. Damalis enim, sive by-

los

res ex his, quæ antea attuli, & postea
 nam, fuit in promontorio Scutarico
 rem stadia distante ab urbe Byzan-
 tium, ubi si pons junctus fuisset, alterum
 caput aut attigisset Byzantium,
 littus, ultra Peram situm, ubi Bos-
 porus octo stadiis latior est. At ex mul-
 tioribus scriptoribus scire poterat, Darii pon-
 tem fuisse in angustiis quinque stadio-
 rum; Herodotumque animadvertere
 voluerat, cum ait: Locus, ubi Darius
 pontem junxit, mihi conjectanti vide-
 retur medius inter Byzantium & Fanum.
 Herodotus rectè scribit Herodotus, qui non
 Tzetzes se scire gloriatur, sed simpli-
 ter dicit se conjicere: ubi revera me-
 nus non est, si Herodotus μέσον intel-
 lit in duas æquas partes divisum. Nam
 si Bosporus sit longus centum vi-
 nti stadia, oporteret locum, ubi pons
 junctus est, distare Byzantio sexaginta
 stadia, cum non distet amplius quadra-
 ginta quinque stadiis, ut non mihi soli
 videtur, sed etiam Straboni, qui ab an-
 gustiis usque ad Byzantium numerat
 quadraginta quinque stadia: cui acce-
 dit Sozomenus, inquiens, Eltias distare
 Constantinopoli triginta quinque
 stadia. Ab Eltias ad promontorium
 Hermæum conjicio rectam navigatio-
 nem plus minus esse decem stadiorum:

sed Sozomenus non rectè Estias dicit esse in medio Bospori freto. Iam ex relictis deprehenduntur etiam illustri-
literarum monumentis, imperiti fuerunt Bospori: in quorum numerum redire possem Eustathium cum aliis locum eò quòd nusquam locum, ubi pontem Darius junxit, nominare audire cum illi opportunitas frequens defuerit, præsertim ubi ait, Thracium Bosporum Darium junxisse *ὅτι τὸ ἱερὸν ὄμμα*: qui si intelligit sacrum ut alii plerique, partem Bospori in duo fana sitam, longè errat: sin Bosporum totum, profectò præ se ferre ignorare nomen loci, ubi pons junctus fuit. Nam quid attinebat addere circiter alicubi sacrum os, potiùs quàm circa Hermæum promontorium, ut Ponticus clare dicit? Prætereo alia ejus loca, ubi propemodum necessitas eum adducebat, ut nominaret Hermæum præsertim ubi disputat, quæ pars Bospori existimanda sit strictissima: alii autem existimare, ubi sunt angustia circiter Anaplum nuncupatum; neque declarant, in quo loco sit Anaplus, cum explicare debuisset se intelligere Anaplum circa Hermæum, aut Estias. Quod illius sunt etiam scholia in Dionysium quæ vidi antiquis literis scripta, trahunt

ora totius Bospori fretum angustif-
 limum esse inter Anaplum & Cico-
 nium, magno beneficio nos affecisset,
 si nobis explicuisset, ubi Ciconium, ubi
 Anaplus: quod utrumque cum sit aut
 in Thracia, aut ad Hermæum, cur absti-
 neamus eruditis antiquisque nominibus?
 Iornandi homini Gottho igno-
 ranti, tolerabili scriptori rerum Gothica-
 rum, in quibus tradit Darium navibus
 ab alcedonia ad Byzantium tabulatis
 esse Thraciam. Iornandes Bospori
 non viderat, ac Tzetzes & Eusta-
 thius totam ferè vitam vixerunt apud
 Graecos. Laonicus Chalcondylus in
 historia, quam scripsit de bellis Otto-
 manorum regum, arcem in Hermæo
 promontorio sitam, quæ nunc à Græ-
 cis appellatur Neon castrum, id est no-
 va arx, ut propriè nominat *Λαυγυ-
 ρίζου*, quasi Bospori fauces frangen-
 tes, ita non rectè eam dicit sitam esse
 in Propontide, cum ex jam dictis con-
 stat, illam esse juxta medium Bospo-
 ri. Sed ut à quo, & quando hæc arx
 constructa sit, & qua ratione, ipsum
 Laonicum audiamus: Ineunte, inquit,
 Suleimane Mechmetes Amurati filius in Eu-
 boia juxta Propontidem, ubi ex Asia
 angustissimus Bospori trajectus est in
 Europam, ædificavit oppidulum Λα-
 νου

Læmocopien appellatum: hucque Asiæ
 Europæisque coactis, & partibus h
 oppiduli tributim ædificandis datis
 leriter opus confecit. Id autem effe
 ut sibi tutus ultro citroque trajecta
 set, & ut ne occidentales homines
 remibus se à transitu prohibere
 sent, resque in Asia innovare: ma
 etiam usui hanc arcem fore sibi in
 fidionem Byzantii prospiciebat. Æ
 cavit autem turres treis maximas
 nium, quas vidimus: duas quidem
 fus continentem, tertiam versus m
 easque plumbo textit. Muri quiden
 titudo crassa est viginti duos pedes:
 rium verò crassior triginta pedib
 Post autem quàm in hunc mod
 spatio trimestri hanc arcem ædifica
 statim excurrit solum hosticum.
 eunte hyeme Turachanem misit in
 loponnesum: iterumque ineunte v
 Mechemetes exercitum duxit in o
 dionem Byzantii, quem trajecit an
 stias freti, ubi prius in Propontide
 cem ædificaverat Læmocopien, qu
 in hunc diem Turcicum præsidium
 gilanter tuetur. A solis Turcis hæc
 colitur. Turribus ejus utuntur pro co
 ceribus ad tuendos principes viros Cl
 stianos in bello captos. Extra arcis
 secundum littus ædificia continuant

longitudinem circiter quatuor sta-
 dia, habitata similiter à solis Tur-
 cibus, ubi ædes Mamethanæ religionis,
 & aquæ salientis publica, & aquæ salientes sub-
 terraneæ opere adductæ. Iam ex antè
 dictis liquet, pontem Darii fuisse in
 istis Bospori juxta Pyrrhiam Cyo-
 præ, Hermæumque promontorium;
 qua parte angustiarum, conjectu-
 relinquitur ejus, qui cum judicio
 Bosporum. Nam intervallum an-
 garum ab Europa in Asiam obdu-
 rum transversum patet circiter quin-
 quaginta stadia: at sursum versus secundum
 sursus Bospori in longitudinem cir-
 ca trium stadiorum directum. Di-
 versus est defluxus Bospori. alicubi
 rapidior, alicubi sedatior: in pri-
 mo stadio pertinente sursum strictior
 & sedatior; at in aliis duobus sta-
 diis rapidior & vorticosior. A porta
 Neocastri ad finientem latus or-
 ientale angulum, quo promontorium
 Hermæum abducitur in occasum ad fi-
 nem Cheleum, fluxus rapidus est &
 vorticosus, & minùs angustus traje-
 ctus. Itaque Mandrocles nobilis archi-
 tectus evitare debuit vortices, & rapi-
 dum fluxum. Ultra igitur Neocastri
 portam pons junctus fuit, non recta
 à castro Hermæo procedens ad ca-
 strum

strum Asiæ, sed obliqua paulò sit
 castrum ad locum, quem jam G
 appellant Cormum, corruptè quasi
 conium, quod ex Anaplo Dionysii
 ostendam, eo loco fuisse, quem n
 appellant Cormum. Darii ponte
 quamvis Herodotus non aliter de
 bit, quàm duntaxat navibus junct
 fuisse: tamen talem, qualem po
 Xerxes Darii filius in faucibus He
 sponti junxit. Verisimile enim est
 lium secutum patris architectos, i
 ratio suadet melius fieri non potuit
 Dario, quàm aut à Xerxe in Helle
 ti angustiis, aut à Romanis in Rhe
 Euphrateq; & Tigri: fecerunt hunc
 me in modum. Naves planæ à litte
 ad littus contrarium, certum inter
 lum distantes, inter se disponunt
 quarum proræ contra decursum c
 fluentis directæ stabiliuntur anco
 aut acervis lapidum, virga aut ra
 circumtorto circumclusis, in vade
 dejectis, ex prora appensis. Supra
 ves trabes transversæ immittuntur,
 vigia colligantes & stabilientes, partim
 inter se, ne collidantur, partim ut a
 sustineant, transitum præbituras: p
 terea duo validi funes, aut ferreæ
 renæ sublimes supra navigia ex utro
 latere suspensæ, una paulò supra p

altera infra puppim succulis con-
 dit in lictore defixis stabiliunt naves,
 ut tumentur contra ventos: à tergo,
 à fronte, à lateribus trabes transversæ
 eas defendunt. His præscitis faciliùs
 intelligitur dubia & perplexa Herodoti
 interpretatio, cum ait Xerxem, ubi pri-
 mus, qui navibus junctus fuerat
 Hellesponto, dissolutus fuit, indi-
 cum trecenta verbera mari inflixit,
 quoque vincula ferrearum pedica-
 rum iniecisse in mare, ut id tanquam
 rem constringeret, & pro uno pon-
 te duos pontes ex trecentis circiter na-
 vis fieri jussisse, ancorisque firmari,
 ut non motæ manerent, atque à conti-
 nenti ad contrariam continentem va-
 rios funes contendisse unguibus
 hominum, hoc est, quasi succulis. Equidem
 primum pontem puto non anco-
 ris, sed lapidum acervis, non catenis,
 sed funibus stabilitum, tempestatibus
 dissolutum fuisse. Itaque Xerxem duos
 pontes postea fecisse trecentis circiter
 navibus, totidemque ancoris ferreis,
 quibus catenæ ferreae stabiliisse.
 Itaque Græcos poetas, Xerxis hostes,
 quibus Herodotus interdum seduci so-
 let, designasse, cum tragicè exaggeran-
 tes, aut terrore trajectum Xerxis, dicunt Xerxem
 dissolutum primo ponte trecenta verbera
 Helle-

Helleſponto inflixiffe, hoc eſt projec-
 ne trecentarum ancorarum Helleſp-
 tum tanquam icſtu percuffiſſe, &
 vincula ferrearum pedicarum injec-
 id eſt duplicem catenam, ut apud o-
 dum nuncupatum Zeugma ex eo, quod
 navibus ibi pons junctus diutius
 permanſerit, duplici catena corrob-
 tus ferrea, quam ab ætate Alexandri
 ſuam ætatem Plinius tradit extitiſ-
 pud Euphratem in urbe appellata
 gmate, qua Alexander Magnus ibi
 tem vinxerat, cujus annulos, qui
 feſti fuiſſent, ait rubigine infeſti-
 fuiſſe, carentibus ea prioribus. Cui
 Media per Meſopotamiam iter fac-
 mus ad Syriacam Beroam, quam
 vocant Calep, in arce Byrana ſit
 Meſopotamia juxta Euphratem, i
 Zeugma etiamnum appellatum, &
 rapolim, extabat ferrea catena:
 antiquiſſimam eſſe dicebant, quæ
 tot ſecula illæſa permanſiſſet, po-
 poſt, quàm hæc exercitus trajectu
 diſſoluta eſt: alii dicebant, metu
 ſarum, alii avaritia, ferri que attri-
 tuſtate (quo attritiſſimo, opera quæ
 cuntur Damascena fieri ſolent) Tu-
 rum Satrapas adductos, catenam hæc
 diſſolviſſe. Quæ, utrum eſſet illa, quæ
 Plinius commemorat, ſcire non po-

...rustam certè conjectavi ex annu-
 ...o, quem vidi Beroæ, vetustissi-
 ...quidem, sed penè totum rubiginè
 ...ntem. Miror Pomp. Melam exag-
 ...tem mirum, atq; ingens facinus,
 ...em ex Asia in Græciam peditem
 ...tra transgressum fuisse, Ciceronem-
 ...immensum Xerxis trajectum ex-
 ...ntem: Xerxes, inquit, maria am-
 ...rit, terramque navigavit: idem
 ...roco: Maria pedibus peragravit,
 ...abus montes: cùm mare Adriati-
 ...tempestuosum, intercedens inter
 ...runtem & Apolloniam, ampliùs
 ...renis millibus passuum latius Hel-
 ...onto, pedestri continuari exercitu
 ...ibus jactis primùm Pyrrhus Epiri
 ...cogitaverit, post eum M. Varro, cū
 ...ibus Pompeii piratico bello præflet:
 ...atrumq; aliæ impedivere curæ. Rex
 ...corum quoties exercitum trajicit in
 ...am, paucis diebus posset Bosporum
 ...ibus consternere ponte superimpo-
 ...totumque exercitum brevi tem-
 ...re trajicere, sed utriusq; Continentis
 ...ainus multos dies consumere potest
 ...exercitu transportando, quem pau-
 ...navibus triremium similitudinem
 ...entibus latis trajicit, ita accommo-
 ...is, ut plano pede in navem, velut in
 ...ntem ex littore ingrediantur equi.

CAP.

Περὶ τῶν κλύδων & ῥοάδης : De
Phidalia, & Portu mulierum,
loco Cyprade.

POST Pyrrhiam Cyonem Dionysius
 ponit promontorii in directam
 tudinem editi oram maritimam
 sum navigantibus arduam & difficu-
 prætervectis ob violentum coitum
 utriusque Continentis repugnanti-
 angulæ præterfluenti Bosporo. Flus
 enim ebullit efferuescitque contum-
 vorticibus non minùs, quàm lebes
 subdito efferuescere, flammæque e-
 su ebullire, æstuosoque sonitu stre-
 solet. Itaque ora hæc à natura sus-
 minata est ῥοάδης, hoc est fluctuo-
 his Dionysii verbis, tum maximè e-
 cis antecedentibus, & consequen-
 cognosco eam oram esse, quam
 nunc vulgò appellant Φωνῆα
 ptè, quasi Φώνημα, à vociferanti-
 no fluctuum, qui ex contrario lo-
 re Asiatico rejecti, magno impe-
 medium incurrunt latus vergens
 Solis ortum promontorii Hermæ
 tumescentis in multos tumulos:
 rum medio ex latere tumulus in-
 dens in oram maritimam nuncupatur

Φ

præcipitibus & directis rupi-
 propendet usque ad littus, excepta
 in rupe humano opere excavata, ex-
 lataque. Locus dictus Phonema
 paulo amplius mille (totos ferè
 sanctificatos suburbanis ædificiis Læ-
 topiæ) distat à mucrone promon-
 tiorii Hermæi: totidem abest à sinu Phi-
 daliæ, & portu mulierum: quem ubi
 ostenderimus illum esse, nunc à
 mucrone appellatum Sarantacopam, sine
 dubitatione assequemur promon-
 tiorium *ῥοῶδες* aliud esse non posse,
 quod inter Pyrrhiam
 sinum, & sinum Phidaliæ ad nullam
 partem oram tantopere fluctus re-
 sonant, quàm ad medium Hermæi pro-
 montorii latus: quod etsi à medio us-
 que ad finem sui mucronis decursu Bo-
 tiorii incitato alluitur, nulla tamen
 montorii pars tam apertis oculis,
 quàm media percipitur circumsonare
 murmure circumfluenti. Ab hac enim
 parte fluctus refracti resonant, partim
 in mare revolvuntur, partim juxta littus
 sursum rapidi præcipitant, ut nautæ
 sursum navigantes necesse habeant na-
 vim remorum contentione impellere,
 ne deorsum retrocedant, contra
 altitudine ad littoris crepidinem ad-
 i. Hunc fluxum, quem Dionysius
 M. tradit

tradit in medium promontorii lateris
 efferuere, Polybius dicit in finem
 teris ad frontem Hermæi promontorii
 incurrere: cum ait secundum aliam
 decursum Bospori similem esse ob
 litudinem locorum, utrinque Bospori
 rum cingentium. Cum autem incurrit
 in Europæ Hermæum promontorium
 ubi ostium Ponti angustissimum
 patet ampliùs quinque stadiis, ubi
 rius ponte navibus juncto Bosporus
 transivit, tum defluxus in angustiam
 coactus, velut plaga accepta à promon-
 torio Hermæo se vertit ad contraria
 Asiæ loca, at plagam non accipit à
 promontorii parte, ad quam Isthmus
 pons junctus fuit, ubi duntaxat rap-
 defertur secundum littus, sed le-
 amplius mille passibus à medio
 montorii latere. At ferendus Polybius
 ut communis historicus geographus
 res ipsas describens, communiter in-
 ligit totum decursum Bospori à medio
 latere ad finem usque, quem Dionysius
 topographicè & propriè distinguit
 duos vehementes defluxus: unum
 pellat *ἀναγών ποῦδλυ*: alterum
 rhiam Cyonem. Deinde, inquit
 nyfius, promontorium prætergessum
 occurrit Petra, à natura, non ab ho-
 num manu facta, colore albo, alac-

similitudinem aquilæ præ se gerens, &
 ut aquam plantam pedis extendens, at-
 que in alteram partem contrahens vel-
 lendum quiddam naturæ omnia
 continentis, nominatur Phidalia, quam
 Phidalia, dicere ne debeas Insulam, an
 continentem: illam quidem ob natu-
 ram, hanc verò ob vicinitatem. Qui-
 busdam ajunt appellatâ esse *Φαιδελίαν*,
 eo, quòd primùm in ea piscatio ap-
 paret: alii dicunt filiam Barbyllæ fuisse.
 Cùm autem complexu venereo se
 concubisset cum Byzante, commotam
 pudicitia stupri, & metu patris, se in
 mare projecisset, atque periisset. Neptu-
 nis autem progenitorem cùm miseri-
 cordia adductum, tum benevolentia
 generis, continentis magnam par-
 tem abruptisset, eamque in profundo de-
 posuisse, ac firmasse, posterisque Insulam
 habitam fuisse sepulchrum Phidaliæ.
 Insula ab Oriente interiùs recedit pro-
 fundus, & satis capax, brevi Continen-
 tis circuitu conclusus. In medium si-
 cut descendit *Χειρὸν ποταμὸς*. is est rivus
 Chironus: nam summa æstate deficit.
 In hoc sinu est portus Mulierum nomi-
 natus, sive ex eo, quòd nihil offenditur
 neque à mari, neque à continenti: non
 imminùs à fluctibus maris tutus est,
 sed à vehementibus ventis, terra pro-
 tectus:

rectus: sive ex eo ita appellatus est, qui
 absentibus viris magnam multitudinem
 piscium hunc portum ingre-
 mulieres ceperunt. Hæc quidem
 nyfius. Stephanus verò urbium
 propter aliam rationem adfert, cur Phidalia,
 & portus Mulierum appelleretur.
 ca, inquit, nominatam Phidalam,
 lierum portus est, inter Anaplurum
 Leosthenium, ubi dicunt Phidalam
 uxorem Byzantis, unam cum mulieribus
 usque ad hunc locum eos, qui
 Stræbo fratre Byzantis civibus viris
 sentibus urbem invasissent, insecutus
 fuisse, ac vicisse, indeque portum
 lierum nominatum fuisse. Suidas
 bit: Cùm in palatio Heraclius veris
 tur, appellato Heræo, præfectusque
 ercitur collegisset, & navigiis pontem
 in Freti angustiis junxisset, ad litus
 sinus Phidaliæ trajecit, & per pontem
 Barbyssæ ad Urbem accessit. Præter
 nemo meminit Portus mulierum,
 Plinius. Sed ex tot portibus Bospori
 percipere ex Plinio non poteram,
 que planè ex Stephano, quamvis
 dente illum esse inter Leosthenium
 Anaplum: qui cùm non doceat,
 Leosthenium, ubi Anaplus, dubium
 mihi relinquebatur, quis in tam
 tuoso, tam sinuoso Bosporo esset

Mulierum; nisi tandem incidissim
 Dionysii Anaplum, ex quo assecutus
 tum Mulierum esse inter Pyrrhiam
 onem & Leosthenium (quem post
 endam eum esse, quem jam Græci
 bellant Sosthenium) sine ulla dubita-
 ne assero sinum Phidalix, & portum
 Mulierum, illum esse, quem Græci no-
 me ætatis appellant Sarantacopam,
 an inter Pyrrhiam Cyonem, & Leo-
 thenium nullus sinus intercedat, in
 em fluvius descendat, nisi Sarantoco-
 us, ita nuncupatus à ponte ligneo,
 adraginta sublicis velut pilis susten-
 o, passus circiter trecentos longo,
 o paludes transeuntur cannis plenæ.
 o sinus portuosior & profundior à
 otentrione est, quàm à Meridie: pro-
 dit ab ortu ad occasum: illius recessus
 terior paulò ampliùs octingentos
 flus circuitu littoreo complectitur.
 sinit in paludes cannis plenas, in
 as medias descendit fluvius ex valle,
 x à medio sinus flexu pergit ad occa-
 m. Vtrinque continetur arduis col-
 us vitiferis, & pomiferis: paulò supra
 ludes in duas scinditur valles, rectam
 obliquam, utramque in multas insi-
 atam valliculas, omnes refertas viti-
 as & cerasis. Ex recta valle rivus de-
 endit perennis, spatio millium circi-

ter trium & quingentorum passuum
 deinde assumpto exiguo rivulo, ali-
 perenni, defluente ex obliqua valle
 dextram manum sita, defluit in pu-
 des, parvus quidem, sed tamen gurgis
 habet omni anni tempore piscosus
 fluit perennis etiam summa æta-
 contrà quàm tradit Dionysius, qui
 factò hunc perennem dixisset, si-
 diligenter eum perscrutatus fuit,
 quàm alios non perenniores, nec
 majores, quos perennes esse tradit
 de addit idem Dionysius: Portum
 lierum, continuò subsequitur *Ἰόνιον*
κυπαρώδης, nuncupatus à cypressi-
 bore. Ad hunc usque diem piscandi
 nomen retinuerunt. Locum enim
 finitur flexus cœptus à Pyrrhia Cy-
 et si in vallicula situm, cypressis quin-
 carenti, & tota consita vineis, Cypri-
 son tamen appellant, distantem à
 te, quo transiri dixi intimum sinu
 Phidalix, circiter septingentos pas-
 Post Cyparodem Dionysius ponit
 plum Hecatæ super petram, quæ a
 su ventorum fluctibus percussâ
 resonat. Circum enim ipsam fluit
 concitatus diffringitur: hæc verò quæ-
 tum in se suscipit, tantum rejicit
 crepidinem oræ maritimæ. Piscato-
 hujus ætatis locum maritimum si-

er Cyparodem & Leosthenium si-
m appellant *Triviam*, Latino nomi-
n, ignorantes Hecaten Græcum no-
n, longa Romani Imperii consuetu-
ne aliquot Latina nomina usurpare
uefacti. A vallicula Cyparode qua-
ngentos passus progressus sum ad al-
am valliculam, ex qua usque ad por-
m Mulierum totum littus excelsum
, atque præruptum & saxeam, in
no ferè toto videntur fundamenta an-
quorum ædificiorum. Inde ampliùs
tingentis passibus confectis per oram
aritimam leniter pronam perveni ad
nam tertiæ valliculæ planitiem, à qua
rciter ducentos passus abest sinus
eosthenii initium.

C A P. XIV.

De sinu Leosthenio.

Sinus Leosthenius ab ortu Solis ad oc-
casum porrigitur in passuum longi-
tudinem circiter mille & quadringen-
orum. Ejus latitudo varia. Prima enim
n ostio patet in latitudinem paulò mi-
nus quatuor stadiorum; media non pa-
rentior duobus stadiis: deinde sensim
coarctatur in ducentos; postremò in si-
nu intimo centum non attingit. Ex
tribus partibus excelsis collibus cingi-
tur: itaque undique ab omnibus ventis

tutissimus est, etiam ab Oriente flaturus. nam solstitiales repellit cornu
 teris dextri eminens in sinus aditus
 reliquos Orientis ventos, ut debiliore
 facile frangit ora Bospori Asiatica,
 æditis collibus continetur: ac si in
 dium sinum vallis intimum penetra-
 tamen ad portum non adspirat verum
 rum vis, ob flexiones vallium objec-
 que collium, quibus fit, ut etiam in
 dio sinu navigantibus is ex parte v-
 clausus esse videatur. Valde portus
 est, ut naves admittat usque ad ma-
 nem littoris, ob profundam altitu-
 nem, ejusdem latus dextrum, quod
 differt à latere sinistro: nam sinistru-
 ab ostio in longitudinem circiter
 passuum habet littus excelsum, præ-
 & præruptum, inde per longitudinem
 quadringentorum passuum planitiem
 intermittit angustam quidem, sed
 ris & ædificiis plenam. Dextrum la-
 planitiem maritimam habet, ædificia
 admittentem, hortosque, quod à
 cis habitat frequenter vico, tam festo
 longo, quàm ipsum latus longum
 Turci intimum recessum accolunt
 quentiori vico, sito in maritima
 nitie vallis ab ortu Solis ad occasum
 excurrentis, cujus ima planities in
 torum pastiones diffusa, cincta utrius-
 ce-

bus vitium, aliarumque arborum
 triferarum feracibus: à sinu progre-
 ditur librata paulò amplius bis mille &
 centos passus, nusquam strictior cen-
 tesimo passibus, neque latior ducentis, in
 qua inde valles dividitur, utrasque
 eundem fere longas, ex quibus rivi
 descendunt, qui simul conjuncti, omni
 tempore perennes per mediam
 planitiem defluunt in medium
 intimum, emittentes profluen-
 tiam in alveo angustiore, exiguum qui-
 dam, (ut qui summa æstate circulum
 implere possit haud multo patenti-
 ore circuitu sesquipedali,) verumta-
 men major esset, nisi ex ejus fontibus
 exire subterraneo ad hominum potio-
 nes & lavacra deduceretur in vicum
 Assthenium, per quem medium flu-
 vius partim falsus delabitur, auctus ex
 recessu sinus octo passus in latitudinem
 ens scaphis tutam stationem præ-
 stat. Sed ut & sinus & fluvius magis
 conspicui & clari frant, afferam ea, quæ
 hic Dionysius scribit. Post templum,
 sequitur, Hecatæ sequitur Lasthenes, ap-
 pellatus à viro Megarensi Lasthene, fi-
 lis sinui nuncupato cornu. Est inti-
 mus recessu palustri, & promontorio-
 rum eminentia, & profunda altitudi-
 ne, quantum magna cum parvis licet

M 5 con-

conferre, ad introitum strictus est, procedens autem valde dilatatur: tranquillus & tutus est, circumdatus montibus quibus velut muris munitur contra ventos, in quem descendit quidam rivus perennis quidem, sed navibus accessus. In hoc loco Amphiarus exitu oraculi divino præcepto colitur. Dionysius introitum sinus appellat recessum intimum, cum tamen introitus recte appellaretur ostium, aditusque, quo Bosporus ingreditur in sinum, & quo vigantes introeunt in portum. Secundum hac re ille similis videtur magnis scopulis, quos antè dixi introitum Bospori appellare exitum, ostiaque fluminum vocare capita. Quem Dionysius appellat Lasthenem, Stephanus Leosthenium nominat. Leosthenes notum nobile nomen: Lasthenes ignobilius & minus notum. Itaque mihi potius Leosthenes, aut Laosthenes legendus dederetur, nisi etiam Lasthenem, hoc saxeo robore præditum, dici posse exitum colligi possit codice, habente *Cassiodorus*, pro *Lasthene*. Quidam Byzantini die appellant *Sthenion*: alii *Sosthenion*. utriq; depravatè: in eodem errore sunt recentiores scriptores, inter quos est Leontius Scholasticus, aut qui hanc inscriptionem scripsit in Leontii versus:

Δ

Σχολαστικῶς εἰς εἰκόνα
 ὀρχηπίδου ἰσαμύνης ἐν τῷ
 Σωθενίῳ.

Ἐκκαδὴ Βυζαντίας, ἐνθαδὲ
 δ' ἔστω

ἡ χρυσασίῳ εἰαρηδῆμῳ ἀγῆ.
 ὅπου προθμῶ γαῖα μερίζεται.
 ἀμφοτέρω γῶ

ἄντυγες ὀρχημῶδες ἦνεσαν ἡμετέρως.

ad autem Dionysius Leosthenium
 similem esse dicit sinui Cornu
 illato; rectè addit, qua re similis sit,
 spe profunda altitudine, circumclu-
 me montium, recessuque palustri: at
 ra dissimilis videtur. Ille enim si-
 os cornu cervino, hîc bubulo, quod
 depravatè à medio retorquetur
 ulum in lunatum mucronem, cu-
 modi nonnulla habentur, quibus
 verem machinæ bellicæ milites ge-
 solent. Iure igitur Leosthenium
 ellare alterum Bospori cornu pos-
 us. Nam post sinum Chrysoceras
 ximus sinus Leosthenius, & tutissi-
 s portus totius Bospori maximè si-
 osi & portuosi censendus est. Solus
 ius meminit portus Senum, oram
 Bospori

Bospori Europæam persequens modo: In Bosporo, inquit, sinus Lathenæ, portus Senum, & alter Mulierum. Qui si rectum ordinem servat, Lathenæ sinus est portus Senum, cum in Lathenem, & portum Mulierum istus portus sit, præsertim si honoratus appellatus est ex eo, quod senili consilio uti viderentur, qui ad eum ut tutum appellerentur; sive ridi- ita nominatus, quod debiles nau- iam navigia infirma eò applicare sint. Dicaces enim Bosporani nulli, nihil cedentes Leoni, aut Pardi Bosporianis, quos perfacetos tos fuisse legimus. Sed hæc con- non minùs incerta, quàm Plinius certus in persequendo recto ordin- corum. Quid si portum Senum co- ciamus esse sinum divi Demetrii eo, quod claudatur promontorio cupato Sene marino: at hoc incert- Quòd si ea de causa eum putemus pellatum, qua Chii portus, cujus nus meminit: (In Chio, inquit portum nominatum Γερόντων, gnus cicurum est piscium numeros quos Chii ad solatium senectutis ex- ætate affectos alunt;) adhuc dub- erit, in quo Bospori loco ille fut- Quamobrem cum sententiam

manentem nullis ancoris retinere
 portus Senum, hunc non minùs
 etum, quàm Plinium, qui illum in-
 texit, relinquo; meque ad Diony-
 av, velut ad Helicem nautæ, dirigo,
 cissimum Bospori circumnavigato-
 omnium senum, qui Bosporum
 agârunt jam inde à ruinis Severi,
 Byzantium & Bosporica loca ever-
 si & longissima caligine circumfudit.
 ixtro cornu sinus Lasthenici septin-
 gentos passus progressus sum, usque ad
 um hyberno tempore fluentem, per
 um magnum, quem Neochorion
 tellant, ex eo quòd recenter habi-
 ceptus sit. Ex cujus rivo proce-
 ssus mille & quingentos passus, inve-
 niret angulum, quòd littus pergens
 lagam Septentrionum vicinam or-
 solstitiali incurvatur ad occasum
 itialem. Hunc angulum piscatores
 appellant Commarum, cùm ta-
 a jampridem hujuscemodi arbor
 la ibi extitisse dicatur; sed fuisse o-
 liquet ex Dionysio.

CAP.

*De Commarode, & Bacchiis petris
Thermemeria: & de portu Pitheci
& sinu appellato Pharmacia.*

Post Laſthenium, inquit, Commarodes exiſtit, à ſylva Commarodes nominatum, mari fluctuoſo verum littus editum, aſperum, cautesque cavæ ex mari eminentes, quas antiqui Bacchias nominarunt, ex eo, quòd cum ipſas concitato motu fluctus re & bacchari videntur. Hic D. trium Philippi ducem exercitus cūciſſent Byzantii, *Θερμηριαν* nominarunt locum à re ipſa, quæ corerat. pugnam enim navalem illi magna ſolertia, & ſummo ardore gnaverant. Sub oram autem præſentem ſubit, & ſuccedit ſinus, in eſt portus Pitheci, quem ajunt Barbarorum hunc locum accolenſe à Steropeo unà cum ſuis filiis dicitur extiſſe trajectionis in Aſiam. continens eſt ora prærupta & prædeinde conſequitur littus inclinatus ſinum nominatū *Ὀδον καλόν*, circum circuit littus & mare exiguo ſpatio tractum, ut continens quidem nomen

ex

avit ; at aspectu Insula esse videtur.
 in statim succedit sinus nuncupatus
 Pharmacias, à Medea Colchide, quæ in
 oculo reposuit Pharmacorum arcu.
 Est autem pulcherrimus & com-
 missimus ad piscationes, & ad naves
 Commendas aptissimus. Etenim usque
 marginem littoris profundus, à ven-
 turae maximè tutus habetur. Piscium
 multitudinem ad se allicit. Sylvæ au-
 densæ, & profunda nemora omnis
 generis, & prata impendent, velut ar-
 bor, certante terra cum mari. Ejus
 litus adumbratur sylva imminente
 mare, per quam mediam in sinum
 tendit fluvius sine strepitu fluens.
 Pharmaciam locum illum esse, quem
 Græci appellant *Therapiam*, pau-
 infra ostendam, quàm declaraverim,
 jam nomine appellentur, & quo
 loco sint Pitheci portus, & sinus
 atus *Ὀδίθηλος*. Hos cum esse
 stet inter Commarodes & Pharma-
 n, subjiciam, quale & quantum lit-
 interjectum sit inter Commarodes
 Pharmaciam : (hoc enim littore co-
 to percipiemus facile, in qua littoris
 te illi positi fuerint ab angulo flexus,
 incipit à loco Commarode :) Se-
 adum oram Bospori præruptam &
 incipitem mille & ducentorum pas-
 suum.

suum.

suum processus feci usque ad vallis Libadice, non modo
 quam Græci Libadion, id est, herbæ Libadice, locum
 locum appellant: nunc pratensis vineis confitus: fuit
 est, sed totus vineis confitus: fuit
 men antea dictitant, ignari λιβάδιον
 Πιθηκῶν traductum fuisse in Libadice
 vulgi consuetudine, soliti ea quam
 intelligit, traducere ad similia sibi
 ta. Sed vocent Græci jam, ut liber
 men alibi, etiam si nomine car
 esse non posse, quàm secundum v
 Libadicam, percipio ex eo, quòd
 Commarodes, & Pharmaciam
 sinus manifestus existit, nisi Libadi
 leniter curvatus, profundus, & por
 sus usque ferè ad marginem lit
 duobus promontoriis præruptis
 præcipitibus interclusus. Sinum
 mum attingit ima vallis Libadice
 nities, lata passus circiter ducento
 qua olim vicum fuisse apparet ex
 fundamentorum. Iam explorat
 ceptoque portu Pitheci, percipio
 inter Libadicam vallem & Comma
 des extitisse saxa illa, & cautes
 Bacchias appellavit antiquitas: qu
 tot & tantæ nunc non extant, qu
 traduntur à Dionysio, id attribu
 vel avaritiæ, vel inopiæ hominum
 ut exigua impensa servorum ædific
 saxa ex latomiis non eruunt, sed

sius nominat *Ὀδὸν μεγάλην* : id
 percipitur cum ordine Anapli Di
 siani, tum situ exiguae insulæ,
 clauditur. Adeò enim exiguo
 spatio ea separatur à Continent
 cum natura sit insula, aspectu videtur
 Continens. Temporibus Dionysii
 sulam non fuisse, sed visam fuisse,
 ex ejus verbis, cum ait : Littus id,
 claudit sinum *Ὀδὸν μεγάλην*, adeò
 tractum fuisse brevi maris spatio
 cum datum, ut cum natura esset
 tinens, aspectu insula videretur :
 à Continenti abscissa est, vel tem
 longa vetustate, vel potius homin
 opere, omnia saxa, vel deformis
 in viles ædificationes excident
 Atque ut clariùs noscatur sinus
 macias esse, quem hodie appellant
 rapiam, subjiciam, qualis sit. Ab
 æstivo ad occasum æstivum, in pas
 longitudinem circiter septingent
 procedit, varia latitudine. Nam
 cibus ad medium in passus laxatur
 lò plus trecentos : à medio ad int
 recessum astringitur in plus minu
 centos : ambitu littoreo amplius
 & quadringentos complectitur.
 fundæ altitudinis est à latere pertin
 ad septentriones, & navium capax
 que ad oram maris : littus Meridia

una ex parte vadofum & præruptū,
 que à ventis tutum est : à Meridie
 nem excelsis collibus, quorum ulti-
 efficit promontorium, quo finum
ὄν καλὸν antè dixi sejungi à sinu
 rapico : ab omnibus ventis septen-
 tribus atque solstitialibus illum pro-
 promontorium peninsulanum, ab
 parte freto Bosporico, ex altera
 sum sinu : undique proclive, ex
 a cervice media, & mediocri dor-
 quo statuta sunt moletrina vento
 atilia. Ex eodem paulò ante emi-
 at turris, olim Pharos naviganti-
 quam à Turcis everti vidi. Pro-
 montorii mucro in tria latera declivem
 cem in passuum latitudinem agit
 ginta ; editur in altitudinem cente-
 passuum : inde dorsum molliter
 rgit. Ab Occidente, etsi sinus leni-
 aperitur valle, tamen hæc postquam
 ntimo sinu in planitiem centenum
 am processit, in duas dividitur val-
 objectu collis, qui valles recurvat,
 directi venti deorsum descendant in
 m. Ex altera valle fluvius, omni
 i tempore perennis, defluit in me-
 n sinus recessum. Æstivo tempore
 tit ea magnitudine, qua fluvius Leo-
 nicus. Vidi ejus fontem, ab ostio,
 sinu distantem paulò amplius mille

& quadringentos passus, ab æstivo
 casu ad Solis ortum similiter æstivo
 per vallem decurrit angustam, ex
 nascitur, sed non ex summa: nam
 ultra fontem altiùs assurgit. Iam
 colles vallesq; sinum Therapicum
 gentes, nemorosi non sunt, ut tunc
 Dionysius eos esse, qui claudunt in
 maciam, sed exculti vineis, & cere
 confiti, aut ubi hæc desunt, ericis
 tamen sinum Pharmaciam aliunde
 non posse, quàm Therapicum, cum
 antedictis intelligi potest, tum ex
 sequentibus locis Anapli Dionysia
 quibus ad Commarodes nullus
 est, in quem descendat fluvius alius
 neque in quem convenient cætera
 tradit Dionysius: nimirum solus
 sinum Leosthenium, & Bathycobon
 paulò ultra sinum Therapicæ situm
 chritudine portus, & copia piscium
 cellit. Quòd autem sylvæ densæ
 profunda nemora non circumferunt
 sinum Therapicum, ut Dionysius
 bit circumsepire Pharmaciam, id
 cultura accidit, non natura loci,
 olim cum eodem ex Dionysio no
 mus, totum sinus Ceratini littus
 tectum fuisse, nunc à nemoribus
 dum, videamusque oram Bospori
 ticam, sinui Therapico oppositam

quibus vestitam, quis dubitat, quin
 his Bospori Europæum fuerit nemo-
 rum, similiter ut Asiaticum, non ob
 causam sylvestre, quàm quòd ab-
 centum annos agricultura vacat,
 verum in saltus venationum regia-
 rum. Sinum Pharmaciam appellavi
 Therapicum, à vico sito in ejus littore,
 quem Græci jamdudum nominant
 Therapiam; ex eo, arbitror, quòd vul-
 Græcorum aliter venenum appel-
 nescit, quàm Pharmacum, quod
 venatum, & expiabile nomen mu-
 tant in expiatum & salutare, ne nau-
 portum optimum detestarentur,
 cerarenturque ut venenum, ut *ve-*
ruca. Erat enim Pharmacum olim
 : si deorum indignatione fames,
 pestis, aut alia quæpiam calamitas
 nem apprehenderet, hominem om-
 nim deformissimum in urbis laboran-
 expiationem ad victimam ducebant,
 que pro hostia statuto de manu da-
 nt caseum, offam, ficus, quem tan-
 am Pharmacum ubi septies scillis, &
 nis ficuum agrestium concidissent,
 ne ex agrestibus lignis facto, crema-
 nt, ejusque cineres ad expiandam
 bem laborantem projiciebant in ma-
 . Itaque non sine causa commuta-
 m nomen arbitror, etiam interce-

dente regis decreto, cuius maximè
 tererat nobilem portum vindicare
 infami nomine. Nam nisi regio ius
 difficile videtur pertinaciter dicac
 nautarum nationem abstinere pot
 se à tamdiu inveterato nomine m
 daci, idque perniciosum acerbume
 salutari nomine mitigasse, præfert
 mulierum precibus malè audientiu
 ob Medæ cistam ibi depositam,
 malè in hunc diem audiunt Thes
 mulieres ob cistam Pharmacorum
 quam fugiens Medea abjecit in Th
 saliam: neque modò nomine Med
 sed etiam re ipsa in hunc diem m
 audiunt, ut Pharmacides. Equid
 cùm perlustrarem Thesaliam, incie
 femque in panegyrim totius Græ
 maximam celebrari quotannis solit
 mense Majo apud vicum nuncupatu
 Moscolurum, non longè distanter
 Pharsalia, percontatus sum ab ho
 te, num essent in Thesalia Pharma
 des; qui affirmabat nonnullas esse
 quæ edere crederentur non minùs
 rabilia, quàm illa, quæ de Thesalis m
 lieribus tradit Lucanus.

CAP. XVI.

axis, & caulis littoris excelsi, præcipitibusque, & de clavibus
 nati: de petra nominata Dicæa.

firmam, inquit Dionysius, sub-
 iacentia saxosa littora, & præci-
 pitiis in mare impendentia, velut visio-
 nis examina: ex eo, quòd oculis flexi-
 bilis aspectum objiciant. Aperitur e-
 us Pontus, reclusus eminentibus pro-
 montoriis, nullo amplius impediente
 in aspectum. Quod enim crebrò
 esse videtur, idque rursus inveni-
 tur incipium, postea maris latentis
 conciliat fidem rei, quæ non cre-
 ditur. Illa autem saxa, & cautes lit-
 torum nominarunt Κλείδας ἢ Κλεί-
 δας Πόντου, hoc est, claves, & clau-
 des Ponti. Iam prætergresso Claves
 Pontus magis quàm Ponti adest petra
 rotunda verticem fastigiata, nucis
 forme similitudinem gerens, quæ Di-
 cæa id est, iuxta nominatur, ex eo,
 quòd triremibus navigantes in Pon-
 to mercatores duo apud hanc petram
 perierunt, quosuisissent aurum, pacti inter se, non
 esset alterum illud esse sublaturum,
 nisi ambo simul ad petram conveni-
 rent. Altero pactum prætergresso,

N 4 fermo

sermo hominum habet, aurum
 fuisse, recusante petra impiam
 focii perfidi, quousque simul ambrosia
 convenientes depositum accepent
 Petrae autem praemium remansit, huiusmodi
 iustitiae nomen. Quantopere res
 manae inter se differant felicitate
 moriae & posteritatis, cum ex urbe
 & libris antea animadverteram,
 rum non meliores, sed bonum gen
 fortitum pervenerunt ad aeternam p
 ritatem, tum nuper consideravi e
 tra Dicæa, cuius historia usque ad
 diem remansit in memoria & sermo
 Bosporanorum, cum memoria
 rum nominum longè nobiliorum
 ditus interierit. Nunquam cogn
 sem petram Dicæam, nisi fortè in
 sem in sermonem piscatorum de
 in littore sita narrantium histor
 quam narrat Dionysius de petra Dicæa
 quæ ubi & qualis sit, postea dic
 quàm ostendero, unde incipiunt
 riri Claustra Ponti. Supra littus
 sum, & rupibus crebrum, quas
 radices in mare projiciunt clivi
 rupti & præcipites, à Therapia proce
 sus sum quingentos passus, usque
 vallem, quam Græci hodie appetunt
 Dialithra, corruptè, quasi τὰ Κλέια
 Ab hac valle aperiri incipit Pontus

que latiùs panditur ulteriùs pergen-
 us. Ima hujus vallis planities mari-
 na, nunc est plena vineis, olim ædifi-
 s: ut ostendunt rudera non modò
 rietum, sed etiam columnarum mar-
 orearum. Hanc ipsam vallem mille
 ssus prætergressus exigua semita vix
 ius hominis capace, transversa inter
 rectos & præcipites clivos eminentes
 pra littus arduum & saxeam, perveni
 locum appellatum Brologenem, un-
 e mihi rectus Bospori canalus usque ad
 ontum perspiciebatur, & simul tota
 orta Ponti aperiebatur; atque Pontus
 ose tantum patens, quantum porta re-
 egebat, longè prospiciebatur recta via
 etere locum, ubi juxta petram Di-
 æam subsidebam in clivo, quod in al-
 titudinem circiter centenum passuum
 ex mari editum erat. Inde paululum
 recreatus surrexi ad considerandam pe-
 tram, an esset illa Dicæa, quam descri-
 bit Dionysius. Circumspexi eam passus
 circiter sexaginta ambitu complecti;
 ipsamque dimensus sum à latere super-
 nos clivos suspiciente, erigi in altitudi-
 nem duodenum pedum; à contratio
 latere despiciente mare, dimidio altio-
 rem esse. Cùm ex mari suspicitur, simi-
 lis est nuci pineæ, non modò lateribus,
 sed etiam vertice in multos mucrones

leniter fastigiato, pineorum nucleorum
 similitudinem gerentes. Quò enim longius
 remotam prospicis, eò propius accedere
 videtur ad similitudinem pineæ
 nucis: nam longo ex intervallo con-
 spicitur: etiam ultra Cyaneas ex Ponti-
 eam assequabar desinere in vertice
 acutum. In hanc petram cum ascen-
 dissem, ex ejus summo vertice vidi fo-
 ramen in altitudinem concavam de-
 primi penitus abditam, penetrans latera
 petræ, despiciens ad mare, quod immo-
 velut fundum pertusum fuisse videtur
 ab hominibus longa auditione opinari-
 tibus ex superno foramine aurum peni-
 nitus abditum fuisse. Iam Bosporo
 hanc petram nonnulli dicunt esse
 lam, in quam aurum abditum fuisse
 Alii ajunt, sub hac ipsa fuisse alteram
 petram huic similem, sitam in littore
 undique mari circumdatam, sed ante
 paucos annos, quàm huc venissem, in
 servis Ænobarbi Turcicæ classi præfeco-
 incitatis auri cupiditate, quam hausce-
 rant ex sermone hominum, aurum im-
 delitescere, excisam in fragmenta
 dissectam fuisse, quam piscatores soliti
 erant appellare Brologenem, adju-
 guntque unum ex ejus excisoribus octo-
 lum amisisse ex rejectione cæmenterum
 petræ, nomen justitiæ, usque, a
 bitro

bur, ad interitum retinentis. Verùm
 petram exciderint, semper versabi-
 lissimo, illic thesaurum abscondi-
 tum fuisse, ut longè antea versatum
 arbitror, quàm à Dionysio petra
 diceretur similitudinem gerere pi-
 nucis. Nam, ut quidam scribunt,
 ipsam urbem Hellepontiam,
 quæ Pythiam appellatur, ex eo, quòd
 hic thesauros hinc posuerit (Thra-
 ceni enim thesaurum πυθίλιον dicunt)
 petram Dicæam primùm Pythiam
 nominatam fuisse, quam amissa anti-
 qua cognitione Thracicæ linguæ poste-
 riores Pythyn à thesauro nun-
 cupatam fuisse, postea fortassè petram
 διλοφθῆ dixerunt esse, ex eo, quòd
 διλοφθῆ sit ἡ πίτυς, καὶ ὁ κρηπὸς
 τῆς.

CAP. XVII.

*in sinu nuncupato profundo, de fluvio
 ejusdem nominis, & Saronis ara: de
 agro nominato Calo.*

Dicæa petra littus recedere in si-
 num incipit introrsus in profun-
 dum angulum, qui convertit, circum-
 dabitque primum anfractum Bospori-
 ne sinum Dionysius appellat Bathy-
 lpon. Prope, inquit, petram Dicæam
 nun-

nuncupatus βαθυγλῶς, is est si-
 profundus, non tam circumscriptio-
 sui intimi recessus perpulchri, & in pa-
 fundam latamque arenam porre-
 quàm magna altitudine maris. Cuius
 enim ardui & præcipites vicini proxi-
 sunt oræ maritimæ. Fluvius in sinu
 exit, cui idem, quod sinui nomen
 Hic existit Saronis herois Megarici
 & jactus piscium sibi idoneo & mat-
 tempore conferta, & continenti na-
 tione primò sursum, deinde deorsum
 Bosporum commeantium maris æ-
 tudine deceptorum. Hunc Megaric-
 heroem arbitror esse illum Saron-
 deum marinum, qui nauticarum
 rum scientiæ præesse existimatur, à
 Megaræ vicinus sinus Saronicus ap-
 latur: cujus ara faciliùs ut cognoscat
 ubi sita fuerit, & qualis sinus sit no-
 cupatus Bathycolpos, subjungam
 tus, quod sub petram Dicæam succed-
 à qua quingentos passus discede-
 imam vallis attigi planitiem, quæ pe-
 ditur in passuum latitudinem quad-
 ginta, ubi vestigia quædam ædis di-
 Euphemix spectantur. In littore ul-
 vallem ducentos passus est fons Eup-
 miæ sacer, perenni rivulo scaturiens,
 teritio opere concameratus. A fons
 octingentos passus progressus sum

petra

nam mari circumdatam, paululum
 aqua extantem, quam piscatores
 Trapezam appellant, ex eo quod tan-
 tam mensa plana supra aquam emi-
 nt. Ab hac Trapeza brevi decurso
 oratio est profundæ vallis ima planities,
 terminum Bathycolpi recessum clau-
 sus, montanam finiens oram mariti-
 mam, quæ à Commarode incipit per-
 gende ab ortu brumali ad occasum solsti-
 tium, saxea, montosa, in quam im-
 pendent ardui clivi, per quos transver-
 siter fit malè tutum obliquis semitis
 anguis, valde à littore altis, ex quibus
 multis sine præcipiti casu ne trans-
 gressum quidem pedem discedere licet.
 Bathycolpos ad similitudinem quan-
 tum anguli normalis accedit, quò Bo-
 sporos prius pergens, ad occasum fer-
 re brumalem flectitur, ad ortum hye-
 malem normæ similitudinem gerens,
 non modò alveo, sed etiam utraque
 angulum normalem efficiens, inter
 Bathycolpon & promontorium in
 contrario littore situm, quod mucrone
 recurvato angulum Bospori inte-
 riorem agit. Bathycolpos in exteriori
 anguli partem incurvatur. Hic si-
 tus etiam olim appellari potuit Saroni-
 cus, sive ab ara Saronis in eo statuta,
 sive à querno nemore, quo olim redi-
 mitus

mitus erat. Saronem enim antea
 Græcia quercum appellabat, unde
 ronicus sinus & Saronidæ Philo-
 Gallorum, alio nomine Druïdæ ap-
 lati. Aram Saronis jam constat esse
 littore Bathycolpi, sed in qua sita
 parte, etiam ex verbis Dionysii co-
 quentibus assequimur. Paulò, in
 sub promontorio Saronico situs
 καλὸς ἀγρός. Ob utramq; commu-
 tatem terræ & maris à natura non
 habet. Usque ad hanc ætatem non
 retinet: senes enim antiqui καλὸν
 γρόν, juvenes καλὸν ἀγρόν appellat
 grum, qui claudit Bathycolpon. C
 cognito, percipimus, aram Saronis
 se in promontorio intercedente in
 Trapezam & maritimam planitiem
 vallis cludentis intimum recessum
 thycolpi, in quem medium descendo
 fluvius Bathycolpus, à sinu nomen
 eptus, per latam vallem, quam Turci
 appellant alii *Biuzere*, quasi magna
 nemus, alii *Biudere*, quasi magnum
 vium, quod olim à Græco nomen
 transtulissè videntur. Græci jam
 sciunt ubi sit Bathycolpos, sed Turci
 nomine appellant *Biudere*, aut καλὸν
 ἀγρόν. Is hodie qualis sit, quantum
 fluvius Bathycolpus, ut faciliùs per-
 piatq

pur, describam vallem continentem
agri maximam partem, per quam
fluvius Bathycolpos defluit in
sui nominis. Hæc ab ortu Solis
ad occasum æstivum procedit:
ima planities librata patens se-
gentos passus in latitudinem, pri-
mum à mari pergit pratensis in pas-
sum longitudinem circiter octonum
passuum, cincta utrinque collibus viti-
feris, & frugiferis: inde insinuatur in
saltus valliculas nemorosas, ipsa tota
nemorosa, circumsepta collibus sylve-
stribus, ubi vagantur greges cervorum
et caprorum. In valle intima ac penitus
intrusa sunt regii horti, quos irrigant
fossuli perennes ex summa valle in u-
num alveum coeuntes, altis ripis coe-
rentibus, & densis arboribus circumve-
stibus, ut introrsus perspicere nequi-
mus. Itaque fortasse primùm Bathys
bellatus nomen dedit sinui, sive à
profundo alveo, sive à profunda valle,
cedente in profundos saltus excelsis
collibus obscuros, ex valle Bathycol-
pos longè lateque porrectos ad Pontum
etque ad fontes Barbyæ, & Cy-
rii agrestium animalium venationi-
bus refertos. Fluvius Bathycolpus exi-
tam paludem prope ostium efficit, o-
mni anni tempore perennem: etsi ipse
summa

summa æstate usque ad mare perens non fluit, ex eo quòd partim in hortos, partim in prata consumitur, partim privatur rivo manante ex ma valle desinente in vallem Bathypolpon derivato, opere subterraneo usum vici Turcici juxta sinum situm vicinus est alter vicus explicatus in suum longitudinem circiter duum milium, maxima ex parte à Græcis habitatus. Totus tractus continens duos vicos, & vallem Bathypolcollesque impendentes, nunc *καλὸς ὄρεος* appellatur, idque re abundat enim ex terra frugibus busque, ex mari piscium multitudo ut nusquam in toto Bosporo piscium luculentior exerceatur, densis piscium gregibus in hunc sinum aberrant anniverfariis transitionibus: quas annis bis factitare solent; primasum verno tempore, alteras de ineunte hyeme.

C A P. XVIII.

De promontorio Simeo, & sinus Senna: & de aris Apollinis, & Martis deorum.

A Bathypolpi valle trium millium quadringentorum passuum oracritima progressionem habet ad vicum

om etiam nunc Græci nominant
 Strinam, situm in sinu, quem à Me-
 the claudit promontorium, sub quo
 ratorum speculæ tres in littore defi-
 sunt: singulæ duobus tignis con-
 nites in excelsum excitatis, quæ inter-
 unt & jungunt trabes crebræ im-
 læ ad facilem ascensum speculatori-
 præstandum. Id promontorium
 onysius appellat Simam. Post, inquit,
 ἰὸν ἀρξὸν est Simas promontorium,
 Veneris meretriciæ statua. Simam
 m quandam habet hominum sermo
 de pulchram & ingeniosam, & so-
 em hunc locum incoluisse, de præ-
 navi-
 gantibus merere solitam stipen-
 Veneris. Hanc primùm existimo
 bellatam Simætham: deinde, ut vul-
 s contrahere solet nomina, Simam à
 ætha meretrice Megarica, nobili-
 a amore Alcibiadis, & versibus Ari-
 phanis, cùm inquit:

ἰὸν ἴω ἢ Σιμαίθων, ἰόντες Μεγα-
 ραδε,

XVII
 Ἰεαννιὰ κλέπτισσι μεθυσσοτήρατοι.
 megarenses enim, qui Byzantium co-
 niam deduxerunt, cùm alia Bospori-
 a nobilitârunt nominibus suorum
 bilium civium, tum hoc promonto-
 m illustrârunt sua nobili Simætha, à

O . qua

qua multas postea meretrices Byzantias, ut ab urbe Megara oriundas, appellatas fuisse Simæthas, vero proximè videtur. Ad hæc Dionysius adjungit Promontorium nuncupatum Sinæ prætergressos excipit Scletrinas nescio utrum ex asperitate sylvarum terræ, an ne à flumine in seipsum ascendente: atque etiam succedunt Apollinis, & Matris Deûm; & brevi intervallo ad Pontum navigatio. Promontorium Simæthicum à Mente continens Scletrinam sinum, rariè maritimas agit in passuum longitudinem quingentorum, à quibus imi clivus guntur in ascensum præcipitem trecentorum passuum: inde æquior ascendit existit ad verticem, quo vallis Bathypica dividitur à valle Scletrina. Hæc dem à fluminis ostio, ab ortuque proficiscitur in passuum longitudinem circiter duùm millium: inde flectitur septentriones, intervallo duorum minus milliarium, cujus ima planities partim pratensis & vitifera, partim raris confita, quæ, quantum oculis mare potui, non minus patet, quæ quadringentos latitudinis passus longitudinem mille passuum. Indem lis coarctatur, circumfurgentibus montibus arduis, adeoque proclivibus

... latus meridianum ascendi solitum
 ... tongis anfractibus, vestitum profun-
 ... sylvis, cervos, apros, aliasque feras
 ... ambrantibus, continuatis cum ne-
 ... re Biutericæ vallis. Latus claudens
 ... em à septentrionibus præcipes qui-
 ... imos clivos habet, superos verò
 ... gè remissiores, præsertim ubi metal-
 ... um secturæ eminent. Flumen Sele-
 ... as à summa valle oritur; post ex ejus
 ... ribus augetur rivulis cum aliunde
 ... nantibus, tum maximè à lateris me-
 ... niani clivis, continentibus tria Mo-
 ... teria solivagorum hominum, su-
 ... tata præcipuo vestigali, quod colli-
 ... ar ex cerasis, inter se parvo interval-
 ... distantia; è quorum fontibus tres ri-
 ... li, omni anni tempore perennes in
 ... etrinam delabuntur, singuli implen-
 ... fistulam fermè quincunciam. Sed
 ... i multis rivulis perennibus augetur,
 ... ma tamen æstate ejus alveus exare-
 ... t, ex eo quòd alicubi absorbetur terra
 ... enosa & rara in longitudinè quatuor
 ... dierum: deinde in longitudinem o-
 ... ngentorum passuum existit usque ad
 ... ium, & vicum Scletrinam secundum
 ... are situm, ubi exiguam paludè cannis
 ... nam efficiens, duobus ostiolis in ma-
 ... exit, quæ ambo efficerèt ea magnitu-
 ... ne fluvium, qua existit Pharmacicus.

*De Amilto seu Milto promontorio,
Fano Byzantium : de Serapio,
templo Phrygiae deae.*

A valle Scletrina perrexi mille passibus ad vallem nuncupatam Cerasia à cerasis, in hujus maritima planitie confitis, patente in ducentorum longitudinem passuum, totam vitiferam. hac progressum feci sexcentorum passuum ad alteram vallem, quæ maritimam planitiem habet non latior ducentis passibus, vitium tamen feracem, arborumque fructiferarum. Hæc valli succrescit promontorium, quod Dionysius appellat Amilton, jam Greci nominant Tripition, nescio an à Tripode Apollinis, cujus aras Dionysius in sinu Scletrina paulo antè posuit. Mons ipse, qui Tripition promontorium longè in Bosporum emittit, hæc clauditur valle posita contra fanum Iovis, illinc valle Scletrina, à qua sensus suas maritimas radices projicere & cetera ad Solis ortum incipit, ut promontorii mucro, & Simæum promontorium efficiant latiore sinu Scletrinam : inde paulatim ad Septentrionem flectitur in vallem Iovis oppositam, mille & septingentos passibus

...vitu maris arenosi, & vittis quibus-
 ...non in vado distincti complectuntur
 ...promontorii Amilti radices directæ,
 ...ruptæ, præcipites, ut via nulla pa-
 ...at in littore, sed in clivis arduis semi-
 ...aluntaxat humano opere explanata,
 ...ne non minori complexu maris cir-
 ...neuntur, nec minus in Bosporum
 ...jiciuntur, quam radices promon-
 ...ii Hermæi. Duas angustias illæ effi-
 ...nt, unas obliquas ad promontorium
 ...i Asiatici, alteras rectas ad promon-
 ...rium Argyronium in littore contra-
 ...situm, quas nonnulli piscatores di-
 ...nt proximè accedere ad angustias Fa-
 ...quod obliquum habet, ac si recta è
 ...gione oppositum esset Fano Iovis, an-
 ...stia Fani tribus stadiis astrictiores,
 ...t profectò non laxiores essent. Sub
 ...romontorium Amilton subit vallis
 ...posita Fano Asiæ, dividens collum
 ...ni Europæi ab ipso promontorio A-
 ...lto, quæ post breve longitudinis in-
 ...valem, quam suam imam plani-
 ...m mare attingentem explicuit in la-
 ...udinem plus minus quadringento-
 ...m passuum, coarctatur in duas valles
 ...gustas & nemorosas objectu collis
 ...termedii, quarum altera claudit à
 ...ptentrionibus montem, ex quo pro-
 ...itur promontorium Amilton: altera

superiorem collis partem Fani Europæi
nam inferiorem hujus partem clivibus
planities vallis nondum in duas
divisæ. Collis hic triplici declivitate
propendet, una ad Solis ortum, alia
ad Meridiem, tertia ad Occasum.
quidem ipsum à lateribus cingunt
les præcipites, & penè directæ, à fronte
verò Bosporus, in quem ille ipse col-
demittit dorsum in omnem parte
proclive, eminens supra Bospori an-
stias sitas inter duo fana, inter se
dem opposita, & Bosporum in summa
angustias cogentia, aliquantum dis-
rentia. Nam Fanum Asiaticum situm
est in promontorio extra cæterum
tus Asiæ projectum in Bospori fretum
submittens dorsum ab Oriente ad
ptentriones: at Europæum Fanum
situm est in colle emittente dorsum
septentrionibus ad Meridiem, im-
dente quidem in Bosporum, sed
projiciente suas radices extra oram
ris antecedentem & consequentem.
Nam antecedens longè altius pro-
est à vicino promontorio Amilto-
sequens verò attingens vallem, &
ces collis Fani Asiatici, æqualis, &
longè cum subsequenti progreditur
collis clivis vergentibus ad Solis ortum
& Meridiem, oppidulum situm

od Dionysius appellat *πολίχθιον*,
 lybius, Serapion, Strabo Fanum Eu-
 oæ Byzantium, Græci hodie appel-
 nt *ἱερὸν ῥωμελίας*, ex eo, quia situm
 in ditone Europa, quam nomi-
 nt *ῥωμελίαν*. Illius muri amplius
 cem stadia circuitu complectuntur,
 patet ex ipsorum fundamentis, quæ
 no, antequam hæc scriberem, ferè
 ta extabant, humiliora quidem pau-
 supra terram, at excelsiora in altitu-
 nem viginti pedum etiamnum emi-
 ebant: sed eorum maritimam partem
 ledò funditus everti vidi, ut ne sub-
 ruptiones quidem reliquerint. Muri
 er clivos sic excurrerant præcipites,
 et totum ipsum oppidum valde pro-
 endebat, excepta Acropoli, sita par-
 im in clivis, partim in collis cervice
 brevi & plana in viginti circiter passus
 oarctata, utrimq; vallibus collem cin-
 gentibus. Inde cervix paulatim assurgit
 n excelsum verticem montis, unde
 Constantinopolis videtur; in quo qui-
 dem vertice veterem Pharam fuisse,
 postea ostendat rex Dionysio. Ut enim
 collis Fani emittit angulum quoquo
 versus declivem ad suas radices emi-
 nentes supra Bosphorum, ita oppidum
 projiciebat mucronem undique procli-

vem, partim oblique eminentem supra
 vicum, quem nunc vocant Bostnini
 à Bostnis eum incolentibus, partim
 cta impendentem supra angustiam
 Bosporicarum portum, quem Græci
 pellant Mauram molem, hoc est
 gram, à ponto Euxino proximo, quæ
 Græci jam aliter appellare nesciunt
 quàm Mare Nigrum; contra Aristo-
 lem, qui censet Pontum Euxinum
 biorem esse Mari Ægæo, ob fluminum
 multitudinem Pontum ingredientium
 Sed Græci nautæ magis perspexerunt
 cœli conditionem, quàm colorem
 ti. Is enim frequenti caligine circums-
 fundi solet, ut non modò littora ve-
 res, sed ne gubernator quidem in
 pi stans proram videre queat. de
 rectè Valerius Flaccus:

*Illic umbrosa semper stant aquoreæ
 bes,*

Et non certa dies.

Ita enim Cimmerii longè lateque tem-
 bras spargunt in Pontum, ut Constan-
 tinopolis interdum caliginibus circums-
 fundatur. Nostrates ex antiqua fide
 Pontum Euxinum rectè vocant Mare
 Majus. Heroicis enim temporibus
 pliciter Ponticum pelagus, ut quædam
 Oceanum arbitrati sunt. Qui illuc
 que adnavigabant, non aliter in em-

ra ingredi maria credebantur, quàm
 extra Columnas [Herculis] progre-
 diantur. Quamobrem propriè Pon-
 tum appellavere, sicut Poëtam intelli-
 gitur Homerum. Portus Mauræ mo-
 dum subjectus erat sub Fanū Europæum,
 portu naturali carens, qualem habet
 portum Asiaticum. Idcirco Byzantii,
 non nollent se invitis quenquam in-
 ventum navigare, oram sub Byzantia-
 m Fanum subjectam, portu carentē,
 non astrictiùs obsiderent angustias, mo-
 dum munierunt, ut earum ex uno bra-
 chio in Bosporum ampliùs octoginta
 passus Romanos projecto, catena ex-
 tenderetur usq; ad littus Fani Asiatici,
 et invitis Fanis nemo navigare posset
 in Pontum. Itaque adhuc Commerciū
 calas appellant ruinosas moles etiam
 nunc extantes. Illic enim olim porto-
 rum perfolvebatur. Catena etiam hac
 estate asservari dicitur in arce Fani A-
 siatici. At moles jam pridem diminuta
 erat, sed tamen paulò supra aquam ex-
 stabat. At nuper avaritia quorundam
 Barbarorum infinita saxa inde aspor-
 tata sunt in ædificationes suas, magno
 damno navigantium, qui jam non vi-
 dent illius cæca fundamenta sub aqua
 delitescencia. Sed quid sentiat Diony-
 sius de promontorio Amilto, & de op-

pido Fani Europæi, ipsum loquente
 audiamus. Post, inquit, Scletrina
 existunt Milton promontorium non
 natum, à similitudine coloris, atq
 contigua domus cujusdam navarchi,
 littus arduum directumque & præci
 tium ad Solis ortum inclinatum. Cir
 autè ipsum est mare teniis distinctur
 & Fanum cunctum contra fronte
 Fani Asiatici situm. Ajunt hîc Iasonem
 litasse duodecim diis. Hæc Fana sunt
 oppidula juxta Ponti ostium posita. Et
 etiam templum Deæ Phrygiæ sacrum
 illustre & publicè cultum. Ex his Dio
 nysii verbis cognoscimus, etiam tu
 Fana fuisse oppidula, ut ex vestigiis mi
 rorum usque ad hanc diem percipitu
 Strabo Fanum Europæum appellat F
 num Byzantium; Asiaticum ver
 Fanum nominat Chalcedoniorum.
 amboque dicit pari intervallo distare
 Cyaneis. Polybius scribit, cum rediret
 Iason à Colchis, sacrificasse duodecim
 diis in loco Fani Asiatici, siti contra Sa
 rapion Thraciæ: ex quo patet Serapio
 fuisse apud Fanum Europæum. Cui
 non meminisse Dionysium, significat
 videtur, Polybium & Dionysium non
 eadem ætate vixisse. Dii duodecim
 habentur, Iupiter, Iuno, Neptunus
 Ceres, Mercurius, Vulcanus, Apollo
 Dia

THRACIO. L

Vella, Mars, V

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

Phrygiæ de

THRACIO. LIB. II. 219
Vesta, Mars, Venus, Minerva.
Phrygiæ deæ, matris deo-
rheæ nuncupatæ, in clivis debuit
esse, quàm in maritima planitie,
non quòd montibus gaudeat, ideoque
appellatur, & turrita dea: quia
corces, quibus Rhea patrocinator,
in montibus sitæ essent, ob loci robur.
habentem caput turritum,
ares Cilicæ, & Turcicæ, & Myfiæ
ferentes capitis tegmen,
similitudinem gerens. Itaque il-
mihi fuisse videtur in his
ubi hodie duæ ædes sacræ sunt,
divi Nicolai, altera divæ Mariæ.
mem excitasse aras Rheæ verisimile
duodecim diis in contrario
excitaret, præsertim Argonautis
maximè venerantibus, ut cujus
constituissent in Dindymo
eminenti supra Cyzicum: item
locis, ut apud Phasim. Arrianus
sinistro latere Phasim ingredien-
statuam fuisse dæ Phasianæ,
ipse Arrianus Rheam existimavit
ex figura. Nam manibus gestabat
orbata, & leones sub throno habere
quo Rhea sedebat, ut Athenis in
Matris deorum, quam à Iasone si-
statutam fuisse colligo, ex eo
Arrianus ait, in loco in quo fuit
Rheæ

Rheæ ara. Fuit etiam ancora la-
Argous, qua Iason profectus est ad
chos. Illam verò quam statuit
Bosporum, similem conjicio Phari-
Rheæ & Dindymenæ: nam Di-
mena similiter leones habebat, cum
Constantinum Magnum in forum
zantinum, unà cum leonibus, Zofimus
tradit traduxisse.

C A P. X X.

*De Chrysorrhœa fluvio: de secturis
tallorum: de Pharo antiqua.*

A valle cingente Fani collem, am-
mille & sexcentorum passuum
maritima processum facit ad vallem
qua summa est ædicula Mariæ virginis
quam vocant Castaniotam à sylva
stancæ circumvigentium, in qua
fons sacer, perennem etiam summum
state rivum emittens per vallem a-
stam, & juxta ripas maxima ex parte
inaccessam. Hic rivus ille est, de quo
Dionysius, postquam commemorat
Fanium deæ Phrygiæ, sic ait: Post
Chrysorrhœas fluvius per angustam
aditu difficilem vallem à tergo posita
delabitur leni fluxu, arenam auro
lem deferens: circa hunc secturæ sunt
& terræ fossiones, & cuniculi ad
scrutandas metallorum venas, a

rum virorum opera, scrutantium
 his terræ facultates. Paulò ultra
 rum sunt nuncupata Chalœa, lo-
 vicinus mari fluctuoso quidem, sed
 en piscoso: nominatus est ab ære
 mallo. In summo vertice collis, se-
 dum quem descendit Chrysorhoas,
 Tit Timæa, turris admodum excel-
 circumspecta, & permulto mari il-
 is, ad salutem navigantium exci-
 Vtraque enim Ponti pars caret
 bus naves excipientibus. Nam
 is infedati & turbulenti littus lon-
 in neutram continentē flexiones
 et. Ex hac turre faces ardentes no-
 sublatæ perferebantur, rectæ viæ ad
 ti ostium duces. At Barbari vera-
 a facium fidem auferebant præten-
 tes ex Salmydesi littoribus fraudu-
 as faces, ut in errorem nautas in-
 erent, in naufragiaque subduce-
 t. Ora enim maritima importuosa
 & maris vadum ob excessum aqua-
 n ancoris non firmum, & para-
 n his, qui aberrarunt à recta via,
 ifragium, signis veris confusis cum
 is significationibus. Iam verò lu-
 nam extinxit tempus omnia consu-
 ns, & turrim magna ex parte dissol-
 . Ex his Dionysii verbis cùm cætera
 nti littora assequimur, tum maxime
 Sal-

Salmydessi esse importuosa; Thracum ab offi-
 naufragiorum deprædationibus maxime, aquibus
 me deditos esse. Dionysio con-
 Xenophon, cum ait Græcorum ex-
 tum, cuius ipse dux esset, accessit
 Thraces, qui incolunt Delta regio-
 sitam supra Byzantium: deinde
 mydessum pervenisse ad ea litte-
 mari in brevia, & quasi æstuaria
 dam impactas naves quamplurim-
 Pontum venientes frangi, easque
 ces prædari, divisas inter se litto-
 columnarum positione per inter-
 erectarum. Nam antequam id fi-
 inter eos de præda cædes plurimam
 bant. Equidem à Bosporo obivi-
 bus ad Salmydessum oram Pontus
 portuosam, longè lateque aperta
 ptentrionibus ventis: in medio it-
 vidi locum, quem Xenophon app-
 Delta; cæteri scriptores Delcon,
 Delconem; hodie nominant *Des-*
 id oppidum est, quod ab urbe Byzantia
 abest iter pedestre unius diei. Ex t-
 partibus clauditur lacu dulci, nisi in
 tempestatibus mare incitatum ex
 Euripo intromittit, à quo piscis Del-
 appellatur ab Athenæo commemo-
 tus: is qualis sit, in nostris Piscat-
 bus informabitur. Inde rediens ad
 neas, vidi navem nigra caligine Pon-

irantem ab ostio Bospori in littus
 tortuosum, aquilonibus impulsam
 di, naufragosque omnes vectores
 trilumes enatare in littus; Thracesq;
 alas opem naufragis ferre, à præda
 se abstinere, sive olim longa Ro-
 mii Imperii consuetudine mansue-
 tos, sive nunc coërcitos acerba seve-
 re dominantium. Ex antedictis jam
 et, Pharum antiquam ostii Pontici
 ubi fuisse, ubi nunc est juxta Cya-
 is petras, imo longè interius in sum-
 montis emittentis collem Fani ver-
 eminente supra vallem, per quam
 uir Chrysochoras fluvius, unde lon-
 lateque patet Pontus, & Bosporus,
 Propontis, & Constantinopolis. Lo-
 enim nullus commodior & tutior
 he videtur ad Pharum efferendam in
 um, quàm hic, omnibus verticibus
 sporanis excelsior, vicinus Fano Eu-
 pæo sub ipsum subjecto, unde defen-
 poterat contra Barbaros hostes Pha-
 quam prope Fanum olim fuisse Phi-
 stratus significat, atque adeò ostendit
 pressa pictura, quam sub oculos post-
 subjiciemus, cùm ad Fanum Iovis
 veniemus: aut si Pharus non exitit
 vertice collis eminente supra latus
 eridianum vallis Chrysochoræ, certè
 ninuit supra latus cingens eandem
 val-

vallem à septentrionibus ; idque ex h
 quæ postea affert Dionysius , coniect
 ra assequimur. His, inquit , antè co
 memoratis locis proximus succed
 Phosphorus locus, qui vel à Diana, v
 à vicina antiqua Pharo cognomen tr
 xit. Huic adjunctum & contine
 longum littus , vocatum est Ephesi
 rum portus, à multis navibus Ephesi
 rum huc appulsis.

C A P. XXI.

De portu Ephesiorum, & de Aphrodisia : de portu Lyciorum, & de Myrlæorum domicilio.

Post Ephesiorum portum, inquit Dionysius, est Aphrodisium, formidabili tectum præcipitio. Hunc post, est portus Lyciorum : is subarenosum litus & sterile habet, in parvo ambitu valde bonus & firmus, tutusque Super hoc est Myrlæum, *domiciliu eorum, qui ob seditionem à Myrlæ in exilium projecti huc solum vertunt. Cùm ex Dionysii descriptione tum ex his nominibus in hunc diem retentis, perspexi Ephesiorum portum esse, vel eum, quem Græci jam appellant Magnum Aphosiatin, vel eum, quem Parvum nominant Aphosiatin vel utrumque angusto promontori

div

am. Græci usque ad hanc diem
 Myrileium vel Myrileium appellant, si-
 miquidem parvum, sed portuosum,
 numum totius Europæi littoris Bo-
 nini, intrantibus ostium Ponti. Quo
 facto, intelligo portum Ephesiorum
 esse non posse, quàm eum, quem
 nuncupant Aphosiatin. Nam à
 montorio, quod à septentrionibus
 est vallem Chrysochoræ, usque ad
 Myrileium, nulli portus sunt,
 od phosiatin magnus, & parvus: hi
 bomodi sint, jam designaturus sum.
 ferme rectum procedens, quod
 credit inter vallem Chrysochoræ,
 montorium dividens magnum
 iatin à parvo Aphosiate, pedibus
 non potui, propter mare contin-
 nos montium clivos valde pro-
 ad quatenus oculis assequebar,
 dia superare non videbatur.
 torium, quod à magno divi-
 m Aphosiatin, inter utrum-
 m patet in latitudinem pas-
 iter ducentorum. Totum
 istit, rupibus paululum sinuo-
 s in mare directis ad perpen-
 nore muri, ex ea præsertim
 attingit parvum Aphosiatin
 cisa in semicirculum, in co-
 turræ in tectum fastigiata.

P

Ab

Ab hoc promontorio paulo amplius mille passus usque ad promontorium ab Aquilone claudens magnum Aphosiatin, littus sabulosum procedit formam arcuatam. In hunc valliculus etsi desinunt, à ventis tamen non minus tutum ipsum præstant, quam cæles: non enim dorsum montis pertrant, atque etiam commodiorem ascensum in portum præbebant villas quas olim fuisse in supercilio vallium apparet ex fundamentis ædificiorum ubi fontes perennes. Promontorium quo dixi claudi hunc sinum ab aquilonibus, excelsum est, undique præsertim & præruptum, & quod pedibus julittus circumiri nequit, ter tanto procerius in mare, quam promontorium dividens magnum Aphosiatin à parte Aphosiate. Inter portum magni Aphosiatin, & Myrileium sinum, intercedit plus minusve mille & quadringentis passus, quantum metiri potui, indens in dorso montis per semitas storum, densis dumetis implicat. Nam clivi excelsi à supercilio ad litum præcipitibus rupibus abrupti subsident ut nulla via pateat: à Meridie claudens promontorio toto saxeo, quod ab anteriori parte habet cavernosas rupes tæsonantes, cum sunt tempestates,

P

concernantes ignari putent tor-
 tuorum bellicorum sonitum esse :
 anteriori parte sinum attingente ad-
 mit cavernas, è quibus una longa est
 igitur triginta passus, utrimque præcisa
 perpendicularum, cuius ima depressio
 mundem patet, quantum summa la-
 In hoc promontorio etiamnum
 ant vestigia quædam antiquorum
 oriciorum, reliquæ domicilii Myre-
 In Dionysiano codice legendum
 po potius *Myrleium*, quàm *Myre-*
um : nusquam enim reperio Myr-
 am, sed Myrlæam urbem Bithyniæ,
 hea appellatam Apameam. Myrlea-
 igitur sinus ab occasu insinuatur
 lallem, per quam descendit fluvius
 unum ortus à vertice collis eminen-
 iupra vallem Chrysoorrhœ, in quo
 antiquam Pharum olim fuisse, & à
 ditibus pergit, à Meridie ad septen-
 ones in longitudinem circiter qua-
 ter miliariorum : inde ad Orientem
 cedens circiter octo stadia ingredi-
 in sinum Myrleanum. Omni anni
 tempore fluit liquidus, & clarus : quo
 tum est, ut sinus hic sæpe à diversis
 obitatus fuerit, primùm à Thracibus
 oineo Regi subditis, deinde à Lyciis :
 extremò à Myrleanis, unde sinus ap-
 ulatus Lyciorum, deinde Myrleano-
 rum.

rum. Profundus est, & magnarum
 vium capax, undique ferè tutus
 ortu Solis contra se habet sinum vi
 nominatum Dios sacra: ejus saxa
 obscurè cyanea, uti sunt totius Bos
 viciniora Ponto. Iam verò ubi fu
 Aphrodisium, quod ex Dionysio
 posui inter portus Ephesiorum &
 ciorum, id existimo fuisse propiùs
 tum Lyciorum, quàm Ephesiorum
 enim Ephesii Dianam colentes ve
 mile est Dianam Phosphoron posu
 prope portum Bosporanum, Ephe
 rum dictum; ita Lycios existimo
 tuissè prope portum sui nominis
 tuam Veneris, quam cultu eximio
 sequebantur, ut Lyciorum Regi
 versibus decantatam Procli Lycii
 Iosphi. Prope enim Myrelium for
 dabilia præcipitia, quorum ima
 subsidet, & subducitur, summa pro
 tur, ut domorum projecta tecta,
 bus statua araque Veneris, ut ait
 nysius, tegebatur. Itaque rectiùs in
 pretandum putavi Dionysium, cum
 Ε'π' αὐτῷ λιμνῇ Λυκίων Μυρίλι
 εἶσι: *Supra hunc portum Lyciorum*
Myrelium; quàm si interpretati fu
mus: Post hunc portum Lyciorum
Myrleium: nam tum Lyciorum p
 tus esset magnus Aphosiatis, & Aph

...um fuisset in promontorio, quod
...um Aphrosiatin à magno dividit:
...i Aphrosiatum non tectum fuisset
...nidabili præcipitio. Illud enim non
...omò subducitur, neque à summo
...micitur, sed dirigitur ad perpendi-
...um.

C A P. XXII.

*Gypopoli, & de aulis Phinci, & A-
nyci Bebrycis.*

...omontorium, quod à septentrio-
...ibus claudit sinum Myrleium, to-
...naxeam, & parum latum existit,
...quod in passuum longitudinem plus
...usve, latitudinem passuum non
...cedat aliam ducentorum, aliam tre-
...centorum. Ex tribus partibus mari, aut
...mine circumdatur, à Meridie qui-
...m sinu Myrleano, & flumine. Illius
...acro non latior ducentis passibus cin-
...tur Bospori angusto canali: at ab A-
...ilone jam latioribus primis faucibus
...ospori clauditur. Ab hujus quidem
...omontorii mucrone progressus pau-
...amplius sexaginta passus, vides ejus
...tus vergens ad primas Bospori fauces,
...Pontum rupibus excelsis, præruptis
...ropendere directis à summo promon-
...orii vertice ad imas radices mare at-
...ngentes, quæ recessus admittunt par-

vos, refertos ingentibus saxis, abruptis
 ex antiqua ruina desinentes in speluncas
 prominentibus rupibus tectas, quarum
 una vergens ad Solis ortum in omnes
 partes patet vigintiquinque stadia
 longus: eam olim arbitror Thracum
 avaritiam latronum domicilium natum
 fuisse, priusquam ædificia incolere
 suefacti essent. Olim majores speluncas
 fuisse ostendunt crebra ingentia
 saxa ante speluncas projecta, ab impen-
 dentibus ruinosis rupibus abrupta
 longa temporis vetustate. Nam veterum
 Thraces ex latrocinio viventes ex-
 torum adeò crudeles hostes fuerunt
 ut de suo in externos odio cognoscere
 dederint Ponto non modò inhospitalitatis
 cuiusdam, sed perpetui odii
 exceptione omnem peregrinationem
 præcidentis, ἀξείνον omnes apper-
 runt, Sophocles ἀπόξενον, Lycophron
 κενόξενον, cum ob ejus navigandi
 difficultatem, tum ob ejusdem acc-
 Barbaros, qui Bosporum sic clausum
 tenuerunt, ut Poëtis materiam de-
 rint fingendi, petras Cyaneas inter
 concurrissè, easque ante lasonem
 quam apertas fuisse. Hoc interpretari
 possumus utrinque latrones Bosporum
 totum olim Cyaneas appellatum ad-
 letis

...ces interceptisse navigantes in Pon-
...i, commodioremque juxta Bospori
... sedem habere non potuisse ad ob-
...andas Ponti portas, quam hunc lo-
...an situm in primis faucibus Bospori
...mentem speluncas saxneas naturales,
...ales tempora illa postulabant, quæ
...oi in toto Bospori littore Europæo
...illæ aliæ sunt, quam hæ, habentes
...roximum fluvium perennem & pota-
...em, tantumque, quantus nullus lon-
...intervallo reperitur: non Scletri-
...us, qui propinquior est, non cæteri
...nnes littoris Europæi majores de-
...unt in Bosporum. Quamobrem mi-
...or Dionysium hunc præteriisse, cum
...ios minores, & toto anno minimè
...rennes, haudquaquam præterierit.
...æ rupes suis radicibus ad mare adha-
...scentes eminent supra mare in longi-
...adinem mille passuum præcisæ, dire-
...æ ubique inter se continentes, exce-
...to exiguo finu intermedio, ex quo
...scenditur in jugum promontorii de-
...ressum inter rupes utrinque eminen-
...es multis projectionibus, subsidentef-
...que multis contractionibus in multos
...vertices fastigiatas, ut castella quædam
...agrestia præternavigantibus esse vi-
...deantur, turribus elata, aspectu horri-
...do & planè Barbarico. Non uno lapide

illæ constare videntur, sed multitudo
 lapidum inter se compactorum, tunc
 cyaneâ conversâ in saxa fragilia, ve-
 state inter se cohærentia, cyaneo
 dem colore, sed aliquantum vario; p
 enim obscuriora, alia dilutiora.
 rupes arces Phinei pulchrè desc
 Dionysius. Post, inquit, Myrileum
 Licnias, forsitan nominatus, sive ex
 quòd ad similitudinem cunarum c
 cavus sit, sive ex eo, quia secund
 imas suas partes undique suam pr
 ctam eminentiam dilatat. Apud h
 locum est collis saxeus nuncupatus
 popolis, cognomen adeptus, sive
 immanitate Thracica & Barbara, a
 sique: ajunt enim hîc habitasse Phi
 Regi subjectos, crudelitate plurim
 eminentes: sive etiam appellatus
 Gypopolis, ex eo, quòd Vultures
 quentes apud hunc locum versari g
 deant. Hæc quidem Dionysius. Po
 item appellari Gypapolis per alpha
 ἡ γύπων, ἡ γὰρ ἡ ἀσιλαίων. Num
 rò hæc, an alia quædam vicina fu
 aula illa, decantata quidem scrib
 multorum antiquorum, sed receptio
 omnium ignoratione obscurata,
 quam Phineus Iasonem, cæterosq
 Argonautas excepit, ex his quæ qu
 mox subjungentur, conjicito. Ascle

quidem & Didymus narrant Iaso-
 nem navigantem ad Colchos, cum ve-
 nit ad regionem Bithynorum, exce-
 pit in Phineo in suam aulam.
 Hæc an fuerit in Asia, an in Europa,
 non videtur, ex authoribus duplicem
 sententiam Bithyniam, unam Euro-
 pam circa Salmydessum in Thracia
 constitutam, alteram Asiaticam; Phi-
 nopolimque omnibus Thracibus, etiam
 Bithynicis nuncupatis Bithynis impera-
 rit. Hæc dubium tollunt, scribentes Phi-
 nopolim habitasse circa Salmydessum,
 etiamque fuisse inter Salmydes-
 sum & Cyaneas. Vnde quibusdam aula
 Phineo videtur, in qua Phineus excepit
 Iasonem, ut mihi etiam videretur, nisi
 extra Bosporum ab omnibus Geogra-
 phis constitueretur: nisi fortasse Plinio,
 qui eam interdum constituere videtur
 extra Bosporum, cum ait: Inde fauces
 Phineæ, ubi Phinopolis oppidum fuit.
 In alio loco secum dissentit, cum oram
 Thraciam inceptam ab Istri ostiis ad
 Bosporum persequens narrat Thyn-
 nam, Salmydessum, Develton, Phino-
 polin: Sed à Bosporo Laſthenes: ex quo
 eodem ordine verborum excludit à
 Bosporo Phinopolin. Quamobrem
 Phinopolis extra Bosporum sita non
 potest aulam Phineo, in qua excepit Iaso-

nem Phineus. Nam si usq; ad Phineum Iason navigasset, jam prætergressus Cyaneas, non necesse habuisset perire, nisi consulium à Phineo, qua ratione Cyaneas præteriret. Verum aulam Phineus fuisse juxta Bosporum inter Cyaneas, interque aulam Amyci Bebrycum, & Amygis, à nemine certius intelligere possumus, quàm ab Orpheo antiquissimo, qui unus ex Argonautis fuit, à quo omnes didicerunt, si quid veri de Phineo scripserunt: verùm in qua parte Bospori, intelligere non possumus, nisi prius cognoverimus, ubi fuerit aulam Amyci. Vtrasque juxta Bosporum, in Europa, hanc in Asia fuisse, ex Orpheo & Apollonio assequi potuissimus, si diligenter utrumque perpendisset. Sic enim Orpheus, cum Argonautæ præternavigasset Bosporum Rhyndacem, venisse ad eum locum situm juxta Propontidem, & eum solvisse:

Α'λλ' ὅτε πρὸς μεσάτιν ἦν
ὠκέας ἵππας

Ἡ' ἑλίθη, κραπνὸς δ' ἐξ ἔρεθον
ἔρεθον,

Ε'ν δ' ἔπεσ' ἄργοναῖς ὀρόναις, Τ
δ' ἐγεγώνη

ὄς ἔσω περῶαν, Πινὸς δὲ ἔκ πεί-
σματ' αὐτῶν·

δὲ κυβερνητῆρ' ἐφηρμοσύαις
ἐπίθοντο.

lo post:

ἰτάρ ἐπ' ἡῶι λυγρῶν ἐπερῶσα-
μῶν αἴαν,

θ' Ἄμυκ' Βεβρύκεσσι ὑπερ-
φιάλοισιν ἀνάσεν·

σε πανομφαίε Ζηνὸς γέμιν σὺν
ἀλεγίζων,

θλον ἐπὶ ξένοισι περικλόνων ἀν-
θρώπων,

ἴσις ἐπὶ σαιθμῆς, ἠδ' ἀσεμφῆ δό-
μον ἴζη,

ἠκῶ πύμαχίης ὑπερόπλιε πε-
ρηθῆναι.

ὄν μὲν ἄρ' ἠίστωσε βίη κρατερὸς Πο-
λυδέυκης,

τύψας ἀπροφάτως κεφαλῶ σκλη-
ροῖσιν ἰμάσι.

λαῆς δὲ αὖ Βεβρύκων Μινύα χαλ-
κῶ κατένηραν,

ἐνθάδ' ἀφορμιόθεντες, ὑπ' εἰρεσίῃ ᾗ
καμνόντες,

Βιθυ-

Βιθυνῶν τὸ μέγα ἄστυ πηλαίειη :

σαμῶν ἀκλήη,

Σπυδόντες περὶ χραῖς, ἠδ' ἐν νιφ

ρεῖν ὕλαις,

Ἐσπεροὶ αὐλιοθένης ἐφοπλισο

θα δόρπον.

Ἐνθα τότε αἰνόγαμο Φινός τε

ρήνοει θυμῶ

Δοιοὺς ἐξαλάωσε γήρας, περὶ

πέτραις

Θηρσὶν ἐλὼν πρῆθηκε γυναιῶν

κα φίλτρων.

Deinde paulò infrà ait:

Αὐτὰρ ἐπεὶ Φινῆσ' Ἀγνώσο

λιπόνηες

Αὔλιον, ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλά

σσης ἐξικόμεσθα

Ἀγχιῶ Κυανέαις πέτραις, ἄσ

ποτε μήτηρ, &c,

Postea addit:

Ἀλλ' ὅτε δὴ πορθμεῖο κ' εἶσ' ἄσ

δαὶ πέτραις

Κυανέαις ἠμφυσε λάλ' ἄσ

πικ' ἄρ' αἴ γε

Βυσοθέην ἐρριζοῦσθ', κ' ἐμπεδον

ἔμμενον.

Ο

ἴτω γὰρ μηρία τὰδ' ἐπεκλώσαντο
βαρῆαι.

ἢ τότε δὴ περφυρήτες ἀδούκεια
πήματ' ὀλέθρα,

ἦσαν ἑσπεραίῃσι μέλαινα' ἐξικθί-
μεθ' ἄκτῆν & c.

is quidem percipimus, aulam Phi-
uisle inter Cyaneas, interque aulam
myci, ad quam Pollux vicit Amycum
em Bebrycum. Sed utrum in Euro-
an in Asia fuerit urbs illa magna,
m dicit esse Bithynorum sitam in
littore, Orpheus non declarat: nam
gatur;

ἦτα δ' ἀφορμιόθεντες, ἔω' εἰρεσίῃ
ἢ κέρμῆτες

θωῶν τὸ μέγα ἄστυ πηλαίειν κέλ-
σαι μὲν ἄκτῆν.

etur ostendere illam fuisse aulam A-
ci, ex eo, quod Apollonius Poëta
dem Argonauticorum, sed Orphei
erpres, aulam Amyci scribit fuisse in
o littore, cum ait:

--- οἱ δ' ἄκτῆν εἰσανέχουσιν
ἄκτῆν ἐν κέρμῆσι μάλ' ὀρέϊαν
γ' εἰσδέσθαι.

potius mihi legendum videtur in
rtheo, Ἐνθεν ἀφορμιόθεντες: ex eo,
quod

quòd ante Orpheus dixit, transiit
locum:

Εἴθ' Ἀμυκὸν Βεβρύκεσσι
Φιάλοισιν ἀνάσσειν.

Vbi Pollux Amycum devicit. Se-
men etiamnum ex Orpheo dubiu-
detur, utrum illa magna urbs fue-
-Asia, an Europa, itemque an aula
-ci in Europa, an Asia. an juxta Bos-
-porum, an in Propontide. Nam D-
-sius scriptor orbis, post Bithynos,
-que ostium Ponti ponit Bebrycas.
-ron narrat Lampfacenorum regio-
-prius appellatam fuisse Bebryciam
-de Tzetzes ausus est totum Helle-
-tum appellare Bebrycium, & t-
-Propontidem Bebryciam, sed & E-
-nos accolentes Bosporum appe-
-fuisse Bebrycas, cum ex Nymphe
-cleota colligitur, tradente Bithyn-
-iam appellatos fuisse Mygdones &
-brycas: quos Strabo dicit antè Bith-
-Myfiam incoluisse, oriundos à B-
-cibus Thraciæ, tum Bithynos Bos-
-nos nuncupatos fuisse Bebrycas,
-ex aula Amyci Bebrycum Regis,
-juxta Bosporum in Asia sitam fuisse
-prehendo ex Apollonio Orphei
-prete, non minus egregio Argona-
-corum Poëta, quàm Geographo
-qui ut narravit, quemadmodum

avigarint Cyzicum usque ad Cion:
 inquit, solventes:

Ἰν ᾧ πανημερῶν ἀνεμῶ φέρε,
 νυκτίτε παύσῃ

Ἐπιπνείων ἄταρ ἐδ' ἐπι
 τυλθὸν ἀήθ

τελομήνης, οἱ ᾧ χθονὸς εἰσανέ-
 χεσιν

τὴν ἐκ κόλποιο μάλ' ὀρεῖα
 γ' εἰσιδέσθαι

λυοσάμμοι κόπησιν ἄμ' ἡελίῳ
 ἐπέκελσαν

σ δ' ἐμὴ δηρὸν ἐελδομήροις ἐ-
 φαύθη

τα δ' ἔσαν σταθμοίτε βοῶν, αὐλῆς
 τ' Ἀμύκιο,

ρύκων βασιλῆσ.

de postquam narravit, ut Pollux
 t Amycum, ut lauro coronati Ar-
 uita capnaent, adjungit:

Ἐδ' ἡελίῳ δροσερῶς ἐπέλαμ-
 ψε κηλῶνας,

περάτων ἀνιῶν, ἧγρε ᾧ κηλο-
 βοτήρας,

τότε λυοσάμμοι νεάτης ἐκ πέ-
 σμαζα δάφνης, &c.

Post

Post addit, ut toto illo die astra
 tempestatibus fuerint, postridie quod
 venerint ad maritimam domum
 nei, utque Phineus dixerit Argonau-

Πέτραις μὲν πάντῶν ἄφρονες
 γέντες ἐργίῳ,

Κυανέαις ὄψεσθε δὴν ἄλῳς ἐν
 χῆσι.

Postea subjungit:

Αὐλῆσι Βιθυνῶν ἐπὶ δεξιᾷ
 ἔχουσαι,

Πλώετε ῥηγμῖνας πεφυλαγμέναι
 σόκεν αὔτε

Ῥήθου ἀκυρόλι ποταμὸν ἀκόπει
 κελάνης. [al. ἀκτῆσι μέλαινα]

Ex his patet aulam Phinei fuisse in
 ropa, juxta Bosporum, vicinam
 neis; aulamque Amyci fuisse in
 nia Asiatica: sed an juxta Propontida
 an juxta Bosporum, conicere
 co, quòd Orpheus dicit, Argonau-
 eo solvisse circa Meridiem vento
 do: similiter Apollonius ait, ex Orpheo
 ventos totum diem, & totam
 secundo vento & copioso vectos
 postridie manè vento cessante
 rum vi appulisse navem ad eum
 ubi esset aula Amyci, ubi Pollux
 vocatione vicit Amycum. Iam

meridie ad posterum diem vento fe-
 cundo usos confidere potuisse amplius
 centum miliaria, existimo ex mea na-
 gatione, qua intra vigintiquatuor
 horas à monte Arganthonio, eminente
 supra sinum Cioticum, perveni ad Bo-
 sporum, distantem à Cio plus centum
 miliaria. Ex quibus etiam verisimile vi-
 eri possèt, aulam Amyci in Bosporo
 citius quàm in Propontide, si nulla es-
 sent apertiora argumenta ad proban-
 dum aulam Amyci esse juxta Bospo-
 ram. At alia permulta certiora sunt,
 quorum nonnulla, cùm alia ex Apol-
 lonio colligere possumus, tum juxta lo-
 cum, ubi interfectus est Amycus, fuisse
ἀντὶ τοῦ δαίμονος, quam non Apollo-
 nium poëtice finxisse, sed revera in hoc
 loco fuisse permagnam, ex Andræta
 Senedio & Apollodoro infrà osten-
 dam: quam posteri appellarunt Lau-
 rum insanam, ubi Plinius dicit fuisse
 portum Amyci, quem Arrianus appel-
 lavit portum Laurus insanæ. Eumque
 tradit quadraginta stadia distare à Fa-
 no Iovis Vrii, octoginta ab Urbe By-
 zantio. Ex his manifestum est aulam
 Amyci fuisse in medio Bosporo; aulam-
 que Phinei fuisse inter medium Bospo-
 rum & Cyaneas. Sed in quo loco nunc
 conjiciamus, vero proximum est. Cùm

Q

Phi-

Phineus haberet greges boum, & ovium, equorumque, Rexque esset Thraciæ, habitasse prope flumen. A m. Bosporo in Europa ad Cyaneas principium est Pharmacius fluvius, situs conportum Amyci, in quo non fuisse neum, cum excepit Iasonem, Bos latitudo ostendit, quæ haud exceomiliare, non tenuisset Argonauta trajectum tantum temporis, quam Orpheus & Apollonius tradunt sumpsisse ab aula Amyci ad aulam nei: deinceps sequitur Bathycolpus vius, ubi aula Phinei fuisse non videtur ex loci intervallo. Ille enim dist. portu Amyci circiter tria miliaria; enim Argonautæ diem unum confpissent in tria miliaria conficiendo. Restat ut Scletrinas aut Myrleanus buerit domum Phinei: sed uter habuerit, ex his, quæ mox afferam, conjici Scletrinas habuisse videtur ex his Apollonii versibus, cum ex hospitio Ph Argonautæ solvissent, ait:

Ἐκ τῆς μακρότερος δὴ ὁδοῦ
μήσαντες

Βῶμον ἄλως ῥηγμῖνι πέρλυ, καὶ
ἱερὰ θέντες,

Νῆα θολὴν εἰσβαῖνον, ἔρεσέμεν.

Hoc est, in littore ulteriori aram ere-

τι

ant, quod infrà ostendam esse in eo loco, ubi est Fanum Iovis Vrii, cui domum Phinei propinquam fuisse antea dicti Apollonii versus designant. Inde adiungit, ut ex eo loco, ubi Fanum est, Argonautae solventes navigarunt ad Cyaneas promontorium. Fanum est magis intra Myrleanum, quàm Myrleanus fluvius ab Argonautis duobus miliaribus. Itaque si aula Phinei fuit ad Myrleanum, oportuit Argonautas retrocedere duo miliaria. Sed id verum esse non potest, nam vatis Phinei vaticinio illud templum excitavit duodecim miliaribus: verisimiliusque videtur aulam Phinei fuisse prope Myrleanum fluvium, ubi fuit Gypopolis, quàm prope Scleritram, ex Orpheo, cum ait, Argonautas postquam reliquissent aulam Phinei supra magnam undam maris, accessisse prope Cyaneas: sed clariùs ex Apollonio, cum scribit Phineum dimittentem Argonautas. A me, inquit, discedentes quàm primùm videbitis Cyaneas. Ex quibus oportuit domum Phinei propinquam esse Cyaneis. Adde, quòd aulam Phinei dicit Orpheus fuisse, ubi excavit filios, eosque in petras eminentes projecit. Ex quibus videtur aula Phinei propinquior Myrleano, quàm Scleritram, quòd circa Myrleanum rupes sunt eminentes & præcipites, frequen-

Q 2

tari

tari solitæ vulturibus, & corvis, mil-
 que, hoc est, harpyis rapacibus. In
 trario littore est promontorium, quod
 Dionysius Byzantius appellat Co-
 cium, in hanc diem nomen retine-
 præterea quòd nulla alia pars Bospori
 quàm circa Myrelium & Gypopolim
 ventos rapidiores habet. Venti enim
 Harpyiæ dicuntur. Homerus in sy-
 nymia ponit Ἰνέλλας ἔ ἁρπυίας, ἄν-
 κλαιμδῶδες πνοάς· τὸ μὲν δ' ἀπὸ τῆς
 πάσης, τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ἰνέας, ὅ ἐστι μὲν
 ἄγαν. atq; ut solemus Harpyias ἁρ-
 κλικὲς κνώας appellare, ita latrones
 paces Thraces Harpyias vocare po-
 mus. Nam quòd Orpheus dicat aul-
 Phinei fuisse in sylvis, nunc nullæ sunt
 in Myrleano, sed neq; item in sinu Ph-
 macia, cū olim fuisse densa & profun-
 nemora antè ex Dionysio acceperim.
 Sed de his rebus tam antiquis, quas
 antiqui quidem permulti etiam litera-
 monumentis clari benè novissè vid-
 tur, cuius curiosius relinquo iudiciu-

C A P. XXIII.

De petra Dotina.

PAulo ultra Gypopolim (inquit D-
 nysius) est petra Dotina nominata
 non in magnam maris altitudinem

di

neque supra aquam extans: naves
 ipsam impinguntur. Petrar nomen
 ania, dissimulantiaque ridet navigan-
 m ignorantiam. *Δωρίων* vocant
 rienses, ab aliis Græcis nominatam
Δωρίων. Byzantius colonos Megaren-
 m lingua Dorica usos fuisse, cum ex
 cognosco, tum magis ex psephisma-
 quod à Byzantiis decretum in gra-
 Atheniensium Demosthenes citat
 tra Æschinem. Dos, inquit, Varro,
 pecunia, si nuptiarum causa data;
 Græcè *δωρίων*: ita enim hæc à Sicu-
 nominatur. Iam verò ut ab Vrbe By-
 antio ad Pharum & Cyaneas pedibus
 profectus sum secundum littus, ita à
 Pharo similiter pedibus Byzantium re-
 verti, quàm proximè ad littus accedere
 potui. Sed primum à Pharo ad Myre-
 nam non potui, quòd littus præceps &
 abruptum sit, perpetuis rupibus editū
 altitudinem plus minusve quadra-
 nta passuum. Supra hoc littus existit
 anities campestris, colliculis, & valli-
 lis distincta, longe lateq; patens, sen-
 n assurgens usque ad verticem collis,
 quo antè dixi fuisse antiquam Pha-
 ram. Itaque à Pharo ad Chrysoorhoam
 er feci per supercilia collium, per de-
 rtas pastiones plenas ericis, aliisq; fru-
 tici-

ticibus, ubi nihil cultum apparet, præter
 exiguas arationes, non tam iniqua
 te terræ, quàm inopia agricolarum
 quâ descensus patet ad littus, ut per
 ad Myrelium, & ad portum Ephes
 rum, statim latæ rupes me impedi
 ut ex altis littoris crepidinibus mihi
 pe ascendendum fuerit ad circumve
 das rupes obvias, & per directos & p
 ruptos clivos reperere quadrupedis m
 habui necesse. A Chrysorrhoea juxta
 tus iter habere potui ad promontori
 Smilton, quod præceps & abruptû
 pervium est, nisi in excelsis clivis :
 ad Bathycolpon juxta Bosporû per
 à Bathycolpo ad Commarodes, exce
 vallibus, via non patet in ora mariti
 sed angustissima femita habetur im
 duis clivis, confragosis, & abruptis
 Commarode ad Leosthenium iter c
 feci ferè secundum littus. A Leosthe
 ad portum Phidalix (excipio valles)
 duntaxat patet per altos clivos. A
 dalia ad oppidum nuncupatû Sycas,
 Iustinianas, via patet juxta Bosporum
 Sycis Byzantium trajectus est brevis
 quatuor stadiis, à quo quidem traject
 appellato Syceno ad finem Bospori
 nities maritima (Constantinopolis
 partem continens) accessum latum
 gitur etiam quàm proximè ad Bosporum

CAP. XXIV.

Panio promontorio Phari, & de Cyaneis petris.

Ost Dotinam petram, inquit Dionysius, existit promontorium nuncupatum Panium, parallelum Cyaneis, hoc est, quasi par & æmulum contra Cyaneas situm, intercedente medio maris littore: in fine autem promontorii, parvæ Insulæ termini Pontici maris à Continente diremptæ parvo maris spatio intermedio, quod per levibus perparvis navigiis permeari & transiri potest ob mare minime profundum. Sublimes autem Cyaneæ, & supra mare elatæ, aspectum gerentes similem Cyano, sive à terra multiformi, sive ex refractione maris: supra Cyaneas ara existit Apollinis à Romanis sacra. Promontorium Panium totum saxeam, nihil aliud est, quàm Isthmus peninsularius, ex tribus partibus mari circumdatus, ab Oriente quidem Bosporo, à septentrionibus sinu Ponti scopuloso, importuoso, patenti in longitudinem circiter mille & ducentorum passuum. Ab hujus intimo recessu linea secans promontorii dorsum, hoc est, cervicem Isthmi, ducta ad Bosporum extenditur in passus septingentos.

gentos. Clivi à summo mucrone
 cervicem in passuum altitudinem
 runtur circiter mille & ducentorum
 Contra Cyaneas emittit duos mucro-
 nes totos saxeos. Primus quidem mar-
 est, & rectus assurgit in medium
 montorium, sub imas radices ad-
 tens brevem quandam recessum
 turnis & vehementibus fluctibus ex-
 vatum, cavernis & fossulis saxeis
 num, qui exarescit, cum est mare tra-
 quillam: cum verò est ventus, con-
 tatum impletur fluctibus, sed cavernæ
 semper aqua plenæ remanent. Alter
 verò mucronem emittit minorem
 obliquum, à dorso demissum, ve-
 pollicem porrectum in obliquam
 nus partem. Is mucro magis merico-
 nus exiguum sinum efficit, admittit
 tem duntaxat scaphas. Littus autem
 contra Cyaneas situm, intercedens
 ter utrosque mucrones, longum cir-
 ter trecentos passus. In Panii supercilio
 eminenti supra mucronem majore
 existit Pharus quasi *Φαρός*: unde
 Græcis hujus ætatis, omnia ferè non
 na diminuere in *ἀερον* solitis, appel-
 tur *Φαράερον*. id turris est octogona
 in culmine habens lucernam omnibus
 noctibus lucentem navigantibus, u-

diq

clausam vitreis fenestellis, plum-
 non gypso compactis, quod osten-
 non Turcorum, sed Christianorum
 esse. Ex vertice Panii promonto-
 quoque versum vides longè lateque
 Euxinum, tanquam ex Panio
 andria olim videbatur: hac etiam
 te spectatur in media Alexandria
 quoddam manufactum, fasti-
 in acutum verticem, excelsum,
 simile, ex cuius culmine tota un-
 Alexandria, simulque hinc mare
 illinc Mareoticus lacus vide-
 . Duobus promontoriis Panio &
 Ancyreo finitur Pontus, incipitque Bo-
 rus. Iuxta Ancyreum existunt Cya-
 Asiaticæ; juxtaque Panium Cya-
 Europæ, distantes à Panio sibi op-
 ab occasu paulò ampliùs septua-
 passus Romanos. tantundem
 in latitudinem patet Euripus,
 aneas à Continente separans, quem
 losum & saxeam nudus transire co-
 us, de medio cursu revocatus sum.
 que conscensa scapha, per hunc pe-
 trans adverti Cyaneas ab occasu qui-
 m circumnavigari non posse, nisi na-
 giis per parvis ob vadolum Euripum;
 Septentrionibus Orienteque circui-
 omnibus navibus posse. Cyaenæ
 hil aliud sunt, quàm ut dicuntur, pe-

træ: eas enim nunquam Insulas ap-
 lant Orpheus, Apollonius, Valerius
 Flaccus, Herodotus, Dionysius Alex-
 drinus: sed duntaxat petras nominant.
 Strabo verò & Dionysius Byzantinus
 vocant Insulas minùs propriè. Valerius
 Flaccus nunc scopulos, nunc cauta
 nunc rupes nuncupat. Euripides D-
 mos petras, quæ profectò nihil aliud
 sunt, quàm duo scopuli, unus Asi-
 cus, alter Europæus, divisus in quinque
 petras una radice nitentes, sed ab
 ad summum rimis divisus: quarum
 mam Pharo viciniorem à petra divi-
 fissio, rimaque alta quinquaginta
 drantes, alicubi patens in latitudin-
 trium pedum: in qua quidem fissio
 consistit saxum plaustrici oneris magni-
 tudine à prima petra gradum ad
 aditum jaciens ad secundam petram
 fissionem projectam ex antiqua ru-
 quam summam scopuli verticem
 disse significant circum scopulum
 multa abjecta saxa. Primæ quidem
 træ jugum in omnes partes patet se-
 ginta septem dodrantes: secundæ verò
 dorsum planum, in quo statuta est
 lumna, in dodrantum longitudin-
 panditur centum & quinquaginta
 latitudinem verò quinquaginta. Sec-
 dam à tertia dividens fissio paulo lat-

sexaginta dodrantibus. Tantundem
fissura tertiam à quarta sejungens.
Haud totius scopuli, quem dixi di-
visum in quatuor petras, non excedit
sexaginta dodrantes. Ambitus superat
millia dodrantum. Ascensus in
jugum non patet, nisi uno aditu,
que perangusto, quo quadrupedis in-
teritum irrepitur. Scopulus etsi totus
sterilis, tamen ex ejus dorso aliquot fru-
tus enascuntur, ut caprifici, ut pruna
caestia, sed rarissima. Cùm sunt maris
pestates, fluctibus obruitur usque
ad summum, ut columna aspersione fluctuum
pingatur. Fuit aliquando scopulus in-
ter, nullis rimis scissus, sed saxa cir-
comprojecta ostendunt ruinarum edi-
ficium scissum fuisse: unde factum est,
ejus radices multas cavernas & late-
bras habeant, partim aridas, partim
humidas admittentes, ubi non modò pi-
scis, sed etiam multi homines delitescere
possunt. Quinta petra longè humili-
or cæteris, fastigiata in duos vertices,
a quo Euripo divisos: illius quidem
radices sub aqua juxta vadum cum ra-
dicibus scopuli, quem jam dixi in qua-
tuor petras divisum, continuantur,
conjungunturque: sed ab hoc scopulo
adridido separatur Euripo vadoso,
in quo ingentibus saxis ex aqua extan-
tibus,

tibus, quæ ab ipsis scopulis abrupte
videntur. Circum hos omnes scopulos
similiter ingentia saxa abrupta jam
Euripique vadum intercedentis
Panion, & Cyaneas faxeum, & ca-
nosum, introspexi; ut vero proxime
videatur Cyaneas olim abruptas
nino promontorio fuisse similiter
faxeo. Quare non sine physica ratio
ubi animadvertissent Poëtæ Cyaneas
terræmotu, aut temporis vetustate
nas edidisse, & circumfractas esse
xerunt inter se concurrisse: in quo
cursu quid verius esse apparet, quod
id, quod tradit Valerius Flaccus:
neæ juga præcipites illa remittunt.
revera earum juga ruinis illisa rem-
ra sunt facta, earundemq; moles il-
Nam quod Apollonius ait petris
neis, Κοῖλας ἢ ἀπήλυγες ὑπὸ ἀπο-
δας τετραχέας Κλυζύσης ἄλλοι
ἰσόμορον, ex antè jam dictis non
esse præscimus. Quòd autem Cyaneas
Asiaticas concurrisse contra Europæas
Cyaneas, quas modò clausas, modò
apertas videri tradiderint, ex eoque
normadas, & Symplegadas, & Planadas
appellaverint, non mendacium com-
menti sunt, sed physicam veritatem
presserunt ex antiquis duabus Cyaneis

est, ex duobus littoribus Bosporum
 entibus, quæ utraque antiquissimis
 poribus Symplegades, & Planctæ
 ellatæ sunt, id est, ut Valerius ait,
 entes per altum Cyanæ: *Illæ re-*
ent, illæ æquore certant; ex eo (ut
 eratosthenes,) quòd angustum fre-
 di & flexuosum multis anfractibus
 umseptum navigantibus videtur
 concurrere & congregari, occultari,
 claudi, tum rursus digredi aperiri que:
 ximo enim accessu aperiuntur, mox
 ressu rursus delitescunt Cyanæ.
 onysius Byzantius ut Cyanæas con-
 at Insulas esse, tamen omnes Bo-
 ri anfractus ait Symplegadas dici
 le. Neque verò, inquit, Bosporus
 ctus, sed continuus, & parallelis
 montoriis fractus: prævertunt e-
 n, & tanquam se invicem supplan-
 it, & propemodum se decipiunt pro-
 ontoria, prohibentia navigantes ul-
 ius progredi. Vnde, ut ipse ait, mihi
 lentur Symplegades nominasse pe-
 is, quoniam ad navigantibus modò
 riri, modò claudi videntur, fallente
 ectu opinionem: id enim quod vi-
 tur finis, statim principium esse ap-
 ret. Quamobrem magis properè
 ospori anfractibus convenit nomen
 mplegadum & Planctarum, quàm
 Cya-

Cyaneis Insulis, quæ traduntur in
 concurrissè: quia, ut Plinius ait,
 inter se discretæ intervallo intrant
 geminæ cernerentur, paululumque
 flexa acie, coëuntium speciem præse-
 rent; id quod non satis probabunt
 vigantes ex Ponto in Bosporum.
 Cyaneæ Insulæ adèò sunt vicinæ
 continenti, ut particulæ Continentis
 videantur, neque, nisi proximè
 feris, eas à Continenti distinxerit
 utrumque latus Bospori intrare ve-
 tibus in Bosporum, modò clauduntur
 modò apertum Bospori canalem
 dit non modò procul ex agitatione
 vis, modò directà via ad os adnavan-
 tis, modo obliqua, sed etiam promon-
 atque adèò intra Bosporum navibus
 tibus crebrè claudi & aperiri Bosporus
 videtur ex crebris promontoriis
 flexibus. Rectè igitur Frontinus
 neas vocat Bosporum. Philippus
 quit, cùm angustias maris, quæ
 neæ appellantur, transnavigare
 pter Atheniensium classè, quæ
 oportunitatem loci custodiebat,
 posset, scripsit Antipatro Thraciano
 bellare, præsidis, quæ ibi reliquas
 interfectis, ut sequerentur omissis
 nibus, quæ epistolæ, ut interciperentur
 tur ab hoste, curavit. Athenienses

ia Macedonum accepisse visi, clas-
 i abduxerunt. Philippus nullo pro-
 ente angustias freti liberavit. Sic
 aneas intelligere videtur fœdus il-
 illustre, quod Athenienses post pu-
 as navales percusserunt cum Rege
 sarum, quæ sic abjecerunt Regis
 imum, Ωςε συνθέσ τῶν περὶ τὴν
 εἰρήνην ἐπέειλε, ἵππεσ μὲν δρόμον
 τῆς ἑλληνικῆς ἀπέχειν θαλάσσης·
 ὅν τῃ Κυανέων καὶ Χελιδονιῶν μακροῦ
 καὶ χαλκεμεδούλα μὴ πλέειν. Iam et si
 his, quæ antè dixi de aulis Amyci &
 inei, liqueat Orpheum duas petras
 aneas non intelligere totum Bospo-
 m, aut multiplices anfractus paral-
 os Bospori: tamen ex eo clarè elicere
 on possumus, an duntaxat intelligat
 yaneas Insulas, an etiam utrumque
 tus circumvicinum Cyaneis. At ex
 pollonio non solùm ejus æmulo, sed
 iam enarratore, assequimur, petras
 yaneas aut esse, quas Insulas dixi-
 us, aut rupes & cautes utriusque lit-
 ris à Myrleano sinu usque ad Cya-
 eas. Sic enim Apollonius ait, ubi Ar-
 onautæ duodecim diis aram posuif-
 nt, in eo promontorio, quod etiam-
 um ἱερόν Græci appellant.

Οἱ

Οἷ δ' ὅτε δὲ σκολιοῖο πόρος φείνα
ἴηοντο,

Τρηχέης ἀπιδάδεσιν ἔεργμυρον
φοτέρωθεν,

Διηήεις δ' ὑπένεργθεν ἀνακλύζε
ἰῶσαν

Νῆα ρόθου, πολλὸν ἢ φόβω παρτι
σε νέοντο.

Ἡ' δὴ ἢ σφίρι δ' ἄρασομο
πετραίων

Νωλεμές ἔατ' ἔδοαλλε, βάνω δ' ὁ
μορέες ἀκταί.

Paulo post:

Ταί δ' [Cyanex] ἀμυδῆς πα
ἀντίαι ἀλλήλησι,

Ἄμφω ὁμῶς ξιωῖσαν ἐπέκτυ
ῶντο ἢ πολλή

Ἄλμη ἀναβραθεῖσαι, νέφου
αὔε δε πόντου

Σμερδαλέον· πάντη ἢ πρὶ μέ
ἔβρεμναι αἰθήρ.

Κοῖλαι ἢ ἀπήλυγες ὑπὸ ἀπιδά
τρηχέας

Κλυζέσης ἀλὸς ἔνδον ἔδομβεον.

Ex quibus percipimus, Argonautas

ven

ex Fano Iovis, aliquandiu navi-
 per Bospori flexuosi angustias ut-
 que asperis cautibus cinctas, jam-
 sonitum petrarum conflictantium
 onautarum aures vexasse, marina
 musicè Cyaneas inter se concur-
 fremuisse, cavas speluncas sub cau-
 mari intus fluctuante resonasse:
 omnia cōveniunt nō modò insulis,
 tiam cautibus & rupibus utriusque
 aris excurrētis à Cyaneis ad Myrlea-
 sinum, & Coracium promonto-
 Iria. Ibi enim utrimque excelsæ rupes
 impetu altè resonant, & con-
 inter se videntur, ex ingentibus
 circum utrumq; littus sparsum in
 iacentibus. Iam verò ex antedictis
 picuum est Tzetzem nobile Gram-
 icum, qui gloriatur se omnibus
 graphis atque Historicis longè me-
 scire Bosporum Thracium, nescire
 Cyaneas, non modo quas tradunt Geo-
 phi Historicique: sed ne illas qui-
 Poëtæ, quorum interpretem
 profitetur, commemorant. Sic enim
 serrat illos Lycophronis versus:

καὶ Πόντος Ἑλλης, καὶ πέτρα
 Συμπληγάδες,
 καὶ Σαλμῆδιος, καὶ καυόζειν
 κλύδων Σκύθαισι γείτων.

R Quas

Quas Homerus appellat Planctas ,
 cophron Symplegadas petras , Era
 sthenes Synormadas , quas dicit ap
 Pontum Euxinum esse, siue circum
 gustias; Apollonius & Lycophon ip
 quidem dicunt esse Symplegadas:
 rum Lycophon videtur has ponere
 ter Chalcedonem & Byzantium, ut
 deantur esse id, quod ab idiotis dicitur
 Rheuma: Apollonius verò vide
 apud Pontum Euxinum, siue apud
 gustiarum locum nuncupatam C
 vem, ipsas statuere, eas similiter ut
 cophon scribens Symplegadas ἄλλ
 υς, [vel ἄλλείυς,] quarum una est
 Europa apud Byzantium, altera in Asia
 apud Chalcedonem. Salmydesius verò
 est mare inter Byzantium & Damalium
 Post angustias Bospori & Fanum Isthmi
 est Scythia. Hæc quidem Tzetzes.
 versus Lycophonis, cum nihil dicitur
 deant ab Orpheo & cæteris scripto
 bus, perversè convertere conatur
 sensum ab omnibus authoribus alie
 rum. Non enim his versibus Ly
 cophon dicit, Symplegadas esse in
 Chalcedonem & Byzantium, ut ipse
 statur, neque Apollonius ponit ad
 xinum Pontum, ut Tzetzes ait, nec
 apud Clavem Ponti, siue eam intelli
 quod

hodie appellant Κλείδιον, locum
 unum Byzantio, nuncupatum Se-
 marinum, sive illas Claves, quas
 Mysius appellat modò Κλείθρα,
 modò Κλείδας, quas antè demonstra-
 tus esse circiter medium Bosporum,
 sine finem appellatum Pharmaciam.
 Apollonius ipse Symplegadas ponit
 ad partem Bospori, quam modò ex-
 quimus, sic inquit: Δύω ἄλλῃ ἐν
 ὀχῆσι Κυάνεα πέτρα: hoc est, in
 faucibus Ponti dua Cyanea. Ne-
 que ex Lycophrone colligi potest Sal-
 dedesum esse inter Byzantium & Da-
 dalim, sed ad Pontum, eo in loco, quo
 ones Geographi tradunt: neque post
 num Iovis esse Scythiam Europæam
 Lycophrone conjectari potest; sed eo
 loco, quo cæteri tradunt. Non mo-
 insulæ Cyanæ in hunc diem, sed
 nam omnes rupes claudentes Bospo-
 rum à Cyaneis usque ad Fanum & lit-
 ora circumvicina Cyaneis, spectantur
 colore cyaneo, aliæ obscuriore, aliæ di-
 ore. Planctas Thracicas Homerus
 lut quadam machina mirabili petras
 monstrosam longitudinem jaculan-
 ex freto Thracico jaculatus est in fre-
 Siculum fitione architectrice; &
 as post Iasonis transitum Orpheus

longè antè sempiternis radicibus dixerat in freto Thracio, immobiles m-
furas, in sede Thracica semper mar-
ras, explantavit, elocavit, transtulit
Siciliam, eas effingens ad similitudinem
Symplegadam petrarum Cyanearum
prius ab Orpheo effictarum, aliquando
suo addens. Sed ut Thracicas Cyan-
à Siculis internoscere queamus, subjungam
Homericam Sicularum descriptionem:

Εὔθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφείες, τὰ
δ' αὖτε

Κῦμοι μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδοι
ἀμφιλείτης.

Πλαγκταῖς δὲ τῆς γε θεοὶ μείνο
καλέεσσι.

Et paulo post:

Οἱ δ' ἄρα σκόπελοι, ὃ μὲν ἔβρανδον
ῥωὶ ἰκανῶ

Ὅξειη κορυφῆ· νεφέλη δέ μιν ἀμ-
βέσθηκε (αἰ)

Κυανέη, τὸ μὲν ἔποσε ἔρωεῖ, ἔδ' ἔπε
Κεῖνε ἔχ' κορυφῶ, ἔτ' ἐν θέρῃ,

ἐν ὀπάρῃ·

Οὐδέ κεν ἀμείαιη βροτὸς ἀνῆς
καταδαίη

ὅδ' εἰ οἱ χεῖρες γε εἴησι κῆ πόδες
εἶεν·

ἕτηρ γὰρ λῖς ἐστὶ περιζεσῆ εἰκῆα·

λέσσω δ' ἐν σκοπέλω ἐστὶ σπέσθ
ἠεροδῆς,

ρὸς ζόφον εἰς ἔρεσθ περιμμέ-
νον.

hinc ut descripsit Scyllam esse in hoc
scopulo, adjungit:

ὄν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλά-
τερον ὄψεσθ Ὀδυσσεύς,

λησίον ἀπήλων· κρήκεν διοῖσθ
σείας.

ῶ δ' ἐν ἐρήνεός ἐστι μέγας φύλλοισθ
τετηλώς·

ῶ δ' ὑπὸ δῆα Χάρυβδισθ ἀναρροῖσθ
μέλαισθ ὕδωρ.

ec omnia non conveniunt Thracii
scopuli Cyaneis. Nam Homerus Poë-
ta alterum auget scopulorum illorum
tingere cælum acuto vertice adum-
brato perenni nube, illumque ascendi
non posse tradit. At Cyanæ insulæ
Thraciæ ascendi possunt: littora verò
per viciniam, si Cyanæ petræ sunt exi-
mæ, nullis pedibus, nullisque ma-
nibus ascendi possunt. Nam quòd dicit

in illo scopulo Siculo speluncam et in
 parte Occidentis, in quam abduci
 Scyllæ pisces; Bospori Cyaneæ in
 speluncas quidem habent, sed ex parte
 Orientis & Meridiei, in quas subduci
 pisces etiam Delphini: at canes Char-
 rix, qui Lamix, & Scyllæ nominantur,
 illuc non subeunt, propterea quòd
 Euxinus feris piscibus frequenter
 non solet, nisi Delphinis & Phocis
 Vidi tamen canem Charcariam
 nium maximum, quos unquam
 rim, captum apud muros Byzantii
 is adeò rarus illuc videtur, ut tanquam
 monstrum spectaretur, à nullo
 scatore cognosceretur. Vestigia ara
 pollinis, quam Dionysius tradit Roma-
 nos statuisse supra Cyaneas, nulla
 extant, nisi scrobiculi, seu fossulæ
 vatae in petrae secundæ vertice, ubi
 iamnum extat columna marmorea
 jus basis, in qua inscriptio continet
 nomen C. Cæsaris, incisa literis Latine
 exesa est temporis vetustate. Existit
 moris candidissimi, alta circiter sex
 drantes, & sex digitos, cujus perimetrum
 complectitur novem pedes, & sex
 fem. Mediam basim cingit vitta
 reata flexuosa, modò sursum veniens
 modò deorsum. Ex medio flexus
 druplicis vertice appensum est car-

bul-

subulum. In medio aliorum quatuor
 leuorum incisi sunt circuli, in quorum
 uno est effigies quadrupedis; in altero
 solis imago; in tertio radiorum decus-
 sis; in quarto vergente ad Aquilonem
 nihil expressum est. Columnæ scapus
 non respondet magnitudini spiræ, nem-
 pe illius perimeter sex pedes circumple-
 ctitur: summus scapus habet apophy-
 gem, & astragalum partim exelium: Ca-
 pitulum tamen Corinthium integrum
 existit. Basim existimo reliquias aræ A-
 pollinis, cùm ex vittis laureatis, tum ex
 candore marmoris. Aræ enim solitæ
 erant fieri ex marmore candido, quæ
 non facta videtur ad hanc columnam
 sustinendam, sed ex aræ eversæ reliquiis
 iterum hanc excitasse Barbaros in ho-
 norem Cæsaris. Similiter, ut Arrianus
 scribit, Trapezuntios Adriani statuam
 statuisse ex marmore aspero factam, in-
 scriptionemque depravatè incidisse.

De scopulo nuncupato Colona, & Rhebante flumine.

HUc usque de littore Bospori Europæo, & de Cyaneis Europæis: quas, priusquam notatus essem Anaplum Dionysii, præceperam ex Strabone, tradens Cyaneas petras esse duas insululas Ponti ostio sitas, alteras vicinas Europæo Continenti, alteras Asiæ. Europæas faciliè deprehenderam, ex eo, quòd solæ sint in longissimo tractu littoris Thracici: at Asiaticas cognitu longè difficiliore expertus eram, ob multitudinem scopulorum: quos cum ex vertice Cyanearum Europæarum intuerer, discernere à Continenti non poteram, nisi duos Cyaneis Europæis oppositos, à ortu æquinoctiali, distantes circiter sexaginta stadia. Eos igitur propiùs, ut explorarem, adnavigare aggressus, repentina maris tempestate ex medio cursum rejectus sum ad Fanum Iovis, unde pedibus per saltus desertos & malè fidei accessi ad ipsos scopulos mihi ex vertice Cyanearum antè prospectos, quorum alterum situm ultra Rhebantè amnem circiter

... tria miliaria: Græci hujus æta-
... *Atroparion*: alterum si-
... inter Rhebantem & Bosporum
... *Crommyon*: is mihi potius
... Asia Asiatica videbatur, ex Orpheo
... thollonio, tradentibus statim post
... Rhebantem fluere in Pontum:
... quod esset ultra promontorium,
... fauces Bospori stringere incipit,
... nonnullam dubitationem affere-
... verum eam extenuabat Dionysius
... conscriptor, cum ait:

Ἰσθμὸς ἐνθ' ἐργατῶν ἐπιπλοῖται πρὸς
...
Ἰσθμὸς, ὃς Πόντου ἀπὸ σωματέστιν
...
Ἰσθμὸς, ἔχει γὰρ ἐπὶ χθονὶ σύρεται
...
Ἰσθμὸς.

... *ἀπὸ* interpretarer *apud*, non
... *prope*, ut interpretandum esse
... cognovi. Quamobrem diligen-
... scopulum sic considerare cœ-
... obrotundum esse & similem
... *σκιρομύω*, cujus ex forma piscato-
... putant appellatum: ejus comple-
... ambire circiter quatuor stadia: fa-
... planum habere sensim in clivos
... exum, ejusdemque latera undique
... ab Oriente quidem & septentrio-

R 5 nibus

nibus prærupta & directa, ut ascende-
 nequeant: at ex Meridie & Occasu
 tiora, & quæ ascensui pateant. Denique
 totus saxeus est, etsi jugum herbas
 bet, in quo vestigia videntur antiquo-
 rum ædificiorum. Cùm est magna
 ris tempestas, undique mari clauduntur
 & à Continenti separatur Euripus
 tum sexaginta passuum: cùm est tranqui-
 llitas, Euripus exsiccatur, & vix
 cervix fit, qua adnectitur Continenti
 tota fabulosa, lata octoginta passus,
 ga centum sexaginta: inde ora maris
 ma plana & fabulosa, apta panagris
 tibus, longa paulo amplius duobus
 liaribus excurrit usque ad promontorium,
 quò littus tendens ad occasum
 ferme æquinoctialem, flectitur ad
 casum brumalem. Vbi hunc scopulum
 ita explorassem, profectus sum ad Rhe-
 bantem, ut viderem amnem nobilitatis
 tum à tot antiquis nobilibus scripto-
 bus. Is enim à Dionysio Alexandro
 Rhebas nominatur, ab Orpheo Rhe-
 nus, ab Apollonio Rhodio nunc Rhe-
 bas, nunc Rhebeus appellatur: jam
 Græcis etiam agrestibus vocatur *P-
 Bos*, quem Arrianus tradit distare
 Fano Iovis Vrii nonaginta stadia. No-
 ne aversus à Musis essem, si institutum
 nostro operi tam vicinum fluvium p-

nem, quem prætermiſſis majoribus
 minoribus tot illuſtres ſcriptores ho-
 ſtitiſicè commemorarunt? Dionyſius
 ſcribit ejus aquam amabilem
 dulcherrimam eſſe. Ejuſdem nomen
 ſuis verſibus continuis ter repetit,
 ut eſſet amnis magno ſermone di-
 gnus, cum ſit parvus, cujus oſtium par-
 vum taxat navigia in ſtatione admit-
 tit. Non longè ab ejus fonte Rex O-
 ſmanus hortos diligenter cultos ha-
 bet. Ille enim oritur in Bithynia inter
 Pontum Euxinum & Propontidem,
 ſicque fit, ut niſi expertus eſſem in
 montibus Euſtathium nihil ſolere ſcribere
 de ſuo, ſed ex alienis authoribus, valde
 mirer, unde acceperit Rhebantem ma-
 gnam ab Olympo Myſio, cum inter fon-
 tem Rhebantis, & Olympum duo Pro-
 pontidis ſinus intercedant, nimirum
 Cioticus & Cioticus; neque eos ſinus
 circumſpicere vidi. Nam ab intimo ſinu A-
 ſcanio per planitiem utrinque monti-
 bus clauſam profectus ad Sangarium,
 nullum inveni amnem ab Olympo ad
 Pontum penetrare, neque inter Cioti-
 cum ſinum, & lacum Aſcanium, quem
 hodie Nicænum appellant, altiffimis
 intercedentibus montibus, nullis valli-
 bus à Ponto ad Olympum penetranti-
 bus, præter eam, per quam delabitur
 San-

Sangaris. Sed quid longinqua reper-
 cùm Rhebantis fons non multa mi-
 ria distet à suo ostio. Iam Rhebantis
 scopulo Crommyo perlustratis, con-
 stabam Crommyon esse Cyaneam
 siaticam, cùm nondum ullum alium
 Europa intuens scopulum Asiaticum
 deprehendissem mari circumdatum.
 Sed Apollonius, Argonauticæ pro-
 phetionis verus explicator, meam con-
 sturam infirmavit, introducens Erich-
 neum alloquentem Argonautas. Ita-
 que inquit Phineus,

Πέτρας ῥῆνὸν πᾶμπρωτὸν ἀφορρῶ
 γέντες ἐμῶν,

Κυανέας ὄψεσθε δὴ αὖ ἀλλοτὴν ἐν
 νοχῆσι.

Ac paulo infra:

Αὐτίκα Βιθωῶν ἐπὶ δεξιὰ γαίης
 ἔχοντες,

Πλώετε ῥηγμῖνας πεφυλαγμένους
 εἰσόκεν αὖτε

Ῥήθων ἀκυρόωσιν ποταμὸν, σκόπευ-
 τε Κολώνης.

Idem paulo infra narrans, ut Hercules
 superavit Mygdones à Billæo flumine
 ad Rhebæum flumen, sic ait:

Ἔστ' ἐπὶ Ῥηθαίῃσιν ὄρεσσι, σκόπευ-
 λὸν τε Κολώνης.

quibus perspexi Colonem esse scopu-
 rum, quem corruptè vulgò appellant
 Kolomyon, quasi Colonem scopulum
 Κολωνοειδῆ. Præterea circa Lycum
 men est promontorium nuncupa-
 tum Κολώνη, sed à Rhebano longissi-
 mum, cujus meminit Nymphis in tra-
 ctu suo de Heraclia Pontica. Cùm
 ex Apollonio viderem à Bosporo
 navigantibus ad Rhebantem Colonem
 in aperto mari post Cyaneas, quas
 in angusto idem ostio ponit, conscen-
 dum, paratus scrutari totum
 usque ad Fanum Iovis: sed ite-
 rim improvise tempestates sævire cœ-
 rant, ut Harpyiæ immisæ vide-
 mur, nescio quo fato nolentes Cy-
 anearum mihi aperiri; at adeò furiose, ut
 quot remis amissis lembi, qui ageba-
 nt circiter viginti juvenibus, regis ser-
 vatoribus, redeuntibus ex regio horto, quem
 dixi situm esse prope fontem Rhe-
 bantis, crebra & lamentabili voce Dei
 nomen exclamantibus, inundatus &
 inania passus, quæ ad Cyaneas Argo-
 navis passi traduntur, vehementiore-
 me metu affectus, ut qui carerem Ty-
 ranni gubernatore, & Minerva directrice
 Argous, & Phineo vate: remiges enim
 peritiores erant plantandi olera, quàm
 dirigendi navigium. Ego, à nullo Phi-
 neo

neo præmonitus, illuc accesseram
 mite Turco, imperito non modò
 ris, sed etiam itineris redeundi eò
 veneramus, redire coactus sum ad
 bantem, tumque præteriens scopu
 Coloneum timidè aspiciebam, und
 fluctibus tempestatis circumdari,
 ctusque usque ad verticem Colonei
 puli exilire. Itaque ad Rhebantem
 versi, in littore frigido pernoctavi
 madidi, non sine metu, non m
 Barbarorum vicinorum, sed etiam
 vorum regionum, quos præmiis
 duxeram ad mare conscendendum,
 quid irati tentarent; sed pecunias
 habebam, dedi, ut oxygalam, quæ
 in littore agresti sola inveniebatur
 merent: qua permulsi placatique,
 continuerunt. Postridie manè
 nondum insanire desinerent tempe
 tes, pedibus redii ad Fanum Iovis,
 Byzantium. Post verò aliquot dies,
 mare tranquillum esset, rursus nav
 vi ad Fanum: à quo usque ad Rheb
 tem totam oram maritimam perfo
 ratus, inter scopulum Coloneum
 Fanum deprehendi scopulos mari
 cumdatos circiter quinque: quor
 proximum promontorio (quo lit
 stringens latum pelagus, in angust
 fretum Bospori tendens ad Aquilonem

fle

nitur ad ortum ferè æquinoctialem)
 priusquam incidissẽ in Anaplum
 Dayfii, judicaveram esse Cyaneam
 taticam, sed falsò, si recte scribit Dio-
 dius hunc scopulum appellari Pyrgon
 aæ. Hunc meum longum & labo-
 rum errorem, quo diu erraveram
 errantibus Cyaneis, profiteri vo-
 nequis seducatur scopulo Coloneo
 qui quidem molesto, sed fortassè futu-
 rui quipiam jucundo ob Colonę & Rhe-
 tatis cognitionem: quibus cognitis
 aliũs Cyaneę initiumque Bospori co-
 nescuntur: comite tamen Dionysio
 rantio, sine quo difficilius cuivis est
 scoporum aperire, quàm Iasoni sine
 Coloneo. Quare ad Dionysium redeo,
 am reliqui apud Cyaneas Europæas.

C A P. II.

*promontorio Ancyreo, & de anchora
 Iasonis.*

Cyaneis, inquit Dionysius, ad O-
 rientem multus Pontus patet in ter-
 num aspectu incomprehenso, & non
 cepto oculis, vastum. Visionis ne-
 major ne voluptas, an admiratio.
 Meridie autem est promontorium
 udens pulchrum Ponti ostium, &
 agnum pelagus, & apertum astrin-
 ns in fretum angustum. Ex Cyaneis
 Euro-

Europæis trajicienti in Asiam primū
 quidem est promontorium nuncu-
 tum Ancyreum : ab hoc enim aj-
 lapideam anchoram accepisse naviga-
 tes cum Iasone, vatis admonitu, eidem
 que promontorio nomen dedisse
 cyreum. Quàm illustris fuerit Iasō
 navigatio, tum permultis aliis nobi-
 lissimis orbis terrarum monumentis
 pressum attestatumque habetur, t
 anchoris ad omnem posteritatem i
 strissimis, quæ etsi lapideæ, sempi-
 nam memoriam reliquerant, non r
 dō iis locis, ubi vetustæ relictae sunt
 etiam illis, unde novæ acceptæ fuera
 cujusmodi hæc, quæ promontorio
 cyreo nomen imposuit, ex eo, qu
 hinc sumpta fuerit. Mihi quidem
 tē, veterem (quam ex Cyzico sum-
 runt) in promontorio Ancyrao
 etiam fuisse, nomenque loco peperi-
 verisimilius videtur, quàm novam,
 à Poëtis duntaxat sumpta fuisse à
 zico, relicta verò Cyzici, exesa tem-
 ris vetustate celebratur ab Apollon
 tradente anchoram lapideam prop
 vetustatem mari corrosam solventes
 portu Cyziceno Argonautas reliqu
 in Artacio fonte, atque alteram su-
 pisse, Milesiosque ex Attica in Caris
 & Phrygiam coloniam deducentes
 fo

TRACIO.

Artacio tollente

tempo Cyzic

de qua Finius

est supra E

Argonauz eo p

Hunc e

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Iaspe prom

Artacio tollentes consecrassè, & consecrassè templo Cyziceno Iasoniæ Minervæ: de qua Plinius. In oppido, in Cyzici est lapis Fugitivus appellatus Argonautæ eo pro anchora usi ibi reperiuerant. Hunc è Prytaneo (ita vocatur locus) sæpe profugū fixere plurimos. Hunc ipsum arbitror, aut huic similem, illum, quem tradit Dionysius de Byzantii: Paulò, inquit, supra promontorium Bospori, in Byzantium situm est, ara Minervæ Ecbasiæ existit, in loco, ad quem egressi Iasoniæ deductores confestim pugnaverunt, tanquam pro patrio solo. Idem Dionysius addit prope templum Minervæ Ecbasiæ lapidem in mare eminentem, quem Byzantinis in locum ornatiorem supra stadium transferre conatibus non permisissè se transferri, quòd amaret locum mari vicinū, quia ostenderet parvi momenti esse tanti divitias. Hic lapis, ut fuit Byzantii prope aram Minervæ Ecbasiæ; ille Cyzici prope templum Apollinis Ecbasii. Cùm enim Argonautæ extra portum appulsi essent, Cyzicenorum intuitu navem appulerunt in portum interioriorem, ubi Argonautæ Apollinis Ecbasiæ aram erexerunt à navis ostio in Dolioniam. Id templum

S Dei-

Deilochus appellat non Ecbasii, sed sonii Apollinis. Iam verò anchoram quam tradit Argonautas accepisse promontorio Bospori Ancyraeo, ex quo mo eam esse, quam Argonautæ quaerant ad Phasim, de quo Arrianus Phasim, inquit, ingredientibus infra parte demonstratur anchora gous navis ferrea, quæ non mihi videtur antiqua, etsi ejus magnitudo est eadem, quæ nunc est anchora & figura aliquo modo immutata tamen recentior esse videtur ætate Argonautarum. At lapideæ alterius anchoræ fragmenta antiqua monstrantur, quæ potius conjicio reliquias illius anchoræ Argonauticæ. Hæc dem Arrianus. Vnde autem colligitur reliquias anchoræ Phasianæ esse illam quam sumpserunt à promontorio Ancyraeo Bospori, profectò non aliam quàm à nobilitate scriptorum: qui inter promontorium Ancyraeum Phasim commemorassent Iasonem anchoram, vel accepisse, vel reliquias non defuisset posteris locus celebratus nomine anchoræ Iasonicæ; ut non fuit quercui Marianæ, Poëtæ ingenio factæ; quam (ut Cicero ait) cum tempe pestas, vetustasve consumpserit, tamen erit in his locis quercus, quam Mal-

iam vocabunt. Anchoras Iasonis
 quamvis vetustas consumpsit, tamen
 iterarum monumentis & locorū per-
 manent. Iam sinum, quem claudit
 promontorium Ancyraeum, vulgus
 Græcorum appellat *ἀγίης σιδήρης*, ex eo
 fortasse, quod ibi aliquando fuit ædes
 divi Sideri, quem nautæ venerantur,
 ut sacram anchoram, quam idem vul-
 gus appellat *σίδηρον*. Antiquissimis he-
 roicarum ætatum temporibus usos an-
 choris lapideis fuisse incredibile videri
 non debet, cum nostra ætate multæ
 nationes, non modò in ultimis terris
 nuper cognitæ sitæ, sed etiam in recessu
 intimo Arsinoitico sinus Arabici, non
 modò anchoris lapideis Arabes Æthio-
 pesque, sed etiam navibus omnis ferri
 expertibus navigent: quas, cum essent
 in portu (quem Arabes nunc vocant
 Tor, Græci verò Rhaïthon, coloniam
 Rhaïthynorum populorum felicitis Ara-
 biæ, distantem à monte Sinæo iter cir-
 citer duum dierum) perspexi onustas
 divitiis Arabicis, nullis clavis ferreis
 compactas, sed tabularum conjunctis-
 simis commissuris colligatas funiculis,
 resinaque imbutas odorata, quam ex
 arbore thurifera manare ajebant, to-
 tamque navem ex uno genere arboris
 factam esse, ex qua nascitur nux Indica,

nimirum omnia membra navis, atque adeò armamenta, ut funes, ut quæ ex illius foliis scitè contexta bantur. Hæ naves valdè capaces, transtris tectisque impeditæ sunt, bus prorsus carebant, ut carent nuncupatæ, quibus Aphricani tur, qui accolunt Syrtes, circumdatam Lotophagiam Insulam, nunc vulgò minatam *Gerbem*, ærumnosæ peregrinationis meæ diuturnæ clausulam gicam; ubi graviora passus sum, quæ socii Vlyssis apud Lotophagos. Illi enim voluptatibus Lotophagorum delinere retinebantur, ego in lugubri scrobe nestorum piratarum diu retentus, nulla spe redemptionis proposita, ne vitæ liberari potui periculo, nisi diædio Barbarorum, quo Insula capta pirata, qui me ceperat, in vincula coacto, Dei optimi maximi benignitate hæc nostra de Bosporo commentaria resarcio, quæ piratæ à me antè longè accuratiùs elaborata me verberibus coëgerunt, ut distraherem, in mare projicerem, quamlibet diu prece & promissio proposita eos revocare conarent, ne me in mea viscera sævire cogere. Quale autem sit promontorium Anaximum, & quo nomine appelletur, jam explicemus. Panio promontorio

ropo

coꝑo contrarium Asiaticum promon-
 torium Græci nostræ ætatis appellant
 Ἰσθμίου. Totum saxum ab imo ad
 summum existit, arduum & directum,
 murus, exceptis duobus locis de-
 fectis, in quorum altero est fons sacer
 regini Panagiæ. Ad hoc quidem pro-
 montorium à Bosporo venientes, post-
 eam accesserunt, repente vident se
 ex angustiis in mare apertum, in
 omnes partes interminati aspectus.
 venientes verò à Rhebante flumine,
 hujus promontorii mucronem præter-
 euntes, vident latum mare redigi in an-
 gustum recessum, ab Occasu quidem
 terminatio, ab Oriente verò Ὠρίων. Hæc
 enim duo promontoria primas Bospo-
 ri fauces inchoant, similes sinui acce-
 denti ad formam trianguli crassi, & in-
 æqualis, cujus ex lateribus longis circi-
 ter viginti stadia, alterum directius effi-
 cit littus Asiaticum, pergens à vertice
 anguli occiduo ad basim aquilonarem:
 alterius verò, quod efficit littus Europæum
 obliquius, pergit à Meridie ad cardinem
 septentrionum, ex intimo sinu efficien-
 te verticem trianguli. Os Ponti strin-
 gitur velut in collum latum plus minus
 sex stadia, in quo est Myrelium, velut
 in anguli vertice: basim verò efficientes
 duo anguli, seu potius duo cornua exi-
 stunt

278 DE BOSPORO
sunt promontoria Panion & Psomi
hoc ipso littus procurrens ad Aquilo
flectitur ad Solis ortū ferè æquinoct
lem; illo à Meridie ad mundi cardine
arcticum procedens incurvatur ad So
occasum. Iam cùm ex antedictis, tunc
eo, quòd inter scopulum nuncupat
Colonem, & primas freti Bosporici fa
ces nullum intercedit promontorium,
sed duntaxat littus rectum, planum
bulosum, patet *Ψάμιον* esse Ancyræ
promōtorium, quod ab Oriente, ut in
notavi, ut verò Dionysius ait, à Meridie
claudit pulchrū os Ponti, & ex mag
pelago & aperto cogit mare in fretu
angustum. Inde Dionysius addit.

C A P. III.

*De Pyrgo Medea, & de insulis Cyaneas
Asiae.*

Post, inquit Dionysius, promontorium Ancyræum est Pyrgos Medea Colchidis, petra rotunda, in directum tumulum elata. Ultra Pyrgon Medea insula existit, quæ maris perturbatibus obruitur: tranquillo mari manifesta apparet. Hujus extremas partes cacumina, Cyaneas nominarunt, secundum Asiam natura expers est Insularum, & fabula fide careret, tradente Cyaneas olim inter se concurrere.

Symplegadesque à re, quæ accidisset,
 minatas esse: inde stationem firmam
 habere apud utramque continentem ad
 medium maris suis radicibus adnitentes
 Euripo, in utramque partem separationis
 variantes fidem. Hæc quidem Diony-
 sius. Promontorio Ancyrao cingitur
 Aquilone sinus à Græcis nuncupa-
 tus divi Sideri, in quem medium in-
 dit rivus omni anni tempore peren-
 nis: qui exile ostium etsi ea magnitudi-
 ne fluens habet, qua dixi Myrleanum
 esse; tamen interius paulò supra o-
 mnium habet alveum magnum & plenū,
 quo planitiem leniter resupinam, per
 quam mediam delabitur in hujus sinus
 ostium, quod efficit promontorium. Pro-
 montorium autem Ancyraum est sco-
 pulus in quatuor petras divisus supra
 aquam, quæ subter aquam radices con-
 junctas habent, separatæ quidem à Con-
 tinenti brevi Euripo, saxi crebris refer-
 untur, per quæ velut per gradus, cum est
 mare tranquillum, siccis pedibus Euripum
 intercidentem inter scopulum, &
 continentem transitus patet: cum autem
 ventant maris tempestates, fluctibus circum-
 franguntur quatuor petrae, in quas dixi sco-
 pulum divisum: quarum tres humiles
 rorsus submerguntur, media verò ex-
 cellior Cyaneis Europæis, in acutum ver-

ricem fastigiata, subrotunda usq; ad
 stigium fluctibus quidem aspergi
 sed non obruitur, undique præcep
 directa. Ab Ortu & Meridie ejus f
 gium sensim projicitur, ut consistere
 juxta imam ipsius crepidinem præ
 ctione velut tecto protegantur à
 via. Non patet in ejusdem undique
 præcisæ fastigium ascensus, nisi d
 culter, cum quis à Septentrione ex
 ditus, manibus, pedibusque nitens
 sum irreat. Non fuisse aliquando d
 sum hunc scopulum in quatuor pet
 indicant ruinæ saxorum circumjac
 rium: ex quibus mihi (priusquam in
 dissem in Dionysii Anaplum) hæ vi
 bantur Cyanæ Asiaticæ. Sed ex D
 nysiana descriptione nulla petra
 propè accedit ad Pyrgon Medæ, qu
 hujus scopuli petra Medea. In sinus ja
 prædicti latere meridiano prope lit
 visuntur speluncæ saxæ, bene penit
 concavæ, multitudinis capaces. De
 ceptus subsequitur sinus jam à Græcis
 pellatus Ampelodes, à vitibus agrestib
 ibi sua sponte provenientiibus, quem
 Aquilone cingit promontorium, c
 gens à Meridie sinum divi Sideri.
 sinu Ampelode existunt duo scopuli
 ti saxei, inter se aliquanto spatio div
 quorum magis aquilonaris, ac rem

à Continenti, excelsus non est, ut
 in magnis tempestatibus obruatur
 mari. Hic usque adeò frequentatur la-
 mergis, fulicis, ut totus ex illarum
 corcoribus albescat, ut procul cernens
 tectum ipsum putet. Alter scopu-
 similiter totus saxeus, altior qui-
 m, sed littori propinquior, ut qui bre-
 Euripo à Continenti dividatur, cum
 tranquillitas maris: at cum tempe-
 statibus mare concitatur, fluctuum ac-
 flu obruitur, deinde verò recessu ape-
 tur. Post promontorium à Meridie
 gens sinum Ampelodem consequi-
 scopulus, undique mari semper cir-
 mdatus, saxeus, quem nautæ appel-
 ant *Calogream*, à forma mulieris mo-
 nachæ. Concavus existit ex parte Oc-
 cidentis. Inde non longè sequuntur
 scopuli saxei, siti prope latus aquilonare
 promontorii claudentis sinum, appel-
 lum *Diosacra*. Ex his quinque sco-
 pulis antè commemoratis, sine ulla du-
 ratione unus est insulula illa Cyanea
 siatica, quam Strabo designat, cum
 quit, duas insululas esse in ore Ponti
 uxini, Cyaneas appellatas: alteram
 dhærentem Europæ, alteram Asiæ,
 Euripo viginti stadiorum inter se dis-
 inctas. Dionysius Byzantius, ut antè
 dixi, primum scopulum demonstrat es-

se turrem Medæ. Itaque ex Dionysio declaratum non
 unam ex reliquis quatuor scopulis verticibus
 portet Cyaneam esse Asiaticam. Eodem modo
 dem ipse, nisi Dionysii auctoritas in medium curva
 tercederet, etiam nunc relaberetur in eundem errorem,
 eundem errorem, in quo me fuisse professus sum,
 nempe Pyrgon Medæ esse Cyaneas Asiaticas, cum ex eo
 scopulus Medæ similior longè etiam fulis Cyaneis
 Europæis, & è regno magis contrarius, tum maximè
 quòd Apollonius non minus verus eorum conscriptor,
 quàm egregius gonautarum Poëta, Pontum latum
 deri ait utrinque apud Cyaneas. enim Græcè scribit,

Ἡ δὲ εἰ ἐντα κὶ ἐντα Δία πλοῦσι
 εἶδετο Πόντου.

Similiter Dionysius orbis conscriptor à Cyaneis, inquit:

Ἐκ τῶ οὐρανῶν ἀπὸ πύλων
 εἶδετο Πόντου,

Πολλὸς ἔων, κὶ πολλὸν ἐπ' ἀνθρώπων
 μύχον ἔρπων.

Idem consentit Dionysius Byzantinus latum mare cum dicit, aperiri promontorio Ancyrao. Antè monstravimus turrem Medæ esse juxta radicem montis Ancyrei. At ex reliquis scopulis, qui deinceps consequuntur,

pinque latum mare aperitur, etiam si
horum verticibus oculos in omnes
partes intenderis. Littus enim Asiati-
cus non nondum curvatum ad Solis or-
izontum, impeditur promontorio Ancy-
rae, quo minus ab his scopulis latum
pinque mare prospiciatur. Adde, quòd
promontorio Cyanearum, quam describit A-
naxagoras, cæterique scriptores, magis
convenit Pyrgo Medæ, quàm reliquis
scopulis. Fluctibus enim magis verbe-
ratur, ut magis septentrionibus patens.
Hæc eterea in quatuor petras divisus un-
deque circumdatur saxi projectis ex-
celsis, quas aliquando edidisse videtur
terrarum motu, vel temporis vetustate,
ut Poëtæ ajunt, ex concursu Sym-
phagadum. Hunc enim in quatuor pe-
tras divisum convenientius videtur ap-
pellare Cyaneas, ut omnes antiqui ap-
pellant in numero plurimum, quàm
cunctis ex cæteris scopulis singulis una
petra constantibus. Sed de his relin-
go liberum judicium omnibus his, qui
est me diligentius Cyaneas pervesti-
gare conabuntur.

CAP.

C A P. IV.

De promontorio Coracio, & de Paphlagonia, & de scalis nuncupatis Chelidonio.

Promontorium, quod à septentrionalibus cingit sinum, vulgò nuncupatum Dios sacra (ex eo, arbitror, quod olim ibi aliqua Iovis, vel Neptuni ara extiterit) undique saxosum & saxeum est, longum circiter centos passus. Cujus dorsum angustum in quo olim ara aliqua statuta esse videtur vel Iovis, vel Mercurii (ut nuncupatio eo videmus cumulos lapidum, quos Hermas appellare possis) exaggeratum indicandam viam nautis: quamvis in hoc medio sinu (ex quo paucis antennis effossa sunt ædificiorum fundamenta) esse potuit ædes vel Iovis, vel Neptuni. Hic sinus situs è regione Myrleani, cingitur à Meridie promontorio, etiam nunc appellato Coracio, toto saxeo; ex eo, ut dicunt veteres hujus ætatis, quòd Corvi in ipso edificare solent: positum est contra promontorium Europæ, quòd clauditur promontorium Ephesiorum. Inter hæc duo promontoria, nonnulli piscatores dicunt fretum Bospori tam angustum ferè esse, quàm inter Fana. Iam verò in sinu quem ab Aquilone claudit promontorium

ERACIO.
 orcium, loc
 Manupium
 e furnum,
 nominare
 erge ignorat
 ellatum toll
 a vicinitate
 Manichium
 ellatur, cum
 montorium
 pi nomen
 ellatum, e
 orium. Du
 onomen
 iuma Chel
 iu iuvatione
 nia Byzat
 celo ante
 Bosporum
 orium &
 iter prom
 ita à Mer
 & Chalced
 tadem, qu
 abet etiam
 antichion
 mari vis
 os olim
 itaque
 Hujus mont
 ri

In Coracium, locus est nominatus à
 necis *Mancipium* affirmantibus ibi
 fuisse furnum, quem vulgus Græ-
 rum nominare solet *Mancipium*,
πυλῖνον ignorantium locum hunc
 appellatum fuisse Pantichium, un-
 ipsi à vicinitate nominis detorse-
 rat in Mancipium, id quod ex Diony-
 ostenditur, cum ait: Post Cyaneas
 promontorium Coracium, & latum
 us, cui nomen *πυλῖνον* ab extru-
 one fossarum, omnem hunc locum
 bientium. Duo Pantichia scripto-
 monumentis celebrantur, sita in
 maritima Chalcedonis, utraque
 zantii suburbana, utraque pari spa-
 distantia Byzantio: quorum alte-
 paulò antè commemoratum est
 ita Bosporum situm inter Coracium
 omontorium & Fanum Iovis: alte-
 m inter promontorium nuncupa-
 m Acritas à Menippo in periplo Bi-
 yniæ & Chalcedonem positum juxta
 opontidem, quod nunc frequentem
 cum habet etiam nunc à vulgo Græ-
 rum Pantichion nominatum, in quo
 tiqui muri visuntur valde crassi, in-
 cantes olim ibi castrum permuni-
 m, recteque *πυλῖνον* appellatum
 ille. Hujus meminit Antoninus Pius
 in

in suo itinere. Sic enim inquit: A Constantinopoli ad Chalcedonem trajecit in Bithyniam M. P. LIII. à Chalcedone usque ad Pantichion M. P. XV. Vtrum ex his duobus Pantichiis sit illud quo Sozomenus ita scribit? Hi, quod Rege Valente jussi erant Ioannis Baptistæ caput ferre ex Cilicia Constantinopolim, cum ad Pantichium venissent locum Chalcedonis, non ulterius progredi poterant. Ex quibus percipitur Pantichium esse juxta Propontidæ quòd sit hoc situm in via eorum, quæ ex Cilicia veniunt Constantinopolim. Procopius scribit Belisarium possidere fundum in Pantichio suburbano Byzantium. Id an alterum ex utroque prædictorum; & si alterum, utrumque his, afferam illa, quæ ex libro Procopii de bello Gothorum verè omisit interpres, cum ad cognitionem locorum, tum maximè ad cognoscendam necessaria fortunam. Belisarius quam Tzetzes ignorasse videtur, servavit opinionem vulgi. Sic enim scribit Procopius: Cum Belisarius à Iustiniano revocatus esset, substituto Narsetano, rediit Byzantium, ubi reliqua vitæ egit, magna divitiarum facultate præditus, vir spectatus & mirabilis, secundas antea res gestas & felicitatem

q

ipsi, priusquam in Libyam duxisset
unitum, signo non obscuro dæmo-
ni præsignificaverat. Signum fuit
eiusmodi. Belisario prædium quod-
dam in Byzantium suburbano,
Pantichium nominatur. situm
est in Continenti, Byzantinis
marina. Paulò antequam exerci-
tus Belisarius in Libyam duceret con-
silio Belimerem, evenit, ut vites illic
vitæ uvarum redundârint, earum-
pro vino dolia ministri Belisarii cum
recessissent, eaque in cella vinaria re-
cessissent, & defodissent subter ter-
ram, diligenterque argilla obstruxis-
sent. res mira accidit. Post enim octo
dies vinum in doliis quibusdam e-
mens, argillam perrupit & distraxit,
ut dolia obstructa erant, & super-
fluum adeò multum effluxit, & terram
quam diluvio obruit, ut lacum ma-
gnum in cellæ solo effecerit: quem mi-
nistri Belisarii, ut viderunt, valde admi-
rati, multas amphoras ex vino effuso
releverunt; iterumque cum illa dolia
restruxissent argilla, rem, quæ accide-
rit primò siluerunt: deinde sub idem
tempus, cum hoc sæpe factum animad-
versissent, ad possessorem fundi retule-
runt: is necessariis multis, quos accer-
tavit, monstravit ea, quæ accidissent.

Illi

Illi ex illo signo conjecturam ducere
 prædixerunt magna in hanc dona
 bona ventura esse. Ex quibus pers
 tur falsum esse, & planè de fece p
 haustum, quòd Tzetzes nobilior Gr
 maticus, quàm certior Historicus
 suam retulit Variam historiam,
 narrat, Belisarium magnum ex
 tum ducem Iustiniani temporibus
 titissè; eumque, postquàm ex trip
 orbis parte victorias reportavisset
 vidia excæcatum fuisse, poculumqu
 gneum tenentem in foro clama
 apud Miliarium aureum: *Belisario*
lum date, exercitus duci: quem for
illustrem fecit, invidia excacavit.
 copius quidem in libro nuncupato
 τὸ ἀνεκδύτων, quem scripsit contra
 stinianum Regem, & Theodoram
 ginam, contraque Antoninam uxore
 Belisarii, narrat, ut Belisarium The
 dora spoliasset permulto auro, diffin
 lante Antonina, quam Belisarius
 rat ob pervulgatum adulterium; p
 fessum postea se fore Antoninæ
 virum, sed mancipium, iterum in
 liam exercitus ducem missum, sese
 rum pecuniis explevisse, Φιλοζήρ
 τὸνque habitum fuisse: inde benè n
 matum rediisse Byzantium, ubi, ut a
 na

THRACIO. LIB. III. 289
...ravimus, reliquum vitæ vixit. Illud
...Belisarii prædium fuisse potius in Pan-
...tio Propontico quàm Bosporico,
...iudicio ex eo, quòd Proponticum in
...amœno, ac vini feraci & cætera-
...rerum; at Bosporicum est in litto-
...confragoso præruptoque, & longè
...amœno, & vinetis inepto. Tum
...nihil conjecturæ illud affert, quòd
...longè à Pantichio Propontico
...quod prædium Belisarius haberet, nun-
...matum Rufinianas, quod fuisse in iti-
...que proficiscentium Byzantio Nico-
...sidiam, colligo ex Procopio, cùm ait
...toninam Belisarii uxorem profici-
...entem ad Belisarium, bella contra
...sas gerentem solvisse Byzantio, man-
...nemque primam fecisse in suburba-
...quod appellaretur Rufiniana, idque
...edium fuisse Belisarii. Rufinianas
...quando appellatas fuisse Dryin, tra-
...historia incerti quidem authoris, sed
...tiquis literis exscripta. Verùm redeo
...Dionysii Anaplum, unde digressus
...m. Pantichium, inquit, Chelæ subse-
...muntur; quarum alteræ nominatæ à
...tura, alteræ ab aliis rebus appellan-
...r. Inter Pantichium & Fanum Iovis,
...quod Dionysius post Chelas ponit, nul-
...nunc sunt Chelæ, hoc est scalæ, ne-
...te moles, neque viæ frequentes, sed
T angu-

angustæ semitæ ob impendentem montem excelsum, ex quo descendens littus nulla causa videtur, cum illius dices oram maritimam attingant. Chelas olim fuisse, patet ex Dionysio, quas non ob aliam causam ibi fuisse suspicari queo, quam ob Fanum primum vel Iovis vel Neptuni, vel ob aliorum deorum aras, quas prope olim Phryxo excitatos fuisse XII. diis, in ostendemus.

C A P. V.

De Fano Iovis, & Neptuni; & de duodecim deorum.

INde subjungit Dionysii Anaplus: Chelas esse nuncupatum Hieron, est Fanum à Phryxo Nephelæ & Automantis filio ædificatum, cum navigans ad Colchos, à Byzantiis quidem possum, sed commune receptaculum omnium navigantium. Supra templum est murus in orbem procedens. In medio est arx munita, quam Galatæ populi possident, ut alia pleraque Asiæ. Possessio autem Fani controversa fuit, inter ipsam sibi vendicantibus ad tempus mari imperantibus: sed maxime omnium Chalcedonii hunc locum hæreditarium asserere conabantur: tamen possessio semper remansit Byzantiis.

Byzantiis

Byzantiis, olim quidem ob principatum & domesticum robur: multis enim navibus mare possidebant; rursus vero cum emissent à Callimede Seleuci exercitus duce. Hæc quidem Dionysius de Fano. Polybius verò ait Prusiam locum natura munitissimum, & supra ostium Ponti situm, Fanum nominatum, cepisse, quod Byzantii non multo antè ingenti pecunia mercati fuerant, opportunitate loci pellesti, ne suam commoditatem alicui relinquerent in Pontum, vel ex Ponto navigandi, nisi id cum Byzantium voluntate fieret. Verùm Prusias postea Byzantiis Fanum reddidit, itemque ligna, tegulas, laquearia, quæ ex Fano exportaverat, restituit. Pomponius Mela non Phryxo conditam, sed à Iasone tradit. Apollonius scribit, Argonautas cum Iasone navigantes ad Colchos, in litore Asiatico, quod etiam nunc appellant *Ἰεπόδον*, aram constituisse duodecim diis, in eaque sacrificasse. Polybius similiter tradit Iasonem in hoc loco litasse duodecim diis, sed cum rediret à Colchis. Hi enim sunt duodecim dii: Iupiter, Iuno, Neptunus, Ceres, Mercurius, Vulcanus, Apollo, Diana, Vesta, Mars, Venus, & Minerva. Diodorus Siculus similiter dicit, Argonautas redeuntes ex

Phryxus apud Colchos dedicaverat
 Phryxio. Nec mihi satisfacit Ti-
 moſthenes, dum ait, Phryxum quidem
 ſacrificaffe aras duodecim diis, Argonau-
 tis verò Neptuno: cùm Dionyſius By-
 zantius dicat, Iafonem vatis juſſu ſacri-
 ficaffe duodecim diis, vatis non nomen
 applicat: at explicant alii Glauci dei ma-
 gni, Orpheique admonitis, alii juſſu
 Iſidori, qui ubi ſacrificaffet, & precatus
 eſſet Argonautis bonam navigatio-
 nem, non eos admonet ad colendum
 Neptunum, ſed Iovem, quem Argonau-
 tis narrat cùm omnium ventorum au-
 ctorem, tum Eteſiarum: quibus flanti-
 bus Argonautæ retinebantur apud Phi-
 neum. Navigantibus enim in Pontum
 Eteſiæ venti contrarii exiſtunt; qui in
 Boreo ſunt, Boreæ; in Græcia, Zephyri.
 Eteſiarum dies ſunt quadraginta, ut
 Hippollonius ait, ut Timotheus, quin-
 quaginta. Incipiunt flare, cùm Sol eſt
 in fine Cancræ. Flant autem per totum
 æſtonem, & deſinunt in media Virgine.
 In Eteſiis igitur interea, dum Argonautæ
 continerentur, Phineus his explicat, ut
 Chriſteus Iovi *ἱεροσίου* cùm cæterorum
 ventorum, tum Eteſiarum aram erexit
 in Cois Inſula, propterea quòd Eteſiæ à
 Jove dantur ad refrigerandos calores:
 unde poſtea Cois lege ſancitum fuit

quotannis cum armis observare ex-
 tum caniculæ, ipsique sacrificare, à quibus
 venti Etesiaë flare incipiunt ad refrig-
 randam terræ siccitatem. Hæc narra-
 tem Phineum cum audiissent Arg-
 nautæ, eos tradit Apollonius transiit
 ad littus contrarium, ubi aram duode-
 cim diis constituerent, eisque sacrificia
 rent: ex quibus Iason videtur cum Ne-
 ptuno, tum maximè Iovi Vriio sacrificia
 casse, ut placaret Etesias, ventosque
 cundos daret, unde posteri Fanum Iovis
 Vrii appellarunt, ut Arrianus, Me-
 nippus, Dionysius Byzantius. Sed
 idem Fanum sit Iovis, & Neptuni,
 Dianæ: nam horum trium ponitur
 Ponti introitu; ac si diversa, an in eodem
 dem promontorio constituta fuerint
 assequi possumus ex his, qui scribunt
 hoc loco Argonautas aram excitasse,
 litasse duodecim diis, inter quos Iupiter
 & Neptunus, & Diana: tum ex Pro-
 mæo conjicio, qui Iovis Vrii cum ne-
 meminit, neque Neptuni, sed duntaxat
 promontorium Bithyniæ esse dicit ju-
 ta Bosporum, in quo Fanum Dianæ
 esse dicit. Arbitror aut in eodem tem-
 plo fuisse Dianam & Iovem, subsecuta
 que bellis Iovem ex introitu Ponti sul-
 latum, nomen reliquisse Dianæ: aut
 in eodem loco duæ ædes fuerunt, Iovis

Dianæ, tamen navigantes magis ce-
 orasse Iovem, ut secundorum vento-
 rum datorem. Neptuni templum fuisse
 in eodem loco, quo Iovis, designat
 Plinius, cum non meminit Fani Iovis;
 sed solius Neptuni ponit in ora Bospo-
 ri. At clarius Aristides in oratione
 Panthmica: Omnes, inquit, illustrissimæ
 & celeberrimæ partes terræ Neptuno
 dedicatae sunt. In Ponti enim introitu,
 ubi maris angustia strictissimæ ex sese
 aperiant mare ingens, & petrae Cyaneae
 hinc nominatae sunt, & portae maris,
 quae prius clausae existimabantur, arae
 sunt Neptuni & templa. Quod si quis
 ex his Aristidis verbis dicat aras, &
 templum Neptuni fuisse ad Cyaneas,
 idque confirmare nitatur ex Apollonio
 & Dionysio orbis scriptore, tradenti-
 bus multum mare & latum aperiri ex
 Bospori Thracii ore, ubi fama est Cy-
 aneas petras inter se concurrisse; ad quas
 à Graecis Planctas nuncupatas profe-
 ctus est Darius, ut Pontum apertum &
 latum videret, ubi, ut ait Herodotus, in
 Fano sedens contemplatus est Pontum
 mirabilem: ac si praeterea, quisquis ille
 fuerit, adjungat ex his sibi dubium vi-
 deri, an Fanum Iovis & Neptuni fue-
 rint apud Cyaneas insulas: Illi respon-
 deo, non modò ingentem Pontum

aperiri ex insulis Cyaneis, sed etiam
 Fano Iovis, quod hodie *ισπὸν* Græci no-
 minant, atque adeò à loco Bospori p-
 nitioris & longè interiori à Cyaneis
 plus quàm quadraginta stadia distans
 quem Dionysius Byzantius appellat
 Clavem Ponti, ubi dicit Pontum em-
 plementibus promontoriis clausum in-
 cere aperiri, nullo promontorio an-
 pliùs impediente verum aspectum
 maris; Symplegadasque fuisse olim
 flexiones variorum & multipli-
 cium promonteriorum: itaque Aristoteli
 dem non intelligere Cyaneas insulas
 sed rupes ingentes ex utroque lateri
 cingentes Bosporum, atque radices pro-
 montorii, ubi spectatur arx nuncupata
 Fanum, cum ex antedictis colligere po-
 tes, tum ex eo, quòd ait, aras & tem-
 plum Neptuni esse, ubi maris angustia
 strictissimæ sunt: Longè enim strictio-
 res sunt ad Fanum, quàm inter Cyaneas
 insulas, inter se distantes viginti
 stadia: at angustia apud Fanum latior
 res non sunt quinque stadiis; Darium
 que ex Fano Iovis Pontum longè late-
 re contemplari potuisse. Sed fac fuisse
 aliquod templum in Cyaneis insulis, in
 quo sedens Darius mirabilem contem-
 platus fuerit Pontum: tamen cujus de-
 illud fuerit, non explicat Herodotus

neque

que Cyaneæ mihi capaces templi vi-
 dentur, etsi Europæas Dionysius tradat
 attribuisse aram Apollinis. Sed si tem-
 plum aliquando in Cyaneis fuisset, quæ-
 ren vestigia restarent, vel excavato-
 rum fundamentorum, vel excisa via ad
 mensum, ubi nulla apparent: quod
 tum si illic fuisset Darii temporibus
 quod templum, tamen ex antedictis
 constat, Iovis & Neptuni fuisse in loco
 concupato Fano, à Cyaneis distante
 quadraginta stadia, tum maximè in eo-
 dem loco fuisse templum Neptuni, in
 quo statutz fuerunt ædes & aræ duo-
 rum diis, patet ex illis, quæ scripsi in
 primo libro, tum ex his, quæ scribit
 Pausanias in sexto libro de
 Asiria sua. Cùm, inquit, Pausanias vi-
 sisset ad plateas Mardonium, ab Spartæ
 montibus desciscens, & superbè sese effe-
 ctas, cùm circa Byzantium ageret,
 in eum craterem statuit duodecim diis
 in ore Ponti sitis, in quo ausus est in-
 scribere hanc inscriptionem, sui oblitus
 delicias & superbiam.

Μνήμη δρετῆς ἀνέθηκε Ποσειδάωνι
 ἀνακτι

Παυσανίας ἀρχων Ἑλλάδος Ἰ-
 ρυχώρως,

Τ 5 Πόν-

Πόντος ἐπ' Εὐξείνης, Λακεδαιμόνιος

ἦν ὁ υἱὸς

Κλεομβρότου ἀρχαίας Ηρακλείας

ἡγεῖας.

Herodotus meminit hujus crateris.

Exampeo, inquit, loco sito inter Bysthenem & Hypanim jacet ahenu sexies tantum capiens, quantum sex crater, qui est in ore Ponti, à Pausanias Cleombroti filio dedicatus. Quod si quis non inspexit, hunc ei in modum decem rabo. Illud situm in Exampeo sexcentarum est amphorarum facile capacitate crassitudine sex digitorum. Cur Neptuno potiùs, quàm Iovi Pausanias dedicavit craterem; aut secutum fuisse aristor Fani nomen, quod tum fortasse frequentius appellabatur Neptuno quàm Iovis: aut quia in oppido Fani proprium esset Neptuno delubrum, quo statuit hunc craterem Pausanias. Nam si eadem ædes fuit Iovis & Neptuni, haudquaquam video causam, cur non potuerit potiùs quàm Neptuno dedicare Iovi Eleutherio, quòd textus potiùs quàm mari vicisset Mardonium. Iovi enim Eleutherio craterem solent antiqui statuere pro libertate, quod hostes repulissent. Sed in hac re potius secutum Pausaniam commune iudicium

ciui

Dem Græcorum, qui Neptuno, ut
aræam erexissent, quòd Neptu-
m existimarent Græciam liberasse à
Persarum servitute. Neptuni statuam
similiter æream fuisse non aliunde col-
lere possumus, quàm à conjectura il-
lud. Verisimile enim videtur, sive fuerit
à Chalcedoniis statuta, sive à By-
zantiis, utrisque colonis Megarensium
Corinthiorum, eos imitatos fuisse
genitores suos, qui in Isthmo cura-
nt, ut Lysippus efficeret Neptunum
æream. Qualis autem fuerit statua Io-
vis Vrii in ore Ponti constituti, neque
Thymonius, neque quisquam explicat,
si unus Cicero. Tria, inquit, fereban-
tur in orbe terrarum signa Iovis Vrii
splenderrimè facta: unum illud Mace-
donicum, quod in Capitolio videmus:
alterum in Ponti ore & angustiis: ter-
tium quod Syracusis ante Verrem præ-
sentem fuit. Illud Flaminius ita ex æde
stulit, ut in Capitolio, id est, in terre-
stri domicilio Iovis poneret. Quod au-
tem est ad introitum Ponti, id cum tam
multa ex illo mari bella emerferint,
cum multa porrò in Pontum invec-
ta sunt, usque ad hanc diem integrum, in-
violatumq; servatum est. Deinde Dio-
nysius reliqua de Fano ita exequitur: In
Fano, inquit, statua ærea est antiquæ
artis,

artis, ætatem puerilem præ se fere
 tendens manus. Causæ multæ afferuntur,
 tur, cur hæc statua sit in hanc figuram
 conformata. Quidam, inquit, ajunt, quod
 daciæ signum esse navigatorum, detestans
 rens temeritatem navigationis periculosis
 plenam, atque ostendens redeuntium
 salutis felicitatem & pietatem: non
 nim sine terrore utrumque est. Alii
 cunt, puerum in littore errantem, quod
 quanto post venisse, quam è portu nauis
 soluta esset, salutisque desperatione ad
 ctum, manus ad cælum tendere: puerum
 autem preces deum exaudientem recepisse
 xisse navem in portum. Alii ajunt, quod
 magna maris tranquillitate, omni vento
 to silente, nave diu retardata, nautas
 opia potius laborasse: navarcho autem
 visionem infedisse, jubentem, ut navarchus
 filium suum sacrificaret; non enim
 alio modo posse assequi com meatum
 ventos. Navarcho necessitate coactoparato
 parato puerum sacrificare, manus quod
 dem puerum tetendisse, Deum verò non
 fericordia motum ob absurdum supplicium,
 obque pueri ætatem, suffragantem
 lisse puerum, & ventum secundum imperium
 misisse. Hæc quidem & his contraria,
 cuique placuerit, credibilia existimantur.
 Hanc historiam Philostratus aliter interpretari
 videtur. Mulierculæ, inquit, in littore

littore

ore acclamant, equos autem rogare
identur, ne pueros abjiciant, neve fre-
respuant, sed feras capiant & concul-
ant: quarum precibus commoveri equi
identur; pueros autem, ubi venati es-
ant, & prædam cepissent, navis ex Euro-
in Asiam trajicit fretum latum qua-
or stadia, tantum enim intervallum
stant duo orbes, & remigum ipsi fun-
antur officio. Ecce autem rudente ja-
ant, excipit ipsos domus amœnissima,
alamos & andronas, fenestrarumque
estigia subostendens muro circumda-
pinnis & propugnaculis exornato, &
quod domus est pulcherrimū, ejus por-
cus semicircula coloris cerei speciem
erens à lapidibus in ipsa constitutis cir-
umstat mare. Hi lapides gignuntur ex
onte: aquam enim calidam montes
hrygiæ emittunt, & fluxus inductus in
tomias madidas, efficit petrarum alias
oloris aquei, & lapidum excrementiam
acit, ut ipsorum varii colores existant.
ubi enim aqua stagnat, turbidum co-
orem & cereum inducit: ubi verò a-
qua pura, colorem crystallinum effi-
cit, multisque epota foraminibus la-
pides variat: sed littus excelsum est, &
hujusmodi fabulæ fert symbolum.
Puella ac puer ambo formosi, eun-
demque frequentantes præceptorem,
ad

ad mutuum amorem exarserunt, nulla amplectendi data facultate, hoc saxo mortem appetiverunt; ita hinc in primis & postremis amplexibus se præcipites egerunt. Cupido supratram consistens, manum intendit in mare: domus deinde vidua, colitur a muliercula ob juvenum molestiam. Urbe egressa: rapturi enim ipsam videtur, & petulantia quadam, lascivis saltationibus, ac turminibus eam frequenter adibant, muneribusque solabant: at ipsa astu quodam, atque animi elatione in eos utens, vellicat ac despicit lescentulos, & huc egressa, munita hanc habitat domum. Contemplatur enim, quàm munita sit. Præcipitium enim in mare eminet: quod ab ima parte te mari alluitur, lubricum, à superiore parte projectum hanc maritimam stinet domum, sub qua mare magis ruleum videtur demittentibus oculis in ipsum. In hanc domum fortem mulier se contulit, tamen non eam liquerunt amantes pulchri & coronati. Sed hic quidem cæruleæ proræ, alba inauratæ, alius alterius coloris navis iam ingressus navigat: nec non Comus ipse, id est, ebrietatis Deus: & hic quidam tibia canit, alter verò plaudit, alius cantat, coronas, ut puto, atque oscu-

fursu

missum jaciunt; nec remos agitant, sed
subibent, & applicant navigia ad præ-
cipitium: muliercula verò ex domo,
aut ex specula videt hæc, & ridet la-
mentientium more in amantes, eos non
solum navigare, sed etiam natare co-
gitans: ac procedens in spectanda pictura,
videt in armenta, & mugientes boves
solides, & fistularum vox te circumso-
nabit, & in venatores incidet, & agri-
colas, & fluvios, & lacus, & fontes.
Expressit enim pictura, & ea, quæ sunt,
in quæ fiunt, & ut quædam fieri pos-
sint, non ob multitudinem segniter ex-
aminans veritatem, sed perficiens sin-
gularum propriam naturam. Ad Fa-
mam pervenimus; & templum, quod
hic est, puto, vides, & columnas, quæ
circa ipsum sunt constitutæ, & in ore
monti faces ex specula sublata ad osten-
dendum os Ponti navibus. Hanc Phi-
lostrati picturam attuli, ex ea colligens,
verè Philostratus interpretatur, ali-
quando revera repræsentatam fuisse ab
his, qui angustias Bospori accolunt, vo-
luntibus aut re ipsa, aut ficta æmulatio-
ne: apud suas angustias similem amo-
rem puellæ & pueri accidisse ei, qui ac-
cidit apud Hellespontias angustias, ad
Sestum & Abydum: quanquam puer
e tendens manus videri possit ille,
quem

quem antè descripsit Dionysius Byzantius. Nam nullus author tradit, per quem & puellam, ex eo, quòd ad matrem tuum amorem exarsissent, se ex Bosphoro angustiis præcipitasse. Philostratus enim hujus picturæ symbolum interpretatur positæ in domo quadam Neapolis Italicæ: qui tum si vidisset presentem Bosporum, cùm eam interpretabatur Neapoli, pueris non attulisset lapides illos domus cerei coloris ex eo, quòd montes Phrygiæ similes erant. Illi enim illinc longissimè absfuerunt quales, cùm proficisceremur contra regem Persarum, in Tephricen urbem Mediæ, vidi in Galatiæ (quæ major Phrygia antea dicebatur) urbe nunc vocata Bolo, antiquitatum plena, à qua non longè sunt balnea naturâ calidiora ejusmodi lapides efficientia, quales scribit Philostratus. At apud Bosporum non ex aqua tales fiunt, sed potiùs Cereis coloris: nisi fortassè ita Philostratus interpretari potuisset picturam illam totamque attribuere sacerdotibus Neptunæ Matris Deorum, quæ colebatur in Fano Europæo, supra quod erat Phasgia antiqua, & juvenes illos navem transivisse ex Asia in Europam ad representandos quosdam actus Matris Deorum amoribus insanientis in Atyn, contra

THRACIO

cereum

ione, qua

no promissa

aris. Sed et

Phasiatelli,

Bospori

esse quatuor

quoniam fuisse

quam in re

a spectum ang

Fano ellene

in præcipua et

calidioris prom

aris bene me

dum. Sed in

fuit, deseri

etiamnum à

quibus Favon

era & mium

hic habitant

in supercilio

est Bospori

Pontici ang

in enim à Se

Europæum

ante dixi e

antiqui te

à Serpente

in angustis

Asiaticum

iz promot

remar

unque cereum videri in lapidibus ex
 ratione, qua Dionysius appellat
 eton promontorium oppositum Fa-
 i Iovis. Sed etiam hanc picturam
 illustrati attuli, ut ex ea colligas Fani
 am, & Bospori angustias apud Fa-
 am esse quatuor stadiorum, Pharum-
 que antiquam fuisse in conspectu Fani,
 intra quam sit recens Pharus posita
 tra aspectum angustiarum Fani, & ut
 lica Fanum essent columnæ, ut que sub
 quo præcipitia emerent in mare, ut
 radicibus promontorii Fani existeret
 mus benè munita, ut Fanum esset
 opidum. Sed ut planiùs intelligatur
 ni situs, describam, ut nunc est:

nov etiamnum à Græcis appellatum,
 Latinis Fanum, parvum castellum
 tura & muro munitum, à solis
 arcis habitatum, situm est in alrum
 to supercilio promontorii, cuius
 ojectu Bosporus in maximas totius
 is Pontici angustias coarctatur. Pro-
 titur enim à Solis Ortus ad Occasum.

Europæum promontorium, in
 o antè dixi etiam nunc restare ve-
 gia antiqui Fani Europæi, procur-
 as à Septentrionibus ad Meridiem,
 idem angustias premit, stringitque.
 ud Asiaticum Ptolemæus appellat Bi-
 ynizæ promontorium, quod triplici

▼

clivo

clivo subsidet. Vnum valdè pronum Meridiem claudit vallis nemorosa, diffusa in multas valliculas. Nemorosus & portuosus, quem efficit promontorii projectio, ab Oriente habet clivam utrimque vallibus cervicem angustam, qua molli & femiplana perventur in promontorii jugum planum. cundus clivus deprimitur ad Septentriones præceps & pænè directus: cuius radices summas claudit vallis decurrens à summo promontorii jugo ad Bosphorum; imas verò cingit idem Bosphorus retinentes vestigia antiqui ædificii, cuius fundamenta in littore jacta perspexit nè penitus effodi, & tympanis à Turcis efferrî saxa quadrata ingentia. Ad hoc ædificium Græci appellabant *ἄειβολιον*, alii *ἄειβολίτιον*, quasi hortum, ut putabant ibi olim fuisse. Ego altiùs ædificium puto, quasi *Ποσειδώνιον*, hoc templum Neptuni: nam hortus esse potuit in littore confragoso rupibus præruptis? Adde, quòd juxta templum Neptuni, quod juxta hastagustias Aristides tradit situm fuisse, convenit, atq; Iovis templum, non autem in arce, hoc est, in summo promontorio, sed in imo, cum ex antedictis Dionysii conjicio, tum ex Apollonio,

des

nte Argonautas in littore aram duo-
 decim diis excitasse. At littus distat ab
 orce circiter quinq; stadia: veroque pro-
 montorium esse videtur, prope littus fuisse
 commoditatem navigantium, atque
 intra arcem, ut minus pateret externis
 accessus ad capiendam insidiis arcem.
 Inertius promontorii clivus velut dor-
 sum excurrit à summo jugo in Occiden-
 tem, usque ad Bospori summas angu-
 stas. Primò quidem leniter se remittit
 ad arce usque ferme ad Bosporum, spa-
 tioso quidem circiter quatuor stadiorum,
 quod adhuc utrimq; mœnibus antiquis
 oppidi Fani cinctum spectatur jam pe-
 nitus deserti & vineis confiti: deinde
 ab mœnibus antiquis valde propendet
 usque ad Bosporum clivus efficiens mu-
 ronem promontorii, altus circiter cen-
 tum passus, latus plus minus trecentos,
 ubi in littore fundamenta videntur æ-
 dificata, partim in scopulo distanti à
 Continenti circiter triginta passus, re-
 spondentia moli substructæ in littore
 Europæo subjecto sub Fanum Euro-
 pæum: inter quas quidem moles cathe-
 na extendebatur, ne quis invitis Fanis
 Bospori angustias transiret. Sub imam
 vallem, à cardine meridiano cludente
 Fani Asiatici promontorium, subjectus
 est portus optimus, & valde profundus,

quem à Septentrionis & Orientis vertis tutum efficit promontorium Fanum nunquam ferè navibus carentem : quod simili portu caret Fanum Europæum itaque hominum opere molibus jactatus erat. Cujus reliquias nunc appellari Mauromolem antedictum est. Prope illum portum Asiaticum existit vallicula, laurorum sylvæ virens, præquam fluit fons perennem rivum emittens, etiam æstate implere valente quinque digitorum fistulam.

C A P. VI.

De Argyronio loco, & Nymphæo, & lecto Herculis : & de Moucoporide portu & Lauro insana : & de portu Amy-

A Portu Fani ad Argyronium præcipites montes impendent in littoribus præruptum & pedibus invium. In Argyronio ita Dionysius, persequens suum institutum : Anaplum sub Faro inquit, promontorium subit, & succedit Argyronium nominatum : ex quo quod multa pecunia emptum fuisse Promontorium Argyronium usque hunc diem nomen retinet. Patet in longitudinem circiter nongentorum passuum : claudit quidem à Meridie sinum quem vulgus appellat Monocolon ;

ide

à septentrionibus clauditur valle,
 quam rivus perennis partim defluit
 in Bosporum, partim fontem efficit;
 juxta spectantur fundamenta
 antiqui monasterii. In promontorii
 Argyronii clivo, maritimam oram præ-
 rupta vallis cingente, prærupto & præ-
 cipiti, sed aliquatenus explanato ad ex-
 hibendam ædificationem, extant parie-
 tes antiqui templi, & columnæ humi
 prostratæ, quarum unam marmoris The-
 bibi vidi exportari in structuram ædis
 marmoreæ, quam nunc ædificat Rex
 Mithradates. Quo verò nomine illud
 templum à Græcis appellaretur, à ne-
 scio sine Græcorum hujus ætatis percipere
 potui: sed Procopius solus mihi indica-
 vit. In Pontum, inquit, naviganti ad
 dextram promontorium quoddam ab-
 ruptum in freti Bosporici littus eminet,
 super quo ædes martyris Panteleemonis
 constituta, temporis vetustate labora-
 bat; quam demolitus Justinianus, ex
 templo presumptuosè reædificavit. An-
 te hanc ædem, in loco nominato Ar-
 gyronio, mendicorum fuit domicilium,
 in quo, qui morbo insanabili affecti essent,
 quod temporis longinquitate dirutum
 et incompta ædificatione renovavit, requie-
 rit futurum diversorium insanitate labo-
 rantium. Cur autem hic locus Argyronius

magno argento emptus fuerit, experire non possum aliam rationem, quæ angustiarum freti, quæ inter promontorium nuncupatum Tripite, interque Argyronium à nonnullis habentur femè tam angustæ, quàm Fani angustæ ab æde Panteleemonis. Supra littorè invii clivos præruptos & præcipientes, angusta semita passus circiter quadringentos progressus, incidi in vallè exigua sitam in media latitudine promontorii Argyronici, quæ fontem sacrum habet divæ Galatinæ, sinumque admittit Bosphori non magnum, in quo piscatores testantur portum fuisse munitum melle, quam Turci paucis antè annis fuisse demoliti. Argyronici promontorii mercurio magis meridiano, quo Bosphorus procedens ad Solis occasum flectitur ad Orientem, rupibus perpetuis prærupta confragosa semitam & exigua vix penetrabilem admittens, atque inchoat magnum sinum, scelerato nomine appellatur Monocolos à lapide, ut ipsi dicunt nuper exciso. Quid si fortasse detulerunt antiquum nomen, & sinus magnus sit ille, qui à Dionysio appellatur Moucaporis? sed de hoc paulò infra quàm persecutus fuero ordinem Anapli Dionysiani. Post (inquit Dionysius) succedunt & subeunt loca nuncupata

He

THACIO

quæ à Dionysio, in
 am, inde nomi
 in quam apud
 am habitasse,
 quæ in ætate
 quæ à Polluce
 à filio. Ille enim
 ex provocat
 ab eodem
 dedit in e
 quæque fuit pla
 ne, divinus,
 quæqueat. Na
 valent in coty
 lania afficer. &
 hæc sine exper
 morali metua
 am tradidit
 ratum esse in
 bente sive p
 gunt, vult d
 est Laurus
 medius in pe
 myi locum
 rize à Nym
 de stadia. Ne
 Nympha
 cu Nympha
 tatio opere
 mions syl

In arculis $\kappa\lambda\iota\upsilon\eta$, hoc est lectus, & Nym-
 phæum, inde nominata insana Laurus,
 pro pud quam ajunt Amycum Berycum
 magem habitasse, pugillatus pugna o-
 mnibus suæ ætatis hominibus præstan-
 tem, nisi à Polluce victus fuisset Iovis &
 Polluce filio. Ille enim in expeditione Col-
 chica ex provocatione confligit cum
 Polluce, ab eodemque Polluce perit,
 memenasque dedit in externos crudelitatis;
 tortaque fuit planta, illius insaniam in-
 terrogne, divinius, quam humana mens
 sequi queat. Nam si quis hanc laurum
 intulerit in convivium, convivas simili
 insania afficiet, & contumelia implebit.
 hoc loc sanè experientia didici, naturam
 immortalis memoriæ Regis illius iniqui-
 tatem tradidisse ex ipsa lauro. Arbitror
 scriptum esse in exemplari Dionysiano,
 habente $\epsilon\nu\theta\alpha$ pro $\epsilon\nu\theta\epsilon\nu$. nam si $\epsilon\nu\theta\alpha$
 negatur, vult dicere Nymphæum esse,
 ubi est Laurus insana. At Andrætas
 Tenedius in periplo Propontidis tradit
 Amyci locum, ubi esset Laurus insana,
 distare à Nymphæo Chalcedonio quin-
 que stadia. Nemo declarat, quale fue-
 rit Nymphæum Chalcedonium, an
 specu Nymphis sacrum, an locus To-
 piario opere spectabilis, an locus sacer
 virentibus sylvis & pratis, an balneum,

312 DE BOSPORO
an lacus, an simile Nymphæo Pontic
quod matris Demosthenis oratoris p
ter figulus, nominatus Glycon, hos
bus prodidisse accusatus, & mortis co
demnatus fugit ad Bosporum. Epicha
mus & Pisander dicunt Pollucem los
ligasse Amycum. Deilochus in prim
libro, quem scribit de Cyzico, pugilla
dicit Amycum à Polluce superatum.
Orpheus ait Pollucem duris loris capi
Amyci percussisse. Dura lora quid aliud
quàm cæstus? Pollux enim (teste A
nobio) pugillator bonus, & crudo in
exuperabilis cæstu, qui vicerit Amycum
pugillatu omnium hominum suæ æta
tis præstantissimum, quem Valerius
Flaccus rectè appellavit gigantem, Re
gem Bebrycum, quos Orpheus scribit
ὑπερφιάλκας, cum ob corporum ma
gnitudinem, qua præstabant cæteris su
ætatis hominibus, tum ob animi im
manem perfidiam. Arrianus narrat Be
brycem Arantam fuisse magnitudin
octo cubitorum, crassitudine verò re
spondente symmetriæ altitudinis. Ead
magnitudine Historici tradunt fuisse
Nicephorum Imperatorem. Inde Dio
nysius: Post, inquit, Laurum insanan
sequitur sinus profundus valde, nomi
natus Moucaporis, à Rege quodam
Bithyniæ. Portus in ipso perbonus, pos
quem

THRACTIO

in el promonte
nominatum:
& proximo
tum tique ad
Amycus app
ma supinus &
plications ce
de paludet à
tum, que fun
occupato coru
quod tempo
Mochadion
ageret sinum
Procopius e
nem adu Para
prolio suæ, a
cui nomen est
loco, quod f
hoc est lan
hadio dicitur
mangelo zedif
quibus terr
quorum- al
um contru
Elias, alte
quaque
quation fuis
um & Fan
gimus pos
tulis, & Ny
tam fuisse

nem est promontorium ἀστόρυχον à fi-
 nis tra nominatum: est autem petrosum
 & proximum habens mare pro-
 mundum usque ad oram littoris. Inde
 Aus Amycus appellatus, & Gronychia
 supinus & planus, in ipso au-
 piscationes cetaceorum piscium:
 paludes à simili exaggeratione
 in penitimo sinu
 concupato cornu Byzantii. Vide an
 quod tempore Procopii appella-
 tur Mochadion, fuerit illud, quod
 Mochadionem. Sic
 Procopius confestim post descri-
 tionem ædis Panteleemonis sacræ, in
 Argyronio sitæ, addit litus quoddam
 cui nomen esset Mochadion, vici-
 num loco, quod sua ætate appellaretur
 Ἰουστινιανὸν, hoc est fanum, in quo quidem
 Mochadio dicit Iustinianum templum
 archangelo ædificasse, non inferius
 duobus templis sacris Archange-
 lis, quorum alterum antè dixi Iusti-
 nianum construxisse juxta promonto-
 riam Estias, alterum in contrario lit-
 tore: quanquam ex ordine Procopii
 Mochadion fuisse videtur inter Argy-
 ronium & Fanum. At ex Dionysii verbis
 intelligimus post Argyronium, & Lectum
 Nymphæum, & Laurum
 fuisse sinum Moucaporidem.

Præterea noscimus ex antedictis Dnyfii, Laurum insanam, & sinum Ar cum duo loca esse inter se separata (nempe inter ipsa intercedunt Moudporis sinus, & promontorium Aëtichon:) ubi verò fuerint, ex nominibus locorū hujus ætatis assequi non potest quantumlibet iterum & sæpius hæc causa obierim totū littus Bospori Asiaticum, neque à quoquam nato ex indigenis antiquis quicquam intelligere potui. Nam omnes, qui jamdudum acculerunt Bosporum, peregrini sunt: indiana verò capta Constantinopoli ex Bosporo aufugerunt, & vici aut exusti, diu deserti manserunt, & aliquot post annos à longinquis nationibus Barbaris bello subacti agricolæ abducti sunt ad Bosporum accolendum; ut omnes hujus ætatis accolæ Bospori, sint peregrini, aut peregrinorum filii. Propter hæc incommoda huc accedit aliud incommodum, quòd Bospori littus Asiaticum regiis viretis totum ferme occupatum est, extinctis & funditus deletis antiquis vicis, ut ne vicorum quidem quisquam jam teneat nomina. Neque ad conjecturas convertere me oportuit. Primò conjiciebam Laurum insanam fuisse in vallicula divæ Galathinæ; idq; colligebam, ut sinum Mæ-

cap

aporidem accommodarem sinui jam
 nte nominato Monocolo: quem cum
 erspicerem magnum, & longo littoris
 flexu incurvatum in formam falcis, le-
 issemque apud incertum scriptorem
 inum Moucaporidem, postea Drepa-
 um appellatum fuisse, descende-
 bam in
 am opinionem, ut putarem hunc esse
 Monocolon, & promontorium Aë-
 orhechum esse jam vulgò nuncupa-
 tum Turcum. Sed Arrianus me reti-
 nuit, tradens in suo Periplo Bithyniæ, à
 Fano Iovis ad portum Laurus insanæ
 esse quadraginta stadia. At divæ Gala-
 thinæ vallis non distat à Fano viginti
 stadia. Quamobrem ex Arriano Lau-
 rum insanam convenit esse ultra Gala-
 thinam longè amplius viginti stadiis.
 Verùm ut situs locorum clariùs fiat
 perspicuus, designabo littoris sinus &
 promontoria. A flexu promontorii Ar-
 gyronii [vel Argyronici,] quo primus
 Asiæ angulus normalis oppositus an-
 gulo Europæo appellato Bathycolpo
 quadratur & perficitur, & quo Bospo-
 rus tendens ad Occasum, flectitur ad O-
 rientem, littus Bospori Asiaticum qua-
 tuor sinus admittit, antequam rursus
 convertatur ad Occasum: quorum pri-
 mus est Sycia, sive Monocolus appella-
 tus, amplius listoreo circuitu molliter
 flexo,

flexo, plus duo miliaria complectitur
 cujus supra medium flexum est fo-
 perennis Sycia appellatus à proxima
 cu. Cùm ad hunc fontem accessissemus
 & Laurum vicinam decerpissemus,
 eamque in navigium attulissemus, t
 contentiones inter remiges & vector
 exortæ sunt, ut putarem Syciam oli-
 appellatam fuisse $\Psiυχόνου$, id est, La-
 rum insanam, ut appellat Dionysiu
 Sed Arrianus iterum me retinuit, cù
 ait Laurum insanam distare à Fat
 quadraginta stadia: at Sycia longè m-
 nus distat. Alter sinus à sinu Sycia
 viditur promontorio nominato Tu-
 co: in quem quidem sinum mediu
 ingreditur perennis fluvius, versa
 molas, paludem efficiens cannaum sy-
 va rectam, habens ostium, quod pon-
 culis trajicitur, delapsus per vallem
 mœnam, planam, in qua regii ho-
 cum regia villa adumbrata sylvis cu-
 aliarum arborum, tum maximam
 platanorum. In hoc sinu, quem ja-
 Græci appellant Turcon, existit sca-
 lignea, qua Rex oram maris vadosa
 trajiciens descendit in hortos. Terti-
 sinus deinceps statim (interposito t
 men promontorio vineis pleno, ab in-
 parte petroso) subsequitur, appellatus
 Turcis *Becoussi*, id est, nux juglans,

Gr

Amæcis Amæa, sive marmorea scala.
 quartus positus est in angulo Soltaniæ,
 Bosphorus tendens ad Orientem,
 vertitur ad Occasum, quoque angu-
 lulo Asiæ normalis efficitur oppositus
 angulo Europæo nuncupato Comma-
 rici. Hunc quartum sinum esse palu-
 dibus similes Byzantinis, quas Dionysius
 post sinum Amycum, paulò infrà
 habendam: quo cognito faciliùs asse-
 remur unum esse Amycum ex tribus
 iniquis sinibus. Amycus sinus esse non
 est ille ipse, quem dixi primùm no-
 minatum Monocolon. Nam inter Ar-
 gyronium oportet esse Moucaporidem
 profundum, portuosum. At in-
 ter Monocolon, & Argyronium nul-
 lus talis existit. Relinquitur, ut sinus
 Amycus sit, aut sinus secundus, in
 quem defluit rivus versans moletrina;
 tertius, quem Græci appellant A-
 mæam, à petra extra aquam eminenti,
 habenti similitudinem mulieris τῆς
 ἀμύκης, sed altiùs, ut opinor, designan-
 tem antiquum Amycum. Nam huic uni
 soli convenit illud, quod tradit Dio-
 nysius, apud sinum Amycum pisces ce-
 creos capi. In hoc sinu duo vici sunt à
 Turcis habitati: quorum alterum
 Græci appellant Amæam; alterum vo-
 cant Marmoream scalam: Turci utrum-
 que

que nominant *Beconssi*; [*Beg kou* Domini Nux] non sine causa fortassis prius appellatam Caryam, nomen sanæ Laurus effugientibus mutata bore & nominatione, ut Pharmacia in contrario littore accolæ mutaverunt in Therapiam. Inter Amæam Marmoream scalam piscatores æstivo tempore tendunt retia ad capiendos *Ξιφίας* pisces cetaceos, qui in nullo alio loco Bospori capiuntur, idq; maris speciem appellant Amiam, sive Lamiam, nescio an ab Amyco. Hoc unum scilicet hunc sinum esse portum, quem Arrianus appellat Laurus insanæ, ex eo, quod distat à Fano quadraginta stadia. In quoque oportet Dionysium errare, aut Arrianum. Nam Arrianus sinum Amiam cum, & portum Laurus insanæ, eundem facit; Dionysius à sinu Amyco separes Laurum insanam intervallo interposito sinus Moucaporidis, & promontorii Aëtorhêchi: sed uter rectius scripserit, conjice ex his, quæ jungam; primùm considera id, quod Dionysius tacet, cur appellatus fuerit sinus Amycus? profectò à loco vicino nuncupato Amyco. Præterea perspice, cur locus vicinus appellatus fuerit Amycus, nimirum ex eo, quod ibi vel Amycus aula habuerit, vel pugnaverit cum Polluce

THERACON

quod eius sep

ianus in

quatuor

idem loco ea

quod si in eo

sinum Am

inquitur, cur

Apollonis

re videtur, cu

quod videtur

inter navem

la boum,

orum Regi

er, & ob

z lauro ce

videntes

ata esse ad

Tenedos

Orphei

rum, sed re

ocem laurum

prezerea na

ni Amycum

à Colo

phazo Cha

Magni Ety

scriptorū

esse, et in

inus Nic

Nicolus

ia, sed loc

quòd ejus sepulchrum fuerit, vel
 Ica Laurus infana ibidem extiterit:
 hęc quatuor de eo traduntur, an
 eodem loco eadem hęc omnia fue-
 rint. Quòd si in eodem loco, oportet es-
 se apud sinum Amycum; aut nulla cau-
 sa relinquitur, cur nominetur sinus A-
 mycus. Apollonius illa in eodem loco
 videtur, cùm ait Argonautas ad
 Ica, quod videbatur ex sinu extendi,
 ininenter navem appulisse, ubi essent
 Ambula boum, aulaque Regis Amyci
 Corycum Regis: quem ubi Pollux de-
 scendisset, & ob hujus victoriam Argo-
 nautæ lauro coronati cœnassent, po-
 ssum die rudentes solvisse, quibus navis
 dirigata esset ad laurum vegetam. An-
 tætas Tenedius in Periplo Proponti-
 cæ dicit, Orpheum non poetice finxisse
 hunc, sed revera fuisse in hoc loco
 scopulorum laurum benè magnam. Idem-
 que præterea narrat hunc locum ap-
 pellari Amycum; habuisseque sua ætate
 ædificia à Colonis excitata, & distare à
 Amphæo Chalcedonio quinque sta-
 dia. Magni Etymologici author ex an-
 tiquis scriptoribus tradit Amycum ur-
 bem esse; at in quò loco sit, non decla-
 rat. Plinius Nicopolim appellat. Stepha-
 nus Nicopolim quidem dicit esse in Bi-
 thynia, sed locum non definit. Apollo-
 dorus

dorus in primo Ponticorum dicit in
 eo nuncupato Amyco sepulchrum
 myci, & Laurum esse, ex qua si quis
 mum cepisset, in convitia & contun-
 lias concitaretur. Plinius etsi portum
 Amyci aliàs ponit apud Bosporum, al-
 in tractu Heracleæ Ponticæ, tamen
 quod excerpserat ex antiquis scripto-
 bus; tradit portum Amyci Bebrycu-
 Rege interfecto clarum esse, ejusque
 mulum à supremo die Lauro tegi, quæ
 insanam vocant, quoniam si quid ex
 decerptum inferatur navibus, jur-
 fiant, donec abjiciatur. Sed quid plu-
 inculcem? cùm jam satis ex antedictis
 pateat, in eodem loco fuisse portum
 myci, portum Laurus insanæ, sep-
 chrum Amyci, & locum pugnae in
 Pollucem & Amycum, & locum Am-
 cum, & sinum Amycum. Quare mihi
 Dionysium separare Laurum insanam
 à sinu Amyco, interposito intervallo
 sinus Moucaporidis, & promontorio
 Aëtorhechi. Verùm Dionysius, ut h-
 mo Byzantius, longè accuratiùs
 scribens littus Bospori Byzantium
 quàm Chalcedonium, decipi potuit
 ria quadam opinione, quæ tum fortè
 pervagabatur de Lauro insana. Si
 quantumlibet fuerit pervagata, tam-
 ex antedictis constat sinum Amycu-
 esse

THRACI

quem Arrian

in insana, & B

amque appo

eam insalam,

sin à Bosporo

insanam peti

nitate veritate

salvus esse qu

epitèr eius por

promontor

quod hodie est

corum ante

es forarment

quam zoni

Dionysius

sinum T

sinum effere

in quo si

necessarius

que etiam in

me morat

nca appa

valerius, cat

litere in ea

ingens

Arrianus

sinant

in ea aut

obruta est

intra

pouit au

es

es

es

es

es

es

es

es

es

es

es

es

es

quem Arrianus appellat portum
 infanæ, & Plinius portum Amy-
 nuncque appellari Amiam & Mar-
 oream scalam, apud quam est fons
 à Bosporo centum passus, emit-
 sissimum fluvium perfrigidum, etiam sum-
 mæ æstate versare valentem molas, si
 as alveus esset proclivis: & major erat
 postquam ejus pars derivata esset in vi-
 um proximum appellatum Becoussi,
 i, ut hodie est accommodata regiæ
 aurcorum aulæ, sic longè commodior
 ades fuit armentis Amyci, ejusdemque
 aulæ, quam apud Laurum insanam,
 quam Dionysius ponit inter Argyro-
 num, & sinum Turcum, ubi dixi fluvii
 stium efficere paludem cannis ple-
 nam, in quo spatium nullus est fluvius,
 ni necessarius erat aulæ Regis Amyci:
 oleoque etiam hac ætate caret ædificiis.
 nec me movet, etiam si hodie nulla
 spelunca appareat talis, qualem descri-
 bit Valerius, cum ait:

*Littore in extremo spelunca apparuit
 ingens*

*Arboribus super, & dorso contecta
 minanti.*

Nam ea aut tot per secula ædificati-
 onibus obruta est, aut à Turcis inclusa re-
 tinetur intra ædificia, quæ ipse excutere
 non potui: aut fortasse poetice locutus
 X est:

est: quod non solent Physici Poëtae descriptione locorum. Ex antedictis Periplyi perspicitur non modò error, presentis Laurum insanam, & sepulchrum Amyci extra Bosporum in tractu Heracleæ Ponticæ, sed etiam ejusdem incerta commentatio modò ponens portum Amyci extra Bosporum, modò intra Bosporum: cum tot ex autoribus quos citat, apertissime declarare potuisset, Laurum insanam & sepulchrum Amyci, & portum Amyci esse intra Bosporum. Hermolao ignoscendum est quatenus fortasse non viderat Arriani Periplum, neque Dionysii Anaplum, viderat Apollonium, quem citat probandum, ubi esset Laurus insanam portus Amyci, & sepulchrum Amyci ex quo assequi poterat, illa esse juxta Bosporum, tum maxime ex Stephano quem frequentissime affert, confectum facile poterat, portum Laurum insanam esse in ore Ponti in dextra navigantibus ex Propontide in Pontum, nisi fortasse Codicem Stephani depravatum non nimadvertit, in quo edita est *δία φαινομένη*, pro *μαινομένη*. Quæ quidem paucula si Hermolaus (diligentissimus peregrinator librorum, quàm regionum) expendisset, profectò in multiplicem errorem non incidisset: qui ut pra-

et in Plinio posse legi, *portum Amyci*,
 nomen in Bosporo non vult intelligere
 illum esse, sed haud procul à Bosporo,
 nempe in tractu Heracleæ. In quo mul-
 tipliciter decipitur: primùm ignorans
 portum Amyci esse intra Bosporum: se-
 cundò Laurum insanam, & sepulchrum
 Amyci ponens extra Bosporum: tertio
 Azani portum, & Azamin urbem sta-
 tuens juxta Bosporum: quorum nemo
 neminit, ne Dionysius quidem: cum
 Azanis sit extra Bosporum, teste Stra-
 bone; qui ait ex Azanitide Rhyndacem
 exoriri. Iam cognitis Amyco loco, &
 Amyco sinu, cognoscimus Nymphæum
 Chalcedonium, teste Andræta Tene-
 dio, distans quinque stadia à vico nun-
 cupato Marmorea Scala esse, aut in re-
 giis hortis nuncupatis Becoussi, aut ab
 eis non longè; portumque Moucapo-
 ridem esse inter Argyronium, & vicum
 Marmoream Scalam appellatum; nimi-
 rum esse aut Monocolon, aut proxi-
 mum sinum, ubi fluvius versat molas;
 promontoriumque Aëtorhechum exi-
 stere, alterum ex duobus promontoriis
 sitis in horto, quem Græci vocant *Tur-
 con* corruptè, quasi *Aëtorhechon*. Palu-
 des, quas post sinum Amycum ponit
 Dionysius, fuerunt in sinu, quem vulgò
 vocant Soltaniam, à Soltano Rege

Soleimano, qui in eo Sardacum luculentum (sic enim Turci appellant thesaurum undique fenestratum) in littore adificavit cum hortis, & sylvis, & ædibus regiis; ubi priusquam hortos ille construxisset, à senibus piscatoribus accedens ibidem paludes à Soleimano obruta ædificiis hortisque occupatas fuisse; a quibusque ubi nunc Sardacum, & cætera ædificia existunt, Insulam prius extitisse circumdatam mari vadoso jam obruta arcisque projectis in hortos redacta.

C A P. VII.

De sinu Catangio: de promontorio, quod Dionysius appellat ὄξυρρῆν, & promontorio Phryxi: de promontorio Lembo nuncupato, & de Insula exigua.

POST (inquit Dionysius) paludes subintrat sinus nuncupatus Κατάγχεον, ad se maximè alliciens pisces, si quis avertat, ac potius (si nihil decet suppresserit, qui veritatem dicit) solus ex littoribus Chalcedoniorum est benè piscosus, verumtamen tantum differt ab Eurperæo, quantum differt mare à terra. Ἐπὶ αὐτῷ ὄξυρρῆς ἀκρῆ: hoc est, in ipso, vel post ipsum est promontorium Oxyrrhoum. Post Oxyrrhoum succedat littus planum, & multum appellatur Phryxi.

Oxytryxi portus; post quem alter portus,
 Phielia Chalcedoniorum valde po-
 nitum. ἐπὶ τῷ αὐτῷ, id est, *in ipso, vel*
ipsum, Phielia est tumulus supinus
 rotundus in circulo figuram circum-
 scribens basim. Theatrum aliquis con-
 sideraret se videre improvisum à natura
 institutum. Propè autem est promon-
 tium nominatum Lembus, à simili-
 tudine lembi. Sub littus illi continuum
 Insula valde brevis, juxta quam ma-
 gnum vadum exalbescens caulis sub-
 jacentibus in Europam avertit pi-
 ram cursum, cujus aspectu exterriti
 transseunt secundo Bospori flu-
 dia. Chalcedonii ipsam Insulam appel-
 lant βλάβη, apto nomine, & pro-
 pter experientiam rei, quæ accidere solet.
 Inde est Potamonion: post Potamo-
 non succedit Nausiclia, apud quam di-
 cunt Chalcedonios bello navali supe-
 esse adversarios contra se navigantes:
 Inde Echæa Ἐχέαιον promontorium,
 sinus appellatus Lycadium satis pro-
 fundus, illud quidem à viro Mega-
 nensi Lycadium, sive Cycladion à
 quodam indigena. Catangium videtur
 esse sinus, quem hodie vocant *Castal-*
ium, non modò nominis similitudine,
 sed etiam vera Dionysii descriptione.

Piscosus enim, si quis alius littoris Asia-
 tici. Verum ut ejus situs & consequen-
 tis littoris intelligatur, scito sinum So-
 taniam à Septentrione habere regis hor-
 tos; à Meridie vicum habitatum à Tur-
 cis, nuncupatum *Sycia*. Post vicum in
 littore est locus, quem piscatores vocant
Bolaca, à jactu retis. Hic sinus jam So-
 tanicus, prius Cyclaminus appellatus
 longo circuitu leniter flexo, quadratus
 in angulum normalem, piscosus habetur;
 à Meridie clauditur promontorium
 nominato Stridio: ab ostreis potiùs ab-
 bitror, quas vulgus Græcorum appella-
Stridia, quàm à stridore: nam ibi fluxus
 non stridet. Hoc promontorium ab A-
 quilone includit sinum Castacium, va-
 de piscosum, habitatum à piscatoribus.
 In hunc perennis rivus per vallem delat-
 bitur, in qua ima & plana Regis hor-
 sylvis virentes. In sinus parte extremam
 ad Meridiem pertinente videntur fun-
 damenta illius antiqui magni monast-
 rii, quod appellabatur *Ἀγγελήτων*,
 monachis nunquam noctu dormientibus.
 Hujus solitarii domicilii moderatorem
 & gubernatorem tradit fuisse Cyrillum
 Euagrius in sua Christiana concionis
 historia. Meminerunt & alii Historici
 aliorum monachorum, vel sanctitatis
 ruditione, vel sanctitate illustrium ho-

ivagam vitam egisse. Iam vero à Me-
 lie Castacium sinum cingit promon-
 torium duo cornua præ se gerens, alte-
 rum sinum Castacium claudens, quod
 vocant magnum Glari, quodque celeri
 ventoque fluxu circumsonat: alterum
 cornu claudens sinum, quem Πλάκας
 Græci appellant, circumfluit Bospori
 rapido cursu & simili prioris, quem di-
 cunt parvum Glari. Vide horum alte-
 rum, an sit Οΰρρον, alterum verò Πε-
 λάρρον. Medium promontorium divi-
 dens Castacium à sinu Placino, incur-
 vatur in duo cornua, parvulum sinum
 admittens, supra quem impendit con-
 cavus locus similis magno teatro.
 Post promontorium parvi Glari statim
 subsequitur sinus mediocris, quem
 Græci appellant Πλάκας, à quadam,
 ut ipsi ajunt, mensa marmorea. Hunc
 sinum à Meridie claudit promonto-
 rium, cujus ad radicem duo saxa supra
 aquam eminent, undoso mari circum-
 data. Itaque cùm in toto littore Asiati-
 co nulla sit Insula, neque scopulus inter
 Fanum Iovis, & Chalcedonem, quàm
 hic, & alter situs sub promontorio Da-
 malico; aut horum alterum oportet es-
 se illam, quam Dionysius commemo-
 rat, aut non extare. Iam verò scopulum
 possi-

positum sub radicibus promontor
 Damalici, non esse Insulam traditam
 à Dionysio, liquet ex his, quæ & ant
 dixit Dionysius, & ex ipsis, quæ po
 stea dicet. Quòd si juxta illa duo sax
 supra aquam extantia sit maris vadur
 exalbescens cautibus, quibus sub aqu
 jacentibus Dionysius scribit, pisces a
 verti in Europam, profectò hic sive sco
 pulus, sive Insula major esse debuit, ad
 jacentesque cautes erutas fuisse conve
 nit: aut si alibi Insula Dionysii fuit
 funditus everfa est à Chalcedonensibu
 illam appellare solitis *Βλάβη*. Strab
 Insulam esse tacet, sed duntaxat petrar
 esse dieit. Pelamides, inquit, descenden
 tes ex Ponto, cum præterierunt Cya
 neas, ex Chalcedoniaco littore petr
 quædam alba ipsis objecta adeò exten
 ret, ut statim in contrarium litus con
 vertantur. Plinius saxum duntaxat est
 dicit. Est, inquit, in Euripo Thracii Bo
 spori, quo Propontis Euxino jungitur
 in ipsis Europam Asiamque separanti
 freti angustiis saxum miri candoris,
 vado ad summum perlucens juxta Chal
 cedonem in littore Asiæ: hujus aspectu
 repente territi Thunni semper adver
 sum Byzantii promontorium, ex ea
 causa appellatum Auricornu, præcipit
 petunt agmine. Itaque omnis captura

Byzan

zantii est, magna Chalcedonis penu-
 M. P. medii interfluentis Euripi.
 Plinius appellat Thunnos, Strabo
 Pelamides, sicut hodie piscatores eas
 appellant ascendentes in Pontum, eas-
 verò descendentes ex Ponto vo-
 cant Lacerdas. Sed an hæ sint Thunni,
 Pelamides, separato volumine erit
 attendendum. Hermolaus dum Plinia-
 num Codicem habentem M. P. corri-
 git, & censet legendum D. P. designare
 videtur saxum illud esse inter Hermæum
 promontorium, & Ciconium: at ex
 Dionysio id verum non est, qui multa
 loca ponit inter Insulam Βλαβίου &
 Ciconium. Nam Plinius ponens illud
 saxum juxta Chalcedonem, denotare
 videtur Damalicum scopulum, aut al-
 terum propinquum nunc non extan-
 tem. Dionysius verò procul à Chalce-
 done ponit. Cornelius Tacitus Byzan-
 tium, ait fertili, fœcundoque mari; quia
 quævis piscium in Pontum erumpens, &
 ubilibet subter vias saxi exterrita, o-
 mni flexu alterius littoris flexu, ad Byzan-
 tiorum portus defertur: in quo Corne-
 lius labitur. Non enim id fit, cum Pela-
 mides erumpunt in Pontum, sed cum
 ex Ponto per Bosporum erumpunt in
 Propontidem. Piscatores nostræ ætatis
 ignorant saxum illud, & negant id ve-

rum unquam fuisse; Pelamidesque affi-
 mant, in cursu Delphinorum declinat
 & decedere de recto decursu. Equidem
 ipse petram candicantem nunquam
 puto fuisse causam, cur potius Byzan-
 tium, quàm Chalcedonem: sed quòd
 ex illa petra loca Bospori naturalite-
 apta sint ad deflexum in Europam.
 Nam à promontorio Hermæo littus
 Europæum incurvatur, & recedit tribus
 magnis flexibus: quorum primus fit
 Neocastro ad promontorium Estias; se-
 cundus à promontorio Estiaco ad Cli-
 dium promontorium; tertius à Clidio
 usque ad sinum Chrysoceras. Vnde fit
 ut cursus defluxionis Bosporicæ dire-
 ctus delatus juxta latus Asiæ rapidius
 Pelamides avertat in littus Byzantia-
 cum tranquillius. Id quod vel ex ipso
 Dionysio colligitur, qui ut id attribua-
 fieri cautibus exalbescens, tamen
 earum dicit aspectu exterritas fretum
 transire secundo Bospori fluxu. Tum
 Strabo interea dum profitetur id acci-
 dere occursum petreæ albæ, concedit simi-
 etiam idem fieri defluxu, & locis natu-
 raliter aptis ad defluxum Byzantium
 versus, atq; ad ipsum cornu sinum By-
 zantiacum. Iam si à Meridie promon-
 torium claudens sinum Placa sit Lem-
 bus, tum conjicere possemus, sinum Placa

non

THRACIO.

magnum quòd

indum, esse po-

tion esse, aut

olum, aut Enar-

imque opinare

per appellat Nar-

am in Negre-

ad hodie vulgo

a, ex quo cur-

poricæ defertur

as. Nam inter

sinu nullum ex-

gros: unde

Neocastri

appellatur Co-

monerium:

existimare

illos fluxus,

monoria Hel-

mi. At mihi

videntur

um, ubi rapid-

est molis, e-

ria ob fluctu-

ri & maxim-

umq; habent

um. Sed ubi

um, ubi

s, quæ ante

pendit, quæ

magnum quidem, verumtamen
 fundum, esse portum Phryxi: & Po-
 monion esse, aut sinum nuncupatum
 molum, aut Enaretem fluvium: Nau-
 que opinaremur locum, quem
 eugus appellat Napli, atque promon-
 tium τὸ Περίρρον putarem illud,
 hodie vulgò nominant Moletri-
 m, ex quo cursus celeris defluxionis
 sporicæ defertur ad promontorium
 alias. Nam inter sinum Placa, & Mo-
 rinū nullum existit promontorium
 εἰρρον: unde fieret, ut Ciconium nō
 et Neocastrum Asiaticum, sed locus
 n appellatus Cecri, situs contra Estias
 montorium: tumque Ἀκρας πο-
 ρου existimare conveniret, esse rabi-
 osos illos fluxus, qui deferuntur ad pro-
 montoria Helix, & Stauri, & Hermo-
 niani. At mihi potius Ἀκρας πο-
 ρου videntur existere ad promonto-
 rium, ubi rapiditas cōfluentiæ Bospori
 erfat molas, quàm ulla alia promon-
 toria ob fluctus rapidissimos totius Bo-
 spori, & maximè circumsonantis: Cico-
 niumq; habendū esse Neocastrum Asia-
 ticum. Sed ubi sit portus Phryxi, & Ci-
 conium, ubi Ἀκρας πορροῦ, non ex
 his, quæ antè dixi, iudicato, sed per te
 expendito, quæ de illis Dionysius scribit.

De Naumachio, & Ciconio: & de promontoriis nuncupatis ποιζόσαις: & de duobus Discis.

PROPE Lycadium promontorium, inquit Dionysius, est Naufimachium locus altera pugna navali illustris; in Ciconium nominatum ab excessu malitiae incolarum. Seditione enim violenta pressi ex loco exciderunt. A tergo autem Ciconii sunt partim Ποιζόσαι ἀραγί (ex eo nominatae, quod circum ipsas franguntur fluctus, & cursu murmurante feruntur) partim Disci: major quidem primus, multò minor secundus; ambo appellati à similitudine figuræ. Hæc quidem loca ponit Dionysius media inter Lycadium, & Chrysopolim. Plinius ait: Ultra Chalcedonem deinde Chrysopolis fuit, deinde Nicopolis, à quo nomen etiamnum sinu retinet, in quo portus Azari, deinde Naulochium. Ex antedictis Dionysius existimo depravatè legi in Plinio *Naulochium*, rectius legendum esse *Naufimachium*. Nam quòd Hermolaus interdum censeat legi posse, non *Amyci* sed *Azari*, citans Strabonem, scribentem, in ore Ponti esse Chrysopolim & Fanum

num Chalcedonium, & regionem,
 habet paulò supra mare fontem
 nominatum, qui Crocodilos
 alit: id mihi ex flumine Neoca-
 influenti in Bosporum hodie nomi-
 nato *Enarete*, sive *Arete*, atque ex loco
 omnino appellato *Napli*, interdum veri-
 simile videbatur, existimanti fortasse
Naplen corruptum, quasi *Nicopolim*.
 illud idem dubium mihi videri cœ-
 posteaquam profectus ad Proponti-
 sinum *Astacenum*, nostra ætate ap-
 ellatū *Nicomedicum*, in ejus ora, non
 gongè à vico hodie nuncupato *Diacy-
 ssa*, olim *Libyssa*, ubi fuit sepulchrum
 annibalis, vidi oppidum nomine *Ari-
 num*, cujus in fontibus cepi eos, quos
 ricini appellant *Mauledones*, similes
 crocodilis, quos describam in *Periplo
 Propontidis*; sed etiam inveniri dicun-
 tur in fontibus vicinioribus Chalce-
 doni. Itaque non semel conatus sum
 proficisci ad fontes *Areræ* fluminis, ut
 viderem, an *Mauledones* ibi sint, an
 alii: sed gentis immanis *Barbaria* bis
 me ex media via retraxit, & coëgit de-
 serere institutum iter. Nunc autem,
 ut faciliùs intelligatur, ubi fuerit por-
 tus *Phryxi*, ubi *Ciconium*, ubi *Πο-
 ζού*, describam littus à sinu *Placæ*
 usq; ad *Chryso-polim*. Post sinum *Placæ*
 sequi-

334 DE BOSPORO
sequitur sinus vulgò dictus Manolius
contra medium Hermæi promontorii
latus appellatum *ῥώδι* situs, egregius
portus & piscosus, quem de bonitate
piscationis cedere ajunt piscatores
sinui littoris Asiatici. Hic valles lu-
lentas habet, olim ad eò passionibus
lebratas, simul & luculento Monasterio
ornatas, ut copiosum lac & circum-
centium collium cliis Græci nimium
inaniter nunc dicunt in Monasterio
tubulis subterraneis ductum fuisse: quod
idem proficiscens in Mediam, à Cappadocibus
Neocæsariensibus audivi, suorum montium
ubertatem passionibus usque ad eò extol-
lentibus, ut opere subterraneo in celebre
illud Cœnobium Gregorii Thaumaturgi subur-
banum Neocæsareæ deductum fuisse jactitant
non desinant; viamque ostendant, quam
in hunc diem sua lingua appellant *Viam
lactis*. Post Manolium sinum deinceps
sequitur locus sirus juxta Neocastrum
quod piscatores appellant *Cormion*, à
arbore, ut ipsi putant, quæ ibi nulla
est, ignorantes se depravasse *Ciconion*,
quod cum ex ordine Anapli Dionysii
fuisse apud Neocastrum Asiaticum
colligo, tum ex scholiis quibusdam
antiquis in Dionysium scriptorẽ orbis
tradentibus maximas Bospori angustias

THRACTO.
Anapli
Anapli
promontorii
Arctæ, quod
est, aquam
orientis
juxta Neoca
simum
navigant
Ejus
Regis
Neocæsari
Bospori
appellat
maximum
Chrysope
Bospori
molas
castra
ocho
pluquam
pulcherr
ricentem
Pisces
appellat
pale
castra
estiam
et

De inter Anaplum & Ciconium. Vbi
 paulò esset Anaplus, disserui, cum tra-
 nerem promontorium Estias. Flumen
 tem Aretæ, quod Turci vocant *Ioc-*
 , id est, aquam viridem, progrediens
 solis ortu ad Occasum, ingreditur Bo-
 rorum juxta Neocastrum, quod ab o-
 o sursum versus etiam summa æstate
 aphis navigatur paulò amplius octo
 udiis. Ejus ostium subeuntibus ad dex-
 am spectatur amœnissimus & maxi-
 us Regis hortus, opacus densa sylva
 borum fructiferarum: ad sinistram
 xtat Neocastrum, ex Asia similiter co-
 ctans Bospori angustias; ut easdem
 x Europa cogit, stringitque arx, quam
 ntè dixi appellari Læmocopiam. Om-
 nium maximus fluvius est eorum, qui
 ntra Chrysopolim & Pontum ingre-
 liuntur Bosporum. Omni anni tem-
 pore molas versare potest, triaque mo-
 etrina exercet, unum distans ab ostio
 circiter octo stadia: alia interiora ab-
 sunt plusquam tria miliaria. Fluit per
 vallem pulcherrimam, undique nemo-
 ribus virentem, refertis multitudine fe-
 rarum. Pisces fert, quos Græci accolæ
Lelingia appellant, cujusmodi plurimos
 procreat palus Ascania, quos crudos
 Sole exsiccatos edere solent Byzantini.
 Producit etiam Cephalos, & in altis
 gur-

gurgitibus: glanes etiam cetaceæ magnitudinis. Sinus Neocastri duo flumina admittit, unum quem jam dixi nominari Areten: alterum ego Napliticum appello, ex eo, quod effluit in Bosporum juxta locum, quem vulgus vocat Neaple, nescio an à Nicopoli, an ab Anaplo, an à Nausiclia. Hic à Meridie cingit Regis hortos, quos Arete cingit Septentrione. Vtriusque ostium sylvæ cannarum efficit, Napliticiq; confluentem supra summam æstate, etiam in locis vadosis magnitudine fluere videtur, qua aquæ ductuum in gurgitibus, quos totos habet, eadem genera piscium, in Arete perspiciuntur. Equidem ipsam non longius tribus miliaribus secundæ ripam progredi metu Barbarorum ausus, prospexi duntaxat hunc per longam vallem nemorosam, venationi regiæ accommodatam. Ab hujus fluminis ostio incipit promontorium, cujus mucro undique percutitur Bospori, qui rapiditate, altitudine, strepitu sonoro superat omnes fluxus tætius Bospori, multas niolas quotidie versare solitus. Hujus promontorii dorsum ab occasu solstitiali ad brumalem ortum surgit, situm contra sinum *Χηλῶν*. Clauditur duabus vallibus, una à septentrionibus, altera à cardine me-

THRACIO.

no, utaque p

nem stadiorum

rive & puzco

us à summo mu

nos passus prim

dicitur, reliqu

nes dorsum pro

ficiam ob vall

ates, & scrobes

ata promontori

antem supra m

est, completur

plus trecento

mucronibus v

divisum rem

laci tribus p

radices à primo

turrunt in lon

ter trecento

agnitudine su

na olim fuisse

vallum plus m

est inter secun

desinen. rem

prædictum

us, sita è regio

m. In hanc v

los emittunt

ulos excelsis

planitie, q

à genere

ridi

anno, utraque producta in longitu-
 dinem stadiorum circiter octo. Undique
 exire & præcepsum promontorium,
 ab ostio à summo mucrone ascendi quin-
 quaginta passus primos præcipites & val-
 les directos, reliquos semiplanos effi-
 ciunt dorsum promontorii, quod val-
 le restrictum ob valles utrimque coar-
 cantes, & scrobes treis, quos velut
 in gurgula promontorium efficit, primum
 insistentem supra mucronem promon-
 torii, complectentem ambitu passus
 amplius trecentos, distantem à Bospo-
 ro circiter viginti passus: alterum ab al-
 tero divisum tenui promontorii dorso,
 latiori tribus passibus. Promonto-
 rii adices à primo scrobe ad secundum
 currunt in longitudinem passuum
 circiter trecentorum. Secundus scrobs
 in longitudine superat primum, & lapi-
 dea olim fuisse videtur: passuum in-
 vallum plus minus ducentorum. In-
 ter secundum & tertium scro-
 bem desinentem in imam planitiem
 qualis prædictum promontorium clau-
 dit, sita è regione promontorii Estia-
 ni. In hanc vallem multi fontes ri-
 vos emittunt irrigantes Regis hortos
 æquos excelsis lauribus, positos in ima
 qualis planitie, quam Græci jam vocant
 tri à genere frumenti, ignorantes

Y

tem-

temporibus Iustiniani appellatam Cro-
 chon, sive Brochon: id quod perspicie-
 tur ex Procopio. Duo, inquit, eran-
 templa Michaëli Archangelo dicata:
 inter se opposita, Bospori freto divisa
 unum in loco appellato Anaplo, in si-
 nistro latere navigantibus ad Pontum
 Euxinum: alterum in contrario littore
 quod antiqui Περίχθες nominarunt
 ex eo existimo, quia littus multum pro-
 jiciatur ex hac ora: nunc autem nomi-
 natur Βρόχοι, temporis longitudine
 accolarum inscitia depravante nomi-
 na. Hæc quidem Procopius, cujus in
 altero Codice leguntur *Crochi*, & in
 margine quidam literis antiquis eun-
 dem locum notat *Cronychion*, sive *Bro-
 nychion*. Quid si fortasse olim appella-
 batur Περίχθον Δίσκον? nam littus il-
 lud non prominet, sed potius retrahitur in
 finem, quem efficiunt promontoria ex
 una parte Moletrinarium, ex altera He-
 liacum. Itaque temporis vetustate fieri
 potuit, ut Περίχθον Δίσκον depravarint in
 Περίχθες. Nam si promontorium mo-
 letrinarium sit Ἀκροποιρῆσις, ut esse
 videtur, in latere hujus vergente, po-
 tuit esse Protos discos, promontorium
 Helicæ: quod fluxu rapido verberatum
 aliquando molas versare solito, claud-
 siqu

cum nuncupant
 horum cum
 aquæ ex
 inde bre
 vicus d
 quod olim
 manserit re
 vidi saxa qua
 antorum ant
 duodecim al
 cum ita olim
 sum, cujus
 nuncup
 bacia, quæ non
 extrema iam
 fuisse suble
 Non tam
 Michaëli
 sacrum hor
 movavit: cuj
 exortere, Be
 hæc litore
 orum specta
 quis temp
 Rex Iustit
 ravit: deind
 magna mul
 penitenti
 in eodem
 onasterium
 suus a

pium nuncupatum τ Φυλακῆς: ubi
 angius hortus cum sylva & turri, ex qua
 mma aquæ ex altis collibus subductæ
 liunt; inde brevi promontorio supe-
 to, adest vicus dictus Chrysoceamus,
 eo, quòd olim templum haberet te-
 alis inauratis tectum. Ex hoc vico ef-
 di vidi saxa quadrata ingentia funda-
 mentorum antiquorum sub terra abdi-
 in duodecim altitudinem pedum, in-
 ascantia ibi olim fuisse castellum muni-
 ssum, cujusmodi fuerunt regie So-
 anianæ nuncupatæ, aut his antiquiora
 alatia, quæ non longè ab æde Michaë-
 es, extrema jam commemorata Proco-
 zius fuisse subsequenter verbis desi-
 nat. Non multum, inquit, procul ab
 æde Michaëlis templum Deiparæ Virgi-
 ni sacrum longa vetustate exolescens
 renovavit: cujus dignitatem longum
 esset excutere, & sermone significare. In
 hoc sanè littore dextro navigantibus in-
 contum spectatu dignæ jam usque ab
 antiquis temporibus ædes regie erant,
 quas Rex Iustinianus omnes Deo con-
 sacravit: deinde narrat, ut Byzantii es-
 set magna multitudo meretricum, qui-
 bus pœnitentibus vitæ prioris, ædes re-
 gias in eodem littore fitas convertit in
 monasterium magnificum. Chrysoce-
 ami fluvius æstate exarescit. Inde sequi-

tur vicus appellatus *Stauros*, ab occa-
 cinctus promontorio, vulgò vocat
Nagalon, quod rapido cursu fluxus ve-
 beratur, valente volvere molas cont-
 nuato usque ad moletrinum, à peritio-
 ribus quidem *Hermonianum* nuncupa-
 tum, à vulgo verò *Tamborlianum*. In-
 fluxus littoreus remissior usq; ad Chry-
 sopolim. Deinceps Dionysius instituit
 Anaplum continuat in hunc modum

C A P. IX.

De Chrysopoli, & loco appellato Bov-
sive Damali.

POST Discos (inquit Dionysius) sequi-
 tur portus magnitudine & tranqui-
 litate pulcherrimus & optimus. Ipsius
 magnitudinē circumscribit littus pro-
 fundum & molle. Supra mare jacet
 campus acclivis in littus. Appellatur a-
 tem Chrysopolis, ut quidam dicunt, e-
 eo, quòd Persæ imperantes in hunc lo-
 cum cogere auri acervos exactos a
 urbium tributis: ut verò multi tradunt
 à Chryse filio Chryseidis & Agame-
 mnonis ibi mortuo, & sepulto. In hunc
 enim locum dicunt Chrysen fugientem
 metu Ægisthi & Clytemnestræ perven-
 nisse, cogitantem in Tauros transire a-
 sororem Iphigeniam, sacerdotem in-
 tiatam Dianæ: sed illum morbo labo-

rantem

tantem, hinc sepultura affectum fuisse,
 quoque; ex nomine loco nomen reliquis-
 se. Possit etiam ob portus commodita-
 tem ita appellari, ab iis, qui mirabilia
 inuro comparare solent. Ex his Dionysii
 verbis facile assequimur, Bospori Ana-
 plum esse Dionysii illius Byzantii anti-
 quissimi scriptoris, quem jam sapissime
 citavi. Nam Stephanus antiquus ur-
 bium scriptor, superiora Dionysii ver-
 ba affert: Chryso polis, inquit, in Bithy-
 nia prope Chalcedonem Anaplum na-
 viganti in dextra. Dionysius autem By-
 zantius Anaplum Bospori scribens, de
 nomine hujus hæc dicit: Appellata au-
 tem est Chryso polis, ut aliqui dicunt, à
 Persarum imperio huc acervos auri col-
 lecti ex vectigalibus redigente: alii verò
 plures dicunt, à Chryse filio Chryseidis,
 & Agamemnonis. Neque solum ex his
 Stephani verbis cognoscimus Dionysii
 Anaplum esse Stephano antiquiorem;
 sed etiam ex ipsius Anapli discursu per-
 cipimus illum scripsisse Bospori Ana-
 plum, antequam Severus Byzantium
 evertisset. Chryso polis emporion fuit
 Chalcedonis, ubi Xenophon tradit
 Græcos, qui meruissent stipendia in Cy-
 ri expeditione Persica mansisse dies se-
 ptem, vendentes prædas, quas cepissent.
 Idem in historia rerum Hellenicarum,

Attici, inquit, duces Chrysoopolim Chalcedoniæ profecti, muris eam munierunt eandemque ad servandas decimarum pecunias constituerunt; in ipsaque decimam exegerunt ex navibus Ponti; præsidiumque triginta navium cum præfectis duobus, ibi reliquerunt. Postea muris nudatam fuisse ex Strabone patet dum ait Chrysoopolim vicum esse. Similiter hodie urbs non est, sed vicus lax habitatus multis ædificiis non continuis, circuitu miliaria complectens citius duo: situs partim in valle, partim in promontoriis vallem cingentibus quorum unum Damalicum quàm modo appellabimus, totum ferè ejusdem ædificiis occupatum. Portum profundum habet in sinum mediocriter curvatum sed longè olim majorem habuisse occupantem imam vallis planitiem, in qua sita est nunc Chrysoopolis, oportet: cum Athenienses triginta triremes illic in præsidio tenerent, & navale esset Chalcedoniorum. Socrates enim inquit, Constantinum Magnum post multas pugnas terra marique pugnatas, Licinium Imperii consortem & generum ad Chrysoopolim Bithynicam vicisse, quæ erat navale Chalcedonis. Ex quibus postea multis verbis disserere hunc portum longè multo majorem extitisse; sed obruitur

tur

THACIA

in fuisse quorum
ne partem possit
urim nostra et
us obui ad ex
somethanz &
infruit Regis S
de rari plumo
is, & portibus
inibus eronari
o reobificata est
erat deserta be
um, ut nullum
az Georgiu C
Regem condidit
basterium
in palatia ad er
bique liberco
ficium vivam
ante, ubi man
polis ædificia
urum reliquit
Chrysolis quanqu
tū, tamen om
ant, ubi hæc
de antiquo ex
ur & curia
quandiu Byzant
on appellare
ratione milt
designare vid
Per Chalced

quodam fuisse partim olim deleta Chalce-
 done, partim postea Barbarorum metu,
 partim nostræ ætate. Vidi partem por-
 ticos obrui ad excipiendam sedem ædis
 Theomethanæ & Xenodochiorum, quæ
 destruxit Regis Soleimani filia, omnia-
 que tæpe texit plumbo, & columnis marmo-
 reis, & porticibus, & areis amplis, &
 cælestibus exornavit. Denique Chrysopo-
 lis reædificata est à Turcis, quæ diu ja-
 cuerat deserta bellis Persarum & Turco-
 rum, ut nullum vestigium restet eorum,
 quæ Georgius Cedrinus dicit, Philippum
 Regem condidisse Chrysopolim, ut mo-
 nastorium τῆς παναρχαῖς Θεολίας,
 & palatia ad excipiendum Regem, re-
 pleritque liberos, hortosque struxisse, &
 piscium vivarium: id quod in vallis pla-
 nitie, ubi nunc sunt præcipua Chryso-
 pololis ædificia, existimo lacum fuisse, ni-
 mirum reliquias portus antiqui. Chry-
 sopolis quanquam est suburbana Byzan-
 tina, tamen omnes fere Byzantini igno-
 rant, ubi hæc fuerit, ex eo, quòd nomi-
 ne antiquo exoleto, jamdudum voca-
 tur *Scutaris*, nescio à Francis ne ali-
 quandoquandiu Byzantio imperantibus, Chry-
 sopolim appellantibus scutum, an potius à
 statione militum scutariorum; id quod
 designare videretur Marcellinus, cum
 ait: Per Chalcedona & stationem trans-

currit, si appositè legeretur sine conjun-
 ctione, Chrysopolim stationem, brev-
 ratis ergo, ut vulgò fieri solet, suppresso
 nomine scutariorum, quod Constanti-
 nopolitanos reges crebrò usurpasse ex
 rundem historia frequens testis est. Verum
 rùm ex Codice Marcellini maximè de-
 pravato, fateor me conjecturis vagari
 potius, quàm certo judicio sententiam
 dicere. At haudquaquam ferendi non
 nulli, qui putant vicum, quem paulo
 antè dixi appellari Chrysoceramum, fuisse
 se Chrysopolim, cum jam declarârimus
 hanc nominatam ex eo, quòd templum
 haberet tectum inauratis tegulis: at ex
 vico Chrysoceramo, ultro citroq; tra-
 jectus fieri non solet, sed ex portu Scutarico,
 ut loco accommodato ad trajec-
 tiendum: unde, ut nunc, trajetus olim
 fieri solebat. Est etiam nunc Byzantii Scal-
 omnium frequentissima prope portam
 Neorii, nominata Scutarica, quam
 lim eandem fuisse, quæ Chrysopoleos
 & Chalcedonis, cum ex his, quæ afferantur
 in descriptione Constantinopoleos, tum
 ex usu hodie quotidiano colligere pos-
 sumus. Nam ex porta Neorii, quæ nunc
 appellatur *Oria*, quotidie jam videmus
 necessitate quadam fieri trajectum
 in portam Scutaricam; aut si quis tra-
 jicere velit Byzantio Chalcedonem, aut
 Chalcedonem

Chalcedonem

Chalcedone Byzantium, illum necesse habere sursum navigare usque ad Scutarim: id quod frequenter quotidie videtur multis navigiis ferentibus homines, & jumenta recta via non valentibus transire Chalcedonem: sed ob rapidi fluxus decursum ascendere coactis usque ad Scutarim: atque ex Chalcedone volentibus transire Byzantium, opus est ascendere ad promontorium Scutaricum, olim appellatum Bovem, sive Damalim, atq; ad portum usque Chrysopoleos: id quod ut fit hodie, ita olim factitatum fuisse ab ætate Polybii, qui ait: Ex urbe Chalcedone volentes transire Byzantium, non possunt recta navigare, ob intermedium rapidum defluxum Bospori, sed necesse habent iter deflectere prope Bovem, & Chrysopolim navigare. Idem, à promontorio, inquit, appellato Estiis fluxus Bospori impulsus prolabitur ad Bovem nuncupatum, qui est Asiæ locus, ad quem constitisse ajunt primùm fabulæ Io, cùm transivit hoc fretum: rursus fluxus impulsus à loco Bove nominato, fertur ad ipsum Byzantium. A quo non dissentit Georgius Cedrinus, cùm ait Leonem Phocam Chrysopolim occupasse, populumque in ulteriore ora in aciem struxisse apud locum, ubi in co-

lumna extat Damalis lapidea: itaque ex
 terruiffè eos, qui effent Byzantii. Ex an
 tediētis collegeram Scutarim effè Chry
 fopolim, & locum, quem Polybius ap
 pellant Bovem, Arrianus Damalim ex
 ftere Promontorium Scutaricum, fitur
 contra promontorium Bosporium, i
 quo pofitum fuit Byzantium. Verū
 poftèa multo planiūs novi, cūm incie
 in Dionyfii Anaplum. Poft Chryfopo
 lim, inquit Dionyfius, promontorium
 maris iētibus expositum prominet
 multa enim navigatio ad ipfum impu
 fa contra promontorium nominatur
 Bovem concertat. Eft autem is locu
 tanquam è carceribus emittens traj
 cientes in Europam. In hoc promont
 rio exiftit columna lapidis albī, in qu
 extat Bos Charetis Imperatoris Ath
 nienfium conjux, quam hic mortuar
 fepelivit. Inſcriptio autem ſignifica
 fermonis veritatem: at illi, qui va
 nam reddunt hiftoriam, putant ant
 quæ Bovis ftatuam, aberrantes à ver
 tate. Inſcripti enim in columnæ bafi
 verſus ſunt:

Ἰναχίης ὄσκι εἰμι βοὸς τύπῳ, &
 ἀπ' ἐμοῖο
 Κλήζεται ἀύλωπον Βοσπόριον πε
 λαγῶ.

Κείνῳ

ἐνὶ τῷ πάλαι βαρῦς χόλος
ἤλασεν Ἡρόδοτος

Εἰς Φάρον. ἢ ἢ ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι
νέκυς.

Εὐνέπης ἡ ἢ Χάρη· ἐπὶ δὲ ὅτε
πλάσεν ἐκείνη

Τῆδε, Φιλιππίων ἀντίπαλος
σκαφέων.

οἰίδιον δὲ ἤκουον ἐγὼ τότε, νῦν ἢ Χάρη

Εὐνέπης, ἡπείροισι τέρπομα ἄμφοτέραις.

temporibus Phocionis, qui Hypotheses
tracipuorum scriptorum velut indices
antiquæ Bibliothecæ conscripsit, vixit
Georgius Codinus. Is hæc ferè omnia,
quæ antè dixi, ex Anaplo Dionysii re-
tulit in sua scripta. Postquam, inquit,
excessit è vita, Atheniensium Im-
perator Chares, cum quadraginta navi-
bus in auxilium Byzantiarum profectus
ad bellum contra Philippum, occupavit
promontorium Propontidis, quod in-
ter Chalcedonè & Chrysopolim situm
est, & in illo loco contra Philippum
prælio feliciter decertavit, ubi con-
jugem comitem habens morbo laboran-
tem amisit, eamque sepultura affecit
eique

eique excitavit aram, & columnam, i
 qua Damalis statuta spectatur ex lapid
 albo facta. Sic enim appellabatur ill
 Charetis uxor, quod etiam in ea incisi
 usque ad nostram ætatē versibus pate
 Deinde eosdem versus affert, quos sup
 scripsi. Prætereo jam non rectè Cod
 num tradere, Charetem Atticæ classi
 ducem, quadraginta navibus auxiliat
 fuisse Byzantinis; cùm ex Demosthen
 constet, Athenienses succurrissè Byzan
 tiis centum & viginti navigiis. Omitt
 etiam illud, quòd dicat promontoriùm
 in quo sita esset statua Damalis, est
 Propontidis, cùm sit Bospori. Hoc u
 num, quod rectè scribit, accipio, nimi
 rum hanc columnam, statuamque ex
 citatas fuisse à Byzantiis in gratiam Im
 peratoris Atheniensium, cùm ex ante
 dictis percipi potest, tum ex Psephismat
 Byzantium, quod ingenuè profitetu
 Byzantium à Philippo Macedone ob
 fessum, liberatum fuisse auxilio Athe
 niensium, quod Demosthenis Codex
 editus sic habet lingua Dorica conscri
 ptum, qua Byzantii utebantur, colon
 Megarensium Doricorum, Ε' πὶ ἱερο
 μνάμῳ βoσπορείῳ δαμάτιθ' ἐν
 τεαλίῳ ἔλεξεν ἐκ τᾶς βολαῖς λαβᾶν
 ῥήτσαν· ἐπειδὴ ὁ δᾶμ' ὁ ἀθηναίων
 ἔντε

τοῖς ἀστυνομοῦσι καιροῖς δυνόων
 τελεῖ βυζαντίοις, καὶ τοῖς συμμέ-
 ροις, καὶ συγγενέσι ἀσυνδίοις, ἔπολλας
 μεγάλας χρεῖας παρέχῃ ἔντε τῷ
 περισηθῷ καιρῷ φιλίππῳ μακε-
 δονικῷ ἐπιβρατύσαντι ἐπὶ τὰν χώ-
 ραν, ἔτὰν πόλιν ἐπὶ ἀναστάσῃ βυζαν-
 τίνῃ καὶ ἀσυνδίων τὰν χώραν διαίοντι
 ἀσυνδροκροπέοντι, βοηθήσας πλοίοι-
 σι ἐκαστὸν ἑξήκοντα, καὶ σίτα καὶ βέ-
 ρη, καὶ ὀπλίταις, ἐξείλετο ἀμὲν ἐν
 τῷ μεγάλων κινδύνων, καὶ ἀποκατέ-
 στε τὰν πατρίαν πολιτείαν, ἔτις
 αἰώς, καὶ τὰ φερόμενα δέδοχθαι τῷ δάμω
 βυζαντίων καὶ ἀσυνδίων ἀθηναίων
 ἀμὲν ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, ἐν ταῖς
 αἰσῶ, καὶ οἰκίαν παροδρίαν ἐν τοῖς
 ὡς ποτ' ὅλον ποτὶ τὰν βωλάν, καὶ
 ἑλκὸν ἐτέλοντο τὰν πόλιν, ἀλειτερ-
 τῶ ἢ μὲν πᾶσαν πρὸς λειτεργίαν
 ἵστα ἢ καὶ ἐκόντας πρὸς ἐκκαίδεκα
 ἰσχυροὺς ἐν τῷ βοσπορίῳ. Prætereo
 cetera. Si hoc Psephisma vitiatum non
 esset, perspiceremus has statuas treis
 cubitorū statutas fuisse apud
 cum Bovem nuncupatum, ubi Cha-

350 DE BOSPORO
res Atheniensium bello navali pug-
nit contra Philippum, tumque leger-
imus non Βοσπορείχῳ, sed Βοσπορε-
χώρα: cuiusmodi fuit locus nuncup-
tus Bos, aut promontorium Bosporium
nominatum, in quo situm erat Byza-
antium. Ex antiquo Codice emenda-
nonnulla, ut ἐν τε ἀλία, Codex antiquus
habet ἐν τῇ ἀλία, id est, in concior-
ut Herodotus utitur: ἐν τὰς γῆ, an-
quum exemplar habet ἐκ τῆς γῆ.
Polybio, Arriano, Dionysio Byzantio
patet locum appellatum, sive Boverum
sive Damalim fuisse promontorium
nunc nominatum Scutaricum, po-
timum è regione promontorii Bosporii
Byzantium continentis, sententiaque
Polybii ita appellatum, quòd Io vacat
illuc ex Europa fretum transiens appu-
sa fuerit. Dionysius quidem Byzantium
promontorium appellari Bovem con-
sentit, sed Bovis statuam in eo exci-
tam ex antiquo epigrammate negat e-
Ious Inachi filie, eamque huc non tran-
sisse, sed in Pharon: quam autem Pha-
ron epigramma intelligat, vide an Pha-
ron antiquam, quam supra ostense
fuisse prope angustias Fani: an illam
quam Marcellinus statuit supra pro-
montorium Chrysoceras, hoc est, i-

ur

be Byzantio. At nemo Io tradit hanc
illam transisse. Mihi potius epigram-
ma intelligere videtur Pharus Alexan-
drinam, negareque Bosporum appella-
tam ab Io Inachi filia. Nam etiam Ar-
rianus Bosporanus scribit quorundam sententia a-
eam vaccam fuisse, quæ nomen dederit
Thracio, quam dicit Phrygibus
nominibus eam urgentibus incolumen
nullo metu fretum transisse, situm in-
ter Chalcedonem & Byzantium, du-
cemque illis extitisse, quibus divinum
oraculum datum erat, ut bucculam iti-
neris ducem facerent. Cui obtempe-
rantes, incolumes transierunt, & mo-
numentum tradit hujus transitionis,
Damalim æream excitatam à Chalce-
donensibus, locumq; in regione Chal-
cedonia esse ait, qui forsitan esset is, qui
usq; ad suam ætatem nominaretur Da-
malis. Dionysius quidem fatetur colu-
nnam ex lapide albo fuisse, sed non de-
clarat, Damalis ne esset lapidea, an æ-
rea. Georgius Codinus dicit statuam
Bovis uxoris Charetis fuisse ex lapide
expolito. Itaq; oportet illam antiquam,
unde Bosporus appellatus fuit, quam Ar-
rianus tradit æream, dejectam & subla-
tam esse: deinde alteram lapideam po-
sitam fuisse tempore Leonis Phocæ, ut
antè dixi. Damalis lapidea stabat in co-
lumna.

lumna. Iam non repetam, quantoper
erret Tzetzes, dum statuit Cyaneas in
ter Damalim & Constantinopolim: i
enim supra ostendi, cum ageré de Cya
neis; quam item aversus à cognitione
locorum labatur, cum circa locum Da
malim testatur Darium pontem iun
xisse, declaravi, dum de Hermæo tra
ctarem promontorio.

C A P. X.

*De fonte nominato Hermagora, & tem
plo Veneris: & de sede Synodi Chal
cedonensis: de Chalcedone.*

Post, inquit Dionysius, locum appe
latum Bovem, sequitur fons nom
natus Hermagora, & delubrum hero
Eurosti: secundum id existit littus sup
num, & planum, lenissimo fluvio irri
gatum, in ipsoque Veneris templum
atque juxta ipsum parvus isthmus mu
tam circumscribit Cherronesum, in qu
urbs Chalcedon, paulò supra fluvium
appellatum Chalcedonem sita, portu
utrinq; habens in flexibus in isthmum
recedentibus; unum quidem ad vesp
ram spectantem, alterum ad Solis or
tum: ipsa quidem effertur colle quide
humilior, planitie verò asperior. Multi
in urbe hac admiratione digna, ob an
tiquitatem, & res gestas, & fortunas,

utramq; partem mutationes : maxi-
 mus è autem admirabilia , Apollinis tem-
 plum , & oraculum nullo summorum
 oraculorum inferius. Verùm finis esto
 Bospori historix. Hec quidem Dio-
 nyfius ; qui ut planius cognoscatur, lit-
 teris describam à promontorio Dama-
 lico usq; ad Chalcedonem: de qua non
 nulla addens, finem ipse quoque faciam
 Bospori, qui procedens ad Solis occa-
 sum, flectitur promontorio Damalico
 meridiano cardinem. Iam verò in-
 ter duo promontoria, nimirum alterù
 Europæ, Bosporium nominatum, & al-
 terum Asiæ Damalim [vel Damalicum]
 appellatum, supra mare paululum emi-
 net scopulus, seu parva Insula, distans à
 promontorio Damalico circiter centum
 passus, tota fermè occupata ab arce, ma-
 gnis bellicis munita ad arcendas na-
 ves hostiles, si quæ penitus in Bosporum
 ex Propontide erumpere conarentur.
 Atq; ab ea arce ad promontorium Da-
 malicum transversus murus cæcus sub
 aqua obductus erat, velut quædam mo-
 nes, istus septentrionum excipiens na-
 vibus ob rapidum intermedium Bospo-
 ri fluxum ascendere nequeuntibus, ven-
 tumque à puppi expectantibus in eo lo-
 co, quem Dionysius tanquam è carce-
 ribus inquit emittere trajicientes, tu-
 tiorem

Z

torem

tiorem stationem efficiebat. Tamen avaritia nationis dominantis paulò a-
 tè dirutus est, ejusque saxa translata in privatas ædificationes. A promontorio
 Damalico, distanti à Chalcedone paulò minus quàm tria miliaria, littus est fe-
 totum importuosum & præruptum, mareque juxta littus vadosum, cau-
 busque sub aqua latentibus confrag-
 sum, ut vix tentans multis locis reperiri potuerim applicationem scaphæ: littus-
 risq; crepidines in plusquam quinquaginta passus efferuntur præcipites,
 ascensus directus sit, & præruptus à Damalico promontorio usque ad vallic-
 lam, quæ sinum efficit, ubi ora humilior & littus demissum, & non præruptum,
 mareque portuosum, in quo cernuntur ruinae molis antiquæ, quæ olim munie-
 bat portum, seu potius stationem, nunc gradum præstat ad fontem in litto-
 proximo fluentem perennem, à Dionysio appellatam Hermagora: quem paulò antè subductum vidi in hortis
 quos supra Hermagoram Rex Soleimnus longis muris circumsepfit: aliis etiam
 fontibus opere subterraneo devotis, ut eorum redundantia hortis si-
 perflua sit, restituendus fluxus Hermagoræ longè copiosior. A fonte Hermagora
 littus est ferè saxosum & præruptum usque

usque ad planitiem Calcedonis suburbanam, ubi olim erat ædes Veneris, & postea fuit templum divæ Euphemix funditus jam everfæ supra terram, atq; adeò substructiones erutæ, excepto cuniculo subterraneo, ex quo etiamnum scaturit fons. Propè est rivulus, cujus meminisse Dionysium antè vidimus: qui si nunc longè minor fluit, id attribuendum fonti constructo in eadem planitie juxta viam Chalcedone tendentem ad urbem Nicomediam, perennem fistulam quoquo versus quatuor digitos patentem implente. Fons autem, quem jam dixi scaturire ex antiquo aquæductu divæ Euphemix, distat à scala Chalcedonensi mille & centum passus. Qualis autem fuerit ædes divæ Euphemix, in qua celebrata fuit Synodus Chalcedonensis, & qualis ejus situs, Euagrius Scholasticus amplè scribit, quæ ego breviter attingam, sacrorum hominum coetum habuisse concilium in Euphemix martyris æde, distante à Bosporo non ampliùs duobus stadiis, sita in suburbano agro Chalcedoniorum Bithynorum molliter acclivi, ut ambulantes in templum non sentiant se in illud subiisse, repenteque velut ex sublimi specula undique campos sub aspectum subjectos contemplantur supinos

& planos herbis, frugibus, arboribus
virescere, mareque partim tranquillum
violaceo cæruleoque colore purpura-
scens, ad littora adludere, amœnumque
quiddam exhibere, partim murmure
sonans, fluctibus efferatum, lapillos, &
conchas, & algas provolvere. Inde ad-
dit, Euphemix ædem vel hoc ipso orna-
ti, quòd sita sit ante oculos Cõstantino-
poleos, & quòd constet tribus membris
magnum ædificiorum ornatis, am-
plitudine, & laxitate, & pulchritudine
columnarum, & tectis elegantibus. Sed
quid conor in lucem edere scripta Eua-
grii, vel hoc ipso nobilia facta, quòd no-
bilibus & planè regis Parthorum cha-
racteribus jamdudum pervulgata etiam
longè ultra Chalcedonem vagentur.
Chalcedon, quam Herodotus appellat
Chalcedoniam, à Dionysio quidè con-
stituitur paulò supra Chalcedonem flu-
vium. Sed tacet Dionysius, id quod Ar-
rianus & Menippus loquuntur, appel-
latam ab eodem flumine Chalcedone.
Arrianus in sua historia Bithynica dicit
eam nominatam à filio Saturni nuncu-
pato Chalcedone, à quo primùm flu-
vius illic fluens nominatus est Chalce-
don: deinde urbs Doriensibus, illuc co-
loniam ubi deduxissent, nominata est
eo nomine, quo flumen. Incertus qui-
dam

THRACIA

am Historici
Chalcantus vari-
one Eubœæ, qua
illet. His quidam
scriptor confen-
tio appellans Ch-
lens à filio Ch-
quid videtur in
Chalcedonicorum
alter & viciniam
sum nebat in Ch-
patus est, et eo
laudat quanta p-
Pharmaco: Pe-
teris & penit-
Darium. Idem at-
dones in velle
vilia adfide
neges istem. Ce-
vatum dicit, et
vices hoc prin-
velit in Byzant
Herodotus fin-
cum intellexit
anis Chalcedo-
vitem Chalcedo-
stilla, quod p-
giant per vicia
Theopompus
participat
populati gub-

mam Historicus dicit vocatum à filio
 Chalcantis vatis. Alii ajunt à Chalcide
 urbe Eubœæ, quæ illuc Coloniam mi-
 sisset. His quidem Dionysius orbis de-
 scriptor consentire videtur, Chalcedo-
 nios appellans Chalcides. Ille verò tra-
 mens à filio Chalcantis vatis, motus
 videtur nobilitate oraculorum
 Chalcedonicorum. Arrianus narrat, ut
 alter & vicesimus dies omnium men-
 sium nefastus à Chalcedonensibus insti-
 tutus est, ex eo, quòd cùm illo die alia
 bona audquaquam prospera passi sint, tum
 Pharnabazus Persa eorum pueros exci-
 derit & penitus castrârit, & miserit ad
 Darium. Idem ait, morbum in Chalce-
 donios sævisse divina ira, eosdemq; sua
 virilia abscidisse, quòd sacrificia quædã
 neglexissent. Cæcos Chalcedonios ora-
 culum dixit, ea de causa, quòd Mega-
 nenses huc primùm navigantes eligere
 nescissent Byzantium solum uberius.
 Herodotus similiter scribit Megabyzũ,
 cùm intellexisset decem & septem ante
 annis Chalcedonios, quàm Byzantios
 urbem Chalcedonem condidisse, cæcos
 dixisse, quòd præsentem meliorem loco ele-
 gissent pejorem. Chalcedonii, inquit
 Theopompus, priusquam rempublicam
 participassent, communicassentq; cum
 populari gubernatione Byzantium,

omnes quidem in officiis institutisque rectè vivendi erant. Post verò quàm democratiam Byzantium gustaverunt, vitam quotidianam maximè frugalem & temperatam luxu, delitiisque corruperunt ac depravarunt, simulque evaserunt sumptuosi, potandiq; amantes. Viros excellentes procreavit Chalcedonia, è quibus Thrasymachus sophista, qui primus periodum, & colum demonstravit, discipulus Platonis & Isocratis. Recentiores Historici, qui ante quadringentos annos scripserunt, tradunt sua ætate Chalcedonios non dare operam literis, sed Thunnorum piscationi, artique cæterorum piscium retibus & lineis capiendorum, victumq; manibus quærere, parumque aut nihil curare literas: at nunc ne piscari quidè sciunt, ac potius agros duntaxat colunt, piscandi adèò ignari, ut Thunnos & Pelamidas ex foro Byzantium emere habeant necesse: cùm olim constet notiores fuisse Pelamides Chalcedonias, quàm Byzantias. Sic enim inquit Varro: Paguri Samii, Phrygia Attagena, Grues Melicæ, Hædus ex Ambracia, Pelamis Chalcedonia, Muræna Tartesia, Afelli Pefinuntii, Ostrea Tarentina, Pectunculus Chius, Elops Rhodius, Scari Cilices. Quòd autem Dionysius tradit, Chal-

THRACIO
Chalcedone oraculo
non inferiori Delphi
confirmat, antiqui
tium Alexandrum
locutum in ille
tam Chronographi
bellareur Coccei
rogarent Delphi
Branchidas diviti
nandi, confite
oraculum excitar
derant de hoc
donem prohibere
esse mercatoribus
der præterbar
nominatam Abon
ventia vici. Itaq
cedonem, velle
habere in Apoll
sic antiquissim
defoditur, in
ciumque erat.
pius cum ipso
ret in Pontum
mæna. Haru
stria inventari
nam & Pontu
Aboni mania
goniz, suprad
plum zodiacan
der profectus

Chalcedone oraculum Apollinis fuisse
 non inferius Delphico, Lucianus id
 confirmat, antiquissimum qui asserit,
 cum Alexandrum ait pseudomantem
 concietatem iniisse cum Byzantio quo-
 rum Chronographo scelerato, qui ap-
 pellaretur Cocconas. Hi cum inter se
 cogitarent Delphos, Claron, Delum,
 Theranchidas divites factos ex arte divi-
 nandi, constituerunt vaticinationis
 oraculum excitare, ac primum confi-
 derarunt de loco. Cocconas Chalce-
 donem probabat locum commodum
 esse mercatoribus frequentem: Alexan-
 der præferbat urbem Paphlagoniæ
 nominatam Aboni mœnia; cuius sen-
 tentia vicit. Itaque profectis ipsis Chal-
 cedonem, utile quippiam urbs visa est
 adhibere in Apollinis templo, quod il-
 lic antiquissimum est: tabulas æreas
 defodiunt, in quibus inscriptum in-
 vicissumque erat, ut quàm mox Ascle-
 pius cum ipso Apolline patre accede-
 ret in Pontum, ut occuparet Aboni
 mœnia. Harum tabularum de indu-
 stria inventarum fama, statim Bithy-
 niam & Pontum pervagata pervenit
 ad Aboni mœnia, urbem ut dixi Paphla-
 goniæ, ejusque incolas ita movit, ut tem-
 plum ædificare cœperint, quò Alexan-
 der profectus est. At Cocconas Chal-

cedone remāsit, duplicia, planeq; ambigua oracula quędam conscribens. Ex Apollinis Chalcedonici tripode manasse arbitror oraculum, quod Socrates sacrae historiae conscriptor tradit, cum Valentis Imperatoris indignatione muri Chalcedonis everterentur, in fundamentis inventam fuisse tabulam lapideam, versus continentē subsequentes:

Α' καὶ ὅποταν νύμφαι ἱερὸν [δροσε-
 ρίω] καὶ ἄστυ χορεύω
 Τερπόμηναι σήσον) εὐσεφείας κατ'
 ἀγνάς,
 Καὶ τείχῃ λυτρεῖο πολύστονον ἔοσε-
 ται ἄλκιρος,
 Δὴ τότε μύρια φῦλα πολυαπερέων
 ἀνθρώπων,
 Ἄρξια, μαρμαίροντα, κακλῶ ἐπιέ-
 μνα ἄλκην,
 Ἰ' εἶς καλλίροιο πόρον Διδάξαντα σὺ
 αἰχμῆ,
 Καὶ Σκυθικὴν ὀλέσθαι χώραν, καὶ Μυ-
 σίδα γαῖαν,
 Θρηκίης δ' ἐπιδάντα σὺ ἐλπίστ'
 ραινομνήστιν,
 Αὐτῆ μὲν βιότοιο τέλῃ εἰ πότμον
 ἐπίσσοι.

Hujus

Hujus oraculi declarationem afferam, in eum tractabo decimam Regionem Constantinopoleos. Sed ut planius perspicuatur Dionysii Chalcedonica descriptio, & quales sint hodie portus, quos eodem Dionysius antea dixit Chalcedonem utrinque habere: atque ut internoscatur, uter horum postea appellatus fuerit Eutropii portus, subjiciam nonnulla. Chalcedonia usque ad hanc ætatem suum nomen retinet, olim magna & præclara urbs, nunc exiguus vicus: hæc enim iterum, & sæpius vastata, primò à Persis, iterum à Valente Imperatore muris spoliata, deinde à Gotthis everfa, quam post Cornelius Avitus aliqua ex parte restituit: postea à Saracenis, postremò à Turcis funditus deleta, ut duntaxat perparvus vicus supersit. Nulla extant mœnium vestigia supra terram, neque sub terra, nisi raris locis fundamenta alta ingentibus saxis quadratis constructa, quæ penitus effodi nuper vidi in ædificatione substructionum, quas Rex Soleimanus molitur in tertio Constantinopoleos monte. Portuum aliquot ruinæ cernuntur, atque nonnulla scoria metallorum in ea regionis parte ubi moneta excudebatur: tum extat aqueductum subterraneum opus lateritium, quo per urbem aqua

362 DE BOSPORO
ducebatur, sicque portui accommoda-
batur, ut supra molem longè excurreret
ad usum navigantium. Chalcedon sita
erat in promontorio peninsulam effi-
ciente, ad medium intumescente, ex tri-
bus partibus leniter acclivi, ex quarta
parte paulo accliviore, & depressiore in
vallem, per quam fluvius Chalcedon
delabitur in Propontidem. Promonto-
rii pars Solis occasum conspiciens, cin-
gitur Bosporo: pars verò vergens ad Me-
ridiem, ortumque hybernum, clauditur
Propontide: at ad Orientem æsti-
vum spectans, eminet in vallem, per
quam Chalcedon rivus quidem parvus,
sed ripis altis coercitus profundus dela-
bitur, & salsus in longitudinem amplius
mille passuum usque ad pontem lapi-
deum transmittentem Chrysopoli via-
tores Nicomediam. Ab eo ponte usque
ad Bosporum Isthmus patet in latitudi-
nem circiter octo stadiorum. Hic flu-
violus etsi exiguus, ut jam nomine ca-
reat, accolæque duntaxat appellant Po-
tamion, prorsus ignorantes, olim no-
minatum fuisse Chalcedonem; tamen
omnium ferè scriptorum testimoniis
nomen dedit urbi Chalcedoni: cujus et-
iam Xenophon meminit libro primo
Hellinorum, cum Alcibiadem quidem
ait universo exercitu Chalcedonem à
mari

THRACI
ad mare an
trinebat ad flu
Pharnaba
er fluminis an
propinquatem
cedon Chale
ollet, in Hera
fessile. Littu
idia parte circ
no jam diti sit
ea parte, qua
vicus Chalce
pirem pro di
in akiond
que passuum
cepit dicitur in
antibus male
portus fuerun
se, seu angul
nici dirigat
moncori dicit
stantinopolis
ab ortu nyca
em & divide
he, & secare
ad zdes Pa
verti collu
metri Regi
tumque don
fronte ad ma
mari caran

...ri ad mare cinxisse, & partem, quæ
 ...rtinebat ad flumen, muro ligneo fe-
 ...sse. Pharnabazum verò, cùm is pro-
 ...fluminis angustias, ac munitionũ
 ...pinq̃uitatem in urbem ingredi ad
 ...ndum Chalcedoniis auxilium non
 ...sset, in Heraclium Chalcedoniorum
 ...cessisse. Littus, quod plusquàm ex di-
 ...sidia parte circuit promontorium, in
 ...uo jam dixi sitam Chalcedonem, exce-
 ...a parte, quæ plana est, ubi portus est,
 ...vicus Chalcedon, abruptitur in præ-
 ...pitem proclivitatẽ, ut ferè erectum
 ... in altitudinem amplius vigintiquin-
 ...e passuum, non modò in terra faxeis
 ...epidinibus invium: sed etiam in mari
 ...tudine malè tutum navigiis, nisi ubi
 ...ortus fuerunt. Si ab extremo mucro-
 ...e, seu angulo promontorii Chalcedo-
 ...nici dirigas lineam ad medium pro-
 ...montorii dorsum, in quo sita est Con-
 ...antinopolis, perspicias lineam dirigi
 ...b ortu hyemali ad occasum solstitia-
 ...rem, & dividere Bosporum à Proponti-
 ...le, & secare Hippodromum, & tendere
 ...ad ædes Paiafiti Regis positas in jugo
 ...merti collis, inde procedere ad ædes Ma-
 ...methi Regis sitas in quarto colle; to-
 ...umque dorsum promontorii secare à
 ...fronte ad muros, partem urbis circuitu
 ...maris carentem claudentes. Si verò ex
 ...odem

eodem extremo mucrone promontorii Chalcedonici lineam duceres ad angulum Scutaricum, videres eam progredi à Meridie ad Septentrionem, relicto flexu molliter curvato, ubi est portus Chalcedonis, & littus humile, & planum. Nunc portus obrutus, & moles quotidie exportantur: atque ubi olim portus magnis navibus patebat, nunc alicubi non patet scaphis, ob syrtes & brevia. Iuxta Isthmum existit colliculus à septentrionibus situs inter Isthmum & planitiem, in qua dixi ædem fuisse divæ Euphemix, humilis quidem ille, sed commemoratus ab Appiano, quem, cum Mithridates obsideret prætorem Cottam, intra Chalcedonem clausum, uterque exercitus occupare conabatur. Chalcedonem habuisse portum catena clausum, capientem amplius sexaginta naves, patet ex Appiano: is enim ait, classem Mithridatis in portum Chalcedoniorum vi irrupisse, catenasque, quibus ostium portus claudebatur, rupisse, & quatuor naves exussisse; sexagintaque ex portu captas secum abduxisse.

CAP.

portu Eutropii, & Herao promontorio: & de antiquis regis adibus appellatis Herais.

Atus promontorii Chalcedonici vergens partim ad Meridiem, partim ad austrum hybernum, efficit sinum vulgò appellatum *Calamotum*, intus recedentem plus minusve octo stadia. In hoc medio latere videntur vestigia antiquæ regalis portus, quem Episcopus Chalcedonensis mihi persuadere conabatur fuisse olim appellatum portum Hirenæ, quæruptè quasi *negis*: mihi potius à regina Hirene. Nam portus *Ἐνεγίς* in contrario promontorio; potiusq; appellatus ille olim fuit portus Eutropii, cuius meminit Zonaras. Ad cædem, inquit, Mauritii Regis movetur Phocas, & Eutropii portu primum ejus quatuor socios interficit, nihil aliud tum dicentis, *ἄνθρωπε, ἡμῶν ἡμεῖς ἐσθλὴν ἔχουσαν ἡμῶν ἡμεῖς ἐσθλὴν ἔχουσαν* hoc ipsum: Iustus es domine, & iustum iudicium tuum: denique ipsum Mauritium tollunt. Idem alio loco dicit, Chalcedone esse portum Eutropii, sed non declarat, an in Bosporo, an in Propontide. Nam ex antedictis Dionysii scimus, Chalcedonem utrimque habuisse portus. Verùm ex Procopio asserimus, qui possumus, fuisse non longè ab He-

ραο, cū ait Iustinianum portum alium
 construxisse in ulteriore continente in
 locis Eutropii nominatis, non procul
 remotis ab Heræo. At ubi fuerit portus
 Eutropii, planè scire nequimus, nisi scia-
 mus, ubi fuerit Heræum. Itaque id pau-
 lò altiùs investigandum est. Demosthe-
 nes in libris, quos scripsit de rebus Bi-
 thynicis, sic ait:

Ἐστὶ δὴ περὶ αἰοῖτε κλυτῆς Χαλκῆ-
 δον ἄκρα (αὐτῆς

Ἡ ῥαία τρήχουσα πολυαπιδάς, ἔνδοθεν
 Λαίναιον περὶ τῆς ἰών κριλαίνετα
 εἶσω (Ἰυδίνεαν

Κόλπῳ ἄλλῳ· φαίησκεν ἰδὼν βα-
 Πάνη ἐμμερῶν· ἰαμμερῆ δε εἰς βάθειαι
 Ἐστὶ θαλάσσης, ἔνθα τε νῆας ἤγρον οἰόμε-
 νοι σκέπῳ εἶναι (ἑτοιμῶν

Αὐτοφυνῆς ὄρηθιο· κακῶ δὲ ἐνέκυσσαν
 Ex quibus assequimur, Heræum pro-
 montorium esse contra Chalcedonem,
 habens multas cautes concavas circa
 mare, quod intus recedens sinū efficit,
 quem intuens putat profundum esse,
 cū revera sit prorsus fruticosus, & her-
 bosus, & minime profundus: nam eò,
 qui naves adduxerunt, putantes prote-
 ctionem naturalis portus, in præsens
 inciderunt periculū. Ex his Demosthenis

versi-

uentibus percipimus *Ἡραίων* esse pro-
 montorium, quod hodie vocant acram
 Iohannis Calamoti, & sinum, quum De-
 mostenes describit esse illum, quem ab
 oriente claudit promontorium, in
 quo fuit Chalcedon: & promontorium
 Iohannis Calamoti cingit ab Oriente, cu-
 ius ostium patet in latitudinē octo cir-
 citer stadiorum. Totus verò ejusdē am-
 plius complexitur plus minus quinque
 miliaria. Cannarum syluis, herbisq; fre-
 quens ejus ora cernitur: unde nomen
 templum proximū divi Ioannis Chry-
 somoti Calamoti invenit. Hic sinus o-
 ccurrit duos portus molibus munitos ha-
 buit, unum olim nominatum Eutropii,
 nunc *Hirena*, situm in littore sinus oc-
 cidentis juxta Chalcedonem: alterum no-
 minatū *Heraum*, positum contrario in
 spectore ad Orientē pertinente. Hos am-
 plius portus fuisse in sinu Ioannis Cala-
 moti, ex Procopio percipimus, cum ait
 reges regias Iustinianum construxisse in
 Cherson, quod Iustiniani temporibus *Hie-
 riam*, sive Hieriam appellarent, ibidem-
 que portum molibus sepsisse littus, quæ
 teate utrinque ventis, & undarum in-
 cursibus expositum tutum à ventis ef-
 ficisse innumerabilibus & maximis ar-
 sis saxorum plenis in vadum aliis supra
 acios usque injectis, quoad utrimq; bra-
 chia

chia exaggerata supra aquam extiterunt, extrinsecusq; circa moles saxis rudibus & duris projectis ad excipiendum impetus fluctuum, & ventorum hyemalium portum quietum perfecisse, unumque in portum aditum navibus reliquisse. Addit Procopius, ut juxta portum Iustinianus aedes sacras condiderit, & porticus, & vias, balnea publica, & alia feromnia aedificavit, nihilo inferiora regii aedibus Urbis: deinde adjungit, portum alium construxisse in contrario continente, in locis Eutropii nominatis, non longe remotis ab Heræo. Ex quibus patet portum Eutropii esse Chalcedoniportum, spectantem ad Solis ortum; portumque Heræum illum, quem nunc vocant molem Ioannis Calamoti. Horum amborum portuum usq; ad hanc diem molium & brachiorum vestigia extant magna quidem ex parte diruta, sed quae nonnullam stationem navibus accommodant: reliquorum verò aedificiorum vestigia funditus deleta sunt, excepti parietibus aedis sacrae, & cisterna maxima, undique lateritiis parietibus cincta, sed spoliata tecto testudinato, & columnis testudinem sustentibus, de qua Georgius Cedrinus ita scribit: Macedonius Rex palatia in Heræis exornavit, & cisternam expurgavit, quam Heraclius

terra

THRACIA

ana obruetat in
 veribus consi
 ex Heraclius ubi
 sem a Stephano
 deducere Hera
 cum alias ch
 am in Heræis
 regavit, regiat
 nam restituit, &
 confio Nymphi
 anis induxit. Qu
 scriptis celebrata
 matis non vollo
 in mentem affe
 Theodosius
 o profectio Arria
 quae curavit sta
 servare. & por
 edicere, aut ab
 mophilum abvo
 Regis fene
 ab a. 11. 11. 11
 burbana Hie
 que lex prec
 im ex una v. 11
 corici tradant
 am contra in
 am iniquam
 habuisse in pal
 tros: unam de
 angari quae t

terra obruerat, in hortumque redegerat
 quoditeribus confitā. Idem paulò infrā ait:
 Rex Heraclius ubi sui diei natalis ratio-
 nem à Stephano Philosopho didicisset,
 edicente Heraclium ex aqua interitu-
 rum, cùm alias cisternas obruit, tū illam
 tantam in Heræis, quam Macedonius per-
 gurgavit, regiasq; ædes in antiquā for-
 mam restituit, & pro horto in cisterna
 non sito Nymphæum aqua lucida abun-
 dantius induxit. Quam autem multorum
 scriptis celebretur palatium Heræum, è
 multis nōnullos, qui mihi jam veniunt
 in mentem, afferam. Sozomenus scribit
 theodosium Regē mandasse Demophi-
 no præfecto Arrianis Constantinopolita-
 nis, ut curaret statuta in Cōcilio Nicæno
 servare, & populū in unum consensum
 reducere, aut ab ædib⁹ sacris cedere. De-
 mophilus advocavit concionē populi,
 inq; Regis sententiā declaravit, & absti-
 nens ab ædib⁹ Urbis, concionē indixit in
 suburbana Hieria nūcupata: Quoniam,
 inquit, lex præcipit, si vos persecuti fue-
 rint ex una Vrbe, fugite in aliam. Alii Hi-
 storici tradunt, Constantinū Iconoma-
 num contra imaginum cultum Conci-
 lium iniquum triginta octo Episcoporū
 habuisse in palatio Hieria. Prætereo cæ-
 teros; unam duntaxat inscriptionē sub-
 iungam quæ erat incisa in aditu Hieria:

Εἰς Εἰσοδὸν τῆς Ἰερείας.

Τῆτον Ἰεσπικανὸς ἀγακλέα δείματ
 χώρον,

Υἷδακ, ἐ γαίη κήκλος ἐπικρεμίσας,
 Itemque aliam:

Κοίρανοι, ὑμετέρῳ δρετῶ κήκλος τε
 κή ἐρζα (ρας ἔλκη.

Αὐδήσῃ χρόνῳ αἰέν, ἕως πόλος ἀσε-
 lam ut planius intelligatur situs pro-
 montorii Heræi, & an idem, quod aliqui
 existimarunt, Heræum, & Eurion, & Y-
 ris, describā oram maritimam, ab acra
 Ioannis Calamoti usque ad aliquem fi-
 nem. Promontorium Calamoticum cir-
 cuitu complectitur amplius octo stadia:
 ejus cervix efficiens Isthmum, non exce-
 dit latitudinem ducentorum passuum.
 Urnæ similitudinē gerit, seu ollæ: Nam
 ut olla est collo angusto, ita illud cervi-
 cem habet angustam, deinde dilatatur,
 intumescitq; in ambitum circiter octo
 stadiorum: sed ita, ut undiq; sit crepidi-
 nibus præruptis & saxosis, præterquàm
 à cervice, quæ ita plana est, ut ex utro-
 que littore aspicientes mutuo aspectu
 fruantur. Forsan ita Heræum promon-
 torium appellatum est Εὐρον ab olla
 defossâ. Sic enim Stephanus ait: Pro-
 montorium Heræum, contra Chalcedo-
 nem

mem situm, quod alii *Εὐρον*, sive *Εὐρίον*
 oppellarūt, hi qui ajunt ibi chytras, hoc
 est, ollas defossas invenisse, & ossa. Verū
 maiam esse acram Heræam, aliam *Εὐρον*,
 sive *Υριμ*, [vel *Hyrim*,] patet ex Artemi-
 doro: is enim scribit ab Acrito promon-
 torio naviganti ex stadia sitū esse pro-
 montorium *Υριμ*, sive *Euron* nuncupa-
 tum, cui objecta est Insula *Pityodes*, &
 alia Insula nomine *Chalcites*. Quæ ut
 multiplicatiùs perspiciantur, describā subse-
 quens littus. Post promontorium *Heræū*
 regenti ad sinum *Nicomediæ*, succedit
 aliud promontoriū, quod vulgus vocat
Zarritrion, nescio, an quasi *Χυτρίδιον*.
 nam accolæ in hunc diem jactitant in-
 venisse ollam [Zaram, aut Iarram] auro
 menā in hujus loci vicinia. Ex Insula *Pi-
 tyode* navigavi recta via in Continentē
 villam sitam in ora maritima, quam
 greci vocāt *Obriam*, sive *Abriam*, Turci
 oppellant eam *Maltepet*, sitam ad radi-
 ces extremas promontorii positi cōtra
Chalcitim. Vide, an hoc sit *Euron*, sive
Υριμ promontorium, an illud quod jam
 dixi appellari *Zarritrion*. Verū ut meliùs
 intelligatur sit⁹ *Chalcedonis*, & ubi fue-
 rit *Ηΰρον*, paulò extra *Bosporū* vaga-
 bor, sed in conspectu *Chalcedonis* & *By-
 zantii*, quod paulū post descripturus sum.

De Insulis suburbanis Byzantii & Chalcedonis, & primùm de Insula Prota, & de Oxia & Platy.

ARtemidorus in undecimo libro Geographiæ ait: Ab Acritico promontorio præternaviganti Euron stadia centum & decem promontorium situm est, appellatum Hyris; & Insula huic obijcitur Pityodes; & altera Insula nominata Chalcitis; aliaque Prota dicta, à qua ad urbem Chalcedonem stadia quadraginta. Protam appellatam existimo, quòd prima occurrat venientibus Byzantio & Chalcedone: à Græcis usq; ad hanc diem nominatur Πρώτη. Distat ab urbe Byzantio paulò amplius sexaginta stadia. Ejus longitudo à Septentrionibus procedit ad Meridiem. Iuxta ejus littus vergens ad Orientem vicus est sub se habens portum subiectum. Supra vicum duæ cisternæ rotundæ; quarum major laxatur in amplitudinem magni hemisphærii Thermarum magnarum Byzantiarum. Insula duobus verticibus prominet, altero vergente ad septentriones, altero ad cardinem meridianum. Dicitur circuitu complecti circiter tria miliaria. A Meridie habet Insulam Antigonon, à qua abest

THAET
 abest octo circ
 diem & occasum
 duas Insulas: qu
 tera Oryza app
 cem fastigiata. u
 rity: altitudin
 mens, superat
 Ex aliquibus pa
 non part ob
 vtiã aune vel
 aliorumque ad
 gnam artem &
 sem aliosporum
 à rei veritate o
 detur, propen
 tione tota vide
 sectum Orient
 ceruntur. La
 generosis flo
 Byzantium te
 capiuntur, qu
 Ab hac non
 humilis & fr
 C
 De Insula An
 Q Nam Ge
 Antigon
 tam Panorm
 goni nom
 Proponticas

habet octo circiter stadia. Inter Meri-
 diem & occasum brumalem, intuetur
 Insulas: quarum altera Platys, al-
 tera Oxia appellatur, in acutum verti-
 cem fastigiata. undique præceps & præ-
 rupta: altitudine ad perpendicularum di-
 mensa, superat omnes colles Byzantii.
 Ex aliquibus partibus ascensus in ipsam
 non patet ob directos clivos. Multa
 etiam nunc vestigia retinet cisternarum,
 aliorumque ædificiorum. Ajunt ibi re-
 giam arcem, & velut secessum Capreen-
 sem aliquorum Regum extitisse: quod
 à rei veritate omnino alienum non vi-
 detur, propterea quia naturali muni-
 tione tuta videtur. Habet portum sub-
 jectum Orienti, cujus moles distractæ
 cernuntur. Lauro abundat, & multis
 generibus florum. Sed nusquam circa
 Byzantium tanta cibi bonitate Ostreae
 capiuntur, quàm circum hanc Insulam.
 Ab hac non longè est Platys Insula,
 humilis & ferè plana.

C A P. XIII.

De Insula Antigono, & de Insula Pityode.

QUAM Græci nostræ ætatis appellant
 Antigonon, Zonaras ait olim voca-
 tam Panormum, Insulam nunc Anti-
 goni nominari. Plinius inter Insulas
 Proponticas numerat Antiochiam: vide

A a 3 num

num aliquis Codex Plinij antiquus habeat *Antigoniam*. Insula ab Aquilone efficit littus excelsum & præruptū. Ejus quedam pars intuens Meridiem, eminet rupibus abruptis, usq; ad summum ferme verticem. Ab occasu sunt littora rupibus præruptis aspera, sed longè demissiora. In omnes partes existit declivis. Undiq; ejus ascensus est stadiorum circiter quatuor: in multo excelsiorem altitudinem effertur quàm Prota. In summo vertice ædes sacra etiamnum extat, & juxta ædem cisterna Signino opere munita, concamerata lateritio tecto. Sunt ibidem etiam putei jugis aquæ. Ab Oriente habet vicum in littore situm: circa vicum sunt aliquot vineæ: reliquæ partes sunt tectæ ericæ, arbuto, rore marino, ilice, ladano. Tota Insula lapidosa scatet minutis lapillis. Contra vicum est Insula exigua, cujus circuitus non excedit quatuor stadia, altitudo non superat quinquaginta passus (intellige quos cōficere soleo in ambulando, ut intelligi oportet in omnibus passibus antè jam à me commemoratis) quæ vulgò appellatur Pitys. Hæc Pityodes dicitur ab Artemidoro, quam tradit sitam contra Continentis oram nuncupatam *Εὐείη*. Equidem cùm Artemidorus ordinatim ponat Pityodem, & Chalcitim, & Pro-

ram,

THRA

am, existimo
intelligere esse
am, quam ja
am Principem
aret tam exigi
nam magnam

C

De C

Chalcidius In
tis nomina
gonia quæ
Periplo Bithy
constituit co
dicit habere
eandem esse
Demonium,
Demonium
cedonem habet
locollam, &
marum, qui
dicitur esse
Chalcedonem
citis. Ariston
melus, inquit
enim legend
Xaxenola
pellata est.
Chrysocoll
ca invenit
atque as

... existimo Pityodem Artemidorum
... intelligere esse aut Antigoniam, aut
... quam jam Græci appellant Insu-
... Principem. Nam cur commemo-
... ret tam exiguam Insulam, & proxi-
... am magnam præteriret?

C A P. XIV.

De Chalcitide Insula.

Chalcitis Insula à Græcis nostræ æta-
tis nominatur Chalcis: distat ab An-
tigoniam quatuor stadia. Menippus in
Bithyniæ Chalcitidem Insulam
constituit contra Chalcedonem; eamq;
habere æris metalla. Chalcitidem
esse, quam Stephanus appellat
Demoneseum, assequor ex eo, quòd dicit
Demoneseum Insulam sitam circa Chal-
cedonem, habere Cyani metalla, & Chry-
socollam, & aurum preciosum, & coro-
narium, quod oculis ægrotantibus me-
dicinam afferat. Nulla alia Insula circa
Chalcedonem metalla habet, nisi Chal-
citis. Aristoteles similiter scribit: Demo-
nesus, inquit, Insula Chalcedoniorum (sic
nomen legendum est, non ut habet Codex
καρχηδονίων) à Demoneso homine ap-
pellata est, habetque Cyani metalla, &
Chrysocollam, & aurum eximium in
insula invenitur, quod sit oculis remedium;
supatque æs, quod Aristoteles appellat

χαλιθὸν κελυμβητῶν : ex eo opinor, quòd (ut ipse addit) ex mari profundo duos passus urinatores illud extrahant, ex quo factam idem adjungit statuam in urbe Sicyone, statutam in antiquo templo Apollinis. Ex antedictis liquet, quàm erret Plinius, qui dum enumerat Insulas Propontidis, dicit Demonesum Insulam sitam esse ante Nicomediam, cùm nulla Insula existat in sinu Nicomediæ, olim appellato Astuceno. Verùm ut clariùs perspiciatur Demonesus eadè Insula esse, quæ Chalcitis, ut nunc sunt, ostendam vestigia metallorum, & situm Insulæ, quæ tribus verticibus, seu collib⁹ intumescit: unus vergit ad Aquilonem, alter ad Occasum, tertius ad Orientem. Insulæ latus meridianum est præceps, & abruptum in rupes, excepto sinu, admittente recessum maris portuosum, quoquo versus patentem paulò plus stadio, tutù ab omni vento, excipio Austrum. Circa hunc sinum existunt aggeres scrobium, pleni ruderibus cæruleis, rejectis ex effossione æris, & Chrysocollæ, & cærulei, atque inter ipsa rudera collegi eximium cæruleum, & absolutam Chrysocollam. Quòd si vadum maris ibi effoderetur, sine dubitatione inveniretur aurù illud ab Aristotele laudatum. Aggeres scrobium sunt in radicibus vallis

supra

THRAC

supra sinum
secans Insula
mare septentr
in parte media
domicilium lo
canicæ religion
Signino opere
qua manante
Orientem. Lin
habet vicum
Insulæ. Sob vi
C
De
Insula Prima
citer quatuor
frequenti hab
pum, viginti
tium. Geor
neposè lustr
vitam ager
tum Principi
nopolis. Zo
Hironem eru
Principi app
rium ipsa xoi
sula appella
milio may
omni ante
perat aut x
cum habet
in planitie

supra finum jam dictum eminentis, & emittentis Insulam à mari meridiano ad mare septentrionale, cujus quidè vallis in parte media elata in jugum Insule est domicilium solitariorum sodalium Græcæ religionis, ubi Nymphæa magna insignino opere elaborata, plena jugi aqua manante, ex vertice pertinente ad Orientem. Littus intuens Solis ortum, habet vicum nuncupatum à nomine Insulæ. Sub vico statio navigiorum.

CAP. XV.

De Insula Principis.

Insula Principis, distans à Chalcite circiter quinque stadia, nominata est à frequenti habitatione filiarum Principum, virginitatem solitariam profitentium. Georgius Cedrinus ait, Iustinum nepotè Iustiniani ædificasse solitariam vitam agentium domicilium, nominatum Principis, suburbanum Constantiopolitæos. Zonaras scribit Nicephorum Hirenem exulem eiecisse in Insulam Principis appellatam, in qua monasterium ipsa ædificaverat, unde fortasse Insula appellata fuit Principis. Longè dimidio major existit, quàm Chalcitis: omneis antedictas Insulas altitudine superat aut æquat. Ab Oriente æstivo vicum habet nominatum Principis, situm in planitie littorea. In ejus littore ver-

A a 5 genti

genti ad ortum æquinoctialem spectantur fundamēta sumptuosa antiqui monasterii, ubi amplius quingentæ solitariæ fœminæ vivere solebant. Contra monasterium sita est Insula exigua, parvo intervallo distans, nominata Anterovitos. Inde in eodem littore sequitur vicus nominatus Carya. Supra vicum modicè eminent jugum contractum in vallem, cinctam duobus verticibus, quæ secat mediam Insulam ab ortu ad occasum. Insulæ littus intuens Meridiem, rupibus circumvallatur; littus verò spectans ad Solis occasum, minoribus rupibus cingitur. Deniq; Insulæ circuitus non excedit sexaginta stadia. Habet à Meridie vicinam Insulam, quam vocant Andron: ab oriente æquinoctiali habet alteram Insulam, nominatam Divi Andree, distantem plus minus decem miliaria, undique excelsis rupibus & præruptis munitam, excepto latere conspicienti Solis ortum, ubi domicilium sodalium sectæ solitariæ. Dividitur hæc Insula à Continenti mari lato quatuor stadia. Paulò ultra hanc Insulã pergenti ad sinum Astacenũ eminent promontorium, quod usq; ad hanc ætatẽ appellatur Acrita, ut vocatur à Ptolemæo, quod Menippus dicit distare ab urbe Chalcedone stadia sexaginta. Omnes antedictæ
Insu-

sic fulæ abrupte à Continente videntur:
 Insularum quatuor, nimirum Protæ, An-
 tigonos, Chalcitis, & Princeps faciunt si-
 num suo latere vergente ad Aquilonẽ;
 Protæ, & Princeps sint sinus cornua.
 Antigonos & Chalcitis efficiunt intimũ
 sinus recessum. Cũ aspicias ex Protæ
 consistere, vergente ad Solis ortum, advertis
 unum factũ ex quatuor Insulis, nec vides
 intercipos intercedentes inter Insulas: ut
 ignarus quatuor Insulas, unam ean-
 demq; Insulam existimaret quatuor col-
 libus intumescens; primumq; collem
 numeraret Protam, secundum Antigo-
 nam, tertium Chalcitim, quartum Prin-
 cipem. Euripus separans Insulas à Con-
 tinenti, patet in latitudinem paulo am-
 plius sexaginta stadiorum. Hæc ad-
 junxere volui de Insulis suburbanis Byzan-
 tiorum, velut præparationem ad clariùs per-
 cipendum situm Byzantii, quem e vesti-
 cio subungere cogito: reliquas Propon-
 tidis Insulas longè ab Vrbe remotiores,
 sicut Proconnesum, Ophiussam, Acanthũ,
 Phæben, Scopelon, Porphyrionem, Ha-
 monẽ, Delphaciam, Polydoram, Elæam,
 & duas Rhodiussas, & contra fauces
 Rhyndaci Besbycon (cujus meminit
 Dioscorides,) rejicio in meum Periplus
 Propontidis & Hellesponti.

F I N I S.

In æde divi Marcelli, Romæ, hæc sunt
inscripta, unà cum effigie vita functi:
sed dico similia, aut in pariete affixa,
vel in marmoreo lapide sculpta.

D. O. M.

Petro Gyllio, viro probo, utriusque linguæ
doctissimo,
ex agro Albiensi apud Gallos nato,
ob singulares animi dotes, & indefatigabilem in
investigandis antiquorum monumentis,
componendis, interpretandisque omnium discipli-
narum libris, totius orbis lustrandis,
indagandisque locis:
naturam, solertiam, & diligentiam publice,
privatimque laudatissimo,
Post longas annorum plus xl. peregrinationes
terra, marique peragratas,
Galliam, Italiam, Græciam, Asiam utramque,
& Africæ partem,
ac miraculosam e manibus & carcere Piratarum
Gerbeorum liberationem,
Romam quati postliminio reverso, & in recoli-
gendis, ordinandisque rerum celebrium nar-
rationibus, dies, noctesque occupato,
Febre violentissima per dies xi. vexato, diem
suum in Christo Iesu obeunti;
Georgius Cardinalis Armeniacus, patronus pien-
tissimus Clienti gratissimo,
in spem resurrectionis mortuorum
benemerenti moestissimus,
Non. Ian. M. D. LV.
Po. Cu.
Vixit annos LXV. menses, dies V. hor. IIII.

INDEX CAPITVM.

LIBRI PRIMI.

C A P. I.

- D**E origine Bospori, & de ejus multis nominibus. Pag. 25
- I. De Bospori principio, & fine, & de ejus longitudine. 31
- II. De latitudine Bospori. 48
- III. De figura Bospori, & de ejus decursu, certo quidem, sed multiplici. 52
- IV. De Bospori sinu, Cornu nuncupato. 68

LIBRI SECVNDI.

C A P. I.

- D**E Bospori ora Europaea, ejusque locis intra Constantinopolim. 77
- II. De ora Sinus Ceratini cingente Urbis latus vergens ad Septentriones. 80
- III. De flumine Cydari & Barbysa, ex Anaplo Dionysii. 103
- IV. De locis appellatis Mandris, & Dryi, & de luco Apollinis, & ponte Philippi, & de cubis Canopi. 110
- V. De Isthmo Ceratini recessus: de sepulchro Hippothenis: de Sycis, & delubro Amphiarai. 120
- VI. De adibus Diana Lucifera, & Veneris Placida, & de loco Ostreode, & Micro-

I N D E X

- Meropo, & de ara Apollinis. 121
- VII. De Aiantio & Palinormico, & templo Ptolemæi, de Iasonio, & luco Apollinis, & de aliis antiquis locis. 129
- VIII. De Rhodiorum portu, & de Archio loco. 139
- IX. De Sene marino, & Parabolo, & de Calamo, & Bythio. 142
- X. De vico Michaëlio, & de promontorio appellato Estiis. 146
- XI. De locis nominatis Chelis. 157
- XII. De promontorio Hermao, & rapido cursu Bosphori: de Pyrrhia Cyone: de Bosphori summis angustiis: de ponte Darii. 160
- XIII. Περά τῆ κλύδων & ποώδης: De petra Phidalia, & Portu mulierum, & de loco Cyparode. 176
- XIV. De sinu Leosthene. 183
- XV. De Commarode, & Bacchiis petris, & Thermemeria: & de portu Pitheci, & Sinu appellato Pharmacia. 190
- XVI. De saxis, & cautibus littoris excelsi, prærupti, præcipitisque, & de clauibus Ponti: de petra nominata Dicaa. 199
- XVII. De sinu nuncupato profundo, de fluuio ejusdem nominis, & Saronis ara: de agro nominato Calo. 203
- XVIII. De promontorio Simao, & sinu Scle-

C A P I T V M.

- Scletrina: & de aris Apollinis, & Matris deorum.* 208
- XIX. *De Milto promontorio, & Fano Byzantiorum: de Serapio, & templo Phrygiae dea.* 212
- XX. *De Chrysotho fluvio: de secturis metallorum: de Pharo antiqua.* 220
- XXI. *De portu Ephesiorum, & de Aphrodisio: de portu Lyciorum, & de Myrleanorum domicilio.* 224
- XXII. *De Gypopoli, & de aulis Phineci, & Amyci Bebrycis.* 229
- XXIII. *De petra Dotina.* 244
- XXIV. *De Panio promontorio Phari, & de Cyaneis petris.* 247

LIBRI TERTII.

C A P. I.

- D**E scopulo nuncupato Colona, & de Rhebante flumine. 264
- I. *De promontorio Ancyreo, & de ancora Iasonis.* 271
- III. *De Pyrgo Medea, & de insulis Cyaneis Asiae.* 278
- V. *De promontorio Coracio, & de Pantichio, & de scalis nuncupatis Chelias.* 284
- V: *De Fano Iovis, & Neptuni: & de Aris Duodecim Deorum.* 290
- VI. *De Argyronio loco, & Nymphaeo, lecto*

INDEX CAPITVM.

- lecto Herculis: & de Moucoporide portu, & Lauro insana: & de Portu Amyci. 308
- VII. De Sinu Catangio: de promontorio, quem Dionysius appellat ὄζυρρῶν, & Portu Phruxi: de promontorio Lembo nuncupato, & de Insula exigua. 324
- VIII. De Naumachio, & Ciconio: & de promontoriis nuncupatis Ποιζῶσις: & de duobus Discis. 332
- IX. De Chrysoptoli, & loco appellato Bove, sive Damali. 340
- X. De fonte nominato Heragora, & templo Veneris: & de ade Synodi Chalcedonensis: de Chalcedone. 352
- XI. De portu Eutropii, & Heraco promontorio, & de antiquis regis adibus, appellatus Heraclus. 365
- XII. De insulis suburbanis Byzantii, & Chalcedonis, & primum de insula Prota, & de Oxia & Platy. 372
- XIII. De insula Antigono, & de insula Pityode. 373
- XIV. De Chalcitide insula. 374
- XV. De insula Principis. 377

F I N I S.

